

**2015 metų
Lietuvos apeliacinio teismo
veiklos apžvalga**

Ižangos žodis

Šiandienėje visuomenėje teisėjui tenka vis sudėtingesnis vaidmuo – ne tik sąžiningai dirbti savo darbą, bet ir reaguoti į nuolat kintančius visuomenės poreikius.

Tai ypač svarbu, kai keičiamos įstatymų normos. 2015 metais buvo keičiamos tam tikros baudžiamųjų įstatymų normos, pvz., Baudžiamojo kodekso 75-asis straipsnis, kuriame teismams numatytos platesnės galimybės nusikaltusiems asmenims atidėti bausmės vykdymą. Pastebėjome, kad Teismas gana dažnai ėmėsi taikyti naująją normą, taip prisidėdamas prie kalinčių asmenų skaičiaus mažėjimo bei suteikdamas daugiau galimybių nusikaltusiems ir ne itin griežtas bausmes gavusiems asmenims ne tik pasitaisyti, bet ir sėkmingiau integruotis į visuomenę. Nors tai ir yra įstatymų leidėjo valios įgyvendinimas, tokie teismų sprendimai ne visuomet sulaukia gana kategoriškai nusiteikusios visuomenės supratimo ar palaikymo, tačiau teisėjai vis dažniau renkasi ne mechaniškai skirti bausmę, bet paisyti asmens poreikio sugrįžti į visuomenę ir atsižvelgti į socialinius, profesinius jo ryšius bei interesus. Taip Lietuva artėja prie modernių Vakarų pasaulio valstybių vertybes atitinkančių baudžiamosios teisės sistemų ir kartu su kitomis vakarietiškas vertybes išpažįstančiomis valstybėmis siekia ne griežtinti, bet švelninti bausmes.

2015 metais svarbių įvykių nutiko ir civiliniame procese – buvo iškelta pirmoji šalutinio bankroto byla, kai bankrotas inicijuojamas užsienio įmonės juridiniam asmeniui, esančiam Lietuvoje. Tokiu atveju visos procedūros vyksta lietuvių kalba pagal Lietuvos teisę. Jei Lietuvos kreditoriai neturėtų galimybės kreiptis į teismą dėl šalutinės bylos iškėlimo ir negalėtų bylinėtis Lietuvos teismuose taikant Lietuvos teisę, jie būtų priversti savo teises ginti užsienio teismuose ir daugiau už tai mokėti. Tad nuo šiol Lietuvos kreditoriai gali rinktis jiems patogesnę bankroto procesą – inicijuoti nemokiam skolininkui, vykduojamą veiklą Lietuvoje, teritorinę bankroto bylą. Šis atvejis, be kita ko, demonstruoja Lietuvos narystės Europos Sąjungoje poveikį ne tik šalies ekonomikai, bet ir teisinei sistemai. Lietuvos apeliacinis teismas, priimdamas sprendimą šioje byloje*, pabrėžė, kad šiuo institutu buvo siekta padidinti bankroto bylų veiksmingumą, efektyvumą, apsaugoti vietos kreditorių interesus ir palengvinti sudėtingą turto administravimą.

Tai tik pora pavyzdžių, su kokiais iššūkiais, uždaviniais ir naujovėmis 2015-aisiais metais susidūrė Lietuvos apeliacinis teismas. Šiuolaikiniame spartą ir nuolat kintančias sąlygas palaikančiame pasaulyje modernios institucijos turi ne tik vienpusiškai atlikti tam tikras funkcijas, bet ir reaguoti į apsilankančių asmenų atsiliepimus bei poreikius. Todėl 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme buvo pradėtas diegti Klientų aptarnavimo standartas, o personalas mokėsi konstruktyviau, atidžiau, kokybiškiau aptarnauti teisme apsilankančius žmones. Taip pat Teismas naujusias Bylų skirstymo taisykles pateikė Specialiųjų tyrimų tarnybos ekspertams įvertinti antikorupciniu požiūriu. Tikimės, kad šias pastangas pajus kiekvienas teisme apsilankantis žmogus.

Pristatome 2015 metų Lietuvos apeliacinio teismo veiklos apžvalgą ir, kaip visuomet, laukiame Jūsų atsiliepimų apie mūsų veiklą, nes tikime, jog argumentuotas ir konstruktyvus grįžtamasis ryšys leidžia mums sparčiau žengti į priekį. Laukiame ir Jūsų pasiūlymų, ką turėtume keisti savo veikloje ir kokias įdomias ar aktualias temas galėtume gvildinti įvairiuose renginiuose ar susitikimuose.

Pagarbiai

Laikinais einantis teismo pirmininko pareigas
Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas

Aloyzas Kruopys

* Bylos Nr. 2-1420-381/2015

TEISMO SUDĖTIS

2015 m. pabaigoje Lietuvos apeliaciniame teisme dirbo 30 teisėjų: teismo pirmininko pareigas laikinai ėjo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas Aloyzas Kruopys, Civilinių bylų skyriaus pirmininkė Egidija Tamošiūnienė, Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjai Valdimaras Bavėjanas, Albinas Bielskis, Sigita Bieliauskienė, Kęstutis Jucys, Laima Garnelienė, Regina Gaudutienė, Viktoras Kažys, Svajūnas Knizleris, Rūta Mickevičienė, Violeta Ražinskaitė, Linas Šiukšta, Elena Vainienė, Daiva Pranytė-Zaliecekienė, Linas Žukauskas, Civilinių bylų skyriaus teisėjai Virginija Čekanauskaitė, Danutė Gasiūnienė; Rasa Gudžiūnienė, Konstantinas Gurinas, Romualda Janovičienė, Dalia Kačinskienė, Kazys Kailiūnas, Danguolė Martinavičienė, Danutė Milašienė, Nijolė Piškinaitė, Gintaras Pečiulis, Alvydas Poškus, Vigintas Višinskis, Egidijus Žironas.

2015 m. sausio 10 d. pasibaigė į Lietuvos apeliacinį teismą Lietuvos Respublikos Prezidento 2013 m. gruodžio 17 d. dekretu Nr. 1K-1678 perkeltos Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjos Dalios Višinskienės perkėlimo terminas. Lietuvos Respublikos Prezidento 2015 m. birželio 10 d. dekretu Nr. 1K-348 nuo 2015 m. birželio 16 d. į Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyrių skirta dirbti teisėja Romualda Janovičienė. Tos pačios dienos Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1K-347 teisėja Audronė Jarackaitė nuo 2015 m. liepos 12 d. buvo atleista iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, sulaukus įstatyme nustatyto pensinio amžiaus. Lietuvos Respublikos Prezidento 2015 m. birželio 10 d. dekretu Nr. 1K-349 nuo 2015 m. rugpjūčio 4 d. į Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyrių skirta dirbti teisėja Sigita Bieliauskienė. Lietuvos Respublikos Prezidento 2015 m. gruodžio 21 d. dekretu Nr. 1K-503 nuo 2015 m. gruodžio 30 d. iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui, atleista teisėja Danutė Milašienė.

Duomenys apie teisėjus:

Teisėjų etatų skaičius Lietuvos apeliaciniame teisme yra 33 (2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis).

Paskirtų teisėjų skaičius Lietuvos apeliaciniame teisme – 30 (2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis).

TEISMO PERSONALAS

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, be teisėjų, Lietuvos apeliaciniame teisme dirbo 121 darbuotojas (valstybės tarnautojų – 97, dirbančių pagal darbo sutartį – 24).

TEISMO STRUKTŪROS POKYČIAI

2015 metais Lietuvos apeliacinio teismo struktūra nesikeitė.

LIETUVOS APELIACINIO TEISMO ATSTOVŲ DALYVAVIMAS TEISMŲ SAVIVALDOS INSTITUCIJŲ, DARBO GRUPIŲ VEIKLOJE IR TEISĖKŪROJE 2015 M.

Dalyvavimas teisėjų savivaldos institucijose ir darbo grupių, komisijų, komitetų ir kt. veikloje

Lietuvos apeliacinio teismo (toliau – Teismas) vadovai ir teisėjai aktyviai dalyvauja teismų savivaldos bei visuomeninėje veikloje: Teismo pirmininkas (nuo 2010 m. vasaros Teismui vadovavęs pirmininkas Egidijus Žironas baigė kadenciją 2015 m. birželio pabaigoje, todėl Teismui Teisėjų taryboje antrąjį pusmetį atstovavo laikinai einantis Teismo pirmininko pareigas Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas Aloyzas Kruopys). Dar trys Teismo teisėjai (Laima Garnelienė, prof. dr. Vigintas Višinskis ir Gintaras Pečiulis) 2015 metais taip pat dalyvavo Teisėjų tarybos darbe .

Teisėjų garbės teismo darbe 2015 metais dalyvavo Teismo teisėjas Albinas Bielskis.

Teisėjų etikos ir drausmės komisijos darbe 2015 metais dalyvavo Teismo teisėjas Linas Žukauskas.

Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos darbe 2015 metais dalyvavo Teismo teisėja, Civilinių bylų skyriaus pirmininkė prof. dr. Egidija Tamošiūnienė (komisijos pirmininkė) ir Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Daiva Pranytė – Zalieckienė.

Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos darbe 2015 metais dalyvavo Teismo teisėja Danutė Gasiūnienė.

Teismo teisėja, Civilinių bylų skyriaus pirmininkė prof. dr. Egidija Tamošiūnienė 2015 metais dalyvavo Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) priežiūros komiteto darbe ir Teisingumo ministerijos sudarytoje darbo grupėje, rengusioje Visuomeninių teisėjų (tarėjų) instituto teismuose koncepciją.

Teismo teisėjas prof. dr. Vigintas Višinskis 2015 metais dalyvavo CPK priežiūros komiteto darbe, Teisės instituto Mokslo tarybos darbe, yra Lietuvos atstovas Konsultacinėje Europos teisėjų taryboje (CCJE), dalyvavo Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) darbo grupėje „Teismų nepriklausomumas ir atskaitomybė“ (angl. *Independence and Accountability of the Judiciary*).

Teismo teisėja Laima Garnelienė 2015 metais dalyvavo Europos veiksmingo teisingumo komisijos (CEPEJ) darbe kaip Lietuvos Respublikos deleguota narė, buvo Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) darbo grupės „Minimalūs standartai V: teisėjų drausminė atsakomybė“ narė, taip pat dalyvavo Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) darbo grupės „Teismų sistemos finansavimas“ veikloje. Teisėja yra Teisėjų tarybos Biudžeto ir investicijų komiteto narė ir koordinatore, Teisėjų tarybos Tarptautinių ryšių komiteto narė, Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto narė.

Teismo teisėjas Artūras Driukas 2015 metais dalyvavo Teisminės mediacijos komisijos darbe ir buvo šios komisijos pirmininkas. Taip pat šis teisėjas 2015 metais dirbo CPK priežiūros komitete ir šiose Teisingumo ministerijos sudarytose darbo grupėse: Mediacijos plėtros koncepcijos parengimo, Mediacijos plėtros civiliniame procese ir Teisės aktų projektų mediacijos koncepcijai civiliniame procese įgyvendinti darbo grupėse. Teisėjas yra teismo mediatorius, vykdo mediacijos procesus.

Teismo atstovai (teisėjai, teismo pirmininko ir skyrių pirmininkų patarėjai ir padėjėjai, kiti darbuotojai) dalyvavo Teisėjų tarybos 2015 metais ir anksčiau sudarytų darbo grupių, sprendžiančių įvairius su sėkminga teismų sistemos veikla susijusius klausimus, veikloje.

Teismo teisėjai ir darbuotojai 2015 m. atliko Klaipėdos apygardos teismo kompleksinį patikrinimą.

Teismo atstovė 2015 metais dalyvavo nuolat veikiančioje Teismų komunikacijos darbo grupės veikloje, taip pat priklausė teismų sistemos žurnalo „Teismai.lt“ redakcinei kolegijai.

Lietuvos apeliacinio teismo atstovai 2015 metais prisidėjo prie Klientų aptarnavimo sistemos diegimo, paslaugų teikimo kokybės gerinimo mokymų bei metodinio leidinio dėl kokybės vadybos metodų taikymo Lietuvos teismuose parengimo ir leidybos, taip pat dalyvavo rengiant Lietuvos Respublikos teismų procesinių dokumentų tvarkymo ir apskaitos reikalavimų aprašą, Lietuvos Respublikos teismų procesinių dokumentų saugojimo terminų rodyklę, Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismų procesinių dokumentų tvarkymo ir apskaitos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ projektą.

2015 metų gegužę Teismo atstovė stažavosi trijuose Berlyno pirmosios ir antrosios pakopų teismuose (vok. *Kammergericht, Landesgericht, Amtsgericht Charlottenburg*), kur susipažino su šių teismų darbo organizavimu (dokumentų ir bylų tvarkymu, bylų nagrinėjimo ir teismo posėdžių organizavimu, protokolų rašymu ir kt.).

Teismas didžiuojasi ir teisėjų bei darbuotojų indėliu į teisės doktrinos plėtojimą, būsimų teisininkų ir teisėjų rengimą, teisininkų praktikų kvalifikacijos tobulinimą – dalis Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų ir personalo 2015 metais dirbo ir akademinį darbą universitetuose bei Teisėjų mokymo centre. Pažymėtina, jog 2015 metais Lietuvos apeliacinio teismo teisėjais dirbo du Mykolo Romerio universiteto profesoriai, o kai kurie patarėjai bei padėjėjai yra apgynę socialinių mokslų (teisės) daktaro disertacijas bei 2015 metais dirbo akademinį darbą. Keletas teismo darbuotojų sėmėsi išsamesnių teisinių žinių studijuodami doktorantūroje.

Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų padėjėjai kasmet sėkmingai laiko teisėjų egzaminus ir pradeda teisėjo karjerą – 2015 m. 6 Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų padėjėjai tapo apylinkių teismų teisėjais. Per 2015 metus teisėjo pareigas apylinkių teismuose pradėjo eiti net šešios Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo padėjėjos – Giedrė Norvilienė, Jurgita Maksimenko-Šėlienė, Justė Baubonytė, Rima Lipeikienė, Asta Katinienė ir Rūta Poniškaitytė. Į šias teisėjų padėjėjų pareigas buvo priimti kiti teisėjų padėjėjai iš Vilniaus apygardos ir Vilniaus miesto apylinkės teismų.

Dalyvavimas teisėkūroje

Šalia pagrindinės Lietuvos apeliacinio teismo veiklos svarbu paminėti ir tai, kad Teismo atstovai nuolat dalyvauja rengiant bei tobulinant įstatymus bei teisinei šalies sistemai svarbius teisės aktus. 2015 metais:

- Apibendrinti apygardų ir suformuluoti atskiri Lietuvos apeliacinio teismo pasiūlymai dėl Bankroto administratorių atrankos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 647, keitimo.
- Teiktos pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. XI-216 pakeitimo įstatymo projekto.
- Teiktos pastabos dėl Teisėjų tarybos rengtų aktų (pvz., bylų skirstymo aprašo ir kt.), siūlymai NTA tobulinti Lietuvos teismų informacinę sistemą LITEKO.

Kreipimaisi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą

Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-418-495/2015 buvo kreiptasi su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio nuostata, kad baudžiamasis procesas turi būti nutrauktas, jeigu suėjo apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminas, ta apimtimi, kuria draudžia tęsti procesą teisme, kai tęsti procesą prašo kaltinamasis, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 21, 22, 29, 31 straipsniams, konstituciniam teisinės valstybės principui.

BENDRADARBIAVIMAS. TEISINIS ŠVIETIMAS

2015 metais Lietuvos apeliacinis teismas, kaip įprastai, skyrė daug dėmesio įvairioms bendradarbiavimo su įvairiomis institucijomis formoms ir teisiniam švietimui.

2015 m. balandžio 21 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (LAT) pirmininkas ir skyrių pirmininkai, Lietuvos apeliacinio teismo (LApT) teisėjams pristatė administracinės veiklos patikrinimo aktą, kuriame įvertino tai, kad 2013–2014 m. dirbant sparčiu tempu buvo siekiama spręsti bylų nagrinėjimo trukmės problemą. Patikrinimo akte nurodyta, kad 2013–2014 metais Lietuvos apeliaciniame teisme buvo gaunama daugiau baudžiamųjų bylų, jose atliekama daug įrodymų tyrimų (t. y. jos buvo sudėtingesnės), todėl jos buvo nagrinėjamos ilgiau, o jų likutis augo, nors statistiškai jų buvo išnagrinėjama daugiau negu ankstesniais metais. Bylų nagrinėjimo problemos iš esmės buvo objektyvios ir susiklostė dėl didelių krūvių, gaunamų bylų skaičiaus, nepakankamo skyriaus teisėjų skaičiaus, poreikio greitai išnagrinėti tam tikrų kategorijų bylas (pvz., skundai dėl suėmimo pratęsimo turi būti išnagrinėti per kelias dienas), ekspertizių atlikimo terminų, atvejų, kai nebelieka dienų skirti posėdžius, dažno įrodymų tyrimo poreikio ir pan.

2015 m. Teismas prisidėjo organizuojant konferenciją „Bausmė: ką sako įstatymas ir ko nori visuomenė?“, vykusią 2015 m. gegužės 13 d. Lietuvos Aukščiausiajame Teisme. Jos metu įvairių institucijų atstovai diskutavo, ar galiojantys įstatymai leidžia teismams pritaikyti teisingą bausmę ir kokie yra visuomenės lūkesčiai. Taip pat Teismas kartu su Mykolo Romerio universiteto Teisės fakultetu, advokatų kontora GLIMSTEDT, Vilniaus komercinio arbitražo teismu, Lietuvos Aukščiausiuoju Teismu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija organizavo tarptautinę mokslinę - praktinę konferenciją „Arbitražas ir teismai: kooperacija ar konkurencija?“

2015 m. birželio 9 d. Lietuvos apeliacinis teismas organizavo apskritojo stalo diskusiją „Efektyvios apeliacijos paieškos“. Diskusijos dalyviai pripažino, kad Lietuvoje egzistuojanti ribotos apeliacijos civilinėse bylose koncepcija pasiteisino, o apeliacinių bylų nagrinėjo terminai stabilizavosi, trumpėjo ir atitinka efektyvumo kriterijus. Tokias nuomones, išsamiai ir įvairiapusiškai analizuodami apeliacijos efektyvumo įvairius aspektus, reiškė politikai, teisėjai, advokatai, mokslininkai ir kiti šia tema besidomintys teisininkai.

2015 m. birželio pabaigoje Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai dalyvavo tarptautinėje mokslinėje konferencijoje, kurią surengė Krokuvos (Lenkija) apeliacinis teismas. Teisėjai skaitė pranešimus apie laisvą teismo sprendimų judėjimą Europos Sąjungoje (Briuselio Ia reglamento taikymą Lietuvos apeliacinio teismo praktikoje), nevyriausybinių organizacijų dalyvavimo civiliniame procese galimybes Lietuvoje ir rungimosi principą bei įrodymų teikimo iniciatyvą baudžiamajame procese. Vėliau šios Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų publikacijos buvo išspausdintos bendrame konferencijos leidinyje, išleistame keliomis kalbomis.

2015 m. gruodžio 10 d. Lietuvos apeliacinis teismas kartu su Specialiųjų tyrimų tarnyba surengė Tarptautinei antikorupcijos dienai paminėti skirtą renginį „Skaidrus bylų skirstymo procesas: žmogus v. automatas“. Renginio metu buvo vieningai pritarta minčiai, kad teismai turi siekti suprantamai paaiškinti visuomenei, kaip teisėjams paskiriamos bylos. Sveikinimo žodį taręs laikinai einantis Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko pareigas Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas Aloyzas Kruopys pabrėžė, kad korupcija – tai sudėtingas socialinis, politinis ir ekonominis fenomenas, kuris paveikia visuomenę įvairiais aspektais, kompromituoja demokratiją ir teisės viršenybę, iškreipia rinkas ir prastina gyvenimo kokybę. A. Kruopio teigimu, netrukus atsirianti galimybė dar didesniai asmenų skaičiui prieiti prie bylų skirstymo protokolų smarkiai prisidės prie skaidrios teismų sistemos kūrimo bei didesnio visuomenės pasitikėjimo teisingumo vykdymu. Diskusiją moderavusi Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė prof. dr. Egidija Tamošiūnienė sakė, jog teismų tikslas – automatizuotą bylų skirstymą sureguliuoti taip, kad niekam neliktų abejonių dėl bylų skirstymo sistemos skaidrumo. Anot teisėjos, teismų bendruomenė kelia įvairius klausimus ir ieško sprendimų, kaip skiriant bylas įvertinti įvairius bylos skyrimui reikšmingus aspektus, pvz., bylos sudėtingumą, teisėjo

specializaciją, kad procesas vyktų darniai, užtikrinant žmonių teisę į nešališką teismą ir teisėjų interesus dirbti turint tolygius darbo krūvius su kolegomis. Bendradarbiaujant su STT, iki šio renginio buvo atliktas Teismo Bylų skirstymo taisyklių antikorupcinis vertinimas.

2015 metais Teismas surengė kelis susitikimus ir ekskursijas su įvairaus amžiaus mokiniais ir studentais, pasakojo jiems apie Teismo istoriją, Lietuvos teismų sistemą, Teismo kompetenciją, atsakė į klausimus apie teismus ir teisėjus. Kai kuriuose susitikimuose dalyvavo ir teisėjai, kurie atsakė į vaikų ir jaunuolių klausimus.

2015 m. Lietuvos apeliacinis teismas išliko aktyvus socialiniuose tinkluose. „Facebook“ paskyra pasiekė daugiau kaip 1 000 sekėjų, kurių skaičius nuolat auga. Pastebėta, kad lankytojai domisi ne tik Teisme nagrinėjamomis bylomis, bet ir organizuojamais renginiais, rengiamais žaidimais ar loterijomis, taip pat skelbiamais straipsniais apie užsienio teismų ar teisinių sistemų įdomybes.

KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Teismo vadovybė daug dėmesio skiria teisėjų ir kitų darbuotojų profesinių gebėjimų tobulinimui. Darbuotojai skatinami dalyvauti įvairiose konferencijose ir seminaruose Lietuvoje bei užsienyje. Keliant kvalifikaciją teisėjų ir teismo personalo gaunamos žinios yra veiksmingai pritaikomos tiesioginiame teisėjų padėjėjų, patarėjų, kitų teismo darbuotojų darbe.

2015 m. sausio 14–17 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė ir vienas Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į Liublianą (Slovėnija) dalyvauti tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Įrodymų pateikimo dimensijos Europoje“.

2015 m. sausio 22–23 ir sausio 28 dienomis Teismo pirmininko padėjėja ryšiams su visuomene (atstovė spaudai) dalyvavo Trakuose vykusiuose Nacionalinės teismų administracijos organizuotuose trijų dienų mokymuose, kaip bendrauti su žiniasklaida ir visuomene.

2015 m. sausio 28–31 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į Lisaboną (Portugalija) dalyvauti seminare „Konkurencijos teisės temų analizė tiek materialinės, tiek proceso teisės aspektu ir atitinkamos nacionalinių, ES ir EŽTT teismų praktikos apžvalga“.

2015 m. vasario 9–10 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja vyko į tarnybinę komandiruotę Briuselyje (Belgija), kur dalyvavo Europos komisijos organizuotoje konferencijoje dėl turto arešto ir konfiskavimo orderių pripažinimo ES.

2015 m. vasario 11–13 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į Bukareštą (Rumunija) dalyvauti Europos teismų tarybų tinklo darbo grupės „Teismų sistemos nepriklausomumo ir atskaitomybės vertinimas“ susitikime.

2015 m. vasario 25–27 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja vyko į tarnybinę komandiruotę Madride (Ispanija) dalyvauti Europos teisėjų tarybų tinklo darbo grupės „Standartai V“ susitikime.

2015 m. kovo 19–20 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė vyko į komandiruotę Anykščių r., kur dalyvavo pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr. LT13 finansuojamą projektą „Teismų sistemos atstovų (įskaitant teisėjų, teismo darbuotojų ir NTA atstovų) kompetencijos gerinimas (mokymas)“ (NOR-LT13-NTA-TF-01-001) rengiamuose bendravimo su žiniasklaida ir visuomene mokymuose.

2015 m. kovo 20 d. Teismo pirmininko padėjėja ryšiams su visuomene (atstovė spaudai) dalyvavo Nacionalinės teismų administracijos mokymo centro organizuotuose mokymuose „Efektyvios komunikacijos dirbtuvės: apie kūrybiško mąstymo galią“.

2015 m. kovo 22–24 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į komandiruotę Romoje (Italija) ir dalyvavo dialogo grupės dėl teisėjų nepriklausomumo ir atskaitomybės susitikime.

2015 m. kovo 25–28 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja dalyvavo Tryre (Vokietija) Europos teisės akademijos (ERA) organizuojuose mokymuose „Organizuoti ekonominiai nusikaltimai Europos Sąjungoje: bylos, tendencijos ir įrankiai“.

2015 m. balandžio 9–12 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė vyko į Vieną (Austrija) dalyvauti kasmetėje 14-ojoje Europos deliktų teisės konferencijoje.

2015 m. balandžio 12–16 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja vyko į komandiruotę Ankaroje (Turkija) ir dalyvavo Turkijos Aukščiausiosios teisėjų ir prokurorų tarybos atstovų susitikime.

2015 m. balandžio 16–17 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas ir Civilinių bylų skyriaus teisėja dalyvavo pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr. LT13 finansuojamą projektą „Teismų sistemos atstovų (įskaitant teisėjų, teismo darbuotojų ir NTA atstovų) kompetencijos gerinimas (mokymas)“ (NOR-LT-13-NTA-TF-01-001) rengiamuose bendravimo su žiniasklaida ir visuomene mokymuose.

2015 m. gegužės 4–6 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja vyko į komandiruotę Alikantėje (Ispanija) ir dalyvavo ES vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM) organizuojuose mokymuose intelektinės nuosavybės teisių apsaugos tema.

2015 m. gegužės 4–22 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus raštinės vedėja vyko į komandiruotę Berlyne (Vokietija), aplankė Berlyno apeliacinį ir antrosios instancijos civilinių ir baudžiamųjų bylų teismus, dalyvavo Nacionalinės teismų administracijos vykdomame projekte „Teismų sistemos atstovų kompetencijos gerinimas (mokymas) (projekto Nr. NOR-LT13-NTA-01-YF-01-001)“, susipažino su Berlyno teismų raštinių darbu bei bylų skirstymo organizavimu.

2015 m. birželio 2–6 dienomis Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų ir Civilinių bylų skyrių teisėjai vyko į Hagą (Nyderlandai) dalyvauti Europos teismų tarybų tinklo Generalinėje asamblėjoje.

2015 m. birželio 3–5 dienomis Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė vyko į Bukareštą (Rumunija) ir dalyvavo Europos teisėjų mokymų tinklo (EJTN) organizuotame seminare, kuriame nagrinėti intelektinės nuosavybės teisės klausimai.

2015 m. birželio 14–17 dienomis Teismo Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrių pirmininkai ir du Civilinių bylų skyriaus teisėjai vyko į Krokuvą (Lenkija) dalyvauti Krokuvos apeliacinio teismo organizuotoje tarptautinėje teisėjų konferencijoje, kurios metu aptarti rungimosi principo taikymo klausimai, teismo ir nevyriausybinų organizacijų santykiai bei jų dalyvavimas teismo procese.

2015 m. birželio 22 d. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko padėjėja ryšiams su visuomene (atstovė spaudai), Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko patarėja ir teisėjų padėjėjai dalyvavo Lietuvos apeliacinio teismo organizuojuose mokymuose „Efektyvaus pasisakymo (prezentavimo) dėsniai“.

2015 m. birželio 29–30 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė ir kiti šio skyriaus teisėjai bei Civilinių bylų skyriaus pirmininkės patarėjas dalyvavo (kai kurie jų - vedė) ERA organizuojuose mokymuose „Europos Sąjungos civilinės teisės instrumentų taikymas. Europos procedūros tarpvalstybinio pobūdžio bylose“.

2015 m. liepos 1–4 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja vyko į komandiruotę Strasbūre (Prancūzija) ir dalyvavo Europos veiksmingo teisingumo komisijos (CEPEJ) plenariniame susirinkime.

2015 m. rugsėjo 14–16 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į Paryžių (Prancūzija) ir dalyvavo CEPEJ ekspertų susitikime.

2015 m. rugsėjo 16–18 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė vyko į Turku (Suomija) ir dalyvavo IV-ojoje Europos Sąjungos apeliacinių teismų konferencijoje.

2015 m. rugsėjo 23–24 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjai vyko į Druskininkus ir dalyvavo Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro bendradarbiaujant su Teisėjų taryba organizuotame seminare „Intelektinės nuosavybės pažeidimai ir žalos atlyginimas“.

2015 m. rugsėjo 23–26 dienomis Teismo Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjai vyko į Paryžių (Prancūzija) ir dalyvavo Europos teismų tarybų tinklo darbo grupių susitikime.

2015 m. rugsėjo 27–29 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė ir Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja dalyvavo tarptautiniame teisėjų seminare „Teismo sprendimų motyvavimas ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika – kaip išvengti pažeidimų“, vykusiame Liubline (Lenkija).

2015 m. spalio 11–14 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į komandiruotę Lisabonoje (Portugalija) dalyvauti Europos teisėjų mokymo tinklo (EJTN) organizuotame seminare „Įmonių teisė“.

2015 m. spalio 11–16 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja vyko į komandiruotę Bukarešte (Rumunija) ir dalyvavo Europos teisėjų mokymo tinklo (EJTN) organizuotuose mokymuose „Legal English“.

2015 m. spalio 14–17 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas dalyvavo 16-ojoje ETKT sesijoje, vykusioje Londone (Anglija).

2015 m. spalio 15–16 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė ir Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas vyko į Anykščius ir dalyvavo mokymuose „Modernių valdymo principų ir metodų taikymas bei strateginis planavimas“.

2015 m. spalio 29–30 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė ir keli Civilinių bylų skyriaus teisėjai bei Civilinių bylų skyriaus pirmininkės patarėjas dalyvavo (kai kurie jų - vedė) Nacionalinės teismų administracijos mokymo centre organizuotame seminare „Europos procedūros tarpvalstybinio pobūdžio bylose“.

2015 m. lapkričio 2–6 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja dalyvavo Europos teisėjų mokymų tinklo (EJTN) organizuotuose mokymuose Vustrove (Vokietija).

2015 m. lapkričio 15–17 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė ir vienas Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į Tryrą (Vokietija) dalyvauti ERA organizuotame seminare „Teisės kolizija: kokią teisę taikyti?“.

2015 m. lapkričio 18–22 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas vyko į Budapeštą (Vengriją) ir dalyvavo seminare konkurenciniais klausimais.

2015 m. lapkričio 20 d. Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas dalyvavo Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros ir Policijos departamento Druskininkuose organizuotoje apskritojo stalo diskusijoje kriminalinės žvalgybos klausimais.

2015 m. lapkričio 29 d.–gruodžio 1 d. Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja dalyvavo susitikime „Teismų sistemos finansavimas“, vykusiame Briuselyje (Belgijos Karalystė).

2015 m. gruodžio 2–4 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas dalyvavo Europos teismų tarybų tinklo darbo grupės „Nepriklausomumas ir atskaitomybė“ susitikime Briuselyje (Belgijos Karalystė).

2015 m. gruodžio 6–10 dienomis Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas dalyvavo OHIM organizuotame seminare intelektinės nuosavybės apsaugos teisinio reguliavimo klausimais Alikantėje (Ispanija).

2015 m. gruodžio 9–12 dienomis Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja vyko į komandiruotę Strasbūre (Prancūzija) ir dalyvavo 26-ajame Europos veiksmingo teisingumo komisijos plenariniame susirinkime.

FINANSAVIMAS

2015 metais Lietuvos apeliaciniam teismui buvo skirta 3 286 092 Eur (iš jų darbo užmokesčiui – 2 397 757 Eur), gražinta persikirstyti kitiems teismams 199 663 Eur (iš jų darbo užmokesčiui – 150 605 Eur). 2015 m. ilgalaikei turtui įsigyti Lietuvos apeliacinis teismas panaudojo 5 803 Eur, surinktų iš Teismo pajamų įmokų. 2015 metais Lietuvos apeliacinis teismas darbo užmokesčio ir socialinio draudimo straipsnyje kreditorinio įsiskolinimo neturi.

LIETUVOS APELIACINIO TEISMO 2015 M. VYKDYTOS VIDAUS IR APYGARDŲ TEISMŲ ADMINISTRACINĖS VEIKLOS PRIEŽIŪROS APŽVALGA

2015 m. buvo gauti 23 (2014 m. – 24) prašymai, pareiškimai ir skundai dėl Lietuvos apeliacinio teismo veiklos, iš kurių nemaža dalis (9 kreipimaisi (2014 m. – 5)) buvo nežinybingi Lietuvos apeliaciniam teismui arba apskritai nenagrinėtini. Dažniausios to priežastys – tai, kad buvo nesilaikoma nustatytos kreipimosi tvarkos arba skundžiamasi, pavyzdžiui, dėl advokatų, antstolių, pašto darbuotojų veiksmų, prašoma atnaujinti procesą bylose, kuriose priimti teismo sprendimai netenkina pareiškėjų. 2015 m. labai sumažėjo prašymų, pareiškimų ir skundų, kuriuose būtų keliami procesiniai klausimai. Tokių kreipimųsi buvo tik 3 (2014 m. – 14). Visi jie buvo pripažinti nepagrįstais. 2015 m. taip pat buvo gauti 8 prašymai pateikti informaciją (2014 m. – 3). Ne visi šie prašymai buvo patenkinti: nebuvo patenkintas advokato pateiktas prašymas suteikti teisinę konsultaciją ir tie prašymai, kurie buvo pateikti nesilaikant nustatytos kreipimosi tvarkos. Tik trys (2014 m. – 2) kreipimaisi buvo susiję išimtinai su Lietuvos apeliacinio teismo (teisėjų) nejurisdikcine veikla: dėl tyčinio neautentiško Lietuvos apeliacinio teismo nutarties teksto išsiuntimo pareiškėjos bendradarbiams, dėl pareiškėjai nuosavybės teisėmis priklausancio nekilnojamojo turto registro įrašo tikrinimo Nekilnojamojo turto registre pagrindo ir dėl pavėluoto teismo nutarties išsiuntimo paprastu paštu. Pastarasis buvo pripažintas iš dalies pagrįstu, tačiau dėl mažareikšmiškumo (iš esmės nesutrukdė pareiškėjui įgyvendinti jo procesinių teisių) buvo atsisakyta kreiptis į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl drausmės bylos iškėlimo inicijavimo.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas atlieka apygardos teismų administracinės veiklos priežiūrą, kaip ir kiekvienais metais, 2015 m. Lietuvos apeliacinis teismas sprendė (nagrinėjo) asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus dėl apygardos teismų nejurisdikcinės veiklos. Pažymėtina, kad 2015 m., kaip ir ankstesniais metais, didelė tokių asmenų kreipimųsi dalis buvo nesusijusi su apygardos teismų administracine veikla: vis dar gana dažnai į Lietuvos apeliacinį teismą kreipiamasi dėl apygardos teismų (teisėjų) atliekamų procesinių veiksmų ir (ar) priimamų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo, kurie nėra administracinės veiklos priežiūros dalykas.

2015 m. Lietuvos apeliaciniame teisme dėl apygardų teismų (teisėjų) veiklos gauti 47 (2014 m. – 59) prašymai, pareiškimai ir skundai. Iš jų dėl atskirų apygardos teismų (teisėjų) veiklos buvo paduota:

- dėl Vilniaus apygardos teismo – 16;
- dėl Kauno apygardos teismo – 17;
- dėl Klaipėdos apygardos teismo – 4;
- dėl Panevėžio apygardos teismo – 7;
- dėl Šiaulių apygardos teismo – 2.

Lietuvos apeliaciniam teismui buvo paduota 16 (2014 m. – 28) prašymų, pareiškimų ir skundų, susijusių su Vilniaus apygardos teismo (teisėjų) veikla. Iš jų 5 (2014 m. – 16) kreipimaisi buvo susiję su procesinio ar iš dalies procesinio pobūdžio klausimais, vienas – nenagrinėtinas, o likusiuose visa apimtimi arba iš dalies buvo skundžiamasi dėl teismo (teisėjų) administracinės veiklos, daugiausia – dėl nagrinėjamų bylų vilkinimo, aplaidaus pareigų atlikimo ir netinkamo darbo organizavimo, įstatymuose nustatytų terminų nesilaikymo. Du iš jų buvo pripažinti iš dalies pagrįstais, o trečiasis visiškai pagrįstu. Pirmuoju atveju buvo konstatuota, kad pareiškėjo skundas dėl pirmosios instancijos teismo nutarties buvo išnagrinėtas pažeidus BPK 441 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą, be to, pareiškėjui bei kitiems suinteresuotiems asmenims tinkamai nepranešus apie jo nagrinėjimą. Antruoju atveju procesiniai dokumentai per klaidą buvo išsiųsti mirusiam

asmeniui. Trečiuoju atveju teisėjas nereagavo į pareiškėjo prašymus atsiųsti baudžiamosios bylos, kurioje jis buvo nuteistas, medžiagos kopijas. Visais atvejais dėl iš esmės nepažeistų pareiškėjų teisių buvo atsisakyta kreiptis į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl drausmės bylų iškėlimo teisėjams.

Dėl Kauno apygardos teismo (teisėjų) veiklos į Lietuvos apeliacinį teismą buvo kreiptasi 17 (2014 m. – 16) kartų. Iš jų 6 prašymai, pareiškimai ir skundai buvo paduoti dėl procesinio arba iš dalies procesinio pobūdžio klausimų, 5 – nežinybingi arba nenagrinėti (pavyzdžiui, pakartotiniai) ir 6 – dėl teismo (teisėjų) administracinės veiklos, daugiausia dėl teismo sprendimo vykdymo bei prašymo nagrinėjimo vilkinimo, įstatymuose nustatytų terminų nesilaikymo, netinkamo teismo proceso organizavimo. Vienas iš kreipimūsi buvo pripažintas iš dalies pagrįstu. Buvo konstatuota, kad teisėjų kolegija neturėjo teisės priimti sprendimo dėl pareiškėjo atvedsinimo, nes jam buvo išsiųstas pranešimas apie teismo posėdį, o ne šaukimas, t. y. jis turėjo teisę neatvykti į teismo posėdį ir ja pasinaudojo, o teisėjų kolegija tuo pagrindu, kad jis neatvyko į teismo posėdį, jį nepagrįstai nusprendė atvedsinti ir taip nepagrįstai apribojo jo teises ir laisves.

Klaipėdos apygardos teismo (teisėjų) veikla buvo 4 (2014 m. – 9) prašymų, pareiškimų ir skundų pagrindas. Iš šių kreipimūsi dviejuose buvo keliami išimtinai procesinio pobūdžio klausimai, o likusieji nebuvo nagrinėjami (vienas buvo nežinybingas, o kitas buvo analogiškas skundui, jau išnagrinėtam Klaipėdos apygardos teisme).

Dėl Panevėžio apygardos teismo (teisėjų) veiklos į Lietuvos apeliacinį teismą buvo kreiptasi 7 (2014 m. – 5) kartus, vieną kartą iš dalies pagrįstai – dėl netinkamai išnagrinėto pareiškėjo prašymo (buvo nagrinėtas dėl BK 75 straipsnio taikymo, nors buvo kreiptasi dėl BK 62 straipsnio taikymo). Likusieji prašymai buvo nenagrinėti, nes buvo arba nežinybingi, arba pakartotiniai. Juose buvo keliami klausimai dėl netinkamo advokatų, Lietuvos pašto darbuotojų, kitų institucijų pareigūnų veiksmų teisėtumo, prašoma atnaujinti procesą nuosavybės teisių atkūrimo į žemę procese, pasisakoma dėl Lietuvos teisinės sistemos netobulumo, prašoma skirti teisinę pagalbą.

Elektroninių bylų tvarkymo taisyklių pažeidimas, procesiniai veiksmai, atlikti kitam teisėjui paskirtoje nagrinėti byloje, ir galimas teisėjo šališkumas bei materialinis suinteresuotumas buvo 2 (2014 m. – 1) kreipimūsi dėl Šiaulių apygardos teismo (teisėjų) veiklos pagrindas. Lietuvos apeliacinis teismas tik vieną iš šių kreipimūsi pripažino iš dalies pagrįstu – dėl Elektroninių bylų tvarkymo taisyklių pažeidimo, tačiau pažymėjo, kad jis mažareikšmis.

LIETUVOS APELIACINIAME TEISME APELIACINE TVARKA IŠNAGRINĖTŲ BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ APŽVALGA (PAGAL ATSKIRUS APYGARDOS TEISMUS)

LIETUVOS APELIACINIAME TEISME 2015 METAIS APELIACINE TVARKA IŠNAGRINĖTŲ BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ BENDRA APŽVALGA

Apeliacine tvarka išnagrinėtos baudžiamosios bylos – tai bylos, kurios nagrinėjamos pagal apeliacinius skundus dėl pirmosios instancijos teismo nuosprendžių bei Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 318 straipsnio 1 dalyje nurodytų nutarčių (nutartys nutraukti baudžiamąją bylą ir nutartys, priimtose išnagrinėjus bylas dėl priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo).

Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 metais apeliacine tvarka bendrai buvo išnagrinėtos 466 baudžiamosios bylos, iš kurių 5 bylos buvo sujungtos su kitomis bylomis ir dėl 2 bylų apeliaciniai skundai buvo palikti nenagrinėti.

Toliau pateiktoje lentelėje matyti apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų skaičiaus kitimas 2010 - 2015 metais.

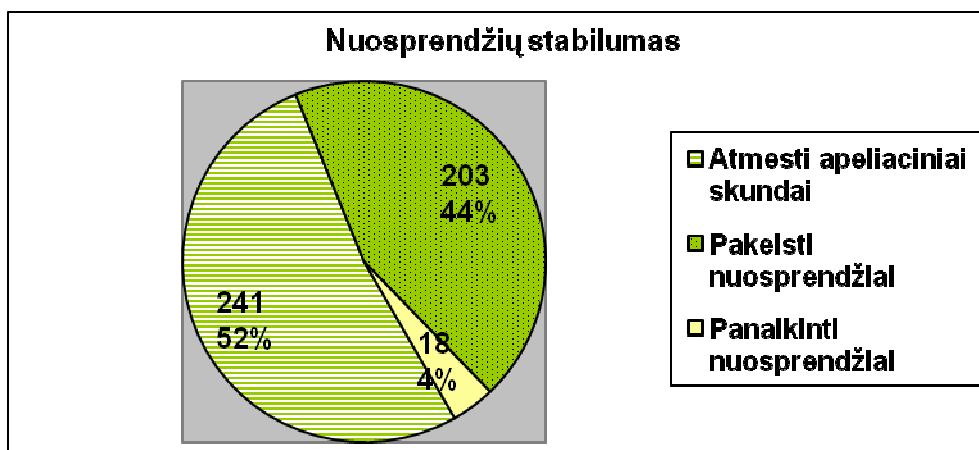
Išnagrinėta	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	2014 metai	2015 metai
Apeliacine tvarka nagrinėjamos bylos	357	411	395	416	439	466

Iš 466 apeliacine tvarka nagrinėtų baudžiamųjų bylų 3 (trijose) bylose apeliaciniai skundai buvo pateikti dėl pirmosios instancijos teismų priimtų nutarčių. Buvo skųstos dvi nutartys, kuriomis baudžiamosios bylos nutrauktos, suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui bei nustačius baudžiamąją atsakomybę šalinančią aplinkybę – būtinąją gintį. Skundai dėl nutarčių nutraukti baudžiamąją bylą, suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui, atmesti. Skundas dėl nutarties nutraukti baudžiamąją bylą, nustačius būtinosios ginties situaciją, patenkintas ir baudžiamoji byla perduota iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui.

Likusiose 463 2015 metais išnagrinėtose baudžiamosiose bylose apeliaciniai skundai buvo pateikti dėl pirmosios instancijos teismų nuosprendžių. Siekiant aiškiau pateikti informaciją, toliau analizuojami duomenys, susiję tik su apeliaciniais skundais, pateiktais dėl pirmosios instancijos teismų priimtų nuosprendžių.

Iš 2015 metais apeliacine tvarka išnagrinėtų apeliacinių skundų dėl pirmosios instancijos teismų nuosprendžių:

1. Apeliaciniai skundai buvo atmesti 241 byloje.
2. Apygardos teismų nuosprendžiai buvo pakeisti 203 bylose.
3. Apygardos teismų nuosprendžiai buvo panaikinti 18 bylų.

2015 metais apeliacine tvarka išnagrinėtos baudžiamosios bylos dėl apygardos teismų nuosprendžių buvo gautos iš šių apygardos teismų:

Iš Vilniaus apygardos teismo -	129 bylos
Iš Kauno apygardos teismo -	131 byla
Iš Klaipėdos apygardos teismo -	68 bylos
Iš Šiaulių apygardos teismo -	61 byla
Iš Panevėžio apygardos teismo -	69 bylos

Toliau pateiktoje lentelėje matyti apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų statistika 2015 metais pagal atskirus apygardos teismus¹

	Apygardos teismas				
	Vilniaus	Kauno	Klaipėdos	Šiaulių	Panevėžio
Bylų, kuriose išnagrinėti apeliaciniai skundai, skaičius	129	131	68	61	69
Bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti , skaičius (procentinė išraiška)	67 (51 %)	70 (53 %)	35 (51 %)	31 (51 %)	39 (56 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai pakeisti , skaičius (procentinė išraiška)	60 (47 %)	52 (40 %)	31 (46 %)	27 (44 %)	29 (42 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai panaikinti ² , skaičius (procentinė išraiška)	2 (2 %)	9 (7 %)	2 (3 %)	3 (5 %)	1 (2 %)

Iš lentelėje pateiktų skaičių matyti, kad vidutiniškai be pakeitimų buvo palikta galioti 52 % visų apygardos teismų priimtų nuosprendžių, dėl kurių pateikti apeliaciniai skundai Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti 2015 metais.

PASTABA. Apžvalgoje pateiktose lentelėse ir tekste gali pasitaikyti tam tikrų statistinių duomenų neatitikimų. Šie neatitikimai galimi todėl, kad dalis teismų sprendimų kasacine tvarka buvo panaikinti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, todėl, siekiant išvengti nepagrįsto apygardos teismų nuosprendžių stabilumo rodiklio pabloginimo, nurodyti sprendimai į statistiką neįtraukti.

Apžvelgus visus 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtus apeliacinius skundus dėl apygardos teismų priimtų nuosprendžių, **pastebėtos šios tendencijos:**

1. Pastebėta, kad apygardos teismų praktikoje, kaip ir 2014 metais, kyla problemų sprendžiant klausimą dėl tinkamo baudžiamosios atsakomybės atribojimo nuo kitų atsakomybės rūšių, ypač nuo civilinės atsakomybės. 2015 metais nagrinėtose bylose konstatuota, kad asmenys buvo nepagrįstai nuteisti pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 182, 183, 184 straipsnius, kadangi tarp šalių buvo susiklostę civiliniai teisiniai santykiai. Dažniausiai baudžiamosios ir civilinės atsakomybės atribojimo klausimas buvo sprendžiamas

¹ Lentelėje pateikti bylų skaičiai apskaičiuoti, vieną baudžiamąją bylą prilyginant vienam vienetui, nepriklausomai nuo to, kiek apeliacinių skundų ir dėl kelių asmenų buvo išnagrinėta toje byloje.

² Panaikintais laikomi tik tie nuosprendžiai, kurie yra panaikinti visa apimtimi, nepriklausomai nuo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO pažymėto bylos išnagrinėjimo rezultato. Nuosprendžiai, kuriuose yra panaikinama tik dalis nuosprendžio, o likusi dalis paliekama nepakeista, laikomi pakeistais nuosprendžiais.

nagrinęjant bylas, susijusias su tarp šalių susiklosčiusiais sutartiniais teisiniais santykiais, pavyzdžiui, dėl pirkimo–pardavimo, statybos ir remonto paslaugų teikimo, nuomos ir kitų sutarčių sudarymo. Teismų praktikoje taip pat pastebima 2014 metais nustatyta problema dėl tinkamo baudžiamosios atsakomybės atribojimo nuo drausminės ar finansinės atsakomybės nagrinėjant bylas, kuriose asmenys traukiami baudžiamojon atsakomybėn dėl neteisėtų veiksmų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams.

2. Pastebėtos problemos, susijusios su netinkamu BK straipsnyje numatytų kelių alternatyvių veikų kvalifikavimu bei šių veikų įrodinėjimu. Šis klausimas ypač aktualus nusikalstamų veikų, susijusių su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, atvejais.

3. Pastebėtinas augantis BK 54 straipsnio 3 dalies taikymas. Viena iš tendencijų įvardytinas mažesnio dydžio ar švelnesnės bausmės skyrimas, atsižvelgiant į ilgą baudžiamojo proceso trukmę. Vis dėlto apygardos teismų praktika nėra vieninga nustatant išimtines aplinkybes, kurios suteikia pagrindą švelninti asmeniui skiriamą bausmę.

4. Kaip ir 2014 metais, padaugėjo baudžiamųjų bylų, kuriose apygardų teismų nuosprendžiai buvo pakeisti, nuteistųjų nusikalstamas veikas perkvalifikuojant iš BK 260 straipsnio atitinkamų dalių į BK 259 straipsnio atitinkamas dalis, nenustačius asmenų tikslo parduoti ar kitaip platinti narkotines ir/ar psichotropines medžiagas. Tai rodo, kad apygardos teismų praktika kvalifikuojant nurodytas nusikalstamas veikas nėra nuosekli.

5. Pastebėtina apygardos teismų klaida, kai nuteistiesiems, padariusiems savo pobūdžiu savanaudiškas nusikalstamas veikas (BK 182, 147, 199 straipsniai), nepagrįstai yra inkriminuojama ir baudžiamąją atsakomybę sunkinanti aplinkybė, kad veika padaryta dėl savanaudiškų paskatų.

6. Apygardos teismų praktika, susijusi su turto konfiskavimo taikymu (BK 72 straipsnis), yra nevieninga. Vis dėlto pastebėtina ir teigiama tendencija, kad teismai vadovaujasi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojama pozicija, kad turto konfiskavimas turi būti taikomas kiekvienu konkrečiu atveju įvertinus jo proporcingumą.

7. 2015 metais ryškėja tendencija nepriteisti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo metu kilusių išlaidų atlyginimo iš nuteistojo tais atvejais, kai gynėjo dalyvavimas baudžiamojame byloje yra būtinas pagal baudžiamojo proceso įstatymą.

8. Įsigaliojus BK 75 straipsnio pakeitimams (2015 m. kovo 24 d.), teismai aktyviai taikė bausmės vykdymo atidėjimą. Priimtuose procesiniuose sprendimuose ryškėja tendencija bausmės vykdymą atidėti ekonominio ir finansinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejais.

2015 METAIS LIETUVOS APELIACINIAME TEISME IŠNAGRINĖTŲ APELIACINIŲ SKUNDŲ DĖL VILNIAUS APYGARDOS TEISMO PRIIMTŲ NUOSPRENDŽIŲ APŽVALGA

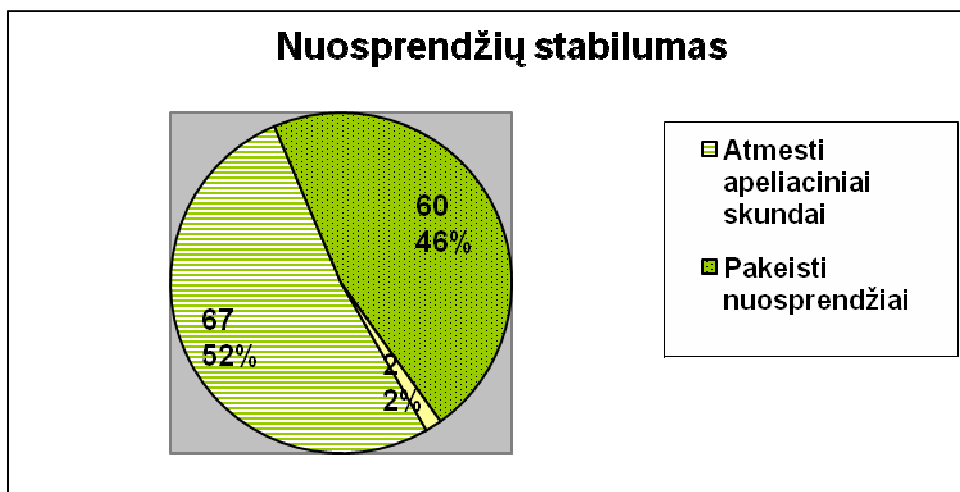
Per 2015 metus Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti apeliaciniai skundai, pateikti dėl 129 Vilniaus apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Toliau pateiktoje lentelėje bei diagramoje nurodomas skaičius bylų, kuriose pirmosios instancijos teismo nuosprendžiai palikti nepakeisti, pakeisti ar panaikinti (duomenys gauti, naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenimis)¹

Bylų, kuriose nagrinėti apeliaciniai skundai, bendras skaičius	129
Bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti , skaičius	67 (51 %)

¹ Šioje lentelėje pateikti bylų skaičiai apskaičiuoti, vieną baudžiamąją bylą prilyginant vienam vienetui, nepriklausomai nuo to, kiek apeliacinių skundų ir dėl kelių asmenų buvo išnagrinėta toje byloje.

(procentinė išraiška)	
Bylų, kuriose nuosprendžiai pakeisti , skaičius (procentinė išraiška)	60 (47 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai panaikinti ² , skaičius (procentinė išraiška)	2 (2 %)

Kaip matyti iš aukščiau pateiktos lentelės bei diagramos, 2015 metais apeliaciniai skundai buvo atmesti 46 % visų išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Vilniaus apygardos teismo priimtų nuosprendžių. 2014 metais skundai buvo atmesti 51 % visų apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Vilniaus apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Konstatuojama, kad Vilniaus apygardos teismo nuosprendžių, dėl kurių 2015 metais buvo priimti Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai, stabilumas, lyginant su 2014 metais, yra beveik nepakitęs ir nežymiai mažesnis už bendrą visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį, kuris 2015 metais siekia 52 % (2014 metais vidurkis buvo 50 %).

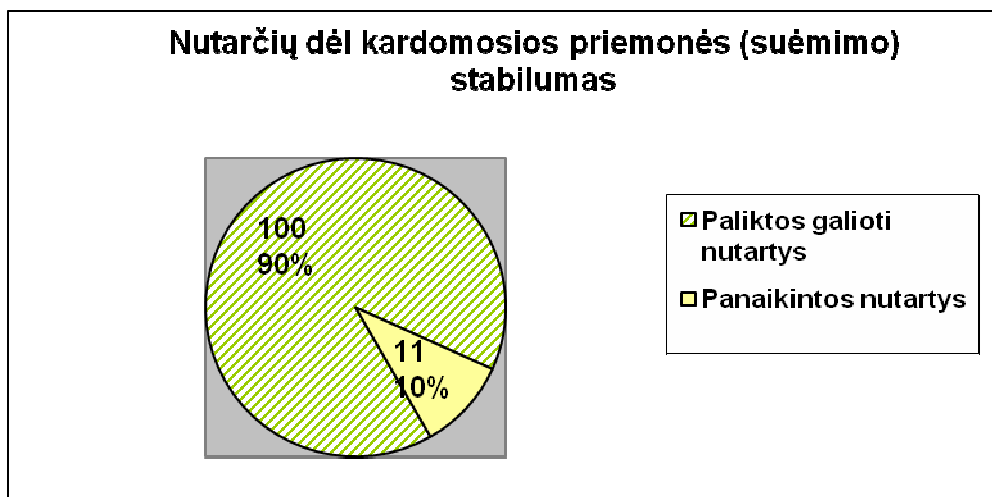
Vilniaus apygardos teismo procesinių sprendimų stabilumą iliustruoja ir skundų dėl Vilniaus apygardos teismo priimtų **nutarčių dėl kardamosios priemonės (suėmimo)** išnagrinėjimo rezultatai 2015 metais.

Toliau pateiktoje lentelėje ir diagramoje nurodomas apskųstų nutarčių dėl suėmimų skaičius ir dėl šių nutarčių pateiktų skundų išnagrinėjimo rezultatai

Apskųstų nutarčių dėl suėmimų bendras skaičius	111
Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	100 (90 %)

² Panaikintais laikomi tik tie nuosprendžiai, kurie yra panaikinti visa apimtimi, nepriklausomai nuo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO pažymėto bylos išnagrinėjimo rezultato. Nuosprendžiai, kuriuose yra panaikinama tik dalis nuosprendžio, o likusi dalis paliekama nepakeista, laikomi pakeistais nuosprendžiais.

<u>Panaikintų</u> nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	11 (10 %)
---	--------------

Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimo dalis, siekianti 90 %, yra nežymiai mažesnė už visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų vidurkį, kuris 2015 metais yra 96 %.

Nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežastys

Siekiant išsamiau išanalizuoti, kokios priežastys lėmė Vilniaus apygardos teismo priimtų nuosprendžių pakeitimą ar panaikinimą 2015 metais, šioje apžvalgoje yra išskiriamos kelios nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežasčių grupės, joms priskiriant konkrečias 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas baudžiamąsias bylas pagal apeliacinius skundus dėl Vilniaus apygardos teismo nuosprendžių.

Pažymėtina, kad nuosprendžių pakeitimas bei panaikinimas dažniausiai yra grindžiamas keliais Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 327, 328 ir 329 straipsnių punktais, t. y. to paties nuosprendžio pakeitimą ar panaikinimą lemia kelių pagrindų buvimas, tačiau šioje apžvalgoje, siekiant aiškesnio informacijos pateikimo, viena byla yra priskiriama tik vienai priežasčių grupei, priklausomai nuo to, kuri priežastis dominuoja keičiant ar panaikinant pirmosios instancijos teismo nuosprendį.

Nuosprendžių panaikinimo priežastys

2015 metais buvo panaikinti 3 nuosprendžiai. Du nuosprendžiai panaikinti dėl nepagrįsto asmenų nuteisimo. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-2-483/2015 nuosprendis panaikintas neįrodžius asmenų dalyvavimo darant nusikalstamas veikas. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-62-518/2015 nuosprendis panaikintas, nustatius savanoriško atsisakymo pabaigti nusikalstamą veiką taikymo sąlygas. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-153/2014 nuosprendis panaikintas, neįrodžius, kad nuteistasis dalyvavo padarant nusikalstamą veiką, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas panaikino apeliacinės instancijos teismo nuosprendį ir grąžino baudžiamąją bylą nagrinėti apeliacine tvarka.

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-2-483/2015, vadovaujantis BPK 329 straipsnio 1 punktu, **panaikintas** nuosprendis, kuriuo T. Z. buvo nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, 300 straipsnio 2 dalį ir BK 182 straipsnio 2 dalį, o V. Z. buvo nuteista pagal BK 24 straipsnio 6 dalį, 183 straipsnio 2 dalį, 300 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 2 dalį ir BK 222 straipsnio 1 dalį.

Esminis nuteistiesiems T. Z. ir V. Z. inkriminuotas nusikaltimas buvo galimas PVM grobstymas (BK 182 straipsnio 2 dalis) ir su tuo susiję kiti nusikaltimai, numatyti BK 300 straipsnio 2 dalyje, 222 straipsnio 1 dalyje, bei svetimo turto pasisavinimas, numatytas BK 183 straipsnio 2 dalyje.

Naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, T. Z. ir V. Z. pagal BK 183 straipsnio 2 dalį išteisinti, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių, o dėl likusių nusikalstamų veikų minėti asmenys išteisinti, neįrodžius, kad jie dalyvavo padarant šias nusikalstamas veikas. Baudžiamosios bylos medžiaga nepagrindžia išvados, kad sandoriai tarp nuteistųjų vadovaujamų juridinių asmenų buvo fiktyvūs, kasos išlaidų orderiuose nurodytas pinigų sumas gavo ne realiai prekes ir paslaugas teikęs asmuo, o šiuos pinigus pasisavino nuteistieji.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmenys išteisinti pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 2 dalį, 222 straipsnio 1 dalį bei 300 straipsnio 2 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka skųstas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-62-518/2015, vadovaujantis BPK 329 straipsnio 1 punktu, **panaikintas** nuosprendis, kuriuo Ž. S. buvo nuteistas pagal BK 199 straipsnio 2 dalį ir BK 259 straipsnio 1 dalį.

Ž. S. pagal BK 199 straipsnio 2 dalį ir BK 259 straipsnio 1 dalį buvo nuteistas už tai, kad jis, neturėdamas tikslo parduoti ar kitaip platinti, internetinėje parduotuvėje neteisėtai įsigijo psichotropinės medžiagos - *Psilocybe spp.* genties grybų skleročių bei nurodė pardavėjui jas išsiųsti pašto siunta jo gyvenamosios vietos adresu, ir ikiteisminio tyrimo metu nenustatytiems asmenims išsiuntus siuntą, jis neteisėtai siuntė minėtas psichotropines medžiagas bei taip jas neteisėtai gabeno iš Nyderlandų Karalystės į Lietuvos Respubliką per Lietuvos Respublikos valstybės sieną.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai taikė baudžiamojo įstatymo nuostatas dėl savanoriško atsisakymo baigti nusikalstamą veiką, padarė nepagrįstas išvadas dėl veikos baigtumo momento bei netinkamai vertino byloje esančius įrodymus. Apeliacinis teismas nustatė, kad Ž. S., darydamas užsakymą, neturėjo informacijos, kad minėti grybai Lietuvoje yra draudžiami, o tik sužinojęs, kad Lietuvoje grybai skleročiai draudžiami, užsakymo atsisakė, pareikalavo grąžinti už jį sumokėtus pinigus ir siuntinio nei jis, nei jo artimieji nepriėmė. Apeliacinio teismo nuomone, tokie nuteistojo veiksmai patvirtina jo savanorišką atsisakymą pabaigti nusikalstamas veikas, todėl Ž. S. turi būti išteisintas, nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

IŠVADA: konstatavus savanoriško atsisakymo nuo nusikalstamų veikų faktą, asmuo išteisintas pagal BK 199 straipsnio 2 dalį ir BK 259 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-153/2014* nuosprendis, kuriuo O. D. buvo nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą ir BK 253 straipsnio 1 dalį, **panaikintas**, vadovaujantis BPK 329 straipsnio 1 punktu.

O. D. buvo nuteistas už tai, kad jis, panaudodamas neteisėtai laikomą šaunamąjį ginklą, tyčia nužudė kitą asmenį.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo apkaltinamajame nuosprendyje išdėstytos išvados neparemtos išsamiu bylos aplinkybių nustatymu, o teismo ištirti įrodymai neleidžia daryti išvados, kad O. D. dalyvavimas nusikalstamų veikų padaryme yra patikimai

nustatytas. Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinis teismas konstatavo, kad byloje nėra surinkta pakankamai objektyvių duomenų, leidžiančių daryti neabejotiną išvadą, jog nusikalstamus veiksmus prieš nukentėjusįjį atliko būtent O. D. Apkaltinamasis nuosprendis negali būti grindžiamas tik prielaidomis, todėl O. D. išteisintas, neįrodžius, kad jis dalyvavo, padarant jam inkriminuotas nusikalstamas veikas.

IŠVADA: asmuo išteisintas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą ir BK 253 straipsnio 1 dalį, nes byloje nesurinkta pakankamai objektyvių duomenų, kad būtent šis asmuo padarė jam inkriminuotas nusikalstamas veikas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 17 d. nutartimi Nr. 2K-14-895/2015 Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendis panaikintas ir byla perduota iš naujo nagrinėti apeliacine tvarka. Apžvalgos rengimo metu byla pakartotinai nagrinėjama apeliacinės instancijos teisme.

**Siekiant išvengti nepagrįsto Vilniaus apygardos teismo nuosprendžių stabilumo rodiklio pabloginimo, ši byla nebuvo skaičiuota prie panaikintų Vilniaus apygardos teismo nuosprendžių. Ji priskirta prie bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti.*

Nuosprendžių pakeitimo priežastys

Toliau pateiktoje lentelėje nurodomi pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti ir nurodomas baudžiamųjų bylų skaičius, kuriose buvo nustatyti konkretūs nuosprendžių pakeitimo pagrindai (vienoje byloje gali būti keli skirtingi pagrindai)

Pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti	Bylų skaičius
Dėl nepagrįsto asmenų <u>nuteisimo ir/ar išteisinimo</u>	20 bylų
Dėl netinkamo nusikalstamų veikų kvalifikavimo ir <u>netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo</u>	19 bylų
Tik dėl <u>bausmių pakeitimo</u>	10 bylų
Dėl nuosprendyje išdėstytų teismo <u>išvadų neatitikimo bylos aplinkybių</u>	3 bylos
Dėl netinkamai išspręstų klausimų, susijusių su <u>civiliniu ieškiniu ir kitais klausimais</u>	8 bylos

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-528-202/2015 pagal BPK 329 straipsnio 1 punktą panaikinta nuosprendžio dalis, nuteistąjį Z. T. apeliacinės instancijos teisme išteisinant dėl BK 199 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Baudžiamojoje byloje Z. T. nuteistas pagal BK 199 straipsnio 1 dalį ir BK 199² straipsnio 1 dalį subendrinta laisvės atėmimo bausme dvejiems metams šešioms mėnesiams už tai, kad su ikiteisminio tyrimo nenustatytais asmenimis, per Lietuvos Respublikos valstybės sieną, ne per pasienio ir muitinės kontrolės postą, išvengdamas muitinės kontrolės gabeno akcizais apmokestinamas prekes (cigaretes).

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad baudžiamojoje byloje nustatyta, jog Z. T.

neatliko jokių kontrabandos objektyviosios pusės veiksmų, nebuvo nusikalstamos veikos vykdytoju. Baudžiamosios byloje medžiagoje nėra duomenų, pagrindžiančių asmenį organizavus kontrabandą, nors baudžiamoji byla su kaltinamuoju aktu buvo perduota būtent dėl asmens veiksmų organizuojant šį nusikaltimą su nenustatytais asmenimis, taigi Z. T. turi būti išteisintas dėl šios nusikalstamos veikos. Dėl sumažėjusios kaltinimo apimties, nuteistajam paskirta laisvės atėmimo bausmė sušvelninta iki dvejų metų. Motyvuodamas bausmės rūši, dydį ir negalimumą taikyti BK 75 straipsnį, apeliacinės instancijos teismas atsižvelgė į tai, kad nusikaltimas yra sunkus, yra nuteistojo atsakomybę sunkinanti aplinkybė (veikos padarymas bendrininkų grupe), aktyvų asmens dalyvavimą gabenant cigaretes Lietuvos Respublikos teritorijoje, ankstesnį teistumą dėl analogiškos nusikalstamos veikos, daugkartinių baustumą administracine tvarka – šios aplinkybės rodo padidėjusį asmens pavojingumą visuomenei ir atkaklų nenorą gyventi dorai.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas panaikino dalį nuosprendžio dėl Z. T. nuteisimo pagal BK 199 straipsnio 1 dalį, kadangi asmens, kaip vykdytojo, dalyvavimas nusikalstamoje veikoje nėra pagrindžiamas bylos duomenimis, o asmens, kaip nusikalstamos veikos organizatoriaus, veiksmai taip pat negali būti nustatyti. Atitinkamai sumažinta asmeniui paskirta laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojame byloje Nr. 1A-73-148/2015 apygardos teismo nuosprendis pakeistas BPK 238 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

T. A. ir R. E. nuteisti dėl disponavimo labai dideliu kiekiu psichotropinių medžiagų kontrabandos būdu šias medžiagas atgabenant (siunčiant per siuntų tarnybą) iš Jungtinės Karalystės į Lietuvos Respubliką bendrininkų grupėje. T. A. taip pat nuteistas dėl psichotropinės medžiagos laikymo, neturint tikslo ją platinti.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad byloje nesurinkta jokių įrodymų apie tai, kad T. A. bendrininkavo darant BK 260 straipsnio 3 dalyje ir BK 199 straipsnio 2 dalyje uždraustas nusikalstamas veikas, teismo nagrinėjimo metu įrodinėjimo našta nepagrįstai perkelta kaltinamajam, byloje yra nepašalintų abejonių, kurios turi būti traktuojamos kaltinamojo naudai.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė R. E. paskirtos bausmės neatitikimą teisingumo principui, atsižvelgiant į tai, kad faktinės bylos aplinkybės lemia mažesnę nusikaltimo pavojingumą, lyginant su rūšiniu šių nusikalstamų veikų pavojingumu ir, vadovaudamasis BK 54 straipsnio 3 dalimi, paskyrė R. E. mažesnę nei sankcijoje numatyta laisvės atėmimo bausmę (6 metus laisvės atėmimo). Išteinus T. A. dėl dalies nusikalstamų veikų padarymo, iš nuosprendžio pašalinta aplinkybė dėl nusikalstamų veikų padarymo bendrininkų grupėje.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismas netinkamai įvertino baudžiamosios bylos medžiagą ir nepagrįstai nuteisė T. A. pagal BK 260 straipsnio 3 dalį ir BK 199 straipsnio 2 dalį. Apeliacinės instancijos teismas sušvelnino R. E. paskirtą bausmę, vadovaudamasis BK 54 straipsnio 3 dalimi.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

3. Baudžiamojame byloje Nr. 1A-187-150/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu grupė asmenų nuteisti dėl to, kad veikdami bendrininkų grupe, itin žiauriai ir kankindami nužudė žmogų (pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 6 dalį), atvirai pagrobė svetimą turtą, panaudodami ir grasindami panaudoti fizinį smurtą, pagrobė svetimą turtą, grasino nužudyti žmones (tik apeliantui inkriminuota veika).

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad baudžiamosios bylos medžiagoje nėra pakankamai duomenų, pagrindžiančių nuteistojo J. V. kaltę dėl BK 145 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo. Įrodymai, kuriais grįstas apkaltinamasis nuosprendis

šioje dalyje, yra prieštaringi, nuteistojo veikoje nėra pagrindo nustatyti esant visus nusikaltimo objektyviusius ir subjektyviusius požymius.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą įrodymų vertinimą ir panaikino nuosprendžio dalį dėl BK 145 straipsnio 1 dalyje uždraustos veikos padarymo. Baudžiamosios bylos medžiagoje nenustatyta pakankamai duomenų, suteikiančių pagrindą daryti išvadą, kad nuteistasis J. V. grasino nužudyti žmones.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-1-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-4 punktuose ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl V. P. nuteisimo pagal BK 225 straipsnio 2 dalį, 228 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 d. Taip pat nuteistųjų V. P. ir A. S. nusikalstamos veikos perkvalifikuotos iš BK 225 straipsnio 2 dalies (2007 m. straipsnio redakcija) į BK 225 straipsnio 2 dalį (2000 m. straipsnio redakcija) bei nuteistiesiems paskirtos mažesnės laisvės atėmimo bausmės, kurių vykdymas atidėtas trumpesniai terminui nei buvo atidėjęs apygardos teismas.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, konstatavo, kad byloje nebuvo surinkta pakankamai duomenų, įrodančių, kad tyrėjas V. P. iš jo tikrintos įmonės savininko reikalavo kyšio dėl ikiteisminio tyrimo nepradėjimo, todėl V. P. pagal BK 225 straipsnio 2 dalį išteisintas, jam nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Pagal BK 228 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį (dėl įmonės patikrinimo akto suklastojimo, taip padedant įmonės buhalterei išvengti administracinės atsakomybės) V. P. taip pat buvo išteisintas, konstatavus, kad nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, padarė išvadą, kad apygardos teismas, vertindamas įrodymus, pažeidė *in dubio pro reo* principą, t. y. abejones ir prieštaravimus aiškino ne kaltinamojo naudai, o priešingai – kaltinamojo nenaudai. Byloje nebuvo nustatyta nei V. P. tyčia klastoti dokumentus, nei pasekmės (didelė žala), numatytos BK 228 straipsnio 1 dalyje.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. P. taip pat buvo nuteistas pagal BK 225 straipsnio 2 dalį už tai, kad savo naudai netiesiogiai ir tiesiogiai reikalavo kyšio už neteisėtą veikimą ir neveikimą vykdant įgaliojimus (už ikiteisminio tyrimo nutraukimą, palankių parodymų surašymą), o A. S. buvo nuteistas pagal BK 24 straipsnio 6 dalį ir 225 straipsnio 2 dalį už tai, kad padėjo V. P. reikalauti kyšio bei paėmė iš asmens kyšiui skirtus pinigus, žadėdamas juos perduoti V. P.. Apeliacinis teismas iš šios nuteistiesiems inkriminuotos nusikalstamos veikos pašalino tam tikrą nusikalstamos veikos periodą, konstatavęs, kad tuo laikotarpiu nuteistųjų veiksmai, susiję su dalies kyšio reikalavimu ir paėmimu, jau buvo išprovokuoti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus atliekančių pareigūnų. Nustačius, kitą nusikalstamos veikos pabaigos momentą, nuteistųjų veikos, perkvalifikuotos į nusikalstamos veikos padarymo metu galiojusią BK 225 straipsnio 2 dalies redakciją, t. y. perkvalifikuota iš 2007 m. straipsnio redakcijos į 2000 m. straipsnio redakciją. Perkvalifikavus nusikalstamą veiką, apeliacinis teismas nuteistiesiems paskyrė mažesnio dydžio laisvės atėmimo bausmes bei jų vykdymą atidėjo trumpesniai terminui nei buvo atidėjęs apygardos teismas. Skiriant nuteistiesiems bausmes, kaip į vieną iš aplinkybių buvo atsižvelgta į tai, kad nuo nusikaltimų padarymo iki nuosprendžio įsiteisėjimo praėjo ilgas laiko tarpas – beveik 8 metai.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmuo išteisintas pagal BK 225 straipsnio 2 dalį, 228 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį. Taip pat iš likusios nusikalstamos veikos, numatytos BK 225 straipsnio 2 dalyje, pašalinus dalį nusikalstamos veikos periodo ir taip nustačius naują nusikalstamos veikos padarymo laiką, nusikalstama veika perkvalifikuota į nusikalstamos veikos padarymo metu galiojusią BK straipsnio redakciją. Be to, nuteistiesiems paskirtos mažesnės laisvės atėmimo bausmės ir sutrumpintas bausmių vykdymo atidėjimo terminas.

Nuosprendis skystas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atmetė skundą.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-106-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl J. S. ir R. S. nuteisimo pagal BK 214 straipsnio 1 dalį bei nuosprendis pakeistas kitais, toliau aptariamais pagrindais.

Be kitų nusikalstamų veikų J. S. ir R. S. buvo nuteisti pagal BK 214 straipsnio 1 dalį už tai, kad neteisėtai įgijo ir realizavo nukentėjusiosios elektroninės mokėjimo priemonės naudotojo tapatybės patvirtinimo priemonės duomenis, pakankamus finansinei operacijai inicijuoti.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, iš nuosprendžio kaip nepasitvirtinusią pašalino aplinkybę dėl neteisėto minėtų duomenų realizavimo bei konstatavo, kad tas faktas, jog nuteistieji panaudojo šiuos nukentėjusiosios duomenis, prisijungdami prie asmeninio jos profilio ir pateikdami paraiškas paskoloms gauti, savaime nereiškia, kad nuteistieji neteisėtai juos įgijo. Apeliacinis teismas padarė išvadą, kad neteisėtas prisijungimo duomenų įgijimas nebuvo įrodytas byloje surinktais įrodymais, bet buvo preziumuotas iš vėlesnės neginčijamai įrodytos nusikalstamos veikos, numatytos BK 215 straipsnio 1 dalyje. Nenustačius konkrečių neteisėtų nuteistųjų veiksmų, įgyjant nukentėjusiosios internetinės bankininkystės vartotojo identifikavimo duomenis, t. y. nesant nusikaltimo, numatyto BK 214 straipsnio 1 dalyje, sudėties būtino požymio – veikos, J. S. ir R. S. pagal BK 214 straipsnio 1 dalį išteisinti.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinis teismas taip pat iš nuosprendžio pašalino aplinkybę, kad nusikalstamas veikas (iš viso 7 veikos), J. S. ir R. S. padarė, veikdami organizuota grupe. Apeliacinis teismas konstatavo, kad šioje byloje organizuotos grupės požymių nustatymas buvo formalus ir nepakankamas, neatspindintis tikrosios organizuotos grupės sampratos esmės, o J. S. kaip visų nusikaltimų organizatoriaus vaidmuo byloje nebuvo įrodytas. Nustačius kitą bendrininkavimo formą, panaikinta nuteistųjų atsakomybę sunkinanti aplinkybė – veikimas organizuota grupe, ir atsakomybę sunkinančia aplinkybe pripažintas veikimas bendrininkų grupe. Taip pat konstatavus, kad nuteistieji neveikė organizuota grupe, dvi jų nusikalstamos veikos, numatytos BK 182 straipsnio 2 dalyje, perkvalifikuotos į BK 182 straipsnio 1 dalį, o nuteistajam J. S. pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 9, 11 punktus, nepasitvirtinus aplinkybei, kad jis buvo nusikaltimo organizatorius, paskirta mažesnė laisvės atėmimo bausmė.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, nuteistieji išteisinti pagal BK 214 straipsnio 1 dalį, panaikinta nuteistųjų atsakomybę sunkinanti aplinkybė – veikimas organizuota grupe, ir atsakomybę sunkinančia aplinkybe pripažintas veikimas bendrininkų grupe. Nenustačius veikimo organizuota grupe, dvi nuteistųjų nusikalstamos veikos, numatytos BK 182 straipsnio 2 dalyje, perkvalifikuotos į BK 182 straipsnio 1 dalį bei vienam iš nuteistųjų, kuris apygardos teismo buvo pripažintas nusikaltimo organizatoriumi, pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 9, 11 punktus vietoj apygardos teismo skirtos 16 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 15 metų laisvės atėmimo bausmė.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-67-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl N. P. ir K. L. nuteisimo pagal BK 228 straipsnio 2 dalį (5 nusikalstamos veikos) bei dėl N. P. ir L. J. nuteisimo pagal BK 214 straipsnio 1 dalį, nepadarius veikų, turinčių nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Likusi nuosprendžio dalis dėl minėtų nuteistųjų nuteisimo pagal kitus BK straipsnius palikta nepakeista.

N. P. ir K. L. buvo nuteistos pagal BK 228 straipsnio 2 dalį už piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, joms dirbant Socialinių išmokų skyriaus vyresniojo socialinių išmokų specialisto pareigose, neteisėtai paskiriant ir patvirtinant socialines išmokas.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad vienos BK 228 straipsnio 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos padarymo metu Socialinių išmokų skyriaus vyresniojo socialinių išmokų

specialisto pareigybės aprašymas, už kurio pažeidimą nuteistos N. P. ir K. L., negaliojo ir nenustačius, kokius teisės aktus N. P. ir K. L. pažeidė ar kokių iš teisės aktų joms kylančių teisių ir pareigų nesilaikė, nėra teisinės galimybės nustatyti piktnaudžiavo tarnybine padėtimi fakto, t. y. būtino nusikaltimo sudėties objektyviojo požymio - pavojingos veikos. Dėl kitų keturių nusikalstamų veikų, numatytų BK 228 straipsnio 2 dalyje, apeliacinis teismas priėmė išteisinamąjį nuosprendį, konstatavęs, kad N. P. ir K. L. veiksmuose nėra būtino nusikaltimo sudėties požymio – didelės žalos padarymo valstybei, tarptautinei viešajai organizacijai, juridiniam ar fiziniam asmeniui. Apeliacinio teismo nuomone, nuteistųjų veiksmai, pažeidžiant pareigybės aprašyme nurodytas pareigas, gali būti vertinami tik kaip tarnybinis nusižengimas.

N. P. ir L. J. buvo nuteistos pagal BK 214 straipsnio 1 dalį už tai, kad L. J. neteisėtai svetimą jos motinai priklausančią elektroninę mokėjimo priemonę teismo įrodymų tyrimo metu nenustatytu laiku ir vietoje perdavė N. P., kuri neteisėtai ją įgijo.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo nuosprendyje nėra nurodyta įrodymų, kuriais grindžiamos teismo išvados dėl šios nusikalstamos veikos padarymo, nusikalstamos veikos kvalifikavimo motyvų ir išvadų, todėl ši nuosprendžio dalis neatitinka BPK 305 straipsnio 2 ir 3 punktuose išdėstytų reikalavimų. Apeliacinis teismas nurodė, kad pagal byloje surinktus įrodymus būtų galima daryti išvadą, kad L. J. neteisėtai perdavė svetimą elektroninę mokėjimo priemonę K. L., o ši ją neteisėtai perdavė N. P., tačiau toks kaltinimo pakeitimas teisme reikštų esminių nusikalstamos veikos faktinių aplinkybių pakeitimą ir nuteistosios K. L. teisinės padėties pabloginimą, kuris, atsižvelgiant į BPK 320 straipsnio 4 dalies nuostatas, nesant prokuroro apeliacinio skundo, yra draudžiamas. Todėl L. J. ir N. P. pagal BK 214 straipsnio 1 dalį išteisintos, pripažinus, kad tokio įvykio, jog L. J. tiesiogiai perduotų N. P. svetimą elektroninę mokėjimo priemonę nebuvo nustatyta.

IŠVADA: nenustačius asmenų veiksmuose visų būtinų nusikalstamos veikos sudėties požymių (vienu atveju – pavojingos veikos, kitais atvejais – didelės žalos), asmenys išteisinti pagal BK 228 straipsnio 2 dalį. Taip pat, naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, dvi apeliančios išteisintos pagal BK 214 straipsnio 1 dalį, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-88-148/2015 (apygardos teismo teisėjas P. F.) nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-2 punktuose ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl juridinio asmens UAB (duomenys neskelbtini) nuteisimo pagal BK 20 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 2 dalį, BK 20 straipsnio 2 dalį, 222 straipsnio 1 dalį ir BK 20 straipsnio 2 dalį, 300 straipsnio 3 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant kitam nuteistajam V. R. skirtų baudų išraišką pinigais.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus bei atlikęs papildomą įrodymų tyrimą, apeliacinis teismas padarė išvadą, kad byloje nėra nustatyta, jog V. R. inkriminuotos nusikalstamos veikos, numatytos BK 222 straipsnio 1 dalyje, 182 straipsnio 2 dalyje ir BK 300 straipsnio 3 dalyje, buvo padarytos juridinio asmens UAB (duomenys neskelbtini) naudai bei interesais. Priešingai, nustatyta, kad bendrovė dėl V. R. nusikalstamų veikų turėjo ne naudos, bet patyrė nuostolių, todėl bendrovė dėl jai inkriminuotų nusikalstamų veikų išteisinta.

Taip pat apeliacinis teismas nustatė, kad apygardos teismas, apskaičiuodamas nuteistajam V. R. skirtų baudų dydžius litais, nepagrįstai taikė 130 Lt MGL dydį, galiojusį nuosprendžio priėmimo metu, o ne mažesnę 125 Lt MGL dydį, galiojusį nusikalstamų veikų padarymo metu.

IŠVADA: konstatavus, kad fizinio asmens nusikalstamos veikos nebuvo padarytos juridinio asmens naudai ar interesais, juridinis asmuo išteisintas pagal BK 20 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 2 dalį, BK 20 straipsnio 2 dalį, 222 straipsnio 1 dalį ir BK 20 straipsnio 2 dalį, 300 straipsnio 3 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl kitam nuteistajam nepagrįstai taikyto nuosprendžio priėmimo metu galiojusio 130 Lt MGL dydžio.

Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-339-453/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 punkte ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl D. V. nuteisimo pagal BK 178 straipsnio 3 dalį bei patikslintos tam tikros kitų nusikalstamų veikų aprašymo aplinkybės.

D. V. buvo nuteistas pagal BK 178 straipsnio 3 dalį už tai, kad jis iš nukentėjusiojo striukės kišenės pavogė vilkiko raktelį su pulteliu, o vėliau iš automobilių stovėjimo aikštelės pagrobė 251 505 Lt vertės vilkiką bei iš vilkiko kabinos pavogė nukentėjusiajam priklausančius pinigus.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, konstatavo, kad byloje nėra patikimų įrodymų, kurie neabejotinai patvirtintų D. V. kaltę pagrobus didelės vertės svetimą turtą, todėl jis pagal BK 178 straipsnio 3 dalį išteisintas, jam nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Nustatyta, kad D. V. buvo paėmęs vilkiką, juo važinėjo kelias valandas, tačiau jis neturėjo tikslo pasisavinti šį vilkiką.

D. V. išteisinus dėl vilkiko vagystės, apeliacinis teismas pakeitė kitų D. V. padarytų nusikalstamų veikų, numatytų BK 182 straipsnio 1 dalyje ir BK 135 straipsnio 2 dalies 11 punkte, aprašymą, vietoj teiginio, kad minėtos nusikalstamos veikos padarytos „su pagrobtu vilkiku“, nurodant, kad šios nusikalstamos veikos padarytos „su vilkiku“.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmuo išteisintas pagal BK 178 straipsnio 3 dalį ir dėl to patikslintas kitų dviejų nusikalstamų veikų aprašymas, nurodant, kad šios nusikalstamos veikos padarytos ne „su pagrobtu vilkiku“, bet „su vilkiku“.

Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nuteistojo kasacinį skundą atmetė.

9. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-14-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2-4 punktuose ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl G. Č. nuteisimo pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktus bei nuosprendis pakeistas kitais, toliau aptariamais pagrindais.

G. Č. buvo nuteistas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktus ir BK 284 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis, veikdamas bendrininkų grupė su M. K. ir kitu nenustatytu asmeniu, viešoje vietoje išūliais veiksmais demonstruodami nepagarbą aplinkiniams ir aplinkai, tuo sutrikdydami visuomenės rimtį bei pažeisdami viešąją tvarką, sunkiai sužalojo žmogų.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad G. Č. veikoje nenustatytas būtinas objektyvusis BK 135 straipsnyje numatyto nusikaltimo požymis – pavojinga veika, dėl kurio buvo sunkiai sutrikdyta nukentėjusiojo sveikata, nes byloje surinktais įrodymais įrodyta, kad nukentėjusiajam sveikatą sunkiai sutrikdė kitas nuteistasis M. K. (šaudamas į šlaunį), o G. Č. nukentėjusiajam padarė tik nežymų sveikatos sutrikdymą, kurį apima BK 284 straipsnio 1 dalis. G. Č. išteisinus pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktus, panaikinta ir nuosprendžio dalis dėl solidaraus civilinio ieškinio atlyginimo iš abiejų nuteistųjų. Nustatyta, kad žalą Valstybinei ligonių kasai ir nukentėjusiajam dėl sunkaus jo sveikatos sutrikdymo turi atlyginti tik M. K., o G. Č. turi atlyginti tik jo veiksmais dėl nežymaus nukentėjusiojo sveikatos sutrikdymo padarytą žalą.

Nuosprendis taip pat pakeistas, iš nuteistojo M. K. padarytos nusikalstamos veikos, numatytos BK 253 straipsnio 1 dalyje, aprašymo pašalinant aplinkybę dėl neteisėto šaunamojo ginklo nešiojimo, kadangi byloje surinktais įrodymais pasitvirtino faktas tik dėl neteisėto šaudmens nešiojimo. Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo išvada, jog M. K. neteisėtai nešiojo ikiteisminio tyrimo metu tiksliai nenustatytos rūšies šaunamąjį ginklą – revolverį COLT, neatitinka bylos aplinkybių, nes tokia aplinkybė nepagrįsta neginčijamais bylos įrodymais. Susiaurinus M. K. nusikalstamų veiksmų apimtį, nuteistajam už šią nusikalstamą veiką paskirta trumpesnė arešto bausmė.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmuo išteisintas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktus. Taip pat nuosprendis pakeistas, iš kito nuteistojo nusikalstamos veikos, numatytos BK 253 straipsnio 1 dalyje, aprašymo pašalinant aplinkybę dėl nuteisimo už neteisėtą šaunamojo ginklo laikymą, kadangi pasitvirtino aplinkybė tik dėl neteisėto šaudmens laikymo. Susiaurinus nusikalstamos veikos apimtį nuteistajam pagal BK 253 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 50 parų arešto bausmės paskirta 40 parų arešto bausmė. Taip pat naujai išspręstas civilinių ieškinių atlyginimo klausimas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

10. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-121-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose bei BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl D. B. ir G. B. nuteisimo pagal BK 25 straipsnio 3 dalį ir 260 straipsnio 1 dalį bei nuosprendis pakeistas kitais, toliau aptariamais pagrindais.

D. B. ir G. B. buvo nuteisti pagal BK 25 straipsnio 3 dalį ir 260 straipsnio 1 dalį už tai, kad neteisėtai, turėdami tikslą parduoti ar kitaip platinti, įgijo tiksliai nenustatytus kiekius narkotinių medžiagų – kanapių (jų dalių), heroino, psichotropinės medžiagos – metamfetamino, kurias laikė išnuomotuose butuose ir pardavė ikiteisminio tyrimo metu nenustatytiems asmenims.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, padarė išvadą, kad byloje nėra neginčijamų duomenų, patvirtinančių G. B. ir D. B. disponavimą narkotinėmis bei psichotropinėmis medžiagomis, todėl juos pagal BK 25 straipsnio 3 dalį ir 260 straipsnio 1 dalį išteisino, nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai, atsižvelgęs į pas kitus nuteistuosius rastas narkotines bei psichotropines medžiagas, preziumavo, kad ikiteisminio tyrimo metu nerastos medžiagos, kuriomis prisipažino disponavę G. B. ir D. B., taip pat buvo narkotinės ir psichotropinės medžiagos. Apeliacinis teismas pažymėjo, kad kiekviena nusikalstama veika turi būti įrodinėjama savarankiškai ir negali būti „išvedama“ iš ankstesnių ar vėlesnių nusikalstamų veikų.

Taip pat nuosprendis pakeistas, iš kitiems nuteistiesiems inkriminuočių nusikalstamų veikų pašalinant tam tikras nepasitvirtinusias faktines aplinkybes bei atitinkamai dviems nuteistiesiems sumažinant iš jų konfiskuotinas sumas bei panaikinant vienam iš nuteistųjų taikytą laikiną nuosavybės teisės apribojimą.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, du asmenys išteisinti pagal BK 25 straipsnio 3 dalį ir 260 straipsnio 1 dalį, konstatavus, kad apygardos teismas nepagrįstai iš kitų nuteistųjų padarytų nusikalstamų veikų preziumavo, kad ir išteisintieji disponavo būtent narkotinėmis bei psichotropinėmis medžiagomis. Taip pat nuosprendis pakeistas, iš kitiems nuteistiesiems inkriminuočių nusikalstamų veikų pašalinant tam tikras nepasitvirtinusias faktines aplinkybes bei atitinkamai dviem nuteistiesiems sumažinant iš jų konfiskuotinas sumas bei panaikinant vienam iš nuteistųjų taikytą laikiną nuosavybės teisės apribojimą.

Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

11. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-583-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl T. P., I. Š. ir E. A. nuteisimo pagal BK 24 straipsnio 6 dalį ir 199 straipsnio 1 dalį, dėl šios nusikalstamos veikos priimant išteisinamąjį nuosprendį. Kita nuosprendžio dalis pakeista, pakeičiant bausmių dydį ir iš naujo subendrinant bei paskiriant galutines bausmes.

Baudžiamojoje byloje asmenys nuteisti pagal BK 24 straipsnio 6 dalyje bei 199 straipsnio 1 dalį ir BK 225 straipsnio 2 dalį. T. P. ir I. Š. nuteisti už tai, kad būdami valstybės tarnautojai, veikdami kartu, iš anksto susitarė iš nenustatyto asmens paimti ne mažesnę kaip 1 200 Lt kyšį už tai, kad padės vykdyti kontrabandą. T. P., I. Š. ir E. A. nuteisti už tai, kad būdami valstybės tarnautojais, už ne mažesnę kaip 2 200 Lt kyšį padės vykdyti kontrabandą.

Pirmosios instancijos teismo apkaltinamasis nuosprendis pagrįstas kontrabandos dalyką (pergabentų per valstybės sieną cigarečių dėžių kiekį) nustačius, vadovaujantis viso proceso metu duotais prieštariniais nuteistųjų parodymais. Jokie objektyvūs įrodymai nepatvirtina kontrabandos dalyko, tikslaus jo kiekio ir rūšies. Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai vadovavosi nuteistųjų ikiteisminio tyrimo metu duotais parodymais apie pergabentų dėžių skaičių (pasirinko mažiausią nurodytą dėžių sumą). Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad apkaltinamasis nuosprendis negali būti grindžiamas prielaidomis. BK 199 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos dalykas yra būtinasis požymis, taigi jis turi būti įrodytas inkriminuojant nusikalstamą veiką. Nenustačius viso nusikaltimo dalyko – tikslaus cigarečių kiekio ir jų rūšies, nėra galimybės paneigti pagrįstų abejonių, ar išties neteisėtai disponuota ne mažiau kaip 11 000 pakelių cigarečių „FEST“ su Baltarusijos Respublikos banderolėmis.

Atsižvelgiant į tai, kad kontrabandos nusikaltimo sudėtis – materialinė, o asmenys baudžiamajame byloje veikė tiesiogine neapibrėžta tyčia, jie atsako pagal padarinius. Byloje rastos tik 4 dėžės cigarečių, kurių vertė nesiekia 250 MGL, todėl E. A. išteisintas. Apeliacinės instancijos teisme išteisinti ir kiti du nuteistieji, kurie nebuvo padavę apeliacinio skundo, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamąjį nusižengimo požymių.

Sumažėjus kaltinimo apimčiai ir BK 225 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos, už kurią asmenys nuteisti, pavojingumui, kiekvienam nuteistajam paskirta bauda sumažinta 10 MGL. Išteisinus asmenis dėl BK 24 straipsnio 6 dalyje ir BK 199 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, iš naujo subendrintos asmenims paskirtos bausmės.

IŠVADA: apygardos teismas netinkamai nustatė kontrabandos nusikaltimo dalyką, dėl ko priėmė nepagrįstą apkaltinamąjį nuosprendį. Dėl pakitusios kontrabandos apimtys, sumažėjo BK 225 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos pavojingumas. Nuteistieji išteisinti dėl kontrabandos ir jiems paskirtos švelnesnės bausmės dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi.

Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis apskūstas kasacine tvarka. Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme sprendžiama dėl kasacinio skundo priimtimumo.

12. Baudžiamajame byloje Nr. 1A-641-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. L. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį ir 129 straipsnio 2 dalies 3 ir 6 punktus.

Lietuvos apeliacinis teismas nustatė, kad baudžiamosios bylos medžiagoje nėra duomenų, pagrindžiančių priežastinį ryšį tarp nuteistojo veiksmų ir nusikalstamų padarinių – nukentėjusiojo mirties. Teismas pabrėžė, kad apkaltinamasis nuosprendis negali būti grindžiamas prielaidomis, šioje byloje nuteistojo kaltė grindžiama netiesioginiais įrodymais, kurie nesudaro loginės grandinės kategoriškai išvadai, kad A. L. nužudė nukentėjusįjį.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismo nuosprendžio dalis dėl nuteistojo veiksmų kvalifikavimo pagal BK 129 straipsnio 1 dalį panaikinta, išteisinant A. L. dėl nužudymo, kadangi baudžiamosios bylos medžiaga nepatvirtina priežastinio ryšio tarp nuteistojo veiksmų ir nukentėjusiojo mirties.

Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis apskūstas kasacine tvarka. Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme sprendžiama dėl kasacinio skundo priimtimumo.

13. Baudžiamajame byloje Nr. 1A-41-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. M. nuteistas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, 228 straipsnio 1 dalį, 228 straipsnio 2 dalį; J. D. ir E. B. nuteistos pagal BK 24 straipsnio 6 dalį ir 228 straipsnio 1 dalį, 24 straipsnio 6 dalį ir 228 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas išteisinio R. M. dėl kaltinimo pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, 228 straipsnio 1 dalį, 228 straipsnio 2 dalį, nustatęs, kad nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamąjį nusižengimo požymių. Teismas nustatė, kad, nors VĮ (duomenys neskelbtini)

nebuvo parengtos darbuotojų apmokėjimo ir premijavimo taisyklės, priedai buvo išmokami žodinių, o ne rašytinių įsakymų pagrindų, direktorius sau išmokėdavo didesnius nei nurodyta priedus, darbuotojams priedai buvo mokami veikiant įmonės interesais, darbo santykių pagrindu (už atliktą darbą, darbo rezultatus ar švenčių proga ir pan.) Taigi direktoriaus padaryti pažeidimai yra formalūs, pagal jų pobūdį ir pavojingumo laipsnį, nebuvo tokie, kad jų pakaktų baudžiamajai atsakomybei kilti. Šių veiksmų apeliacinės instancijos teismas taip pat nepripažino BK 228 straipsnyje uždrausta nusikalstama veika, kadangi nenustatytas ypatingas pakenkimas (duomenys neskelbtini) autoritetui, nesutrikdytas jo darbas, nekilo jokie, iš esmės, žalingi padariniai – neturtinė žala nepadaryta. Padarytoji turtinė žala – 2 875,94 euro – taip nėra tokia žymi, kad ją būtų galima laikyti didele BK 228 straipsnio 2 dalies prasme.

J. D. ir E. B. taip pat išteisintos dėl BK 24 straipsnio 6 dalyje ir 228 straipsnio 2 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo, kadangi nepadarytos veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Nuteistųjų veiksmų vertinimas yra priklausomas nuo R. M. veiksmų vertinimo, taigi nenustačius nuteistojo veiksmuose nusikalstamos veikos sudėties, išteisinamasis nuosprendis priimtas ir dėl kitų nuteistųjų.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistojo R. M. padaryti pažeidimai yra formalūs, jų pavojingumas nesudaro pagrindo veika vertinti kaip nusikalstama BK 184 straipsnio 2 dalies prasme. Nuteistojo veiksmuose taip pat nenustatyti BK 228 straipsnio 2 dalyje uždraustos veikos požymiai, padarytoji žala nėra pakankama pripažinti ją didele.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

14. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-109-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. V. dėl BK 129 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, D. A. dėl BK 178 straipsnio 2 dalyje (keli epizodai), 214 straipsnio 1 dalyje, 215 straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 1 dalyje ir 182 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas išteisino D. A. dėl vieno iš vagystės epizodų, konstatuodamas, kad jo veikoje nėra nusikaltimo sudėties.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas išteisino nuteistąjį dėl vieno iš BK 178 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos epizodų, nenustatęs būtinųjų nusikalstamos veikos sudėties požymių nuteistojo veiksmuose.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-158-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose ir BPK 329 straipsnio 2 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl A. R. išteisinimo pagal BK 149 straipsnio 1 dalį, o už nusikalstamą veika, numatytą BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 6 punktuose, nepilnamečiam nuteistajam A. R. vietoj apygardos teismo skirtos 7 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė.

A. R. buvo nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 6 punktus už tai, kad jis itin žiauriai (nukentėjusiajai suduota ne mažiau kaip 80 smūgių rankomis ir kojomis, po ko ji prarado sąmonę, tačiau nuteistasis toliau tyčiojosi ir sudavė jai ne mažiau kaip 52 smūgius nuplėšta rankinuko rankenėle ir žalojo ją sudužusio stiklinio butelio dalimi, po ko uždusino iš jos drabužių padaryta kilpa) nužudė bejėgiškos būklės nukentėjusiąją, tačiau jis buvo išteisintas pagal BK 149 straipsnio 1 dalį ir 150 straipsnio 1 dalį dėl kitų nukentėjusiųjų išžagavimo bei seksualinio prievartavimo.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, išteisindamas A. R. pagal BK 149 straipsnio 1 dalį, netinkamai įvertino byloje surinktus įrodymus, todėl padarė išvadą, neatitinkančias bylos aplinkybių, ir netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą. Apygardos teismas

nepagrįstai atmetė nukentėjusiosios parodymus ir vadovavosi A. R. parodymais, jog jis lytiškai su nukentėjusiaja santykiavo šios sutikimu, grasinimų ar fizinio smurto prieš ją nenaudojo.

Taip pat nuosprendis pakeistas nuteistajam A. R. pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 6 punktus paskiriant griežtesnę bausmę. Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas tinkamai neįvertino padaryto nusikaltimo ir nuteistojo asmenybės pavojingumo bei paskyrė sankcijos vidurkį atitinkančią septynerių metų laisvės atėmimo bausmę, kuri yra per švelni.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, panaikinta nuosprendžio dalis dėl asmens išteisinimo pagal BK 149 straipsnio 1 dalį. Taip pat nepilnamečiam nuteistajam pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 6 punktus paskirta griežtesnė laisvės atėmimo bausmė (vietoje 7 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta maksimali 10 metų laisvės atėmimo bausmė).

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-184-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte ir BPK 329 straipsnio 2 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl R. T. išteisinimo pagal BK 24 straipsnio 6 dalį, 199² straipsnio 1 dalį ir BK 228 straipsnio 1 dalį. Likusi nuosprendžio dalis dėl R. P. nuteisimo pagal BK 199² straipsnio 1 dalį palikta nepakeista, tik pašalinta nuteistojo R. P. baudžiamąją atsakomybę sunkinanti aplinkybė, kad nusikalstamą veiką jis padarė dėl savanaudiškų paskatų.

R. T. pagal BK 24 straipsnio 6 dalį, BK 199² straipsnio 1 dalį ir BK 228 straipsnio 1 dalį buvo kaltinamas tuo, kad jis, būdamas valstybės tarnautoju – vyresniuoju pasieniečiu, šalindamas kliūtis bei veikdamas bendrininkų grupe, padėjo neteisėtai disponuoti akcizais apmokestinamomis prekėmis – Baltarusijos Respublikoje pagamintomis cigaretėmis, kurių vertė viršija 250 MGL, gabenant į Lietuvos Respublikos teritoriją, ir tokiu būdu piktnaudžiavo tarnybine padėtimi. Apygardos teismas R. T. dėl minėtų veikų išteisino, motyvuodamas tuo, kad byloje nėra pakankamai įrodymų, jog R. T. padarė jam inkriminuojamas nusikalstamas veikas, o nuosprendis negali būti grindžiamas prielaidomis.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus bei atlikęs papildomą įrodymų tyrimą, apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo išvados dėl R. T. nekaltumo neatitinka bylos aplinkybių ir priėmė naują apkaltinamąjį nuosprendį.

Taip pat apeliacinis teismas iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalino kito nuteistojo R. P. atsakomybę sunkinančią aplinkybę, kad nusikalstamą veiką jis padarė dėl savanaudiškų paskatų, motyvuodamas tuo, kad nusikaltimas, numatytas BK 199² straipsnio 1 dalyje visada padaromas dėl savanaudiškų paskatų, todėl papildomas šios aplinkybės vertinimas kaip atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra perteklinis.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus ir atlikus papildomą įrodymų tyrimą, panaikinta nuosprendžio dalis dėl asmens išteisinimo pagal BK 24 straipsnio 6 dalį, 199² straipsnio 2 dalį ir BK 228 straipsnio 1 dalį. Taip pat iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinta kito nuteistojo atsakomybę sunkinanti aplinkybė (savanaudiškos paskatos), nes šio nuteistojo padarytas nusikaltimas, numatytas BK 199² straipsnio 1 dalyje, pats savaime yra savanaudiško pobūdžio.

Nuosprendis kasacine tvarka skųstas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atsisakė priimti kasacinį skundą.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-17-165/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu M. Š. ir V. M. išteisinti dėl bendrininkavimo darant BK 182 straipsnio 2 dalyje uždraustas nusikalstamas veikas (2 epizodai).

Apelacinės instancijos teismas, atlikęs dalinį įrodymų tyrimą, pripažino, kad pirmosios instancijos teismas neišsamiai išnagrino baudžiamosios bylos medžiagą ir padarė bylos aplinkybių neatitinkančias išvadas, kad tarp asmenų susiklostė civiliniai teisiniai santykiai ir nukentėjusieji turėjo savo teises ginti civilinėmis teisinėmis gynybos priemonėmis. Baudžiamosios

bylos medžiagoje pakanka duomenų nustatyti baudžiamąją teisinę nuteistųjų veiksmų prigimtį, peržengtas civilinių teisinių santykių ribas. Nuteistieji, sudarydami civilinius teisinius sandorius, panaudojo esminę apgaulę prieš nukentėjusiuosius ir apsunkino jų galimybes atkurti pažeistus interesus civilinio proceso tvarka.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas konstatavo visus objektyviusius ir subjektyviusius sukčiavimo požymius nuteistųjų veiksmuose, priėmė apkaltinamąjį nuosprendį, paskirdamas nuteistiesiems laisvės atėmimo bausmes, kurios vykdymą vienam iš nuteistųjų atidėjo, taikydamas BK 75 straipsnio 1 dalį. Nuosprendžiu taip pat iš dalies tenkinti nukentėjusiųjų civiliniai ieškiniai.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

4. Baudžiamajoje byloje Nr. 1A-131-483/2015 G. P. ir D. Š. buvo išteisinti pagal BK 24 straipsnio 4 dalį, 25 straipsnio 3 dalį, 182 straipsnio 2 dalį; UAB (duomenys neskelbtini) išteisinta pagal BK 20 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 2 dalį – šioje dalyje apygardos teismo nuosprendis panaikintas, BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

G. P. ir D. Š. buvo kaltinami sukčiavimu organizuotoje grupėje (ir vadovavimu jai), kurio metu, panaudodami juridinį asmenį – UAB (duomenys neskelbtini) pirkimo-pardavimo sandorių imitavimui, įgijo didelės vertės prekes avansu be apmokėjimo.

Apygardos teismas, neteisingai įvertinęs faktines bylos aplinkybes bei byloje esančius įrodymus, nepagrįstai išteisino asmenis, pripažindamas jų veiksmus neperžengiančiais teisėtų civilinių teisinių santykių ribų. Tarp išteisintųjų ir nukentėjusiųjų buvo susiklostę ūkiniai finansiniai santykiai, sprendžiami civiline tvarka.

Apeliacinės instancijos teismas išsamiai iš naujo įvertino baudžiamosios bylos duomenis (rėmėsi asmens, kurio atžvilgiu ikiteisminis tyrimas nutrauktas, parodymais, duotais ikiteisminio tyrimo teisėjui, buhalterinės apskaitos dokumentais, sutartimis ir kt.) ir pripažino asmenis kaltais, padarius BK 182 straipsnio 2 dalyje uždraustą nusikalstamą veiką. Teismas konstatavo, kad byloje pakanka duomenų daryti patikimą, neabejotiną išvadą, kad kaltinamieji turėjo tikslą įsteigti bendrovę tam, kad jos vardu, turėdami išankstinę tyčią už prekes, įgyjamas su atidėtu apmokėjimu, nemokėti pinigų, jas neatlygintinai perleisti UAB vardu. Apeliacinės instancijos teismas išsprendė bausmės paskyrimo klausimą, fiziniams asmenims paskirdamas dvejų metų laisvės atėmimo bausmę, juridiniam asmeniui paskirdamas 20 000 MGL (753 012 EUR) dydžio baudą. Bausmės vykdymas atidėtas tik G. P., kadangi D. Š. nusikalstamą veiką padarė bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpiu. Apeliacinės instancijos teismas taip pat patenkino 8 nukentėjusių bendrovių pareikštus civilinius ieškinius.

IŠVADA: naujai įvertinus baudžiamosios bylos medžiagą, apygardos teismo priimtas išteisinamasis nuosprendis panaikintas ir priimtas apkaltinamasis nuosprendis, pripažįstant asmenis kaltais, padarius BK 182 straipsnio 2 dalyje numatytą nusikalstamą veiką.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

5. Baudžiamajoje byloje Nr. 1A-416-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytais pagrindais.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad apygardos teismas padarė nepagrįstas išvadas dėl nuteistojo A. M. veiksmų kvalifikavimo, vertindamas ar aplinkybė, kad asmenys (du Armėnijos Respublikos piliečiai), kurių neteisėtą valstybės sienos perėjimą organizavo A. M., neturėjo dokumentų, pateisinančių buvimo tikslą bei sąlygas, yra pagrindas pripažinti minėtų asmenų perėjimą per Lietuvos Respublikos valstybės sietą neteisėtu. Apeliacinės instancijos teismas, priešingai nei apygardos teismas, nurodė, kad tokia aplinkybė yra pagrindas konstatuoti BK 291 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymą.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė apygardos teismo nuosprendį, nurodydamas, kad A. M. veiksmai turi būti kvalifikuojami ne kaip trys atskiri nusikaltimai, o kaip viena tęstinė nusikalstama veika, kadangi neteisėti asmenų gabenimo per sieną veiksmai, įskaitant pareigūno papirkimą, buvo jungiami vieningos tyčios, pagal tą patį planą.

Dėl pastarojo nuosprendžio pakeitimo, apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl bausmių subendrinimo, tačiau paliko asmeniui paskirtas bausmes. Tačiau apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad yra BK 75 straipsnio 1 dalies taikymui reikalingos sąlygos ir atidėjimo nuteistajam paskirtų bausmių vykdymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė apygardos teismo nuosprendį dėl netinkamo baudžiamojo įstatymo taikymo, išteisinant A. M. dėl BK 291 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo. Dėl baudžiamojo įstatymo pakeitimų įsigaliojimo po pirmosios instancijos teismo nuosprendžio priėmimo, apeliacinės instancijos teismas pritaikė paskirtos bausmės vykdymo atidėjimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-31-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

N. S. nuteista pagal BK 259 straipsnio 1 ir 2 dalis, BK 260 straipsnio 1 dalį, A. G. nuteistas pagal BK 260 straipsnio 2 ir 3 dalis.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismo nuosprendžiu nepagrįstai išteisintas R. P., nuteisė asmenį pagal BK 259 straipsnio 1 dalį dėl narkotinių medžiagų – kanapių gaminimo ir laikymo ir paskyrė asmeniui bausmę – baudą.

Apygardos teismo nuosprendyje taip pat nustatytas perteklinis A. G. veiksmų kvalifikavimas pagal BK 260 straipsnio 2 ir 3 dalį. Apeliacinės instancijos teismas kvalifikavo asmens veiksmus tik pagal BK 260 straipsnio 3 dalį, kadangi nuteistojo tyčia gaminti ir laikyti labai didelį kiekį narkotinių medžiagų apėmė ir tyčią gaminti ir laikyti didelį kiekį tokių medžiagų.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė netinkamą bausmių subendrinimą nuteistosios N. S. atžvilgiu ir iš naujo pritaikė BK 63 straipsnio 5 dalį, subendrindamas paskirtąsias bausmes apėmimo būdu.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nepagrįstą R. P. išteisinimą, kadangi baudžiamojoje byloje yra pakankamai įrodymų, kad asmuo gamino ir laikė narkotines medžiagas kartu su A. G.. Teismas taip pat eliminavo perteklinį A. G. veikų kvalifikavimą pagal BK 260 straipsnio 2 dalį, esant įrodytai nusikalstamai veikai, uždraustai BK 260 straipsnio 3 dalyje. Nuosprendžio dalis taip pat pakeista dėl netinkamai taikyto bausmių subendrinimo.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

Netinkamas nusikalstamų veikų kvalifikavimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-122-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistųjų D. K. ir D. K. nusikalstamos veikos, numatytos BK 138 straipsnio 2 dalies 9 punkte ir BK 180 straipsnio 1 dalyje, perkvalifikuotos į nusikalstamą veiką, numatytą BK 180 straipsnio 1 dalyje. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl netinkamai nustatytų nuteistųjų atsakomybę lengvinančių bei sunkinančių aplinkybių, per griežtų bausmių paskyrimo bei dėl netinkamai apskaičiuoto nukentėjusiajam padarytos neturtinės žalos dydžio.

Be kitų nusikalstamų veikų ir kitų nuteistųjų šioje byloje Daumantas ir D. K. buvo nuteisti pagal BK 138 straipsnio 2 dalies 9 punktą ir BK 180 straipsnio 1 dalį už tai, kad jie, panaudodami fizinį smurtą, apiplėšė nukentėjusįjį ir dėl savanaudiškų paskatų nesunkiai sutrikdė jo psichinę sveikatą. Apeliacinis teismas minėtus nuteistųjų veiksmus perkvalifikavo į BK 180 straipsnio 1 dalį, konstatavęs, kad tais atvejais, kai plėšimo metu nukentėjusiajam sukliamas

fizinis skausmas arba padaromas nežymus ar nesunkus sveikatos sutrikdymas, kaltininko nusikalstami veiksmai kvalifikuojami tik pagal BK 180 straipsnį.

Taip pat nuosprendis pakeistas, pašalinant D. K. atsakomybę sunkinančią aplinkybę, kad nusikaltimus, numatytus BK 178 straipsnio 2 dalyje, 214 straipsnio 1 dalyje ir 302 straipsnio 1 dalyje, jis padarė būdamas apsvaigęs nuo alkoholio ir tai turėjo įtakos nusikalstamų veikų padarymui. Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas tokios savo išvados dėl atsakomybę sunkinančios aplinkybės visiškai nemotyavo ir ši aplinkybė buvo nustatyta nepagrįstai. Pašalinęs šią atsakomybę sunkinančią aplinkybę, apeliacinis teismas nuteistajam skirtas laisvės atėmimo bausmės paliko nepakeistas.

Be to, apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai nepripažino kito nuteistojo G. R. atsakomybę lengvinančios aplinkybės – prisipažinimo padarius tam tikras nusikalstamas veikas ir padėjimo jas išaiškinti. Nustačius nuteistojo atsakomybę lengvinančią aplinkybę, jam skirtos laisvės atėmimo bausmės buvo sušvelnintos.

Taip pat nuosprendis pakeistas, padidinant nukentėjusiajam, prieš kurį buvo atliktas plėšimas, priteistos neturtinės žalos sumą nuo 50 000 Lt iki 63 500 Lt. Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepakankamai įvertino tyčiais nuteistojo D. K. veiksmais sukeltus sunkius padarinius ir nukentėjusiojo patirtų praradimų įtaką tolesniam gyvenimui bei darbinei veiklai, todėl priteisė per mažą sumą neturtinei žalai atlyginti.

IŠVADA: konstatavus, kad BK 180 straipsnio 1 dalis apima nesunkų sveikatos sutrikdymą, nuteistųjų veiksmai iš BK 138 straipsnio 2 dalies 9 punkto ir 180 straipsnio 1 dalies perkvalifikuoti į BK 180 straipsnio 1 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl netinkamai nustatytų nuteistųjų atsakomybę lengvinančių bei sunkinančių aplinkybių bei dėl per mažos neturtinės žalos priteisimo nukentėjusiajam.

Vilniaus apygardos teismo ir Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžiai pakeisti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. spalio 27 d. nutartimi Nr. 2K-429-303/2015. Dalis nuteistųjų nusikalstamų veikų epizodų perkvalifikuoti į BK 187 straipsnio 1 ir 3 dalį, dalis bylos dėl BK 187 straipsnio 3 dalies taikymo nutraukta, suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui. Taip pat pakeistos teismų sprendimų dalys dėl paskirtų bausmių subendrinimo.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-112-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-4 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo T. V. nusikalstama veika, numatyta BK 181 straipsnio 3 dalyje, perkvalifikuota į nusikalstamas veikas, numatytas BK 181 straipsnio 1 dalyje ir BK 140 straipsnio 1 dalyje, o nuteistojo P. M. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 181 straipsnio 2 dalies į BK 140 straipsnio 1 dalį. Taip pat naujai išspręstas klausimas dėl civilinių ieškinių priteisimo nukentėjusiajam.

T. V. buvo nuteistas pagal BK 181 straipsnio 3 dalį už tai, kad jis prievartavo didelės vertės svetimą turtą, t. y. jis, panaudodamas psichinę prievartą, pasireiškusią žodiniiais grasinimais fiziškai susidoroti su nukentėjusiuoju ir jo šeimos nariais, neturėdamas teisėto pagrindo, prisidengdamas menama skola, privertė nukentėjusįjį pasirašyti automobilio prikimo-pardavimo sutartį, kuria nukentėjusysis automobilį perleido T. V. nurodytam asmeniui. Po kelių mėnesių, T. V., tęsdamas nusikalstamą veiką, veikdamas bendrininkų grupė su P. M., kuris už šią veiką nuteistas pagal BK 181 straipsnio 2 dalį, apgaule išviliojo nukentėjusįjį į mišką, kur T. V. kartu su P. M. sumušė nukentėjusįjį (padarė jam nežymų sveikatos sutrikdymą) ir taip, panaudodami psichinę ir fizinę prievartą, neturėdami teisėto pagrindo, prisidengdami tuo, kad nukentėjusysis bendrauja su jiems nepatinkančiais asmenimis, reikalavo jiems perduoti 7 000 Lt.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinis teismas konstatavo, kad byloje surinktais įrodymais nebuvo įrodyta, jog prievartauto turto (automobilio) vertė buvo didelė, t. y. kad jos vertė viršijo 250 MGL dydį, taip pat bylos duomenys nepatvirtina, kad nuteistieji nukentėjusįjį miške mušė, būtent siekdami, kad šis jiems perduotų 7 000 Lt. Nustatęs didelės vertės apskaičiavimo ir apygardos teismo išvadų dėl 7 000 Lt vertės turto prievartavimo nepagrįstumą, apeliacinis teismas padarė išvadą, kad T. V. veiksmuose nėra didelės vertės turto

prievartavimo (BK 181 straipsnio 3 dalis) sudėties, o P. M. veiksmuose nėra turto prievartavimo (BK 181 straipsnio 2 dalis) sudėties, dėl to nuteistųjų veikos perkvalifikuotos į aukščiau minėtus kitus BK straipsnius.

Nustačius mažesnę prievartauto turto vertę, sumažinta nukentėjusiajam priteistos turtinės žalos suma. O nustačius, kad buvo padarytos mažesnio pavojingumo nusikalstamos veikos nei buvo konstatavęs apygardos teismas, sumažinta ir nukentėjusiajam priteistos neturtinės žalos suma.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, vieno nuteistojo nusikalstama veika, numatyta BK 181 straipsnio 3 dalyje, perkvalifikuota į nusikalstamas veikas, numatytas BK 181 straipsnio 1 dalyje ir BK 140 straipsnio 1 dalyje, o kito nuteistojo nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 181 straipsnio 2 dalies į BK 140 straipsnio 1 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas, sumažinant nukentėjusiajam priteistas turtinės bei neturtinės žalos sumas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-320-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Nuteistojo R. G. nusikalstamos veikos, numatytos BK 178 straipsnio 3 dalyje ir BK 178 straipsnio 2 dalyje, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 178 straipsnio 3 dalyje.

R. G. buvo nuteistas pagal BK 178 straipsnio 3 dalį ir BK 178 straipsnio 2 dalį už tai, kad jis laikotarpiu nuo 2013 m. gruodžio 5 d. iki gruodžio 23 d. kelis kartus neteisėtai pateko į tos pačios nukentėjusiosios butą ir namą ir pagrobė tai pačiai nukentėjusiajai priklausantį turą.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad nuteistojo veiksmus siejo vieninga tyčia – jis norėjo pagrobti visus nukentėjusiajai priklausančius vertingus daiktus ir tai darė ne vieną kartą, todėl R. G. minėtos nusikalstamos veikos perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 178 straipsnio 3 dalyje (nustatyta, kad viso iš abiejų gyvenamųjų patalpų pagrobto turto vertė viršijo BK 190 straipsnio 1 dalyje nurodytą didelės vertės sumą).

IŠVADA: nustačius, kad nuteistojo veiksmus siejo vieninga tyčia pagrobti visus nukentėjusiajai priklausančius vertingus daiktus, nuteistojo nusikalstamos veikos, numatytos BK 178 straipsnio 3 dalyje ir BK 178 straipsnio 2 dalyje, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 178 straipsnio 3 dalyje.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-306-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Nuteistųjų R. L., N. N. ir H. A. trys nusikalstamos veikos, numatytos BK 228 straipsnio 2 dalyje (atitinkamai R. L. ir N. N. veikos su nuorodomis į BK 24 straipsnio 5 ir 6 dalis, priklausomai nuo nuteistųjų vaidmens nusikalstamų veikų padaryme), perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 228 straipsnio 2 dalyje.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai nuteistųjų veiksmus, kai nusikaltimo vykdytojas – Lukiškių TI-K prižiūrėtojas H. A., sukurstytas bausmę atliekančio R. L. bei padedamas N. N., per du kartus įnešė į Lukiškių TI-K ir perdavė R. L. tris bevielio interneto modemus bei vieną daugkartinio papildymo kortelę, o dar du modemus, laikė savo namuose, turėdamas tikslą juos perduoti R. L., vertino kaip trijų nusikalstamų veikų daugetą.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad visi nuteistųjų veiksmai buvo padaryti per pakankamai trumpą laiko tarpą, pagal analogišką schemą, visus nuteistųjų veiksmus siejo bendras sumanymas ir tyčia bendradarbiauti įnešant į Lukiškių TI-K patalpas bei perduodant R. L. draudžiamas turėti ryšio priemones ir taip per tam tikrą laiką kuo daugiau pasipelnyti bei gauti kitokios asmeninės naudos, todėl padaryta išvada, kad nuteistieji padarė vieną tęstinę nusikalstamą veiką.

IŠVADA: nustačius, kad nuteistųjų veiksmus siejo vieninga tyčia, veiksmai padaryti per trumpą laiką, pagal analogišką schemą, trys nusikalstamos veikos, numatytos BK 228 straipsnio 2 dalyje (atitinkamai su nuorodomis į BK 24 straipsnio 5 ir 6 dalis ar be jų, priklausomai nuo

nuteistųjų vaidmens nusikalstamų veikų padaryme), perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 228 straipsnio 2 dalyje, paliekant nuorodas į minėtas BK 24 straipsnio dalis.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-6-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistosios D. P. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 184 straipsnio 2 dalies į BK 183 straipsnio 2 dalį. Taikant BK 54 straipsnio 3 dalį, nuteistajai paskirta 300 MGL dydžio (11 298 Eur) bauda. Taip pat naujai išspręstas klausimas dėl civilinio ieškinio priteisimo nukentėjusiajam.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismo išvados nėra pagrįstos bylos duomenimis. Pagal bylos duomenis nustatyta, kad D. P. jai patikėtas pinigines lėšas (už komunalines paslaugas surinktas pinigines lėšas) pasisavino, kadangi jų neužpajamavo, nepateikė jokių jų panaudojimą pagrindžiančių dokumentų, lėšų perdavimo tretiesiems asmenims faktas nėra nustatytas.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad D. P. pasisavino mažesnę sumą nei nustatė pirmosios instancijos teismas, dėl to sumažintas patenkinto civilinio ieškinio dydis. Suma sumažinta todėl, kad pagal bylos medžiagą nėra galimybės nustatyti ar konkretūs mokėjimai buvo atlikti tuo laikotarpiu, kai nuteistoji ėjo pareigas, kurias eidama pasisavino svetimą turtą.

IŠVADA: nustačius, kad pagal bylos medžiagą negalima konstatuoti nuteistosios žinioje buvusių piniginių lėšų perdavimo tretiesiems asmenims fakto, D. P. padaryta nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 184 straipsnio 2 dalies į BK 183 straipsnio 2 dalį.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžio.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-522-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

S. G. nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį už tai, kad, dirbdamas didmenine alkoholinių gėrimų prekyba užsiimančios įmonės vadybininku, vykdydamas darbinės funkcijas, tiekė užsakytus gėrimus mažmenine alkoholinių gėrimų prekyba besiverčiančioms įmonėms – prekių pirkėjams ir iš šių įmonių, pagal pinigų priėmimo perdavimo kvitus, gavęs grynuosius pinigus dalies arba visų gautų pinigų neįnešė į bendrovės kasą.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas nepagrįstai inkriminavo S. G. sunkinančią aplinkybę, numatytą BK 60 straipsnio 1 dalies 3 punkte (savanaudiškos paskatos). Asmuo nuteistas dėl BK 183 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, ši nusikalstama veika gali būti padaroma tik dėl savanaudiškų paskatų, t. y., būtinasis subjektyviosios nusikalstamos veikos sudėties pusės požymis negali būti pripažintas dar ir atsakomybę sunkinančia aplinkybe.

Apeliacinės instancijos teismas paskirtą laisvės atėmimo bausmę subendrinu su kitu nuosprendžiu paskirta bausme – bauda – ir galutinę subendrintą bausmę paskyrė laisvės atėmimą vieneriems metams. Teismas nurodė, kad BK 65 straipsnio 2 dalyje numatytas draudimas keisti baudos bausmę kita bausme nereiškia draudimo, skiriant galutinę subendrintą bausmę pagal BK 63 straipsnį, taikyti bausmių apėmimą ir laisvės atėmimo bausme apimti baudos bausmę. Vadovaudamasis pakeista BK 75 straipsnio redakcija, teismas taip pat atidėjo paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą trejiems metams, paskirdamas nuteistajam įpareigojimus.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas ištaisė apygardos teismo padarytą baudžiamojo įstatymo taikymo klaidą, pašalindamas atsakomybę sunkinančią aplinkybę. Teismas taip pat nustatė netinkamą BK 65 straipsnio 2 dalies ir 63 straipsnio 9 dalies taikymą ir iš naujo paskyrė asmeniui bausmę bei ją subendrinu su kitu nuosprendžiu paskirta bausme.

Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-119-177/2015 nuosprendis pakeistas BK 238 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

L. G. nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 2 dalį, 24 straipsnio 6 dalį ir 183 straipsnio 2 dalį, 24 straipsnio 6 dalį ir 182 straipsnio 2 dalį. R. T. nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį ir 182 straipsnio 2 dalį. Asmenims paskirtos baudos bausmės ir priteistas turtinės žalos atlyginimas valstybei bei pritaikyta BK 72 straipsnio 5 dalis ir konfiskuota kaip nusikalstamų veikų rezultatas turto vertė.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai kvalifikavo nuteistojo L. G. veiką kaip sukčiavimą, tačiau pagal nustatytas aplinkybes (L. G., padedant G. F., veikdamas tiesiogine tyčia, panaudodamas fiktyvias PVM sąskaitas faktūras, legalizavo tariamai UAB (duomenys neskelbtini) parduotas paslaugas. Nurodęs jas įtraukti į UAB (duomenys neskelbtini) buhalterinę apskaitą, jis turėjo tikslą tokiu būdu apgaule išvengti didelės vertės turtinės prievolės sumokėti į valstybės biudžetą 92 287, 98 Lt pridėtinės vertės mokesčio) ji negali būti traktuojama kaip svetimo, valstybės biudžetui priklausančio, turto įgijimas apgaule, tačiau kaip didelės vertės turtinės prievolės sumokėti į valstybės biudžetą 92 287,98 Lt pridėtinės vertės mokesčio išvengimas.

Apeliacinės instancijos teismas sumažino iš L. G. priteisto civilinio ieškinio dydį, kadangi, kaip nurodė gynėjas apeliaciniame skunde, asmuo nebuvo nuteistas už 76 907 Lt pelno mokesčio įgijimą ar turtinės prievolės sumokėti į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą išvengimą apgaule. Teismas pabrėžė, kad žalos atlyginimas pagal civilinį ieškinį neturi būti tapatinamas su turto konfiskavimu.

Teismas taip pat nurodė, kad pirmosios instancijos teismo nuosprendyje netinkamai taikytos turto konfiskavimą reglamentuojančios taisyklės. Solidariai priteisdamas pinigines lėšas iš nuteistųjų, apygardos teismas nukrypo nuo teismų praktikos ir padarė baudžiamojo įstatymo taikymo klaidą. Be to, nuosprendyje nenurodyti motyvai dėl BK 72 straipsnio taikymo. Apeliacinės instancijos teismas detalizavo ir pakeitė iš nuteistųjų lygiomis dalimis konfiskuotiną pinigų sumą (atimdamas 10 proc. tarpininkams mokėtą sumą).

IŠVADA: bylos nagrinėjimo teisme metu, tinkamai įspėjus nuteistuosius, pagal nustatytas faktines aplinkybes, pakeistas veikos kvalifikavimas – vietoje vieno BK 182 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos objektyviosios pusės požymio nurodant kitą. Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė priteisto civilinio ieškinio dydį ir koregavo konfiskuotino turto dydį.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžio.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-103-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu grupė asmenų nuteisti dėl prekybos žmonėmis, prostitucijos organizavimo, įtraukimo į ją, pelnymosi iš jos (atskiriems asmenims taikant BK 147 straipsnio 1 dalį, 307 straipsnio 1 dalį, 307 straipsnio 2 dalį, 308 straipsnio 1 dalį).

Apeliacinės instancijos teismas nustatė perteklinį nuteistųjų veiksmų kvalifikavimą ne tik pagal BK 307 straipsnio 2 dalį, tačiau ir pagal BK 307 straipsnio 1 dalį. Teismas nustatė klaidą dėl išlaidų už dokumentų vertimą iš olandų kalbos į lietuvių kalbą priteisimo solidariai iš nuteistųjų, nurodydamas, kad šių išlaidų užtikrinimas, pagal BPK 104 straipsnį, yra valstybės pareiga, kuri negali būti perkeliama asmeniui, kurio atžvilgiu vyksta baudžiamasis procesas.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, išsamiai atsakęs į nuteistųjų, prokuroro ir nukentėjusiosios apeliacinius skundus, minimaliai pakeitė pirmosios instancijos teismo nuosprendį: ištaisė nusikalstamos veikos, uždraustos BK 307 straipsnyje, perteklinio kvalifikavimo klaidą, pašalindamas perteklinį 1-os straipsnio dalies kvalifikavimą ir nepripažino dokumentų vertimo išlaidų iš nuteistųjų priteistinomis proceso išlaidomis.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

9. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-291-396/2015 pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

V. P. nuteistas dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, kai iš anksto susitaręs ir veikdamas bendrininkų grupe su kitais asmenimis, siekdamas asmeninės naudos (padėti asmenims, sužalojusiems kitą asmenį, išvengti baudžiamosios atsakomybės), neteisėtai apieškojo nukentėjusiuosius, uždėjo vienam iš jų antrankius ir neteisėtai įsodino juos į tarnybinį automobilį ir nuvežė 500 metrų nuo degalinės prie miškelio, kuriame jis kartu su kitu pareigūnu sunaikino tariamai automobilyje rastą narkotinę medžiagą (cukraus pudrą). Nukentėjusiųjų buvo pareikalauta atsakyti visų pretenzijų dėl kitų bendrininkų anksčiau jiems padaryto sveikatos sužalojimo.

Apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistojo V. P. veiką iš BK 228 straipsnio 2 dalies į BK 229 straipsnį. Teismas nurodė, kad pirmosios instancijos teismo išvados neatitinka faktinių bylos aplinkybių. Pakitus nusikalstamos veikos kvalifikacijai, atitinkamai iš naujo paskirta bausmė.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, nustatęs teismo išvadų neatitikimą faktinėms bylos aplinkybėms, perkvalifikavo nuteistojo veiką iš BK 228 straipsnio į BK 229 straipsnį ir iš naujo paskyrė asmeniui bausmę.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas skundą atmetė.

10. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-136-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismas nuteisė bendrininkų grupę pagal BK 180 straipsnio 1 dalį ir BK 181 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai kvalifikavo dalį nuteistųjų veikų, neatskleidė būtinųjų nusikalstamų veikų požymių nuteistųjų veiksmuose. Teismas nustatė, kad pagal baudžiamosios bylos medžiagą negali būti daroma kategoriška išvada, kad nuteistieji turėjo tikslą pagrobti nukentėjusiųjų turtą. Dėl šios priežasties, nuteistųjų veikos perkvalifikuotos iš BK 180 straipsnio 1 dalies į BK 140 straipsnio 1 dalį ir 138 straipsnio 1 dalį. Vieno iš nuteistųjų veiksmuose apeliacinės instancijos teismas konstatavo BK 284 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos požymius. Atsižvelgdamas į pakitusį nusikalstamų veikų kvalifikavimą, apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl bausmių skyrimo, taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl civilinių ieškinių.

IŠVADA: dėl netinkamo nusikalstamų veikų sudėčių požymių atskleidimo apygardos teismas neteisingai kvalifikavo nuteistųjų nusikalstamas veikas. Nustačius tyčios padaryti BK 180 straipsnyje uždraustą nusikalstamą veiką nebuvimą, apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistųjų nusikalstamas veikas pagal BK 140 straipsnio 1 dalį ir 138 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

11. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-69-453/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. J. nuteistas dėl neteisėto disponavimo nedideliu kiekiu psichotropinių medžiagų, neturint tikslo jų parduoti ar kitaip platinti (BK 259 straipsnio 2 dalis).

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė baudžiamąjį įstatymą dėl nusikalstamų veikų baigtumo stadijos. Atsižvelgiant į tai, kad neteisėto turinio siuntos nuteistasis negavo, kadangi ji buvo sulaikyta Vilniaus teritorinėje muitinėje, negali būti konstatuojamas baigtas psichotropinių medžiagų įgijimas. Tokia situacija vertintina kaip pasikėsinimas įgyti medžiagas, o ne kaip baigta nusikalstama veika.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistojo nusikalstamą veiką iš BK 259 straipsnio 2 dalies į BK 22 straipsnio 1 dalį ir 259 straipsnio 2 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

12. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-578-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punkte numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu J. B. ir T. T. nuteisti dėl bendrininkavimo organizuotoje grupėje darant nusikalstamas veikas, uždraustas BK 253 straipsnio 2 dalyje, BK 187 straipsnio 2 dalyje, BK 284 straipsnio 1 dalyje, BK 138 straipsnio 2 dalies 8 punkte, BK 22 straipsnio 1 dalyje ir 180 straipsnio 3 dalyje, BK 21 straipsnio 1 dalyje ir 178 straipsnio 3 dalyje, 180 straipsnio 3 dalyje, BK 129 straipsnio 2 dalies 9 punkte, BK 180 straipsnio 3 dalyje, BK 214 straipsnio 1 dalyje, BK 302 straipsnio 1 dalyje.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad kvalifikuojant nuteistųjų padarytas nusikalstamas veikas pagal BK 21 straipsnio 1 dalį ir 178 straipsnio 3 dalį, BK 22 straipsnio 1 dalį ir 180 straipsnio 3 dalį, BK 25 straipsnio 3 dalies nurodymas yra perteklinis.

IŠVADA: apygardos teismas nepagrįstai papildomai inkriminavo organizuotos grupės požymį pagal BK 25 straipsnio 3 dalį, kadangi BK 178 straipsnio 3 dalyje ir BK 180 straipsnio 3 dalyje šis požymis yra nurodytas kaip veiką kvalifikuojantis, taigi papildomai neturi būti nurodomas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

13. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-107-398/2015 nuosprendis pakeistas, vadovaujantis BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu J. D. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 9 punktą, V. G. pagal BK 183 straipsnio 2 dalį ir 300 straipsnio 1 dalį. J. D., V. G. ir kiti asmenys išteisinti dėl BK 253 straipsnio 1 dalyje, 182 straipsnio 2 dalyje ir kituose BK straipsniuose uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas ištaisė nuosprendžio rezoliucinėje dalyje nustatytus nuosprendžio rašymo apsirikimus ir netikslumus – nuosprendyje nenurodyta, kad vienas nuteistųjų išteisinamas ir pagal BK 24 straipsnio 6 dalį. Teismas šio apsirikimo nevertino kaip esminio baudžiamojo proceso pažeidimo. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis taip pat pakeistas dėl to, kad apygardos teismas nuosprendžio rezoliucinėje dalyje netinkamai suformulavo BPK numatytus išteisinimo pagrindus.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nuosprendžio rašymo apsirikimus ir netikslumus, kurių nevertino kaip esminių baudžiamojo proceso pažeidimų, ir pakeitė nuosprendį juos ištaisdamas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

14. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-644-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 dalyje numatytu pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. J. ir A. M. pripažinti kaltais pagal BK 182 straipsnio 2 dalį ir BK199² straipsnio 1 dalį. R. J. taip pat nuteistas dėl BK 300 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį, nurodydamas, kad nusikaltimų kvalifikavimas pagal BK 182 straipsnio 2 dalį ir 300 straipsnio 2 dalį kaip nusikaltimų sutaptį yra perteklinis. Teismas nurodė, kad pagal susiformavusią praktiką, jei kaltininkas pats neklautoja, o tik panaudoja suklastotą dokumentą, jo veika kvalifikuojama tik kaip sukčiavimas, kadangi suklastoto dokumento panaudojimas yra vertinamas kaip apgaulės priemonė. Baudžiamojoje byloje nenustatyta, kad asmuo pagamino netikrą vairuotojo pažymėjimą, taigi papildoma kvalifikacija pagal BK 300 straipsnio 2 dalį yra negalima.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismo nuosprendis pakeistas dėl netinkamos nusikalstamų veikų kvalifikacijos pagal sutaptį, nuteistajam padarius pavienę nusikalstamą veiką. Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

15. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-96-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu bendrininkų grupė nuteista dėl BK 25 straipsnio 2 dalyje ir 216 straipsnio 1 dalyje, BK 25 straipsnio 2 dalyje ir 182 straipsnio 2 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė nusikalstamos veikos imitacijos modelio realizavimo neteisėtumą, kadangi modelio taikymas tęstas tuo metu, kai jau buvo surinkta pakankamai duomenų, kurių pagrindu buvo galima pradėti ikiteisminį tyrimą. Valstybės institucijos veiksmai, kurie buvo pradėti teisėtai, dėl ilgalaikio nusikalstamos iniciatyvos palaikymo peraugo į provokuojančius. Tai reiškia, kad šių veiksmų metu surinkti duomenys yra gauti pažeidžiant BPK 20 straipsnio 4 dalies reikalavimus, taigi, nelaikytini įrodymais.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, nustatęs esminius baudžiamojo proceso pažeidimus, nepagrįstai tęsiant nusikalstamos veikos imitacijos modelio taikymą, panaikino dalį nuosprendžio ir šioje dalyje priėmė išteisinamąjį nuosprendį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

16. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-11-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 ir 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu G. M. nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, 300 straipsnio 1 ir 3 dalis, 182 straipsnio 1 ir 2 dalis.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas G. M. veiksmus, pasisavinus jo žinioje buvusį svetimą turtą bei apgaule bendrovės naudai panaikinus turtinę prievolę, neteislingai įvertino kaip nusikalstamus. Baudžiamosios bylos medžiaga (ekspertizės duomenys, liudytojų, nuteistojo parodymai, rašytiniai dokumentai) patvirtina, kad neteisėtai gautas iš bendrovės kasos pinigines lėšas G. M. skyrė naudotoms statybinėms medžiagoms įsigyti, kurias panaudojo bendrovės veikloje, taigi jo veiksmuose nėra BK 183 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos sudėties.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad G. M. veikoje nėra BK 182 straipsnio 1 ir 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos požymio – tyčios. Baudžiamosios bylos medžiaga nepaneigia nuteistojo pozicijos, kad santykių su UAB (duomenys neskelbtini) tikslas buvo UAB (duomenys neskelbtini) piniginių lėšų išgryninimas, kad taip gautus grynuosius pinigus būtų galima naudoti įmonės veikloje oficialiai jų neapskaitant, kadangi tokiu būdu bendrovė galėjo įgyti nenaujų statybinių įrengimų, kurių įsigyti su dokumentais nebuvo galimybės. Šie veiksmai negali būti vertinami kaip apgaule panaikinimas prievolės mokėti PVM ir apgaule šią į biudžetą mokėtiną PVM pasisavinti, kadangi asmens veiksmuose nebuvo tiesioginės tyčios.

Nuosprendžio pakeitimais G. M. veiksmai perkvalifikuoti iš BK 300 straipsnio 3 dalies į 300 straipsnio 1 dalį, kadangi nenustatytas didelės žalos požymis. Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuteistajam paskirtą galutinę subendrintą bausmę, kadangi pirmosios instancijos teismas nepakankamai vadovavosi BK 41 straipsnio taisyklėmis ir paskyrė aiškiai per griežtas savo rūšimi bausmes. Teismo vertinimu, bausmės tikslai bus pasiekti paskyrus nuteistajam baudos bausmes.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas išteisino asmenį dėl BK 184 straipsnio 2 dalyje ir BK 182 straipsnio 1 ir 2 dalyse uždraustų nusikalstamų veikų padarymo. Teismo vertinimu, asmens veiksmuose nenustatyti nusikalstamų veikų sudėčių požymiai. Nuteistojo veiksmai, atitinkantys BK 300 straipsnio dispoziciją, perkvalifikuoti iš šio straipsnio 3 dalies į 1 dalį, kadangi nenustatytas didelės žalos požymis. Atitinkamai pakeitus veikų kvalifikaciją, pakeistos ir

nuteistajam paskirtos bausmės, pakeičiant jų rūšį į švelnesnę – vietoje laisvės atėmimo paskiriant baudas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

17. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-9-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu K. Z. nuteistas pagal BK 140 straipsnio 1 dalį, BK 284 straipsnio 1 dalį ir BK 150 straipsnio 4 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas nepagrįstai kvalifikavo nuteistojo veiką pagal BK 140 straipsnio 1 dalies ir pagal BK 284 straipsnio 1 dalies sutaptį. Teismas nustatė, kad nuteistojo tyčia smurtaujant prieš nukentėjusiąją privačioje erdvėje (kambaryje) vėliau peraugo į tyčią pažeisti viešąją tvarką, smurtaujant prieš ją viešoje erdvėje – bendro naudojimo virtuvėje. Teismas pabrėžė, kad asmeninio pobūdžio paskatos nepaneigia veikos priešingumo viešajai tvarkai, kai kaltinimas savo asmeniniams santykiams spręsti pasirenka viešąją erdvę ir būdą, kuriuo akivaizdžiai sutrikdyta visuomenės rimtis, pademonstruota nepagarba aplinkiniams bei aplinkai. BK 284 straipsnio 1 dalis apima BK 140 straipsnio 1 dalyje uždraustą nusikalstamą veiką, taigi K. Z. smurtiniai veiksmai viešoje vietoje neturi būti papildomai kvalifikuojami pagal BK 140 straipsnio 1 dalį. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos aplinkybes, daugiausiai dėmesio skirdamas nuo BK 150 straipsnio 4 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos nukentėjusios psichinei būklei, taip pat sumažino nukentėjusiai priteistinos neturtinės žalos dydį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas dėl netinkamo baudžiamojo įstatymo taikymo perkvalifikavo nuteistojo nusikalstamą veiką iš BK 140 straipsnio 1 dalies ir BK 284 straipsnio 1 dalies sutapties į BK 284 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

18. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-241-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais dėl netinkamai nustatytos nuteistojo atsakomybės sunkinančios aplinkybės ir neteisingai paskirtos bausmės.

S. M. buvo nuteistas pagal BK 260 straipsnio 3 dalį už tai, kad jis, turėdamas tikslą parduoti ar kitaip platinti, neteisėtai disponavo labai dideliu kiekiu narkotinių ir psichotropinių medžiagų. Apygardos teismas S. M. atsakomybę sunkinančia aplinkybe pripažino tai, kad nusikalstama veika buvo padaryta dėl savanaudiškų paskatų.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad neteisėtai disponuodamas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, turėdamas tikslą jas parduoti ar kitaip platinti, o taip pat jas parduodamas ar kitaip platindamas, kaltininkas siekia turėti turtinės naudos, t. y. veikia dėl savanaudiškų paskatų, todėl nėra pagrindo savanaudiškų paskatų papildomai pripažinti nuteistojo atsakomybę sunkinančia aplinkybe. Panaikinus atsakomybę sunkinančią aplinkybę, nuteistajam vietoj apygardos teismo skirtos 10 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl nepagrįstai nuteistajam nustatytos atsakomybės sunkinančios aplinkybės. Panaikinus atsakomybę sunkinančią aplinkybę, nuteistajam pagal BK 260 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 10 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

19. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-170-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. O. nuteistas pagal BK 307 straipsnio 1 ir 2 dalis, 308 straipsnio 1 ir 2 dalis, 151¹ straipsnio 1 dalį, 307 straipsnio 3 dalį, 308 straipsnio 2 dalį, 140 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas, nustatęs BK 307 straipsnyje numatytą nusikalstamą veiką kvalifikuojančius požymius, numatytus BK 307 straipsnio 2 dalyje, konstatavo, kad nagrinėjamu atveju veika kvalifikuotina tik pagal BK 307 straipsnio 2 dalį, o veikos kvalifikavimas ir pagal to paties straipsnio 1 dalį yra perteklinis. Apeliacinės instancijos teismas atkreipė dėmesį į tai, kad atskirais laikotarpiais padaryti, tačiau dėl nuolatinio prostitucijos verslo sąlygų atnaujinimo besitęsiantys nuteistojo poelgiai buvo nulemti vieningo siekio pelnytis iš kitų asmenų prostitucijos. Teismas, įvertinęs subjektyviąją neteisėtų veiksmų pusę, nustatė, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė BK 63 straipsnio nuostatas, kadangi dalis nuteistojo padarytų veikų turėjo būti kvalifikuojamos ne kaip realioji nusikaltimų sutaptis, o kaip tęstinis nusikaltimas. Pakeitus nusikalstamų veikų kvalifikavimą, atitinkamai buvo pakeistos ir nuteistajam paskirtos bausmės.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nepagrįstą neteisėtų veiksmų kvalifikavimą pagal realiosios sutapties taisykles.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Neteisingai paskirta bausmė / netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas

Bausmių sušvelninimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-42-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu D. R. nuteistas dėl BK 182 straipsnio 2 dalyje ir BK 183 straipsnio 2 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas baudžiamojoje byloje nustatė netinkamą bausmės paskyrimą. Teismas pritaikė BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, pripažindamas nepagrįstai ilgą (15 metų) proceso trukmę išimtinė aplinkybe, suteikiančia pagrindą taikyti BK 54 straipsnio 3 dalį. Teismas taip pat atsižvelgė į ekonominių nusikalstamų veikų pobūdį, rodantį mažesnę jų pavojingumą, nuteistojo elgesį po veikų padarymo (per paskutinius 7 metus nepadarytos naujos nusikalstamos veikos), rodantį sumažėjusį jo asmenybės pavojingumą.

IŠVADA: baudžiamojoje byloje apeliacinės instancijos teismas konstatavo pernelyg ilgą baudžiamojo proceso trukmę esant aplinkybe, sudarančia pagrindą taikyti BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-440-483/2015 V. B. pripažintas kaltu pagal BK 259 straipsnio 2 dalį ir BK 199 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas tenkino nuteistojo skundą dėl paskirtos bausmės dydžio. Pirmosios instancijos teismas nesivadovavo BK 64¹ straipsniu, nors baudžiamojoje byloje sąlygos tam nustatytos. Apeliacinės instancijos teismas sumažino nuteistajam paskirtą laisvės atėmimo bausmę vienu trečdaliu ir paskyrė galutinę bausmę – 66 MGL dydžio baudą. Teismas pabrėžė, kad BK 64¹ straipsnio nuostatų taikymas ar netaikymas, atitinkamo dydžio bausmės paskyrimas yra esminė nuosprendžio sudedamoji dalis, todėl jos koregavimas keičia nuosprendžio esmę ir yra negalimas BPK 308¹ straipsnio tvarka.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pritaikė BK 64¹ straipsnio nuostatas ir sumažino nuteistajam paskirtos baudos bausmės dydį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-129-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu D. R. nuteista dėl BK 183 straipsnio 2 dalyje ir BK 222 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo – eidama direktorės pareigas UAB, neįtraukė į buhalterinę apskaitą kasos pajamų orderių, patvirtinančių lėšų gavimą iš fizinių

asmenų už tarpininkavimą įsigyjant nekilnojamąjį turtą JAE, šių pinigų neįnešė į bendrovės kasą, taip pasisavino didelės vertės svetimą turtą.

Apeliacinės instancijos teismas sutiko su nuteistosios nusikalstamų veikų kvalifikavimu, tačiau nustatė, kad pirmosios instancijos teismo bausmė – bauda (dėl BK 183 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos) yra aiškiai per griežta ir sumažino ją nuo 250 MGL iki 150 MGL dydžio. Nuosprendis taip pat pakeistas dėl netinkamo bausmių subendrinimo.

IŠVADA: įvertinęs baudžiamosios bylos medžiaga, apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistajai paskirta bausmė – bauda – yra neadekvati (per griežta) ir sumažino jos dydį. Teismas taip pat pakeitė bausmių subendrinimą – vietoje apygardos teismo atlikto dalinio bausmių sudėjimo, pritaikė bausmių apėmimą, kadangi nuteistosios nusikalstamos veikos padarytos idealiąja nusikalstamų veikų sutaptimi.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-259-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu P. P. pripažintas kaltu ir nuteistas pagal BK 222 straipsnio 1 dalį ir BK 183 straipsnio 2 dalį dėl apgaulingo buhalterinės apskaitos organizavimo ir jam patikėto didelės vertės svetimo turto pasisavinimo.

Apeliacinės instancijos teismas pritaikė BK 75 straipsnį ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą. Teismas atsižvelgė į nuteistojo asmenybę bei kitas bylos aplinkybes ir nustatė, kad bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo. Teismas įvertino tai, kad nuteistasis anksčiau nuteistas, dirba, turi šeimą, nuo nusikalstamų veikų padarymo praėjo gana ilgas laikas, nėra duomenų apie naujų nusikalstamų veikų padarymą.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismo nuosprendis pakeistas pritaikant BK 75 straipsnio 1 dalį ir atidedant nuteistajam paskirtos bausmės vykdymą.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų, kadangi pirmosios instancijos teismo nuosprendis priimtas iki BK 75 straipsnio 2015 m. kovo 24 d. pakeitimų įsigaliojimo.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Bausmių sugriežtinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-110-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 ir 3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam D. Š. pagal BK 260 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 10 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 12 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant tam tikras aplinkybes.

D. Š. buvo nuteistas pagal BK 260 straipsnio 3 dalį už tai, kad jis neteisėtai mikroautobuso kuro bako įrengtoje slėptuvėje gabenė labai didelį kiekį narkotinės medžiagos. Apygardos teismas D. Š. už nusikalstamą veiką, numatytą BK 260 straipsnio 3 dalyje, paskyrė minimalią įstatymo sankcijoje numatytą laisvės atėmimo bausmę, motyvuodamas tuo, kad bausmė savo trukme yra pakankamai griežta ir skirti dar griežtesnę bausmę nėra pagrindo.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepakankamai atsižvelgė į tai, jog D. Š. nusikalstamą veiką padarė veikdamas tiesiogine tyčia, veika priskiriama labai sunkių nusikaltimų kategorijai, D. Š. anksčiau teistas už tyčinių nusikaltimų padarymą, baustas administracinėmis nuobaudomis, jo atsakomybę lengvinančių aplinkybių nenustatyta. Apeliacinio teismo nuomone minėtos aplinkybės įrodo, kad D. Š. yra linkęs daryti nusikalstamas veikas, jokių teigiamų išvadų nepadarė, yra pavojingas visuomenei, todėl jam pagal BK 260 straipsnio 3 dalį negali būti skiriama minimali sankcijoje numatyta bausmė.

Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant laiką, nuo kada buvo neteisėtai gabentos narkotinės medžiagos bei patikslinant laiką, nuo kada turi būti skaičiuojama nuteistajam paskirtos bausmės pradžia, kadangi apygardos teismas neteisingai nustatė minėtus laikus.

IŠVADA: atsižvelgus į didesnę nusikalstamos veikos bei nuteistojo pavojingumą, nuteistajam pagal BK 260 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 10 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 12 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant laiką, nuo kada buvo pradėtos gabenti narkotinės medžiagos bei laiką, nuo kada turi būti skaičiuojama nuteistajam paskirtos bausmės pradžia.

Nuosprendis kasacine tvarka skųstas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-367-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajai H. M. pagal BK 260 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo, pritaikius BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, skirtos 6 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė.

H. M. buvo nuteista pagal BK 260 straipsnio 3 dalį už tai, kad ji, turėdama tikslą parduoti ar kitaip platinti, savo bute laikė labai didelį kiekį – 19,277 g narkotinės medžiagos – heroino, kurios dalį išplatino kitam asmeniui. Apygardos teismas H. M. paskyrė mažesnę nei minimalią įstatymo sankcijoje numatytą laisvės atėmimo bausmę, vadovaudamasis BK 54 straipsnio 3 dalimi. Apygardos teismas išimtinėmis aplinkybėmis, leidžiančiomis skirti švelnesnę bausmę, laikė teigiama nuteistosios asmenybę charakterizuojančias aplinkybes (anksčiau nuteista, turinti penkis nepilnamečius vaikus, anūkę).

Apeliacinis teismas konstatavo, kad byloje nėra nustatyta jokių išimtinių aplinkybių, sudarančių pagrindą taikyti nuteistajai BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, todėl jai paskyrė minimalią sankcijoje nustatytą laisvės atėmimo bausmę.

IŠVADA: nuteistajai pagal BK 260 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 6 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė, nustatius, kad apygardos teismas nepagrįstai taikė BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-439-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam K. S. panaikintas BK 54 straipsnio 3 dalies taikymas ir pagal BK 253 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 2 metų laisvės apribojimo bausmės paskirta 1 metų laisvės atėmimo bausmė, jos vykdymą atidedant 1 metams. Taip pat nuosprendis pakeistas, naujai išsprendžiant klausimą dėl daiktinių įrodymų.

K. S. buvo nuteistas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis neteisėtai įgijo ir laikė sprogmenį bei šaunamųjų ginklų dalis.

Apygardos teismas, skirdamas bausmę, pritaikė BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, motyvuodamas tuo, kad K. S. prisipažino padaręs apysunkį nusikaltimą ir nuoširdžiai gailisi, nėra jo atsakomybę sunkinančių aplinkybių, anksčiau nuteistas, dirba, paskyrus laisvės atėmimą, nuteistasis prarastų darbą bei būtų apsunkinta jo galimybė mokytis.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo nurodytos aplinkybės yra daugiau tipinės nei išimtinės ir jos nesudaro pagrindo nuteistajam skirti švelnesnę bausmę nei yra numatyta BK 253 straipsnio 1 dalies sankcijoje.

Taip pat nuosprendis pakeistas, panaikinant jo dalį dėl dalies daiktinių įrodymų gražinimo nuteistajam bei dėl dalies jų perdavimo Ginklų fondui. Konstatuota, kad nuteistasis neturi leidimo disponuoti sprogstamaisiais prietaisais, todėl apygardos teismas nepagrįstai nuteistajam gražino metalinį granatos korpusą bei metalinį minosvaidžio sviedinio korpusą be sprogstamųjų užtaisų. Be to apeliacinis teismas nusprendė, kad byloje esantys daiktiniai įrodymai, t. y. ginklai, šaudmenys, sprogmenys ar jų sudėtinės dalys, neturi jokios istorinės ar meninės vertės, todėl nėra pagrindo juos perduoti Ginklų fondui, bet jie turi būti konfiskuoti ir sunaikinti.

IŠVADA: nenustačius jokių išimtinių aplinkybių, leidžiančių taikyti BK 54 straipsnio 3 dalį, nuteistajam pagal BK 253 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 2 metų laisvės apribojimo bausmės paskirta 1 metų laisvės atėmimo bausmė, jos vykdymą atidedant 1 metams. Taip pat naujai išspręstas klausimas dėl daiktinių įrodymų.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-571-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas netinkamai taikė baudžiamąjį įstatymą, todėl nepagrįstai atidėjo V. N., T. M., A. L. bausmės vykdymą dvejiems metams BK 75 straipsnio pagrindu.

Apygardos teismas netinkamai įvertino nusikaltimo pavojingumo laipsnį, todėl netinkamai taikė baudžiamojo įstatymo nuostatas – paskyrė laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimą dėl labai sunkių nusikaltimų kategorijai priskirtinos nusikalstamos veikos.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nenustatė pagrindų taikyti nuteistiesiems Baudžiamojo kodekso 54 straipsnio arba 62 straipsnio nuostatas ir švelninti paskirtąsias bausmes.

IŠVADA: dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo apygardos teismas nepagrįstai atidėjo laisvės atėmimo bausmės vykdymą labai sunkaus nusikaltimo padarymo atveju.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-256-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu S. J. nuteistas pagal BK 226 straipsnio 4 dalį dėl to, kad savo naudai provokavo bei pareikalavo duoti kyšį, susitarė priimti ir priėmė didesnės nei 250 MGL vertės kyšį, asmeniui pritaikyta BK 54 straipsnio 3 dalis ir paskirta bausmė – bauda.

Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, baudžiamosios bylos aplinkybės nėra išimtinės ir nesudaro pagrindo BK 54 straipsnio 3 dalies taikymui, taigi pirmosios instancijos teismas paskyrė per švelnią bausmę. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgęs į apygardos teismo išsamiai išnagrinėtas bylos aplinkybės, reikšmingas bausmės individualizavimui (asmuo teisiamas pirmą kartą, nėra sunkinančių ar lengvinančių aplinkybių, charakterizuojamas teigiamai, gydomas nuo sunkių ligų, turi nuolatinę gyvenamąją vietą, bedarbis), nustatė, kad yra pagrindas taikyti BK 75 straipsnio 1 dalį ir atidėti naujai paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad šioje baudžiamojoje byloje yra išskirtinės aplinkybės, sudarančios pagrindą taikyti BK 54 straipsnio 3 dalį. Teismas iš naujo paskyrė nuteistajam bausmę – laisvės atėmimą – ir atidėjo jos vykdymą, taikydamas BK 75 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Nuosprendyje išdėstytų teismo išvadų neatitikimas bylos aplinkybių

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-635-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu O. C. nuteista pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą.

Apeliacinės instancijos teismas nuteistosios veiką perkvalifikavo į BK 28 straipsnio 3 dalį ir 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą. Teismas nustatė, kad nuosprendyje išdėstytos išvados neatitinka bylos aplinkybių. Pagal baudžiamosios bylos medžiagą konstatuota būtiniosios ginties situacija – nužudytasis akivaizdžiai, realiai ir pavojingai kėsinosi į nuteistosios sveikatą, padarė jai 11 sužalojimų, dėl to – nuteistoji turėjo teisę gintis. Tačiau nuteistosios veiksmai aiškiai neatitiko kėsinosi pobūdžio ir pavojingumo, taigi konstatuotas būtiniosios ginties ribų peržengimas.

Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgęs į reikšmingas teises ir faktines aplinkybes, pritaikė BK 54 straipsnio 3 dalį, kadangi byloje nustatytos išimtinės aplinkybės (nužudytojo smurtas prieš nuteistą ir kt.) Teismo vertinimu, net ir minimalios bausmės, pagal BK 129 straipsnio 2 dalies sankciją, paskyrimas prieštarautų teisingumo principui, taigi teismas paskyrė mažesnę nei sankcijoje numatyta minimali laisvės atėmimo bausmę.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismo nuosprendis pakeistas perkvalifikuojant nuteistosios veiką į BK 28 straipsnio 3 dalį ir 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą, nustačius būtinosios ginties ribų peržengimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-152-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu asmuo T. Š. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė pirmosios instancijos teismo nuosprendį dėl teismo išvadų neatitikimo bylos aplinkybių. Teismas, vadovaudamasis baudžiamosios bylos medžiaga, kaltinime nurodytas faktines aplinkybes, susijusias su padarytos nusikalstamos veikos objektyviają pusę apibūdinančiais požymiais, ir kuriomis remdamasis pirmosios instancijos teismas priėmė nuosprendį, pakeitė iš esmės skirtingomis. Teismas patikslino nukentėjusiojo nužudymo aplinkybes, nusikalstamos veikos padarymo mechanizmą, detalizavo nuteistojo padarytų smūgių skaičių ir lokalizaciją, priežastinį ryšį tarp jų ir nukentėjusiojo mirties.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė pirmosios instancijos teismo nuosprendyje nustatytas faktines aplinkybes.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atmetė skundą.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-529-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu D. S. ir M. U. nuteisti dėl BK 129 straipsnio 2 dalies 9 punkte ir BK 180 straipsnio 1 dalyje numatytų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas iš nuosprendžio motyvų pašalino rašymo apsirikimo netikslumą – du kartus užrašytas tas pats sakiny.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį iš aprašomosios jo dalies pašalindamas rašymo apsirikimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Netinkamai išspręsti nuosprendžio klausimai, susiję su civiliniu ieškiniu ar kitais procesiniais klausimais

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-153-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytu pagrindu, sumažinant nukentėjusiajam priteistos neturtinės žalos dydį.

Apygardos teismas nukentėjusiajam, kuriam nusikalstamais nuteistųjų G. S., A. K. ir M. M. veiksmais buvo padarytas sunkus sveikatos sutrikdymas bei pagrobtas jo turtas (BK 135 straipsnio 2 dalies 9 punktas ir 180 straipsnio 1 dalis), priteisė 40 000 Lt neturtinės žalos atlyginimui.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad byloje nėra jokių duomenų, patvirtinančių nukentėjusiojo ir teismo teiginius, jog nukentėjusiojo patirti sužalojimai sukėlė liekamuosius reiškinius ar kitaip padarė įtaką jo gyvenimo kokybei, todėl priteistos neturtinės žalos suma sumažino iki 25 000 Lt.

IŠVADA: atsižvelgus į tai, kad byloje nėra duomenų apie tai, kad nukentėjusiajam padarytas sunkus sveikatos sutrikdymas sukėlė kokius nors liekamuosius reiškinius, nukentėjusiajam priteistos neturtinės žalos suma sumažinta nuo 40 000 Lt iki 25 000 Lt.

Vilniaus apygardos teismo ir Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžiai pakeisti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. sausio 29 d. nutartimi Nr. 2K-7-67-511/2016. Nuosprendžių dalis dėl civilinių ieškinių nepakeista.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-497-165/2015 apygardos teismo nuosprendis pakeistas remiantis BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktais.

Baudžiamojoje byloje J. Š. ir D. J. nuteisti pagal BK 199² straipsnio 1 dalį dėl akcizais apmokestinamų prekių gabenimo ir laikymo pažeidžiant nustatytą tvarką.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas netinkamai motyvavo priimtą nuosprendį ir netinkamai išsprendė byloje pareikšto civilinio ieškinio klausimą. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad dėl neteisėtų nuteistųjų veiksmų susidarė skola muitinei, kaip mokesčių administratoriui, kuris byloje nėra pareiškęs civilinio ieškinio. Muitinės skolą sudaro muito vertė, muitas ir PVM. Muitinė neįgaliojo VMI atstovauti jų interesams. Dėl šios priežasties apeliacinės instancijos teismas priteisė ne visą, o dalį turtinės žalos atlyginimo pagal VMI civilinį ieškinį – tą, kuri susijusi su valstybės negautomis pajamomis dėl nesumokėtų akcizų ir realios valstybei tikėtinos gauti pinigų sumos, jei nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad skola muitinei gali būti išieškota pagal mokesčių srities teisės aktais nustatytą tvarką.

IŠVADA: apygardos teismas nepagrįstai priteisė turtinės žalos atlyginimą, susidariusį dėl skolos muitinei, nesant muitinės pareikšto civilinio ieškinio.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme baudžiamoji byla nagrinėjama kasacine tvarka.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-460-202/2015 pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 dalyje numatytais pagrindais.

D. V. nuteistas dėl BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punkte uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl civilinio ieškinio atlyginimo. Teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai sureikšmino tik vieną iš kriterijų, svarbių nustatant priteistinos neturtinės žalos atlyginimo dydį – turtinę kaltininko padėtį ir žymiai sumažino prašomos neturtinės žalos dydį (nuo 28 962 eurų iki 15 000 eurų). Apeliacinės instancijos teismas atkreipė dėmesį į tai, kad turi būti vertinama ne tik esama kaltinamojo turtinė padėtis, tačiau ir jos perspektyva – šiuo atveju, jaunas amžius, fizinių ar psichinių trūkumų nebuvimas, o tai teikia pagrindą manyti, kad asmuo galės įsidarbinti.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė pirmosios instancijos teismo nuosprendį ir padidino priteistinos neturtinės žalos atlyginimo dydį iki nukentėjusiojo prašomos 28 962 eurų sumos, konstatuodamas, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai sureikšmino tik vieną iš reikšmingų aplinkybių – nuteistojo darbo neturėjimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-465-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

V. K. nuteistas pagal BK 199(2) straipsnio 1 dalį, A. S. nuteistas pagal BK 199(2) straipsnio 1 dalį, M. A. nuteistas pagal BK 199(2) straipsnio 1 dalį ir nubausti baudos bausmėmis dėl to, kad veikdami kartu su nenustatytu Baltarusijos Respublikos piliečiu neteisėtai gabenami akcizais apmokestinamas prekes.

Apeliacinės instancijos teismas, sutikdamas su prokuroro apeliaciniu skundu, nustatė, kad apygardos teismas iš neteisėto disponavimo akcizais apmokestinamomis prekėmis aprašomosios dalies nepagrįstai ir be motyvų pašalino bendrininkavimo požymius – organizavimą (M. A. ir A. S.), vadovavimą (A. S.) ir padėjimą (M. A.) šiai nusikalstamai veikai. Teismas šią nustatytą aplinkybę pripažino baudžiamąją atsakomybę sunkinančia. Dėl pakeistos veikos kvalifikacijos, nuteistiesiems atitinkamai paskirtos didesnio dydžio bausmės – baudos.

IŠVADA: pagal baudžiamosios bylos medžiagoje nurodytas faktines aplinkybes, apeliacinės instancijos teismas nustatė baudžiamąją atsakomybę nuteistiesiems sunkinančią aplinkybę – veikos padarymą bendrininkų grupe ir atitinkamai sugriežtino paskirtąsias bausmes.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-225-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. B. pripažintas kaltu dėl BK 213 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo ir nuteistas 4 metų laisvės atėmimo bausme.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl bausmės, įskaitydamas į bausmę nuteistojo kardomojo kalnimo (suėmimo) laiką.

IŠVADA: apygardos teismo nuosprendis koreguotas, įskaitant kardomojo kalnimo laiką į paskirtosios laisvės atėmimo bausmės laiką.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-157-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte nurodytu pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu J. J. ir V. K. išteisinti pagal BK 184 straipsnio 2 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl neteisingai išspręsto išteisintiesiems taikytų laikino nuosavybės teisių apribojimų panaikinimo. Nuosprendyje nedetalizuota, kokiam turtui taikytas laikinas nuosavybės teisės apribojimas yra panaikinamas. Teismas nurodė, kad naikinamas turi būti paskirtas apribojimas, o ne procesinis dokumentas, kuriuo apribojimas buvo paskirtas.

IŠVADA: pakeista nuosprendžio dalis laikino nuosavybės teisės apribojimo panaikinimo.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-271-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 dalyje numatytu pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. M. pripažintas kaltu dėl BK 199 straipsnio 2 dalyje ir BK 260 straipsnio 3 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį iš jo aprašomosios dalies pašalino įrodyta pripažintą aplinkybę, jog A. M. 2012 m. balandžio 13 d., ikiteisminio tyrimo metu tiksliai nenustatyta valanda, pasinaudodamas savo kompiuteriu, iš akmens priežiūros įmonės (duomenys neskelbtini), esančios Kinijoje, ikiteisminio tyrimo metu nenustatytoje internetinėje parduotuvėje nusipirko (neteisėtai įgijo) labai didelį kiekį - 9,15 g sintetinių kanabinoidų darinių I-ojo pogrupio psichotropinės medžiagos AM-2201 (3-(1-naftoil)indolo darinių).

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pašalino iš nuosprendžio aprašomosios dalies įrodyta pripažintą aplinkybę.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-94-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 dalyje numatytu pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. U. nuteistas pagal BK 225 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį ir nurodė paskirtos baudos dydį eurais, taip pat išaiškino paskirtų baudų sumokėjimo tvarką ir išsprendė teisėtam savininkui priklausančio daikto gražinimo klausimą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas ištaisė pirmosios instancijos teismo nuosprendžio netikslumus dėl valiutos, kuria nurodoma paskirta bausmė – bauda, daiktų gražinimo ir bausmės vykdymo išaiškinimo.

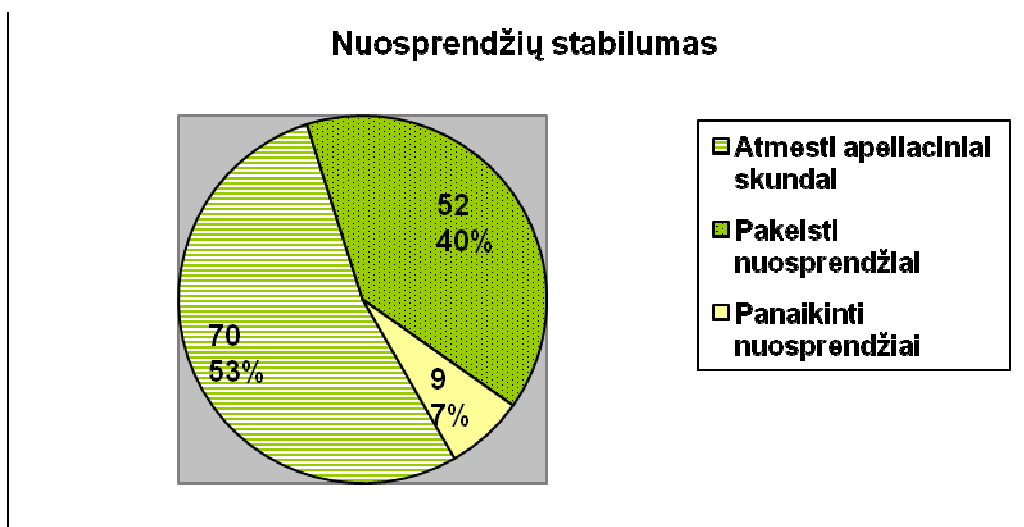
Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2015 METAIS LIETUVOS APELIACINIAME TEISME IŠNAGRINĖTŲ APELIACINIŲ SKUNDŲ DĖL KAUNO APYGARDOS TEISMO PRIIMTŲ NUOSPRENDŽIŲ APŽVALGA

Per 2015 metus Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti apeliaciniai skundai, pateikti dėl 131 Kauno apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Toliau pateiktoje lentelėje bei diagramoje nurodomas skaičius bylų, kuriose pirmosios instancijos teismo nuosprendžiai palikti nepakeisti, pakeisti ar panaikinti (duomenys gauti, naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenimis)¹

Bylų, kuriose nagrinėti apeliaciniai skundai, bendras skaičius	131 byla
Bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti , skaičius (procentinė išraiška)	70 bylų (53 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai pakeisti¹ , skaičius (procentinė išraiška)	52 bylos (40 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai panaikinti² , skaičius (procentinė išraiška)	9 bylos (7 %)

Kaip matyti iš aukščiau pateiktos lentelės, 2015 metais apeliaciniai skundai buvo atmesti 55 % visų išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Kauno apygardos teismo priimtų nuosprendžių. 2014

¹ Šioje lentelėje pateikti bylų skaičiai apskaičiuoti, vieną baudžiamąją bylą prilyginant vienam vienetui, nepriklausomai nuo to, kiek apeliacinių skundų ir dėl kelių asmenų buvo išnagrinėta toje byloje.

¹ Prie pakeistų teismo nuosprendžių nepriskaičiuotini nuosprendžiai, kurie pakeisti BK 75 straipsnio pagrindu dėl 2015 m. kovo 24 d. įsigaliojusio straipsnio pakeitimų.

² Panaikintais laikomi tik tie nuosprendžiai, kurie yra panaikinti visa apimtimi, nepriklausomai nuo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO pažymėto bylos išnagrinėjimo rezultato. Nuosprendžiai, kuriuose yra panaikinama tik dalis nuosprendžio, o likusi dalis paliekama nepakeista, laikomi pakeistais nuosprendžiais.

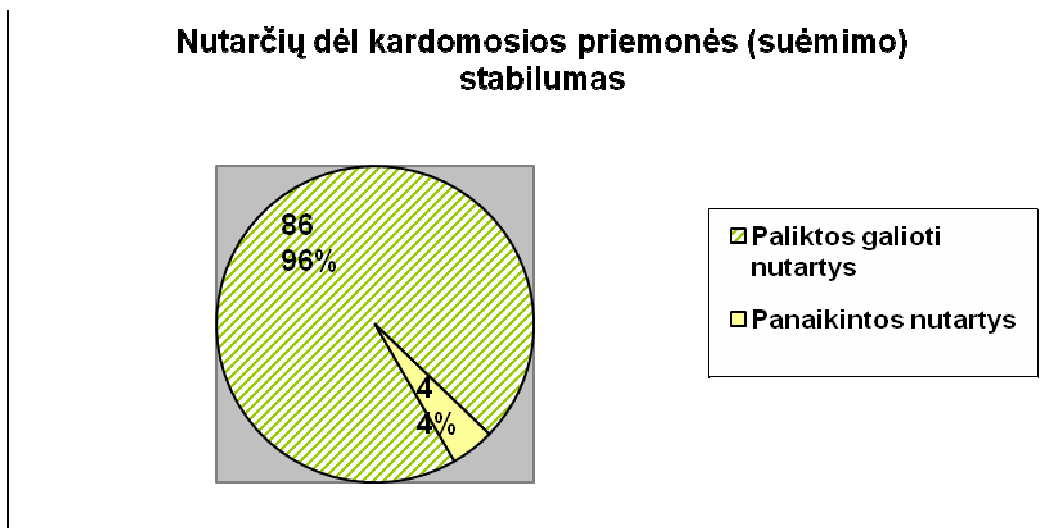
metais skundai buvo atmesti 54 % visų apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Kauno apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Konstatuojama, kad Kauno apygardos teismo nuosprendžių, dėl kurių 2015 m. priimti Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai, stabilumas, lyginant su 2014 metais, yra minimaliai padidėjęs ir atitinka bendrą visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį, kuris 2015 metais siekia 53 % (2014 metais vidurkis buvo 50 %).

Kauno apygardos teismo procesinių sprendimų stabilumą iliustruoja ir skundų dėl Kauno apygardos teismo priimtų **nutarčių dėl kardomosios priemonės (suėmimo)** išnagrinėjimo rezultatai 2014 metais.

Toliau pateiktoje lentelėje ir diagramoje nurodomas apskųstų nutarčių dėl suėmimų skaičius ir dėl šių nutarčių pateiktų skundų išnagrinėjimo rezultatai

Apskųstų nutarčių dėl suėmimų bendras skaičius	90 nutarčių
Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	86 nutartys (96 %)
Panaikintų nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	4 nutartys (4 %)

Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimo dalis, siekianti 96 %, atitinka visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų vidurkį, kuris 2015 metais yra 96 %.

Nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežastys

Siekiant išsamiau išanalizuoti, kokios priežastys lėmė Kauno apygardos teismo priimtų nuosprendžių pakeitimą ar panaikinimą 2015 metais, šioje apžvalgoje yra išskiriamos kelios nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežasčių grupės, joms priskiriant konkrečias 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas baudžiamąsias bylas pagal apeliacinius skundus dėl Kauno apygardos teismo nuosprendžių.

Pažymėtina, kad nuosprendžių pakeitimas bei panaikinimas dažniausiai yra grindžiamas keliais Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 327, 328 ir 329 straipsnių punktais, t. y. to paties nuosprendžio pakeitimą ar panaikinimą lemia kelių pagrindų buvimas, tačiau šioje apžvalgoje, siekiant aiškesnio informacijos pateikimo, viena byla yra priskiriama tik vienai priežasčių grupei, priklausomai nuo to, kuri priežastis dominuoja keičiant ar panaikinant pirmosios instancijos teismo nuosprendį.

Nuosprendžių panaikinimo priežastys

2015 metais buvo panaikinti 9 nuosprendžiai (penki – dėl nepagrįsto asmenų nuteisimo, vienas – dėl nepagrįsto asmens išteisinimo, du – dėl BPK reikalavimų neatitinkančio kaltinamojo akto surašymo, vienas – dėl netinkamai pritaikyto senaties instituto).

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-268-396/2015 nuosprendis panaikintas Lietuvos Respublikos BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. G. M. išteisintas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 183 straipsnio 2 dalį, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

G. M. buvo nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį už tai, kad jis, atstovaudamas V. M. kaip buto su rūsiu ir žemės sklypo savininką, veikdamas pagal notarų biuruose išduotus įgaliojimus, sudarė pirkimo – pardavimo sutartis dėl minėto nekilnojamojo turto pardavimo, šį turtą pardavė ir nepateikė V. M. ataskaitos apie savo veiklą bei negrąžino piniginių lėšų už parduotą turtą, tokiais veiksmais pažeisdamas CK 2.150 straipsnio ir 6.234 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

G. M. kaltė dėl BK 183 straipsnio 2 dalyje numatyto nusikaltimo padarymo buvo grindžiama tuo, kad jis nesilaikė minėtuose įgaliojimuose numatytų pareigų – nenupirko kito nekilnojamojo turto nukentėjusiajam, jam neperdavė gautų už parduotą turtą pinigų, juos panaudojo asmeniniams poreikiams tenkinti. Apeliacinis teismas konstatavo, kad tokie G. M. veiksmai negali būti vertinami kaip nusikalstama veika pagal BK 183 straipsnio 2 dalį. Apygardos teismas rėmėsi nukentėjusiojo parodymais, kad jis nesutiko, jog pinigai už parduotą butą ir žemės sklypą jam nebūtų perduoti, tačiau, apeliacinio teismo nuomone, vien tik ši aplinkybė nesuteikia pagrindo daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju susiklostę civiliniai teisiniai santykiai peraugo į baudžiamuosius ir kad buvo padaryta nusikalstama veika, numatyta BK 183 straipsnio 2 dalyje.

IŠVADA: asmuo išteisintas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, konstatavus, kad nepagrįstai buvo kriminalizuoti tarp šalių susiklostę civiliniai teisiniai santykiai.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-239-148/2015 nuosprendis, kuriuo V. G. buvo nuteistas pagal BK 153 straipsnį, panaikintas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

V. G. buvo nuteistas pagal BK 153 straipsnį už tai, kad jis atliko tvirkinimo veiksmus mažametei, t. y. kišo savo ranką už nukentėjusios maudymosi kostiumėlio ir pirštais lietė jos sėdmenis.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas teisingai nustatė faktines bylos aplinkybes, tačiau netinkamai išsprendė baudžiamojo įstatymo taikymo klausimą. Apeliacinis teismas padarė išvadą, kad V. G. veiksmas – rankos, kuria prilaikė ant kelių sėdinčią mergaitę, piršto (pirštų) užkišimas mažametei už kelnaičių ir sėdmenų palietimas buvo greitas, vienkartinis judesys, atliktas jiems kartu aktyviai leidžiant laiką (kutenantis), dalyvaujant ir mažametės tėvui, su kuriuo nuteistasis vartojo alkoholinius gėrimus, kas rodo, kad V. G. veiksmai nebuvo tvirkinamieji, t. y. juose nėra būtinojo BK 153 straipsnyje numatyto nusikaltimo sudėties požymio – objektyviosios pusės. Įvertinus tokio veiksmo vienkartinį, neintensyvų, trumpalaikį pobūdį, konstatuota, kad V. G. poelgis su mažamete buvo neseksualinio pobūdžio, o jo pavojingumas nesiekia BK 153 straipsnyje numatyto nusikaltimo pavojingumo.

IŠVADA: konstatavus, kad asmens veiksmai nebuvo tvirkinamieji bei jų pavojingumas nesiekia BK 153 straipsnyje numatyto nusikaltimo pavojingumo, asmuo išteisintas pagal BK 153 straipsnį, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-38-449/2015 panaikintas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. N. K. išteisintas pagal BK 184 straipsnio 1 dalį ir BK 223 straipsnio 1 dalį, nes nepadarytos veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

N. K. buvo nuteistas pagal BK 184 straipsnio 1 dalį ir BK 223 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis iššvaistė svetimą turtą (14 260 Lt) ir aplaidžiai tvarkė jo vadovaujamos įmonės buhalterinę apskaitą.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo sprendimas N. K. pripažinti kaltu pagal BK 184 straipsnio 1 dalį yra neteisėtas ir nepagrįstas – apygardos teismo išvada, kad N. K. iššvaistė svetimą turtą, ne tik faktiškai nemotyvuota, bet ir neatitinka išnagrinėtais įrodymais nustatytų bylos aplinkybių. Apeliacinio teismo nuomone, byloje nustatytos aplinkybės patvirtina, kad N. K. veikoje nėra BK 184 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos sudėties būtinųjų požymių. Dėl N. K. nuteisimo pagal BK 223 straipsnio 1 dalį apeliacinis teismas padarė išvadą, kad N. K. padaryti kaltinime nurodyti pažeidimai, padaryti tvarkant įmonės buhalterinę apskaitą, turėjo būti vertinami ne kaip nusikalstama veika, bet kaip atitinkami administraciniai teisės pažeidimai.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus bei atlikus papildomą įrodymų tyrimą, asmuo išteisintas pagal BK 184 straipsnio 1 dalį ir BK 223 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-149-197/2015 nuosprendis panaikintas Lietuvos Respublikos BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. S. S. ir Ž. K. išteisinti pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, 222 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį, nepadarius veikų, turinčių nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų požymių.

S. S. ir Ž. K. buvo nuteisti dėl didelės vertės svetimo turto iššvaistymo (dėl neteisėto lizingo bendrovei priklausančio automobilio pardavimo nenustatytiems asmenims), dokumentų (visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo, akcijų pirkimo-pradavimo sutarties bei turto priėmimo-perdavimo akto) suklastojimo ir apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo (dėl privalomų buhalterinių dokumentų neišsaugojimo).

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai įvertino byloje surinktus įrodymus ir todėl padarė išvadas, neatitinkančias faktinių bylos aplinkybių. Nustatyta, kad visi tariamai suklastoti dokumentai, iš esmės, atspindėjo tikrąją šalių valią, tik buvo pažeistos formalios visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo taisyklės, todėl minėti dokumentai nebuvo suklastoti. Taip pat konstatuota, kad S. S. ir Ž. K. apgaulingai netvarkė buhalterinės apskaitos, nes nustatyta, kad dokumentų neišsaugojo kitas asmuo (naujasis įmonės direktorius). Be to, padaryta išvada, kad S. S. ir Ž. K. lizingo bendrovei priklausančią automobilį teisėtai perleido naujam įmonės direktoriui, todėl jie neiššvaistė svetimo turto.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmenys išteisinti pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, 222 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį, jiems nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 22 d. nutartimi byloje Nr. 2K-550-303/2015 pakeistas Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendis ir palikta galioti apygardos teismo nuosprendžio dalis dėl S. S. nuteisimo.

Atsižvelgiant į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi padarytus pakeitimus, šis nuosprendis skaičiuojamas ne prie panaikintų, o prie pakeistų apygardos teismo sprendimų.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-287-453/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. Ž. nuteistas pagal BK 260 straipsnio 3 dalį dėl neteisėto labai didelio kiekio psichotropinių medžiagų gabenimo.

Apeliacinės instancijos teismas priėmė išteisinamąjį nuosprendį, nurodydamas, kad baudžiamojoje byloje nesurinkta įrodymų, kurie paneigtų nuteistojo nurodomas aplinkybes, paneigiančias jo dalyvavimą darant nusikalstamą veiką, baudžiamosios bylos medžiaga yra prieštaringa, taigi nuteistojo kaltumas nėra įrodytas. Pirmosios instancijos teismo motyvai, kuriais vadovaudamasis teismas priėmė apkaltinamąjį nuosprendį, yra nepakankami kaltei pagrįsti.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas išteisino nuteistąjį dėl BK 260 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, nustatęs, kad baudžiamojoje byloje nėra surinkta pakankamai įrodymų, pagrindžiančių nusikalstamos veikos padarymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-532-165/2015 išteisinamoji nuosprendžio dalis, kurioje M. V. išteisintas pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 199 straipsnio 2 dalį, neišrodžius jo dalyvavimo padarant nusikalstamas veikas, panaikinta, vadovaujantis BPK 326 straipsnio 3 ir 4 dalimi, 329 straipsnio 2 punktu, 326 straipsnio 1 dalies 1 punktu, ir priimtas naujas apkaltinamasis nuosprendis.

M. V. nuteistas pagal BK 260 straipsnio 3 dalį dėl psichotropinės medžiagos metamfetamino gabenimo. Baudžiamojoje byloje M. V. taip pat kaltintas pagal BK 25 straipsnio 3 dalį, 260 straipsnio 3 dalį; 25 straipsnio 3 dalį, 22 straipsnio 1 dalį, 199 straipsnio 2 dalį dėl bendrininkavimo su V. K. ir D. L. organizuotoje grupėje darant kelis nusikaltimus – neteisėtai įgyjant, laikant, gabenant, platinant ir kontrabandos būdu gabenant labai didelį kiekį 453,614 gramų psichotropinės medžiagos metamfetamino per Lietuvos Respublikos valstybės sieną į Vokietijos Federacijos Respubliką. Pirmosios instancijos teismo vertinimu, asmens dalyvavimas darant šias nusikalstamas veikas nėra neišrodytas.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad byloje esančių įrodymų visuma (kriminalinės žvalgybos metu surinkta informacija, automobilio apžiūros rezultatai ir kt.) patvirtina M. V. dalyvavimą darant nusikalstamą veiką, uždraustą BK 22 straipsnio 1 dalyje ir 199 straipsnio 2 dalyje bei BK 260 straipsnio 3 dalyje.

IŠVADA: apygardos teismas netinkamai įvertino baudžiamosios bylos duomenų visumą ir nepagrįstai nepripažino M. V. kaltu dėl BK 22 straipsnio 1 dalyje ir 199 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Dėl nuosprendžio pateiktas kasacinis skundas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas apžvalgos rengimo metu nebuvo išsprendęs skundo priimtimumo klausimo.

BPK reikalavimų neatitinkantis kaltinamasis aktas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-412-202/2015 nuosprendis panaikintas BPK 326 straipsnio 1 dalies 5 punkto pagrindu.

Apeliacinės instancijos teismas panaikino pirmosios instancijos teismo nuosprendį, nustatęs, kad nuosprendis yra prieštaringas. Nuosprendis prieštaringas dėl kaltinamojo akto trūkumų, kadangi jis surašytas, nesilaikant BPK 219 straipsnio reikalavimų. Esminis kaltinamojo akto trūkumas – neinkriminavimas nuteistajam galimo disponavimo psichotropinėmis medžiagomis konkrečiomis datomis apibrėžtu laikotarpiu, nors visas ikiteisminis tyrimas buvo orientuotas į šių aplinkybių nustatymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas konstatavo esminius kaltinamojo akto trūkumus, kurie sutrukdė teismui nagrinėti bylą ir priimti teisingą bei pagrįstą sprendimą.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-502-398/2015 nuosprendis panaikintas BPK 326 straipsnio 1 dalies 5 punkto pagrindu.

Baudžiamojoje byloje V. R. išteisintas dėl BK 184 straipsnio 2 dalyje, 228 straipsnio 1 dalyje ir 300 straipsnio 3 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas iš dalies tenkino prokurorės ir civilinio ieškovo apeliacinius skundus. Teismas nustatė, kad ikiteisminis tyrimas byloje atliktas netinkamai, jo metu nebuvo pateikti įtarimai visiems galimai nusikalstamą veiką padariusiems asmenims, jie nebuvo nurodyti kaltinamajame akte, dėl ko nebuvo teisingai aprašytos ir išteisintajam inkriminuojamos nusikalstamos veikos visa apimtimi (laikas, vieta, būdas ir kt.), visapusiškai neatskleistas veikų ir turinės žalos padarymo mechanizmas.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nusikalstamų veikų padarymo faktas gali būti patvirtintas ar paneigtas tik atlikus išsamų ikiteisminį tyrimą ir ištaisius nurodytus tyrimo pažeidimus. Baudžiamoji byla gražinta prokurorui dėl BPK 219 straipsnio pažeidimų.

Nutartis kasacine tvarka neskųsta.

Nepagrįstas baudžiamosios bylos nutraukimas suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-72-165/2015, pagal Baudžiamojo proceso kodekso 329 straipsnio 3 punktą, nuosprendžio dalis, pagal kurią bylos dalis dėl kaltinimo J. Š. pagal BK 222 straipsnio 1 dalį nutraukta suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui, panaikinta ir priimtas naujas nuosprendis – J. Š. pagal BK 222 straipsnio 1 dalį išteisintas, nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Baudžiamojoje byloje J. Š. kaltintas pagal BK 222 straipsnio 1 dalį dėl UAB (duomenys neskelbtini), kurios direktoriaus pareigas ėjo, apskaitos organizavimo, pažeidžiant buhalterinės apskaitos tvarkymo reikalavimus, dėl ko tapo negalimu nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d iš dalies nustatyti UAB (duomenys neskelbtini) turto, išipareigojimų dydžio ir struktūros.

Pirmosios instancijos teismas BK 222 straipsnio 1 dalyje numatytą nusikalstamą veiką nepagrįstai laikė baudžiamuoju nusižengimu ir, taikydamas teisės normas, reglamentuojančias apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatį, vadovavosi netinkama ta baudžiamojo įstatymo redakcija. Dėl šios priežasties pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nutraukė baudžiamąją bylą J. Š. dėl kaltinimo pagal BK 222 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad J. Š. negali būti BK 222 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos subjektu. Teismas konstatavo, kad kaltinimai J. Š. nepagrįsti ikiteisminio tyrimo metu surinktais ir pirmosios instancijos teismo patikrintais

įrodymais. Pagal baudžiamosios bylos medžiagą, nustatyta, kad aktualiu laikotarpiu už bendrovės buhalterinę apskaitą buvo atsakingi kiti asmenys.

IŠVADA: apygardos teismas nepagrįstai pripažino BK 222 straipsnio 1 dalyje uždrausta nusikalstama veika baudžiamuoju nusižengimu ir dėl šios priežasties, netinkamai pritaikęs baudžiamosios atsakomybės senaties terminą, nutraukė bylą. Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad baudžiamosios bylos medžiaga buvo įvertinta netinkamai ir konstatavo, kad pagal joje esančius duomenis J. Š. negali būti inkriminuota BK 222 straipsnio 1 dalyje uždrausta nusikalstama veika.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Nuosprendžių pakeitimo priežastys

Toliau pateiktoje lentelėje nurodomi pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti ir nurodomas baudžiamųjų bylų skaičius, kuriose buvo nustatyti konkretūs nuosprendžių pakeitimo pagrindai (vienoje byloje gali būti keli skirtingi pagrindai)

Pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti	Bylų skaičius
Dėl nepagrįsto asmenų <u>nuteisimo ir/ar išteisinimo</u>	9 bylos
Dėl netinkamo nusikalstamų veikų kvalifikavimo ir <u>netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo</u>	22 bylos
Vien dėl <u>bausmių pakeitimo</u>	13 bylų
Dėl nuosprendyje išdėstytų teismo <u>išvadų neatitikimo bylos aplinkybių</u>	3 bylos
Dėl netinkamai išspręstų klausimų, susijusių su <u>civiliniu ieškiniu ir kitais klausimais</u>	5 bylos
<u>Dėl esminių baudžiamojo proceso pažeidimų</u>	2 bylos

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamajoje byloje Nr. 1A-511-483/2015 nuosprendis pakeistas pagal BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktus.

Baudžiamajoje byloje V. P. nuteistas už mažamečio asmens tvirkinimą ir lytinės aistros tenkinimą su mažamečiu prieš šio valią kitokio fizinio sąlyčio būdu.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad baudžiamosios bylos medžiagoje nėra surinkta pakankamai įrodymų, kurie neginčytinai nustatytų mažametės tvirkinimo faktą. Mažametės parodymai nėra patvirtinti kitais duomenimis, kelia abejonių jų patikimumu, šiuo atveju vien nukentėjusiosios parodymai nėra pagrindas priimti apkaltinamąjį nuosprendį. Teismas šiuo atveju vadovavosi *in dubio pro reo* principu ir išteisino V. P. dėl BK 153 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistojo V. P. veiką iš BK 150 straipsnio 4 dalies į BK 153 straipsnį, kadangi byloje nustatytos faktinės aplinkybės neatitinka BK 150 straipsnio 4 dalies dispozicijoje nurodytų nusikalstamos veikos požymių. Baudžiamosios bylos medžiagoje nenustatyta intervencija į mažametės kūną, nuteistojo veiksmai apsinuoginant ir dirginant savo lytinius organus rankomis ir liepiant nukentėjusiajai juos paliesti savo pobūdžiu ir intensyvumu neatitinka lytinės aistros tenkinimo kitokio fizinio sąlyčio būdu požymio. Tokie veiksmai vertintini kaip mažamečio asmens tvirkinimas.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nuteistojo seksualinio pobūdžio veiksmus mažametės atžvilgiu perkvalifikavo iš BK 150 straipsnio 4 dalies į BK 153 straipsnį bei nuteistąjį išteisino dėl BK 153 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos kitame epizode dėl netinkamo baudžiamosios bylos medžiagoje esančių duomenų įvertinimo. Sumažėjus daliai kaltinimo, asmeniui sušvelninta bausmė – paskirtas laisvės atėmimas dvejiems metams atidedant bausmės vykdymą.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžio.

2. Baudžiamojame byloje Nr. 1A-37-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu T. M. nuteistas pagal BK 228 straipsnio 2 dalį ir BK 172 straipsnį dėl to, kad, būdamas Kalvarijos savivaldybės tarybos nariu, darė įtaką viešajam konkursui dėl mažos vertės būsto pritaikymo žmonėms su negalia remonto darbų pirkimo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistasis panaudojo tarnybinę padėtį priešingai tarnybos interesams, tačiau ne kiekvienas toks panaudojimas yra nusikalstamas BK 228 straipsnio prasme. Nusikalstamam veiksmų pobūdžiui pagrįsti yra būtina didelė žala. Pagal baudžiamosios bylos medžiagą negalima nustatyti, kad nuteistasis padarė didelę žalą (turtinę ar neturtinę) valstybei ir Kalvarijos savivaldybei.

IŠVADA: BK 228 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos inkriminavimui yra būtina nustatyti žalos padarymo faktą. Nenustačius šio būtinojo nusikalstamos veikos sudėties požymio, BK 228 straipsnio 2 dalis negali būti inkriminuojama.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojame byloje Nr. 1A-134-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu Z. Š. nuteistas pagal BK 153 straipsnį dėl lytinės aistros tenkinimo su mažamete kitokio fizinio sąlyčio būdu.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad išnagrinėtų ir įvertintų įrodymų visumos nepakanka išvadai, jog Z. Š. padarė nusikalstamą veiką, uždraustą BK 153 straipsnyje. Teismas nustatė, kad nėra pakankamai duomenų, pagrindžiančių, jog nuteistasis atliko tvirkinamojo pobūdžio veiksmus – demonstravo pornografinio turinio medžiagą (kortas) nepilnametei.

Apeliacinės instancijos teismas sumažino pagal BK 150 straipsnio 4 dalį paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmę nuo 4 metų iki 2 metų, atsižvelgdamas į nuteistojo sunkią nepagydomą ligą, vyresnį amžių, nedarbingumą ir kitas reikšmingas aplinkybes.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismo nuosprendis pakeistas, išteisinant asmenį dėl BK 153 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, nesant pakankamai įrodymų, pagrindžiančių asmens kaltę. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs situacijoje aktualių aplinkybių visumą, pritaikė BK 54 straipsnio 3 dalį ir paskyrė nuteistajam švelnesnę nei sankcijoje numatytą bausmę dėl BK 150 straipsnio 4 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

4. Baudžiamojame byloje Nr. 1A-565-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. M. nuteistas pagal BK 260 straipsnio 1 (2 epizodai) ir 3 dalis; D. M. pripažinta kalta dėl BK 260 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos (2 epizodai) padarymo. Asmenys nuteisti dėl narkotinės medžiagos – kanapių pardavimo (abu asmenys), laikymo (R. M.) bei įgijimo (D. M.).

Apeliacinės instancijos teismas panaikino apygardos teismo nuosprendžio dalį, kadangi neįrodyta, jog R. M. dalyvavo darant nusikalstamą veiką, uždraustą BK 260 straipsnio 1 dalyje. Viename iš narkotinių medžiagų pardavimo epizodų nuteistojo kaltė grįsta tik prielaidomis, kurios padarytos pagal kitų nuteistųjų parodymus. Tokiomis aplinkybėmis konstatuota, kad nėra pakankamai duomenų, kuriais remiantis galima išvada, kad nuteistasis padarė nusikalstamą veiką. Išteisinus R. M. dėl šio epizodo, iš nuosprendžio pašalinta aplinkybė, kad D. M. 2013 m. gruodžio mėnesį iš R. M. įgijo ne mažiau kaip 51,34 g narkotinių medžiagų – kanapių.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas išteisino R. M. dėl vieno iš epizodų, pagal BK 260 straipsnio 1 dalį, nustatęs, kad baudžiamosios bylos medžiagoje nėra pakankamai duomenų, leidžiančių daryti pagrįstą išvadą dėl nuteistojo dalyvavimo darant nusikalstamą veiką.

Dėl nuosprendžio pateiktas kasacinis skundas, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išsprendęs skundo priimtimumo klausimo.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-607-202/2015 apygardos teismo nuosprendžio dalis, kuria E. L. pripažintas kaltu ir nuteistas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, panaikinta 326 straipsnio 4 dalies ir BPK 329 straipsnio 1 punkto pagrindu ir priimtas naujas nuosprendis – E. L. pagal BK 184 straipsnio 2 dalį išteisintas, kadangi nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Apygardos teismo nuosprendžiu E. L. nuteistas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas išteisino E. L., nurodydamas, kad šioje baudžiamojoje byloje susiklostė civiliniai teisiniai santykiai ir nuteistojo atžvilgiu gali būti taikoma civilinė atsakomybė. Asmuo nevykdė įsipareigojimų pagal jungtinės veiklos sutartį ir neperdavė jo žinioje esančių piniginių lėšų, o jas panaudojo kitos bendrovės vykdomuose projektuose. Pirmosios instancijos teismas nenurodė argumentų, kodėl civiliniai teisiniai santykiai peraugo į baudžiamuosius. Baudžiamojoje byloje nustatyta, kad E. L. nevykdė įsipareigojimų pagal jungtinės veiklos sutartį. Apeliacinės instancijos teismas nevykdymą įvertino tik kaip formalų sutarties pažeidimą, kuriuo neužkertamas kelias vykdyti sutartį, kreditoriaus galimybės atkurti pažeistą teisę civilinio proceso priemonėmis nėra sumenkintos sąmoningais veiksmais.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas konstatavo netinkamą civilinių ir baudžiamųjų teisinių santykių atribojimą ir priėmė išteisinamąjį nuosprendį, kadangi asmens veiksmuose nenustatyti BK 184 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos požymiai.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-193-148/2015 nuosprendis panaikintas 326 straipsnio 4 dalies ir BPK 329 straipsnio 1 punkto pagrindu.

Pirmosios instancijos teismas pripažino asmenį kaltu dėl BK 183 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo – eidamas bendrovės direktoriaus ir kasininko pareigas asmuo iš kasos išėmė dalį pinigų, nurodydamas, kad tai yra jam išduodama ilgalaikė paskola.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Teismas nustatė, kad asmuo nevengia gražinti paskolos, dėl leidimo paimti paskolą buvo bendrauta su pagrindiniu bendrovės akcininku, jam buvo žinoma apie paskolą. Apeliacinės instancijos teismas pabrėžė poreikį atriboti baudžiamąją ir civilinę atsakomybę situacijose, kurios kyla civilinių teisinių santykių pagrindu.

Teismas taip pat panaikino pirmosios instancijos teismo nuosprendžio dalį dėl išlaidų už liudytojo atvykimą į teismo posėdį priteisimą iš nuteistojo.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismas netinkamai atribojo civilinius teisinius santykius nuo baudžiamųjų. Nenustatęs nusikalstamos veikos, uždraustos BK 183 straipsnio 2 dalyje, požymių, apeliacinės instancijos teismas panaikino pakaltinamąjį nuosprendį ir priėmė naują išteisinamąjį nuosprendį, panaikino nuosprendžio dalį dėl piniginių lėšų, esančių paskolos dalyku, konfiskavimo.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-220-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte ir BPK 329 straipsnio 2 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis, kuria O. S. ir S. B. buvo išteisinti pagal BK 199² straipsnio 1 dalį, jiems nepadarius šio nusikaltimo požymių turinčios veikos. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl nepagrįstai nuteistiesiems netaikyto turto konfiskavimo. Nuosprendžio dalis dėl minėtų asmenų nuteisimo pagal BK 199 straipsnio 1 dalį palikta nepakeista.

Apygardos teismas, priimdamas sprendimą asmenis išteisinti pagal BK 199² straipsnio 1 dalį, buvo konstatavęs, kad akcizais apmokestinamų prekių gabenimą, pažeidžiant nustatytą tvarką, apima kontrabandos (BK 199 straipsnio 1 dalis) sudėtis ir papildomas veikos kvalifikavimas pagal BK 199² straipsnio 1 dalį yra perteklinis.

Apeliacinis teismas padarė išvadą, kad šiuo atveju kontrabandos nusikaltimas buvo baigtas, kai vilkikas su jame paslėptomis kontrabandinėmis cigaretėmis kirto muitinės teritoriją ir muitinio patikrinimo metu nuo kontrolės paslėptos cigaretės be banderolių nebuvo surastos. Tuo tarpu visi kiti nuteistųjų veiksmai, kai vilkikas minėtas cigaretes gabeno gilyn į Lietuvos Respublikos teritoriją ir tik vėliau kontrabandinės cigaretės buvo surastos, nepatenka į kontrabandos nusikaltimo sudėtį ir atitinka nusikalstamos veikos, numatytos BK 199² straipsnio 1 dalyje, požymius.

Taip pat apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai transporto priemonės, kurioje buvo įrengta slėptuvė ir kurioje buvo gabentos kontrabandinės cigaretės, nepripažino nusikaltimo padarymo priemone ir nesprendė turto (turto vertę atitinkančios sumos) konfiskavimo klausimo.

IŠVADA: panaikinta nuosprendžio dalis dėl asmenų išteisinimo pagal BK 199² straipsnio 1 dalį, nes konstatuota, kad kontrabandinių cigarečių gabenimo gilyn į Lietuvos teritoriją neapima BK 199 straipsnio 1 dalyje numatyto nusikaltimo sudėtis. Taip pat nuosprendis pakeistas, iš nuteistųjų valstybei priteisiant konfiskuotino turto vertę atitinkančią pinigų sumą (apygardos teismas vilkiko ir puspriekabės, kuriomis buvo gabentos kontrabandinės cigaretės nepripažino nusikaltimo padarymo priemone ir nesprendė turto konfiskavimo klausimo).

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-86-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose bei BPK 329 straipsnio 2 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis, kuria A. C. buvo išteisintas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį (2 nusikalstamos veikos), o S. O. buvo išteisintas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį ir BK 260 straipsnio 2 dalį, neįrodžius, kad jie dalyvavo, padarant minėtas nusikalstamas veikas. Likusi nuosprendžio dalis dėl kitų nuteistųjų nuteisimo palikta nepakeista.

Apygardos teismas, išteisindamas A. C. pagal BK 253 straipsnio 1 dalį dėl dviejų veikų, padarė išvadą, kad A. C. neturėjo tyčios padaryti jam inkriminuotas nusikalstamas veikas, nesitarė su kitais nuteistaisiais, taip pat nepadarė jokių aktyvių veiksmų, susijusių su šaunamųjų ginklų ir šaudmenų laikymu ar gabenimu. Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, minėtas apygardos teismo išvadas pripažino deklaratyviomis, padarytomis visapusiškai neįvertinus byloje surinktų įrodymų ir jais nustatytą aplinkybių. Apeliacinis teismas konstatavo,

kad A. C. veiksmuose buvo visi būtini nusikalstamų veikų, numatytų BK 253 straipsnio 1 dalyje, požymiai.

Taip pat apeliacinis teismas, pripažindamas S. O. kaltu, padarius nusikaltimus, numatytus BK 253 straipsnio 1 dalyje ir BK 260 straipsnio 2 dalyje, konstatavo, kad apygardos teismas, išteisindamas S. O. dėl minėtų nusikalstamų veikų, atsietai vertino atskirus bylos įrodymus, neatsižvelgė į visas bylos įrodymais nustatytas aplinkybes ir taip padarė neteisingas išvadas byloje.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus bei nustatčius, kad apygardos teismas byloje surinktus įrodymus vertino nevisapusiškai, panaikinta nuosprendžio dalis, kuria vienas nuteistasis buvo išteisintas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį (2 nusikalstamos veikos), o kitas nuteistasis buvo išteisintas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį ir BK 260 straipsnio 2 dalį, neirodžius, kad jie dalyvavo, padarant minėtas nusikalstamas veikas.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-45-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. K. išteisintas dėl BK 102 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad A. K. kaltė įrodyta baudžiamojoje byloje surinktais įrodymais (nukentėjusiųjų parodymais, istorinėmis-archyvinėmis pažymomis, specialisto parodymais, įvairiais SSR laikotarpio dokumentais ir kt.). Teismo vertinimu, A. K. veiksmus dėl dalyvavimo bendrininkaujant su kitais sovietų okupacinės valdžios represinių struktūrų pareigūnais, vykdant civilių gyventojų trėmimus, patvirtina baudžiamosios bylos medžiaga. Teismas paskyrė asmeniui laisvės atėmimo bausmę, atsižvelgdamas į nusikalstamos veikos sunkumą, pavojingumą, padarinius, veikimą bendrininkų grupe, veikų padarymą vykdant įsakymus, tolesnį teisėtą elgesį, patenkinamą charakteristiką, 98 metų amžių, nepagydomas ligas. Asmuo atleistas nuo bausmės dėl ligos pagal BK 76 straipsnį. Teismas taip pat priteisė nukentėjusiesiems turtinės ir neturinės žalos atlyginimą pagal pareikštus civilius ieškinius, tačiau, įvertinęs reikšmingų byloje aplinkybių visumą, sumažino jų dydį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pripažino A. K. kaltu dėl BK 102 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, nurodydamas, kad baudžiamosios bylos medžiagoje yra pakankamai duomenų apkaltinamojo nuosprendžio priėmimui. Teismas taip pat patenkino nukentėjusiųjų civilinius ieškinius, paskyrė nuteistajam laisvės atėmimo bausmę ir atleido asmeni nuo bausmės dėl ligos.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Netinkamas nusikalstamų veikų kvalifikavimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-143-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo S. A. nusikalstama veika, numatyta BK 129 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose, perkvalifikuota į nusikalstamą veiką, numatytą BK 129 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 6 punktuose, ir nuteistajam vietoj 12 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 14 metų laisvės atėmimo bausmė.

S. A. buvo nuteistas už tai, kad jis ne mažiau kaip 28 kartus sudavė į galvą, rankas, kojas bei suspaudęs rankomis stipriai supurtė dėl kūdikystės bejėgiškos būklės nukentėjusiąją, jai padarė kūno sužalojimų kompleksą, atitinkantį sukręsto vaiko sindromą, dėl ko nukentėjusioji ligoninėje mirė.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai įvertino byloje nustatytas aplinkybes, susijusias su mažametei padarytų kūno sužalojimų pobūdžiu, lokalizacija,

sužalojimų padarymo mechanizmu, intensyvumu, su nuteistojo atliekamų veiksmų suvokimu bei vertinimu, todėl nepagrįstai S. A. neinkriminavo vieno iš jo nusikalstamą veiką kvalifikuojančių požymių, numatytų BK 129 straipsnio 2 dalies 6 punkte (kankinant ar itin žiauriai). Nustatę papildomą nusikalstamą veiką kvalifikuojantį požymį bei atsižvelgę į kitas bausmės individualizavimui reikšmingas aplinkybes, apeliacinis teismas sugriežtino nuteistajam paskirtą laisvės atėmimo bausmę.

Taip pat apeliacinis teismas nuosprendį pakeitė, nustatydamas nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės atlikimo vietą, kadangi dėl jos apygardos teismas nieko nebuvo pasisakęs.

IŠVADA: nustačius, kad nukentėjusioji buvo nužudyta itin žiauriai, nuteistojo veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktų į BK 129 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 6 punktus ir nuteistajam vietoj 12 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 14 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat nustatyta laisvės atėmimo bausmės atlikimo vieta (pataisos namai), nes apygardos teismas jos nebuvo nustatęs.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-196-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo D. K. trys nusikalstamos veikos, numatytos BK 150 straipsnio 4 dalyje, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 150 straipsnio 4 dalyje.

D. K. buvo nuteistas už tai, kad jis tris kartus su tuo pačiu mažamečiu oraliniu bei kitokio fizinio sąlyčio būdu tenkino savo lytinę aistrą, pasinaudodamas nukentėjusiojo bejėgiška būkle dėl mažametystės.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas, kvalifikuodamas D. K. tris seksualinio prievartavimo atvejus kaip atskirus nusikaltimus, neteisingai taikė baudžiamąjį įstatymą. Nustatyta, kad D. K. su tuo pačiu mažamečiu nukentėjusiuoju per 3 mėnesių laikotarpį tris kartus atliko seksualinio prievartavimo veiksmus, esant vieningai tyčiai – tenkinti savo lytinę aistrą su mažamečiu oraliniu bei kitokio fizinio sąlyčio būdu, todėl tokie nuteistojo nusikalstami veiksmai kvalifikuotini kaip vienas tęstinis nusikaltimas.

IŠVADA: nustačius nuteistojo veiksmuose vieningą tyčią kelis kartus tenkinti savo lytinę aistrą su mažamečiu oraliniu bei kitokio fizinio sąlyčio būdu, nuteistojo trys nusikalstamos veikos, numatytos BK 150 straipsnio 4 dalyje, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 150 straipsnio 4 dalyje.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-77-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-4 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo A. P. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 138 straipsnio 1 dalies į BK 129 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktus. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl netinkamai subendrintų bausmių ir netinkamai išspręsto civilinio ieškinio klausimo.

A. P. buvo nuteistas pagal BK 138 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis tarpusavio muštynių su nukentėjusiuoju metu tris kartus dūrė jam į plaštaką, du kartus į kairę blauzdą ir vieną kartą į dešinę blauzdą, taip pat nukentėjusiajam sudavė daug smūgių kojomis bei rankomis ir taip nukentėjusiajam padarė nesunkų sveikatos sutrikdymą.

Apeliacinis teismas, atlikęs byloje įrodymų tyrimą, konstatavo, kad apygardos teismas neįvertino byloje surinktų įrodymų visumos ir todėl netinkamai nustatė faktines bylos aplinkybes bei padarė nepagrįstą išvadą, kad bylos duomenys nepatvirtina A. P. pareikšto kaltinimo dėl nukentėjusiojo kvalifikuoto nužudymo. Apygardos teismas traktavo, kad A. P. pareikštame kaltinime nurodytos aplinkybės, kad jis nukentėjusiajam po sumušimo peiliu perpjovė gerklę, yra pagrįstos tik prielaidomis. Tuo tarpu apeliacinis teismas padarė kategorišką išvadą, kad nukentėjusysis buvo nužudytas kaltinime nurodytu būdu, t. y. A. P. perpjaunant jam kaklą peiliu, todėl A. P. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktus.

Nuteistojo A. P. nusikalstamą veiką perkvalifikavus iš BK 138 straipsnio 1 dalies į BK 129 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktus, ši bausmė naujai subendrinta su ankstesniu nuosprendžiu paskirta bausme bei iš naujo išspręstas byloje pareikšto civilinio ieškinio patenkinimo klausimas (apygardos teismas nukentėjusiosios civilinį ieškinį buvo palikęs nenagrinėtą). Apeliacinis teismas nukentėjusiajai priteisė jos patirtas laidojimo išlaidos bei prašytą 50 000 Lt (14 481 Eur) sumą neturtinės žalos atlyginimui.

IŠVADA: nustačius kitas faktines bylos aplinkybes, nuteistojo nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 138 straipsnio 1 dalies į BK 129 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktus, taip pat jam paskirta nauja subendrinta bausmė bei išspręstas civilinio ieškinio patenkinimo klausimas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-325-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1, 3, 4 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistųjų R. P., R. P., K. J. ir G. P. nusikalstamos veikos, numatytos BK 199² straipsnio 1 dalyje (atitinkamai su nuorodomis į BK 24 straipsnio 3, 4, 6 dalis ar be jų, priklausomai nuo nuteistųjų vaidmens nusikaltimo padaryme), perkvalifikuotos į nusikalstamą veiką, numatytą BK 22 straipsnio 1 dalyje ir 199² straipsnio 1 dalyje, paliekant nuorodas į minėtas BK 24 straipsnio dalis

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai nuteistųjų veiksmus, susijusius su neteisėtu kontrabandinių cigarečių įgijimu ir gabenimu, traktavo kaip baigtą nusikaltimą, kadangi kontrabandos būdu gabentos cigaretės buvo sulaikytos VSAT pareigūnų Lietuvos Respublikos valstybės sienos ruože ir nusikalstama veika nebuvo baigta dėl nuo nuteistųjų valios nepriklausančių aplinkybių.

Taip pat apeliacinis teismas nuosprendį pakeitė, iš naujo subendrinamas nuteistajam R. P. pagal BK 199 straipsnio 1 dalį ir BK 22 straipsnio 1 dalį, 199² straipsnio 1 dalį skirtas bausmes, nes konstatavo, kad nusikalstamos veikos buvo padarytos idealiaja sutaptimi ir už šias nusikalstamas veikas paskirtos bausmės turėjo būti subendrintos ne dalinio bausmių sudėjimo būdu, kurį taikė apygardos teismas, bet bausmių apėmimo būdu.

Be to, nuosprendis pakeistas dėl netinkamai išspręsto klausimo dėl daiktinio įrodymo sunaikinimo. Apeliacinis teismas konstatavo, kad mobiliojo ryšio telefonas turi būti gražintas jo savininkei, o ne sunaikintas, nes byloje nėra duomenų, kad šis telefonas būtų buvęs panaudotas kaip nusikaltimo įrankis.

IŠVADA: nustačius, kad nusikalstama veika nutrūko pasikėsimo stadijoje, nuteistųjų nusikalstama veika, numatyta BK 199² straipsnio 1 dalyje (atitinkamai su nuorodomis į BK 24 straipsnio 3, 4, 6 dalis ar be jų, priklausomai nuo nuteistųjų vaidmens nusikalstamų veikų padaryme), perkvalifikuota į nusikalstamą veiką, numatytą BK 22 straipsnio 1 dalyje ir BK 199 straipsnio 1 dalyje. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl netinkamai parinkto bausmių subendrinimo būdo bei netinkamai išspręsto klausimo dėl daiktinių įrodymų.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-542-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Apygardos teismas netinkamai įvertino „didelės žalos“ požymį, todėl netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą, perkvalifikuodamas nuteistosios M. L. nusikalstamą veiką iš Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio 3 dalies į Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio 1 dalį.

Apygardos teismas netinkamai nustatė, kad M. L. nusikalstamais veiksmais klastojant dokumentus ir juos panaudojant padaryta žala nėra didelė ir yra tik turto pasisavinimo veiksnių padariniai. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad suklastotais dokumentais buvo grindžiamas faktas, jog į M. L. asmenines banko sąskaitas pagrįstai periodiškai pervedamos pinigines lėšos, tokiu būdu buvo suklaidinti žalą patyrę AB (duomenys neskelbtini) ir AB (duomenys neskelbtini) bei UAB (duomenys neskelbtini) ir UAB (duomenys neskelbtini) atstovai.

Atsižvelgiant į pakeistą nusikalstamos veikos kvalifikavimą, apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuteistajai paskirtą laisvės atėmimo bausmę, paskirdamas naują galutinę subendrintą trejų metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmę.

ISVADA: nuteistosios padaryti dokumentų klastojimo veiksmai sukėlė savarankiškus padarinius, atitinkančius didelės žalos požymį, taigi nusikalstama veika perkvalifikuota į Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio 3 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-80-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu D. M. ir D. T. nuteisti pagal BK 140 straipsnio 1 dalį dėl fizinio skausmo sukėlimo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai perkvalifikavo nuteistųjų veiksmus iš kaltinamajame akte nurodytos BK 181 straipsnio 2 dalyje uždraustos veikos į BK 140 straipsnio 1 dalį. Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai suabejojo nukentėjusiojo parodymais ir besąlygiškai rėmėsi kaltinamųjų parodymais. Pagal baudžiamojoje byloje esančius duomenis apeliacinės instancijos teismas padarė išvadą, kad nuteistieji reikalavo pinigų iš nukentėjusiojo. Atsižvelgdamas į nuosprendžio pakeitimus, apeliacinės instancijos teismas iš naujo paskyrė bausmes nuteistiesiems, D. T., pritaikydamas naująją BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėdamas paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

ISVADA: dėl netinkamo įrodymų įvertinimo, apygardos teismas nepagrįstai išteisino asmenis pagal BK 181 straipsnio 2 dalį. D. M. nusikalstama veika iš BK 140 straipsnio 1 dalies perkvalifikuota į BK 181 straipsnio 2 dalį. D. T. pripažintas kaltu pagal BK 181 straipsnio 2 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-148-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. K., E. K., Ž. A. nuteisti dėl bendrininkavimo darant nusikalstamas veikas valstybės tarnybai.

Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos medžiagą, pakeitė dalį nusikalstamų veikų kvalifikavimą (vietoje BK 228 straipsnio 2 dalies – 1 dalis). Dėl suejusio apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties termino panaikinta nuosprendžio dalis dėl vienos iš nuteistųjų nuteisimo pagal BK 227 straipsnio 3 dalį. Baudžiamoji byla šioje dalyje nutraukta.

ISVADA: dėl netinkamo nusikalstamų veikų kvalifikavimo pakeistas pirmosios instancijos teismo nuosprendis, perkvalifikuojant dalį asmenų nusikalstamų veiksmų iš BK 228 straipsnio 2 dalies į 1 dalį. Dėl pakitusio veikų kvalifikavimo, atitinkamai pakeistos ir paskirtosios bausmės.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-410-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. K. nuteistas dėl lytinės aistros tenkinimo su mažamete prieš jos valią.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo atvejį. Pirmosios instancijos teismo nuosprendis pakeistas, perkvalifikuojant nuteistojo veiką iš BK 150 straipsnio 4 dalies į BK 153 straipsnį, kadangi nuteistojo veiksmuose nenustatyti būtinieji BK 150 straipsnio 4 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos požymiai. Perkvalifikavus nuteistojo veiką, iš naujo paskirta bausmė. Teismas, skirdamas bausmę nuteistajam, atsižvelgė į nuteistojo prisipažinimą ir nuoširdų gailėjimąsi, ankstesnę teistumą ir baustumą, gydymąsi psichiatrijos ligoninėje, nukentėjusiosios amžių (2 metai), išskirtinį nusikaltimo pavojingumą laipsnį.

IŠVADA: apygardos teismas netinkamai kvalifikavo nuteistojo nusikalstamą veiką. Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį, perkvalifikuodamas nuteistojo veiksmus iš BK 150 straipsnio 4 dalies į BK 153 straipsnį ir iš naujo paskyrė asmeniui laisvės atėmimo bausmę.

Nuosprendis skystas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

9. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-358-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

O. J., E. S. ir O. K. nuteisti dėl plėšimo įsibraunant į patalpą (BK 180 straipsnio 2 dalis), dviejų bejėgiškos būklės žmonių nužudymo dėl savanaudiškų paskatų (BK 129 straipsnio 2 dalies 2, 5 ir 9 punktai) ir neteisėto mokėjimo instrumento įgijimo bei laikymo (BK 214 straipsnio 1 dalis), nusikaltimus padarant bendrininkų grupėje. Asmenims paskirtos laisvės atėmimo bausmės.

Apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistųjų nusikalstamas veikas iš BK 180 straipsnio 2 dalies į BK 22 straipsnio 1 dalį ir 180 straipsnio 2 dalį. Teismo vertinimu, tais atvejais, kai kaltininkas, turėdamas tikslą pagrobti svetimą turtą, panaudoja fizinį smurtą prieš nukentėjusįjį, tačiau tik neteisėtai įgyja elektroninę mokėjimo priemonę, kaltininko veiksmai, įvertinus visas bylai reikšmingas aplinkybes, turi būti kvalifikuojami kaip pasikėsinimas padaryti plėšimą, o ne kaip baigtos šios nusikalstamos veikos padarymas, papildomai veiksmus kvalifikuojant pagal BK 214 straipsnio 1 dalį. Dėl pakitusio nusikalstamų veikų kvalifikavimo, apeliacinės instancijos teismas sumažino nuteistiesiems paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmę.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą nusikalstamų veikų kvalifikavimą, veiksmus, kurie buvo kvalifikuoti pagal 180 straipsnio 2 dalį perkvalifikavo pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 180 straipsnio 2 dalį ir atitinkamai sumažino paskirtųjų laisvės atėmimo bausmių trukmę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskystas.

10. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-324-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

A. M. nuteistas dėl itin žiauraus bejėgiškos būklės asmens nužudymo.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismo išvados dėl nusikalstamą veiką kvalifikuojančių požymių yra prieštaringos, jos neatitinka faktinių bylos aplinkybių. Dėl šios priežasties nuteistojo nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktų į BK 129 straipsnio 2 dalies 2 punktą.

Teismas taip pat pripažino nuteistojo atsakomybę lengvinančia aplinkybe turtinės žalos atlyginimą. Įvertinęs nuteistojo ligos pobūdį (išsėtinė sklerozė), teismas pripažino nuteistojo ligą išimtinė aplinkybe, sudarančia pagrindą taikyti BK 54 straipsnio 3 dalį ir skirti švelnesnę bausmę nei sankcijoje numatyta.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį dėl faktinių bylos aplinkybių neatitikimo teismo išvadoms, perkvalifikavo nuteistojo veiką iš BK 129 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktų į BK 129 straipsnio 2 dalies 2 punktą. Teismas pritarė pirmosios instancijos teismo išvadoms, kad nuteistojo liga nesudaro sąlygų taikyti BK 76 straipsnio 1 dalį, tačiau yra pakankamas pagrindas BK 54 straipsnio 3 dalies taikymui.

Nuosprendis kasacine tvarka neskystas.

11. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-383-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. D. nuteistas pagal BK 227 straipsnio 3 dalį. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistojo pareigūnam pasiūlyto kyšio vertė buvo mažesnės nei būtinoji baudžiamajai atsakomybei kilti pagal BK 227 straipsnio 3 dalį, t. y. neviršija 250 MGL dydžio ribos. Dėl šios priežasties nuteistojo veiksmai turi būti kvalifikuojami pagal BK

227 straipsnio 2 dalį. Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuteistajam paskirtą bausmę, nurodydamas, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai neatsižvelgė į nustatytas bausmės skyrimui reikšmingas aplinkybes. Teismas įvertino nuteistojo asmenybės pavojingumą, nusikalstamos veikos žalą valstybės autoritetui ir paskyrė griežtesnę bausmės rūšį – areštą vietoje baudos.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė pirmosios instancijos nuosprendį, perkvalifikuodamas nusikalstamą veiką iš BK 227 straipsnio 3 dalies į BK 227 straipsnio 2 dalį. Nuosprendžiu taip pat pakeista nuteistajam paskirtos bausmės rūšis iš baudos į arešto bausmę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

12. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-314-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 ir 3 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. Z., A. T. ir A. K. pagal BK 199² straipsnio 1 dalį nubausti baudomis.

Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos medžiagą, pripažino nuteistojo A. Z. prisipažinimą padarius nusikalstamą veiką ir nuoširdų gailėjimąsi atsakomybę lengvinančia aplinkybe (BK 59 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Dėl šios aplinkybės nustatymo, teismas sušvelnino nuteistajam paskirtą bausmę – sumažino paskirtos baudos dydį. Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl nuteistiesiems A. T. ir A. K. paskirų baudų – teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismo nuosprendyje netinkamai įskaitytas asmenų kardomajame kalnime praleistas laikas.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pripažino nuteistojo A. Z. atsakomybę lengvinančia aplinkybe jo prisipažinimą ir nuoširdų gailėjimą ir dėl šios priežasties sumažino nuteistajam paskirtos baudos dydį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

13. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-181-396/2015 nuosprendis pakeistas, vadovaujantis BPK 327 straipsnio 1 punktu ir BPK 328 straipsnio 1 punktu.

Panaikinta nuosprendžio dalis, kuria R. K. buvo pripažintas kaltu ir nuteistas pagal BK 223 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį. Ši baudžiamosios bylos dalis nutraukta, suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui, o už likusias nusikalstamas veikas nuteistajam paskirta nauja subendrinta bausmė.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, netaikydamas BK 95 straipsnio nuostatų ir nenutraukdamas baudžiamosios bylos dalies dėl BK 223 straipsnio 1 dalyje, BK 300 straipsnio 1 dalyje numatytų nusikaltimų, netinkamai pritaikė baudžiamojo įstatymo nuostatas bei šioje dalyje priėmė neteisėtą ir nepagrįstą nuosprendį. Apeliacinis teismas nurodė, kad baudžiamojoje byloje yra duomenų apie kitas dėl R. K. nagrinėjamas baudžiamąsias bylas, kuriose jam inkriminuojami nusikaltimai, kurių padarymas teoriškai galėtų nutraukti patraukimo baudžiamajon atsakomybės senaties terminą, tačiau pagal nekaltumo prezumpcijos principą asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltumas neįrodytas įstatymo nustatyta tvarka ir nepripažintas įsiteisėjusiu nuosprendžiu, todėl dėl R. K. nesant priimtų kitų apkaltinamųjų nuosprendžių, nėra pagrindo konstatuoti, kad R. K. padarė naujas nusikalstamas veikas, kurios būtų nutraukusios apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties termino eigą.

IŠVADA: nustačius, kad suėjo patraukimo baudžiamajon atsakomybės senaties terminas, panaikinta nuosprendžio dalis dėl asmens nuteisimo pagal BK 223 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Kiti netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo atvejai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-251-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais dėl netinkamai pritaikytų baudžiamojo įstatymo nuostatų, reglamentuojančių bausmių subendrinimą.

Apygardos teismas nuteistajam O. V. už nusikalstamas veikas, numatytas BK 199 straipsnio 1 dalyje ir BK 199² straipsnio 1 dalyje (tų pačių akcizais apmokestinamų prekių kontrabanda ir neteisėtas gabenimas Lietuvos Respublikos teritorijoje), paskirtas laisvės atėmimo bausmės subendrinimo dalinio bausmių sudėjimo būdu.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad minėti nusikaltimai buvo padaryti ne realiaja, bet idealiąja sutaptimi, todėl bausmės turėjo būti bendrinamos bausmių apėmimo būdu.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo, reglamentuojančio bausmių subendrinimo taisyklės.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-313-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais dėl netinkamai pritaikytų baudžiamojo įstatymo nuostatų, reglamentuojančių bausmių subendrinimo klausimus.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai subendrinė šiuo nuosprendžiu nuteistajam K. Š. paskirtą bausmę su ankstesniais dviem nuosprendžiais paskirtomis bausmėmis. Apygardos teismas visas bausmes bendrinė, vadovaudamasis BK 64 straipsniu, tačiau bausmė su vienu iš ankstesnių nuosprendžių paskirta bausme turėjo būti bendrinta vadovaujantis BK 63 straipsnio 9 dalimi, o su kitu nuosprendžiu paskirta bausme – vadovaujantis BK 64 straipsnio nuostatomis.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl netinkamai pritaikytų baudžiamojo įstatymo nuostatų, reglamentuojančių bausmių subendrinimo klausimus.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-380-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

V. R. nuteistas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punktą, 138 straipsnio 2 dalies 2,5,8 punktus, 284 straipsnio 1 punktą dėl fizinio smurto panaudojimo poilsiavietėje poilsiausių asmenų atžvilgiu.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė bausmių subendrinimo klaidą (vietoje bausmių apėmimo, jos sudėtos iš dalies) ir pakeitė atitinkamą nuosprendžio dalį, subendrindamas pirmosios instancijos teismo paskirtąsias bausmes apėmimo būdu – griežčiausia bausme apimant švelnesnes.

IŠVADA: pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė bausmių subendrinimo taisyklės, vietoje bausmių apėmimo jas iš dalies sudėdamas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-468-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

G. M. pripažintas kaltu ir nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį ir BK 222 straipsnio 1 dalį dėl to, kad, būdamas sporto klubo pirmininku ir kasininku, pasisavino pinigines lėšas, kurios buvo įvairių bendrovių pagal paramos sutartis pervedamos į sporto klubo banko sąskaitas arba sumokamos grynais į sporto klubo kasą.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad baudžiamojoje byloje nėra nustatyta jokių išimtinių aplinkybių, leidžiančių taikyti BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas ir pagal BK 183 straipsnio 2 dalį paskirti G. M. bausmę, švelnesnę nei numatyta baudžiamajame įstatyme. Pirmosios instancijos teismas, skirdamas G. M. bausmę, pažeidė bendruosius BK 54 straipsnyje

įtvirtintus bausmių skyrimo principus, neteisingai įvertindamas aplinkybes – nuteistasis dirba, turi šeimą, nepilnamečius vaikus – kaip išimtinės BK 54 straipsnio 3 dalies prasme. Apeliacinės instancijos teismas pritaikė naująją BK 75 straipsnio redakciją ir atidėjo paskirtos bausmės vykdymą, atsižvelgdamas į tai, kad asmuo dirba, turi nuolatinę gyvenamąją vietą, sukūręs šeimą, augina du nepilnamečius vaikus, nėra jo atsakomybę sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių, padaryta nusikalstama veika yra ekonominio pobūdžio, kylanti iš civilinių teisinių santykių, kiti nuosprendžiai nuteistojo atžvilgiu priimti nepagrįstai išskaidžius ikiteisminius tyrimus į kelias bylas, praėjusį ilgą laiką nuo nusikalstamų veikų padarymo (daugiau nei 8 metai).

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė bendrųjų bausmės skyrimo principu pažeidimą – nepagrįstą aplinkybių pripažinimą išimtinėmis BK 54 straipsnio 3 dalies prasme – ir paskyrė naują bausmę, atidedamas jos vykdymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-7-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu dėl netinkamai pritaikytų BK 76 straipsnio nuostatų.

M. B. buvo pripažintas kaltu, padaręs nusikaltimus, numatytus BK 150 straipsnio 4 dalyje ir BK 149 straipsnio 4 dalyje, bei jam paskirta subendrinta 12 metų laisvės atėmimo bausmė.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai išsprendė BK 76 straipsnio 1 dalies nuostatų taikymo klausimą, kadangi teisiamojo posėdžio metu ekspertui paaiškinus, kad kaltinamojo sveikatos tyrimas buvo atliktas tik pagal medicininius dokumentus, kad kaltinamojo paralyžiaus priežastiai nustatyti reikalingas klinikinis ištyrimas, apygardos teismas nepaisė minėtų eksperto paaiškinimų, papildomai BK 76 straipsnio taikymui reikšmingų aplinkybių netyrė ir padarė išvadą, kad M. B. susirgimas negali būti pripažintas pagrindu atleisti jį nuo bausmės atlikimo dėl ligos.

Apeliacinis teismas, nustatęs, kad teismo medicinos ekspertizė buvo atlikta neišsamiai, taip pat gavęs naujų duomenų apie M. B. sveikatos būklę, paskyrė komisijinę teismo medicinos ekspertizę, kurią atlikus, buvo gautos išvados, kad M. B. būklė atitinka „Nepagydomų ligų ir sveikatos būklių, dėl kurių nuteistieji gali būti atleisti nuo tolesnio laisvės atėmimo bausmės atlikimo dėl ligos“ sąrašo 5.1 punktą, t. y. M. B. serga nepagydoma liga, dėl kurios jam būtų per sunku atlikti bausmę. Įvertinęs M. B. padarytų nusikaltimų, jo asmenybės bei ligos pobūdį, ligos gydymo įkalinimo įstaigoje galimybes, apeliacinis teismas padarė išvadą, kad M. B. būtų per sunku atlikti paskirtą laisvės atėmimo bausmę įprastinėje įkalinimo vietoje, tokios sveikatos būklės senyvo amžiaus asmens pasiuntimas realiai atlikti paskirtą laisvės atėmimo bausmę ne tik prieštarautų bausmės paskirčiai bei teisingumo principui, bet ir pažeistų Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą draudimą žmogų kankinti, žaloti, žeminti jo orumą bei žiauriai su juo elgtis.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl netinkamai pritaikytų BK 76 straipsnio nuostatų.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-50-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

E. J. nuteistas pagal BK 150 straipsnio 3 dalį laisvės atėmimu trejiems metams, M. J. – pagal BK 149 straipsnio 3 dalį laisvės atėmimu ketveriems metams dėl lytinės aistros tenkinimo su nepilnamete oraliniu būdu ir lytinio santykiavimo su nepilnamete prieš jos valią.

Apeliacinės instancijos teismas M. J. pritaikė naująją BK 75 straipsnio redakciją ir atidėjo laisvės atėmimo bausmės vykdymą. Teismas atsižvelgė į tai, kad veiksmus iš dalies sąlygojo neapdairus nukentėjusiosios elgesys, naudotas smurtas nebuvo intensyvus, nusikalstama veika padaryta prieš 3 metus, jos padarymo metu asmuo buvo neseniai sulaukęs pilnametystės, praeityje nuteistas, nebaustas administracine tvarka, mokosi, charakterizuojamas teigiamai.

Apeliacinės instancijos teismas E. J. pritaikė BK 92 straipsnio nuostatas ir atidėjo paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą, taip pat atsižvelgdamas į neapdairų nepilnametės elgesį, mažą fizinio smurto intensyvumą, gana ilgą laiką, praėjusį nuo nusikaltimo, tai, kad veika padaryta, kai E. J. buvo nepilnametis, asmuo tęsė mokslus, kitos po įvykio padarytos nusikalstamos veikos yra visiškai kitokio pobūdžio nuo jų padarymo praėjo dveji su puse metų, o tai teismas įvertino kaip neigiamą nuteisimo fakto poveikį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas skirtingai įvertino bausmės skyrimui reikšmingas aplinkybes ir atidėjo nuteistiesiems paskirtų laisvės atėmimo bausmių vykdymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-217-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu grupė asmenų nuteisti dėl bendrininkavimo darant nusikalstamas veikas, uždraustas BK 260 straipsnio 3 dalyje, 300 straipsnio 1 dalyje, 22straipsnio 1 dalyje bei 199 straipsnio 2 dalyje.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad vienam iš nuteistųjų paskirta švelnesnė nei įstatymo numatyta bausmė, paskirta neteisingai, yra aiškiai per švelni. Teismas nenustatė išskirtinių, ypatingų aplinkybių, dėl kurių laisvės atėmimo bausmės paskyrimas aiškiai prieštarautų teisingumo principui. Teismas atsižvelgė į tai, kad minimali bausmė pagal BK 260 straipsnio 3 dalies sankciją yra 10 metų laisvės atėmimo, taip pat įvertino tai, kad asmuo veiką padarė kartu su kitais asmenimis, kuriems paskirta reali laisvės atėmimo bausmė, antraeilį, pagalbinį nuteistojo vaidmenį ir paskyrė mažesnę nei straipsnio sankcijoje numatyta minimali ir mažesnę nei kitiems bendrininkams laisvės atėmimo bausmę.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas sugriežtino vienam iš nuteistųjų paskirtą bausmę, nustatydamas netinkamą BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatų taikymą. Nuteistajam vietoj laisvės apribojimo bausmės paskirta 3 (trejų) metų 6 (šešių) mėnesių laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-336-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu asmuo nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 6 ir 9 punktus ir BK 22 straipsnio 1 dalį ir 178 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai kvalifikavo nuteistojo veiksmus, kadangi pagal faktines bylos aplinkybes akivaizdu, jog jis pasikėsino pagrobti nedidelės vertės turtą. Apygardos teismas, kvalifikuodamas nuteistojo veiką pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 178 straipsnio 1 dalį, padarė baudžiamojo įstatymo taikymo klaidą. Dėl šios priežasties nuteistojo veika perkvalifikuota pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 178 straipsnio 4 dalį. Pakeitus nusikalstamos veikos kvalifikavimą, konstatuotas pagrindas taikyti pasikeitusią BK 190 straipsnio redakciją, ją pritaikius konkrečiu atveju – baudžiamojoje byloje neliko nusikalstamos veikos dalyko, kadangi nuteistojo pagrobto turto vertė nesiekia BK 178 straipsnio 4 dalies inkriminavimui būtinos minimalios turto vertės.

IŠVADA: dėl pasikeitusio baudžiamojo įstatymo, nuteistojo veiksmuose nenustatyta BK 22 straipsnio 1 ir 178 straipsnio 4 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos sudėtis (dėl pasikeitusio turto vertės išaiškinimo neliko nusikalstamos veikos dalyko). Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad nuteistasis nepadarė veikos, kuri pagal nuo 2015 m. sausio 1 d. galiojančią BK redakciją būtų pripažįstama nusikalstama (BK 178 straipsnio 4 dalis, 190 straipsnio 1 dalis).

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Neteisingai paskirta bausmė / netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas

Bausmių sušvelninimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-64-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 punkte numatytu pagrindu. Nuteistajam M. Š. pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punktą vietoj apygardos teismo skirtos laisvės atėmimo 4 metams bausmės paskirta 2 metų laisvės atėmimo bausmė.

M. Š. buvo nuteistas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punktą už tai, kad jis dėl mažareikšmės dingsties, dėl to, kad nukentėjusysis klube šoko per arti jo, sudavė nukentėjusiajam kumščiais tris smūgius į galvą, dėl ko nukentėjusysis nukrito, trenkėsi galva į grindis ir taip jam buvo sunkiai sutrikdyta sveikata. Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, nuteistajam skirdamas 4 metų laisvės atėmimo bausmę, nepakankamai atsižvelgė į jo jauną amžių, į tai, kad jis anksčiau nuteistas, į vieną atsakomybę lengvinančią aplinkybę ir sunkinančių aplinkybių nebuvimą. Atsižvelgęs į šias aplinkybes, apeliacinis teismas nuteistajam paskyrė minimalią sankcijoje numatytą bausmę.

IŠVADA: atsižvelgus į bausmės individualizavimui reikšmingas aplinkybes, nuteistajam pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punktą vietoj 4 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 2 metų laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmėtė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-70-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 ir 4 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam E. D. pagal BK 149 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 3 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 2 metų laisvės atėmimo bausmė, o pagal BK 149 straipsnio 4 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 5 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 3 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat pakeista nuosprendžio dalis dėl civilinio ieškinio išsprendimo.

E. D. buvo nuteistas dėl mažametės nukentėjusiosios ir nepilnametės nukentėjusiosios išžaginimo, pasinaudojant jų bejėgiška būkle dėl apsvaigimo alkoholiu bei mažametės atveju – dėl jos mažametystės.

Apeliacinis teismas, sumažindamas nuteistajam paskirtas laisvės atėmimo bausmes, atsižvelgė į tai, kad nuteistasis fizinio smurto prieš nukentėjusiasias nenaudojo, joms negrasino, neatliko jokių kitų išorinių veiksmy nukentėjusiųjų valiai palaužti. Jis pasinaudojo nukentėjusiųjų bejėgiška būkle, kurią iš esmės sąlygojo pačių nukentėjusiųjų neatsakingas elgesys vartojant alkoholinius gėrimus. Be minėtų aplinkybių apeliacinis teismas atsižvelgė ir į tai, kad nuteistasis nusikalto, būdamas nepilnametis, anksčiau nuteistas, šiuo metu charakterizuojamas teigiamai. Taip pat nuosprendis pakeistas nuo 20 000 Lt iki 10 000 Lt sumažinant išžagintų nukentėjusiųjų tėvui priteistą neturtinę žalą (pačioms nukentėjusiosioms taip pat buvo priteista po 20 000 Lt neturtinės žalos atlyginimui). Apeliacinis teismas konstatavo, kad nukentėjusiųjų tėvo išgyvenimai negali būti prilyginti tai neturtinei žalai, kurią patyrė nuo nusikalstamos veikos tiesiogiai nukentėjusios jo dukros, kurioms be kita buvo konstatuotas ir nesunkus sveikatos sutrikdymas (adaptacijos sutrikimas).

IŠVADA: atsižvelgus į tai, kad nuteistasis išžaginimo metu prieš nukentėjusiasias nenaudojo jokių smurtinių veiksmy, taip pat į jo asmenybę teigiamai charakterizuojančias aplinkybes, nuteistajam pagal BK 149 straipsnio 3 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 3 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 2 metų laisvės atėmimo bausmė, o pagal BK 149 straipsnio 4 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 5 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 3 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat nuo 20 000 Lt iki 10 000 Lt sumažinta nukentėjusiųjų tėvui priteista neturtinė žala.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-61-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistiesiems J. Š., R. L. ir V. P. pagal BK 199² straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtų laisvės atėmimo bausmių (atitinkamai 3 metų, 2 metų 6 mėnesių ir 3 metų) paskirtos baudos (atitinkamai 300 MGL, 250 MGL ir 250 MGL) bei pagal BK 224 straipsnio 2 dalį, pritaikius BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, vietoj apygardos teismo skirtų 1 metų laisvės atėmimo bausmių paskirtos 200 MGL dydžio baudos. Taip pat nuosprendis pakeistas, iš jo aprašomosios dalies pašalinant nuteistiesiems pagal BK 199² straipsnio 1 dalį inkriminuotą aplinkybę dėl neteisėto akcizais apmokestinamų prekių įgijimo.

Nuteistieji buvo nuteisti pagal BK 199² straipsnio 1 dalį už tai, kad jie neteisėtai ikiteisminio tyrimo metu nenustatytu laiku ir nenustatytoje vietoje iš nenustatytų asmenų įgijo ikiteisminio tyrimo metu nenustatytą kiekį rūkomojo tabako, nepaženklinto Lietuvos Respublikos banderolėmis, šį tabaką laikė ūkiniame pastate bei naudojo jį cigarečių gamybai. Apeliacinis teismas iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalino nuteistiesiems pagal BK 199² straipsnio 1 dalį inkriminuotą aplinkybę dėl neteisėto rūkomojo tabako *įgijimo*, kadangi ši aplinkybė nebuvo įrodyta byloje surinktais įrodymais, bet buvo preziumuota iš *laikymo* bei *naudojimo* fakto.

Taip pat apeliacinis teismas nuosprendį pakeitė, nuteistiesiems vietoj laisvės atėmimo bausmių paskirdamas švelnesnes bausmes – baudas (pagal BK 224 straipsnio 2 dalį švelnesnė bausmė paskirta, vadovaujantis BK 54 straipsnio 3 dalimi). Nuteistiesiems švelnesnės bausmės paskirtos, atsižvelgus į nuteistuosius teigiamai charakterizuojančias aplinkybes bei į ilgą baudžiamojo proceso trukmę (nuo nusikaltimų padarymo iki nuosprendžio priėmimo praėjo 7 metai, o iki nuosprendžio įsiteisėjimo praėjo 9 metai).

IŠVADA: atsižvelgus į nuteistuosius teigiamai charakterizuojančias aplinkybes bei į ilgą baudžiamojo proceso trukmę, nuteistiesiems pagal BK 199² straipsnio 1 dalį ir BK 224 straipsnio 2 dalį vietoj laisvės atėmimo bausmių paskirtos baudos. Taip pat nuosprendis pakeistas, iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinant vieną iš nuteistiesiems pagal BK 199² straipsnio 1 dalį kvalifikuotą alternatyvią veiką – neteisėtą akcizais apmokestinamų prekių *įgijimą*, kadangi *įgijimo* aplinkybės nebuvo įrodytos byloje surinktais įrodymais, bet buvo preziumuotos iš įrodyto šių prekių *laikymo* bei *naudojimo* fakto.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-290-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam S. Ž. pagal BK 183 straipsnio 2 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtų laisvės atėmimo bausmių paskirtos švelnesnės bausmės – baudos (švelnesnė bausmė pagal BK 183 straipsnio 2 dalį paskirta, vadovaujantis BK 54 straipsnio 3 dalimi).

S. Ž. buvo nuteistas už tai, kad pasisavino jam patikėtą didelės vertės turtą (120 877,95 Lt) ir sukurstė pagaminti netikrus dokumentus, pagamino netikrus dokumentus bei juos panaudojo.

Apeliacinis teismas, atsižvelgęs į nuteistojo asmenybę (anksčiau nuteistas, dirbantis, turintis šeimą) bei įvykdytų nusikalstamų veikų pavojingumą, padarė išvadą, kad nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės savo rūšimi yra per griežtos. Apeliacinis teismas nurodė, kad realios laisvės atėmimo bausmės paskyrimas S. Ž. turėtų neigiamų pasekmių tiek jo socialiniams ryšiams, tiek ir civiliniam ieškovui, kadangi, nutrūkus nuteistojo darbiniam santykiams, atsikaitymo su civiliniu ieškovu terminas būtų nukeltas neapibrėžtam terminui.

IŠVADA: atsižvelgus į mažesnę nuteistojo ir padarytų nusikalstamų veikų pavojingumą, jam pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, vadovaujantis BK 54 straipsnio 3 dalimi, vietoj 1 metų 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskira 140 MGL dydžio bauda, o pagal BK 300 straipsnio 1 dalį vietoj 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 40 MGL dydžio bauda.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

5. Sujungtoje baudžiamojoje byloje Nr. 1A-78-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose numatytais pagrindais. R. J., A. P. ir A. V. nuosprendis pakeistas dėl neteisingai paskirtų bausmių ir kitų netinkamai išspręstų nuosprendžio klausimų.

R. J., A. P. ir A. V. nuteistos laisvės atėmimo bausmėmis dėl bendrininkavimo darant Baudžiamojo kodekso 184 straipsnio 2 dalyje uždraustą nusikalstamą veiką.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistosioms paskirtos bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo ir, remdamasis Baudžiamojo kodekso 3 straipsnio 2 dalimi, pritaikė švelnesnį, Baudžiamojo kodekso 75 straipsnį, atidėdamas paskirtos terminuoto laisvės atėmimo bausmės vykdymą. Nuteistosioms paskirtas įpareigojimas bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpiu neišvykti iš gyvenamosios vietos miesto (rajono) ribų be nuteistojo priežiūrą vykdančios institucijos leidimo.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė pirmosios instancijos teismo nuosprendžio dalį dėl civilinių ieškinių. Baudžiamojoje byloje nustatyta, kad nusikalstamais veiksmais padaryta žala atsirado dėl AB (duomenys neskelbtini) Kauno filialo vadovo V. R. veiklos, pasisavinant ir iššvaistant didelės vertės banko turtą. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad žala neatsirado dėl neteisėtų veiksmų, už kuriuos nuteistos kasininkės – išdavus grynuosius pinigus be kasos dokumentų banko filialo direktoriui ar, jo nurodymu, atvaizdavo banko apskaitoje realiai neįvykusius pinigų įnešimus, kuriuos V. R. įprastai realiai atlikdavo vėliau. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad baudžiamojoje byloje nustatytos aplinkybės nešalina nuteistųjų kasininkių baudžiamosios atsakomybės, tačiau žalos atlyginimai civiliniam ieškovui priteisiami iš vieno nuteistojo V. R., kadangi priežastinis ryšys tarp nuteistųjų veiksmų ir žalos atsiradimo nėra tiesioginis.

IŠVADA: dėl Baudžiamojo kodekso 75 straipsnio pakeitimo nuteistosioms paskirta švelnesnė bausmė, kadangi iš baudžiamosios bylos aplinkybių visumos galima daryti išvadą, jog bausmės tikslai bus pasiekti ir netaikant realaus laisvės atėmimo. Neįrodžius, kad tarp nuteistųjų kasininkių veiksmų ir atsiradusios žalos yra tiesioginis priežastinis ryšys, pakeista nuosprendžio dalis dėl žalos atlyginimo – žalos atlyginimas priteistinas tik iš nuteistojo V. R..

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžio.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-43-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

G. Š. ir T. G. nuteisti pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, BK 300 straipsnio 3 dalį ir BK 222 straipsnio 1 dalį 2 metų ir 8 mėnesių laisvės atėmimo bausme.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad apygardos teismai netinkamai nustatė nusikalstamų veikų sutapties rūšį ir dėl šios priežasties netinkamai taikė bausmių subendrinimą – šiuo atveju nusikalstamos veikos padarytos esant idealiajai sutapčiai, taigi teismas bausmes turėjo subendrinti, taikydamas bausmių apėmimo būdą.

Apeliacinės instancijos teismas atsižvelgė į nuteistuosius charakterizuojančius faktus ir pritaikė po nuosprendžio priėmimo įsigaliojusią BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją, paskirdamas laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimą dvejims metams.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas ištaisė apygardos teismo klaidą, nustatant bausmių subendrinimo būdą ir pritaikė po nuosprendžio priėmimo įsigaliojusią BK 75 straipsnio 1 dalies naująją redakciją, atidėdamas laisvės atėmimo bausmės vykdymą dvejims metams.

Nuosprendis kasacine tvarka nesųstas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-520-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

S. J. nuteistas pagal BK 292 straipsnio 2 dalį laisvės atėmimu 3 metams už tai, kad veikdamas bendrininkų grupė su ikiteisminio tyrimo metu nenustatytais asmenimis dėl savanaudiškų paskatų Lietuvos Respublikos teritorijoje gabeno keturis į Lietuvos Respubliką neteisėtai per Lietuvos Respublikos valstybės sieną perėjusius ir nuolatinės gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje neturinčius užsieniečius ir pasikėsino šiuos užsieniečius neteisėtai gabenti per LR valstybės sieną.

Apeliacinės instancijos teismas pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalį (2015 m. kovo 24 d. redakcija) ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą. Teismas atsižvelgė į atsitiktinį veikos pobūdį, nulemtą siekio pagerinti savo ne itin gerą materialinę padėtį, veikos užkardymo momentą – dar Lietuvos Respublikos teritorijoje, asmens nesipriešinimą sulaikymo metu, neigiamą laisvės atėmimo bausmės įtaką jo socialiniams ryšiams – asmuo yra vienintelis šeimos, kurioje yra serganti žmona ir mažametė dukra, maitintojas.

ISVADA: apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs visumą faktinių bylos aplinkybių, pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalies naują redakciją ir paskyrė laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-102-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Grupė asmenų nuteisti dėl neteisėto disponavimo psichotropinėmis medžiagomis. Dvi nuteistosios nuteistos pagal BK 260 straipsnio 1 dalį laisvės atėmimo bausmėmis.

Apeliacinės instancijos teismas pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalį (2015 m. kovo 24 d. redakcija) ir atidėjo nuteistosioms paskirtų laisvės atėmimo bausmių vykdymą. Teismas atsižvelgė į tai, kad nuteistosios prisipažino padariusios nusikalstamą veiką, praeityje neteistos, augina mažamečius vaikus, viena jų – užsiregistravusi gydymo įstaigoje ir nebevarvoja narkotinių medžiagų, prižiūri neįgalų tėvą, kita – nebausta administracine tvarka ir išlaiko mažametį vaiką.

ISVADA: apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs visumą faktinių bylos aplinkybių, pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalies naują redakciją ir paskyrė laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

9. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-569-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 238 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

G. G. nuteistas dvejiems metams laisvės atėmimo už tai, kad įgijo ir naudojo didelės vertės svetimu turtu, žinodamas, kad jis įgytas nusikalstamu būdu.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas paskyrė nuteistajam aiškiai per griežtą bausmę. Teismas pritaikė asmeniui BK 75 straipsnį ir atidėjo bausmės vykdymą dvejiems metams. Teismas atsižvelgė į nusikalstamos veikos pavojingumo pobūdį (ekonominis, ne smurtinis nusikaltimas), kitos nuteistosios, dalyvavusios nusikalstamų veiksmų schemeje, elgesį, gana jauną nuteistojo amžių veikos padarymo metu, ankstesnių teistumų nebuvimą, padarytų administracinių teisės pažeidimų mažareikšmiškumą, ilgai (daugiau nei 8 mėn.) taikomą suėmimą.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat panaikino nuosprendžio dalį dėl nuteistajam taikyto turto (851 228,02 eurų) konfiskavimo. Byloje AB (duomenys neskelbtini), iš kurio D. G. pasisavino pinigų, kurie buvo perduoti G. G., pareiškė civilinį ieškinį, kuris patenkintas,

priteisiant žalos atlyginimą iš D. G.. Taigi, civiliniam ieškovui baudžiamajame procese buvo užtikrinti teisėti interesai dėl patirtos žalos priteisimo iš nusikalstamus veiksmus padariusio asmens. Iš G. G. konfiskuota pinigų suma yra tiesiogiai susijusi su AB (duomenys neskelbtini) iš D. G. priteista suma. Todėl patenkinus civilinį ieškinį, nėra teisinio pagrindo taikyti G. G. turto konfiskavimą. Vien aplinkybė, kad G. G. neteisėtai įgijo iš motinos AB (duomenys neskelbtini) priklausančius pinigus, savaime nesudaro pagrindo taikyti BK 72 straipsnio nuostatų. Byloje nėra duomenų, kad asmuo, naudodamasis nusikalstamu būdu gautais pinigais, gavo didesnės naudos nei AB (duomenys neskelbtini) priteista atlyginti pinigų suma.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistojo atžvilgiu nepagrįstai taikytas turto konfiskavimas. Tais atvejais, kai baudžiamojoje byloje yra patenkinamas civilinis ieškinys, jo dydį atitinkanti suma neturi būti konfiskuojama, jei nenustatyta, kad asmuo, ja disponuodamas, gavo didesnės naudos nei priteista atlyginti suma. Apeliacinės instancijos teismas atidėjo laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

10. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-485-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktų pagrindu.

G. K. nuteistas dėl lytinės aistros tenkinimo su mažamete prieš jos valią.

Apeliacinės instancijos teismas sušvelnino nuteistajam paskirtą bausmę – paskyrė nežymiai BK 150 straipsnio 4 dalyje numatytos sankcijos vidurkį viršijančią bausmę (trejus metus ir šešis mėnesius laisvės atėmimo). Teismas atsižvelgė į nuteistojo sveikatos būklę (konstatuotą protinį atsilikimą) ir atsižvelgdamas į visumą baudžiamojoje byloje nustatytų aplinkybių, nusprendė, kad pirmosios instancijos paskirta bausmė (penkeri metai laisvės atėmimo) neatitinka teisingumo principo.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgė į nuteistojo sveikatos būklę ir paskyrė švelnesnę bausmę nei paskirtoji pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

11. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-476-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu D. N. nuteistas pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 260 straipsnio 3 dalį, BK 259 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas nepagrindė, kodėl nuteistajam D. N. skyrė griežtesnę laisvės atėmimo bausmę nei kitam nuteistajam (nusikalstamų veikų bendrininkui), esant toms pačioms nusikaltimo padarymo aplinkybėms ir analogiškai charakterizuojančiai medžiagai.

Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos medžiagą, nenustatė aplinkybių, pagrindžiančių griežtesnės bausmės D. N. skyrimą, ir sušvelnino nuteistajam paskirtą bausmę, paskirdamas analogiškos, kaip ir kitam nuteistajam, trukmės laisvės atėmimo bausmę.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nemotyvuotą griežtesnės bausmės paskyrimą vienam iš nusikalstamos veikos bendrininkų. Išnagrinėjęs baudžiamosios bylos medžiagą, teismas sušvelnino nuteistajam paskirtą laisvės atėmimo bausmę – nuo 4 (ketverių) iki 2 (dveju) metų laisvės atėmimo, kadangi nenustatyta jokių aplinkybių, suteikiančių pagrindą taikyti asmeniui griežtesnę bausmę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

12. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-36-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punkte numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu P. R. ir M. R. nuteisti dėl BK 284 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, P. R. taip pat nuteistas dėl BK 135 straipsnio 2 dalies 8 ir 10 punktuose uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinio teismo vertinimu, nuteistajam P. R. paskirta aiškiai per griežta bausmė, netinkamai įvertinus bausmės individualizavimui reikšmingas aplinkybes. Pirmosios instancijos teismas nemotyvavo, kodėl skiria sankcijos vidurkiui lygią bausmę, reikšmingos aplinkybės įvertintos formaliai, neatsižvelgta į nuteistojo asmenybę charakterizuojančius duomenis. Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė nuteistojo atsakomybę lengvinančią aplinkybę – dalies neturtinės žalos atlyginimą. Atsižvelgęs į šias aplinkybes, apeliacinės instancijos teismas žymiai sumažino paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmę (vietoje 7 metų paskirta 4 metai).

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą bausmės skyrimui reikšmingų aplinkybių vertinimą, pripažino nuteistojo P. R. atsakomybę lengvinančią aplinkybę dalinį neturtinės žalos atlyginimą ir sumažino nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmę nuo 7 iki 4 metų.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžio.

Bausmių sugriežtinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-288-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

J. M. nuteistas dėl itin žiauraus nužudymo dėl savanaudiškų paskatų.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu neteisingai paskirta bausmė. Pirmosios instancijos teismas nepakankamai atsižvelgė į aplinkybių, numatytų BK 54 straipsnio 2 dalyje, visumą, netinkamai vadovavosi BK 61 straipsnio ir BK 41 straipsnio nuostatomis, todėl paskyrė aiškiai per švelnią bausmę. Pirmosios instancijos nuosprendyje nepakankamai atsižvelgta į nusikaltimo pavojingumo laipsnį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas skirtingai įvertino nusikalstamos veikos pavojingumo laipsnį ir paskyrė griežtesnę (ilgesnės trukmės) laisvės atėmimo bausmę – vietoje 14 (keturiolikos) metų paskyrė 16 (šešiolika) metų laisvės atėmimo.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atsisakė priimti kasacinį skundą dėl praleisto skundo padavimo termino.

Nuosprendyje išdėstytų teismo išvadų neatitikimas bylos aplinkybių

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-124-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 punkte numatytu pagrindu, iš nuosprendžio pašalinant aplinkybę dėl neteisėto akcizais apmokestinamų prekių įgijimo nenustatytais aplinkybėmis.

E. V. buvo nuteistas pagal BK 199² straipsnio 1 dalį už tai, kad jis, pažeisdamas nustatytą tvarką, tiksliai ikiteisminio tyrimo metu nenustatytu laiku iš ikiteisminio tyrimo metu nenustatyto asmens neteisėtai įgijo akcizais apmokestinamas prekes (cigaretes su Baltarusijos Respublikos banderolėmis), kurių bendra muitinė vertė, įskaitant privalomus sumokėti mokesčius, sudarė 1 078 911,80 Lt, bei, veikdamas bendrininkų grupe su ikiteisminio tyrimo metu nenustatytais asmenimis, neteisėtai jas gabenavo ir laikė automobilyje, kol buvo sulaikytas pareigūnų.

Apeliacinis teismas padarė išvadą, kad apygardos teismas pagrįstai E. V. nuteisė pagal BK 199² straipsnio 1 dalį už tai, kad jis neteisėtai gabenavo ir laikė akcizais apmokestinamas prekes, tačiau nepagrįstai E. V. pripažino kaltu dėl šių prekių neteisėto įgijimo, kadangi įgijimo faktas nebuvo įrodytas byloje surinktais įrodymais, bet buvo preziumuotas iš nustatyto laikymo ir gabenimo fakto.

IŠVADA: iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinta viena iš alternatyvių BK 199² straipsnio 1 dalyje numatytų veikų – neteisėtas akcizais apmokestinamų prekių įgijimas, kadangi

įgijimo aplinkybės nebuvo įrodytos byloje surinktais įrodymais, bet buvo preziumuotos iš įrodyto šių prekių laikymo bei gabenimo fakto.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-558-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais, iš nuosprendžio pašalinant vieną iš nusikalstamos veikos epizodų: dalį, pagal kurią A. Č. pripažintas kaltu ir nuteistas už tai, kad tęsdamas nusikalstamą veiką, 2014 m. vasario 13 d. apie 16 val. 30 min., Pravieniškių pataisos namų – atvirosios kolonijos 3-iaame sektoriuje, 12-ojo būrio 5-oje gyvenamojoje patalpoje, panaudodamas fizinį smurtą, vertė nukentėjusįjį pervesti 144,9 eurų į jo nurodytą banko sąskaitą.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nurodytų išvadų nepatvirtina teisme išnagrinėti duomenys, kadangi nukentėjusiojo parodymai, duoti parodymų patikrinimo vietoje, kuriais remiantis šiame epizode įrodyta nuteistojo kaltė, pripažinti duotais sąžiningai klydus, kitų objektyvių duomenų dėl šio epizodo baudžiamosios bylos medžiagoje nėra.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat panaikino nuosprendžio dalį, kuria iš nuteistojo priteistas proceso išlaidų atlyginimas valstybei už antrinės teisinės pagalbos teikimą. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad toks sprendimas, atsižvelgiant į tai, kad šioje baudžiamojoje byloje gynėjo dalyvavimas yra būtinas pagal įstatymą, yra nesuderinamas su kaltinamojo teise į gynybą bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje įtvirtinta valstybės pareiga garantuoti asmeniui, neturinčiam pakankamai materialinių galimybių pasikviesti įbaudžiamąjį procesą savo pasirinktą gynėją, valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikiančio gynėjo dalyvavimą.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas sumažinant kaltinimo apimtį – panaikinant vieną iš 5 iš esmės analogiškų Baudžiamojo kodekso 181 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo epizodų. Toks nuosprendžio pakeitimas nesudaro pagrindo mažinti paskirtą laisvės atėmimo bausmę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-503-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 punkte numatytu pagrindu.

R. S. nuteistas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį, pagal BK 260 straipsnio 1 dalį ir pagal BK 261 straipsnį laisvės atėmimu trejiems metams aštuoniems mėnesiams ir 30 MGL dydžio bauda.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad apygardos teismo nustatyta nusikalstamos veikos padarymo vieta neatitinka bylos duomenų, byloje surinktais įrodymais nenustatyta tiksli nusikalstamos veikos padarymo vieta.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė apygardos teismo nuosprendį, konstatuodamas kitą nusikalstamos veikos padarymo vietą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Netinkamai išspręsti nuosprendžio klausimai, susiję su civiliniu ieškiniu

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-379-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytu pagrindu, nes apygardos teismas nepagrįstai iš kaltinamojo D. B., nuteisto pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 150 straipsnio 4 dalį, turtinę ir neturtinę žalą priteisė ne tiesiogiai žalą patyrusiai mažametei nukentėjusiajai, bet jos įstatyminiam atstovui.

Apeliacinis teismas nuosprendį pakeitė, nurodydamas, kad žala turi būti atlyginta tiesiogiai nukentėjusiajai.

IŠVADA: apygardos teismas nepagrįstai turtinę ir neturtinę žalą priteisė ne pačiai mažametei nukentėjusiajai, bet jos įstatyminiam atstovui.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-253-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais, kitaip išsprendžiant nukentėjusiojo M. T. pareikšto civilinio ieškinio atlyginimo klausimą. Baudžiamojoje byloje P. S., P. D. ir L. B. nuteisti pagal kelis Baudžiamojo kodekso straipsnius, nuosprendis pakeistas dėl aplinkybių, susijusių su Baudžiamojo kodekso 135 straipsnio 2 straipsnio 5,6,7,8 punktuose ir 138 straipsnio 2 dalies 5,6,7,8 punktuose uždraustų nusikalstamų veikų padarymu.

Pirmosios instancijos teismas baudžiamosios bylos nagrinėjimo metu priėmė patikslintą nukentėjusiojo M. T. civilinį ieškinį, tačiau priimdamas nuosprendį, nepriėmė sprendimo dėl šio patikslinto civilinio ieškinio. Apeliacinės instancijos teismas pakeitė šią nuosprendžio dalį ir priteisė nukentėjusiajam turtinės žalos atlyginimą pagal patikslintą civilinį ieškinį.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl neturtinės žalos atlyginimo, padidindamas priteistinos neturtinės žalos atlyginimo dydį nuo 41 560 eurų iki 248 118 eurų. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad pirmosios instancijos teismas nepakankamai įvertino nustatytų faktinių aplinkybių dėl nukentėjusiojo patirto sveikatos sutrikdymo sunkumą, padarinius, galimybę palengvinti sukeltas pasekmes (nukentėjusysis visiškai nepasveiks, nėra jokių perspektyvų, kad jis vėl pradės vaikščioti bei gyventi normalų gyvenimą, nebus prikaustytas prie lovos ar neįgaliojo vežimėlio).

IŠVADA: nukentėjusiam nuo sunkaus sveikatos sutrikdymo, padaryto nusikalstama veika kvalifikuojančiomis aplinkybėmis, priteistinos neturtinės žalos atlyginimo dydis padidintas beveik 6 kartus. Apeliacinės instancijos teismas, pakeisdamas nuosprendį, itin akcentavo padarytos nusikalstamos veikos sunkumą, padarinius ir galimybę palengvinti sukeltas pasekmes.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-397-495/2015 apygardos teismo nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 dalyje numatytais pagrindais.

D. Š. nuteistas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 10 punktą dėl pataisos namų darbuotojui padaryto sunkaus sveikatos sutrikdymo.

Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, nustatytos valstybės civilinės atsakomybės sąlygos, kadangi įkalinimo įstaigos pareigūnai neužtikrino, kad nuteistiesiems paskirta laisvės atėmimo bausmė būtų vykdoma tokiomis sąlygomis, kurios užtikrintų žmogaus saugumą bei atitiktų teisės aktų reikalavimus, dėl pareigūnų neveikimo buvo sužalotas darbuotojas. Teismas nustatė dalinę (atitinkamai 80 ir 20 proc.) valstybės ir nuteistojo atsakomybę, kadangi pareigūnai ir nuteistasis neveikė bendrai, nuteistojo neteisėti veiksmai buvo tiesioginė ir pagrindinė žalos priežastis, o valstybė – sudarė sąlygas nusikaltimui. Teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį, kurioje atsisakyta priteisti neturtinės žalos atlyginimą nukentėjusiojo dukrai dėl to, kad veikos padarymo metu mergaitė buvo 1 metų ir 6 mėnesių amžiaus, dėl ko, pirmosios instancijos teismo požiūriu, įvykis jai negalėjo sukelti suvokiamos žalos CK 6.250 straipsnio 2 dalies prasme – dvasinių išgyvenimo, dvasinio sukrėtimo.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas iš esmės skirtingai išsprendė žalos atlyginimo klausimus, nustatydamas dalinę valstybės ir nuteistojo atsakomybę, bei priteisdamas neturtinės žalos atlyginimą nukentėjusiojo mažametei dukrai.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas.

Netinkamai išspręsti kiti nuosprendžio klausimai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-219-453/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytu pagrindu dėl netinkamai išspręsto klausimo, susijusio su proceso išlaidų priteisimu.

Apeliacinis teismas nuosprendį pakeitė, nustatęs, kad apygardos teismas nepagrįstai iš vieno iš nuteistųjų valstybei priteisė 1 050 Lt proceso išlaidų už šiam nuteistajam suteiktą antrinę teisinę pagalbą. Apeliacinis teismas konstatavo, kad šioje byloje gynėjo dalyvavimas buvo būtinas

(kaltinamasis nemoka proceso kalbos ir yra suimtas), kaltinamasis negalėjo spręsti dėl gynėjo pasirinkimo, o teismas, siekdamas nepažeisti kaltinamojo teisės į gynybą, privalėjo užtikrinti gynėjo dalyvavimą.

IŠVADA: panaikinta nuosprendžio dalis, kuria apygardos teismas nepagrįstai iš vieno iš nuteistųjų valstybei priteisė 1 050 Lt proceso išlaidų už šiam nuteistajam suteiktą antrinę teisinę pagalbą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-215-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytu pagrindu, sumažinant nukentėjusiajam priteistos neturtinės žalos dydį nuo 100 000 Lt iki 60 000 Lt.

Iš nepilnamečio nuteistojo V. K., o jam neturint pakankamai lėšų jo mamos, nukentėjusiajam (nužudytojo sūnui) apygardos teismas buvo priteisęs 100 000 Lt neturtinės žalos atlyginimui, tačiau apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, nustatydamas neturtinės žalos dydį, visiškai nevertino nuteistojo bei civilinės atsakovės turtinės padėties, to, kad jų šeima įtraukta į socialinės rizikos šeimų sąrašą ir panašių aplinkybių.

IŠVADA: atsižvelgus į nepilnamečio nuteistojo bei civilinės atsakovės turtinę padėtį, jų šeimos socialinę padėtį, nukentėjusiajam (nužudytojo sūnui) priteistos neturtinės žalos dydis sumažintas nuo 100 000 Lt iki 60 000 Lt.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2015 METAIS LIETUVOS APELIACINIAME TEISME IŠNAGRINĖTŲ APELIACINIŲ SKUNDŲ DĖL KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMO PRIIMTŲ NUOSPRENDŽIŲ APŽVALGA

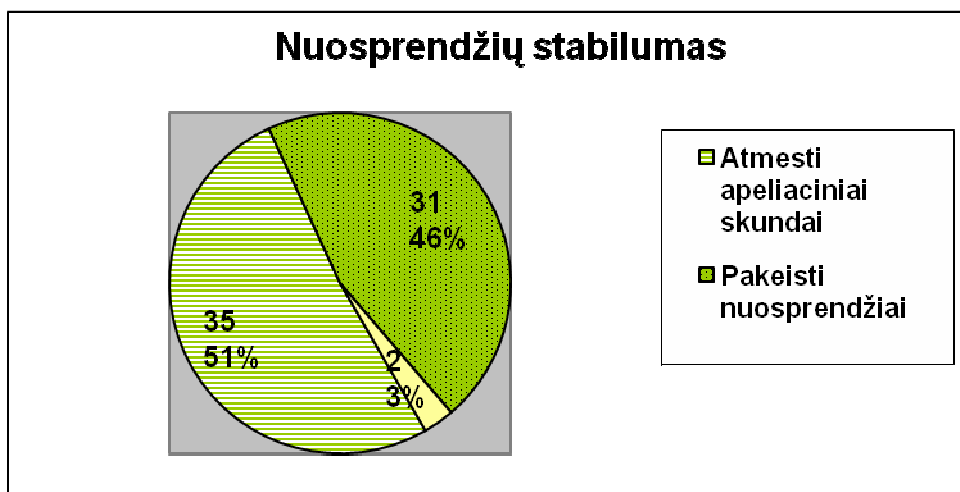
Per 2015 metus Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti apeliaciniai skundai, pateikti dėl 68 Klaipėdos apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Toliau pateiktoje lentelėje bei diagramoje nurodomas skaičius bylų, kuriose pirmosios instancijos teismo nuosprendžiai palikti nepakeisti, pakeisti ar panaikinti (duomenys gauti, naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenimis)¹

Bylų, kuriose nagrinėti apeliaciniai skundai, bendras skaičius	68 bylos
Bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti , skaičius (procentinė išraiška)	35 bylos (51 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai pakeisti , skaičius (procentinė išraiška)	31 bylos (46 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai panaikinti ² , skaičius (procentinė išraiška)	2 bylos (3 %)

¹ Šioje lentelėje pateikti bylų skaičiai apskaičiuoti, vieną baudžiamąją bylą prilyginant vienam vienetui, nepriklausomai nuo to, kiek apeliacinių skundų ir dėl kelių asmenų buvo išnagrinėta toje byloje.

² Panaikintais laikomi tik tie nuosprendžiai, kurie yra panaikinti visa apimtimi, nepriklausomai nuo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO pažymėto bylos išnagrinėjimo rezultato. Nuosprendžiai, kuriuose yra panaikinama tik dalis nuosprendžio, o likusi dalis paliekama nepakeista, laikomi pakeistais nuosprendžiais.

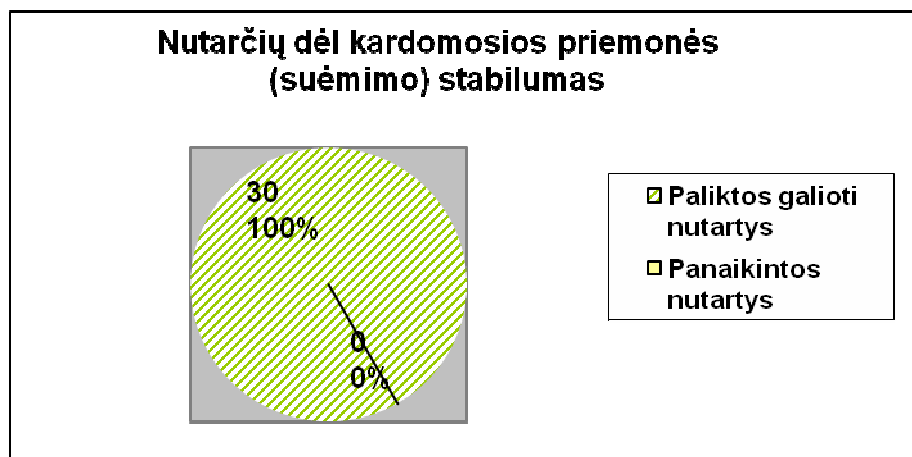
Kaip matyti iš aukščiau pateiktos lentelės, 2015 metais apeliaciniai skundai buvo atmesti 53 % visų išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Klaipėdos apygardos teismo priimtų nuosprendžių. 2014 metais skundai buvo atmesti 45 % visų apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Klaipėdos apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Konstatuojama, kad Klaipėdos apygardos teismo nuosprendžių, dėl kurių 2015 m. priimti Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai, stabilumas, lyginant su 2014 metais, yra padidėjęs ir atitinka bendrą visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį, kuris 2015 metais siekia 52 % (2014 metais vidurkis buvo 50 %).

Klaipėdos apygardos teismo procesinių sprendimų stabilumą iliustruoja ir skundų dėl Klaipėdos apygardos teismo priimtų **nutarčių dėl kardomosios priemonės (suėmimo)** išnagrinėjimo rezultatai 2015 metais.

Toliau pateiktoje lentelėje ir diagramoje nurodomas apskųstų nutarčių dėl suėmimų skaičius ir dėl šių nutarčių pateiktų skundų išnagrinėjimo rezultatai

Apskųstų nutarčių dėl suėmimų bendras skaičius	30 nutarčių
Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	30 nutarčių (100 %)
Panaikintų nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	-

Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimo dalis, siekianti 100 % viršija visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų vidurkį, kuris 2015 metais yra 96 %.

Nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežastys

Siekiant išsamiau išanalizuoti, kokios priežastys lėmė Klaipėdos apygardos teismo priimtų nuosprendžių pakeitimą ar panaikinimą 2015 metais, šioje apžvalgoje yra išskiriamos kelios nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežasčių grupės, joms priskiriant konkrečias 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas baudžiamąsias bylas pagal apeliacinius skundus dėl Klaipėdos apygardos teismo nuosprendžių.

Pažymėtina, kad nuosprendžių pakeitimas bei panaikinimas dažniausiai yra grindžiamas keliais Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 327, 328 ir 329 straipsnių punktais, t. y. to paties nuosprendžio pakeitimą ar panaikinimą lemia kelių pagrindų buvimas, tačiau šioje apžvalgoje, siekiant aiškesnio informacijos pateikimo, viena byla yra priskiriama tik vienai priežasčių grupei, priklausomai nuo to, kuri priežastis dominuoja keičiant ar panaikinant pirmosios instancijos teismo nuosprendį.

Nuosprendžių panaikinimo priežastys

2015 metais buvo panaikinti keturi Klaipėdos apygardos teismo nuosprendžiai (panaikinta po du nuosprendžius dėl nepagrįsto asmenų nuteisimo ir dėl nepagrįsto asmenų išteisinimo).

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-422-197/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnio pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu L. R. pripažinta kalta dėl BK 225 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad išvada apie dėstytojos kyšio reikalavimą iš studentės padaryta grindžiant tik prielaidomis. Vieninteliai tiesioginiai įrodymai – vienas kitam prieštaraujantys nuteistosios ir nukentėjusiosios pozicijos, netiesioginiai įrodymai, nepatvirtina neteisėtų nuteistosios veiksmų. Abejones aiškindamas nuteistosios naudai, teismas konstatavo įrodymų nepakankamumą ir priėmė išteisinamąjį nuosprendį.

IŠVADA: dėl įrodymų trūkumų apeliacinės instancijos teismas išteisino nuteistąją dėl BK 225 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, neįrodžius, kad ji dalyvavo padarant nusikalstamą veiką.

Nuosprendis skūstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-603-453/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu V. B. nuteistas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį dėl jam patikėto didelės vertės svetimo (UAB (duomenys neskelbtini) priklausančio) turto – automobilio iššvaistymo; nuteistajam paskirta galutinė subendrinta bausmė – ketverių metų laisvės atėmimas.

Apeliacinės instancijos teismas nesutiko su apkaltinamojo nuosprendžio dalimi dėl BK 184 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos inkriminavimo, kadangi šioje baudžiamojoje byloje netinkamai atriboti civiliniai ir baudžiamieji teisiniai santykiai. Nuteistasis pažeidė lizingo sutarties nuostatas (lizingo būdu įsigytą automobilį be raštiško lizingo davėjo sutikimo perleido trečiajam asmeniui), tačiau vien formalus šio pažeidimo klausimas negali užtraukti baudžiamosios atsakomybės. Nuosprendyje nenustatytos teismų praktikoje suformuotos sąlygos, kurioms esant civiliniai teisiniai santykiai perauga į baudžiamuosius.

IŠVADA: dėl netinkamai atribotų civilinių ir baudžiamųjų teisinių santykių lizingo sutarties vykdymo kontekste apeliacinės instancijos teismas panaikino nuosprendžio dalį, kuria asmuo nuteistas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskūstas.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-263-150/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

D. R. apygardos teismo nuosprendžiu išteisintas dėl kaltinimo pagal BK 147 straipsnio 1 dalį, nes nepadaryta nusikalstama veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismo nuosprendyje neteisingai, supaprastintai ir susiaurintai išaiškinta prekybos žmonėmis sąvoka. Teismas pastebėjo, kad pirmosios instancijos teismas supainiojo du nusikalstamos veikos padarymo būdus – pasinaudojimą asmens pažeidžiamumu ir jo priklausomumu. Šioje situacijoje konstatuotinas nukentėjusiojo pažeidžiamumas dėl itin sunkios ekonominės padėties, nuteistasis tokia padėtimi pasinaudojo, verbavo ir grasino prievarta išvežti nukentėjusįjį į užsienį vogti iš parduotuvių. Tokie veiksmai atitinka BK 147 straipsnio 1 dalies dispoziciją.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė, jog baudžiamosios bylos medžiagoje yra pakankamai požymių, leidžiančių konstatuoti, kad nuteistasis padarė BK 147 straipsnio 1 dalyje uždraustą nusikalstamą veiką. Įvertinęs visumą susijusių aplinkybių, teismas paskyrė nuteistajam 2 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę.

Nuosprendis skūstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-494-150/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu A. V. išteisintas dėl BK 228 straipsnio 2 dalyje, 300 straipsnio 1 dalyje ir 182 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas neįvertino surinktų įrodymų visumos ir dėl netinkamo įrodymų vertimo nuosprendyje buvo padarytos bylos

aplinkybių neatitinkančios išvados. Baudžiamojoje byloje surinktais įrodymais nustatyta, kad A. V., eidamas (duomenys neskelbtini) policijos komisariato viršininko pareigas, pateikė nukentėjusiesiems tikrovės neatitinkančią informaciją dėl susikaupusios didelės pinigų sumos už automobilio ir motorinės transporto priemonės saugojimą (duomenys neskelbtini) policijos komisariato teritorijoje, o nukentėjusieji, norėdami atsiimti transporto priemonės, turi susimokėti. Apgaulės įtakoje nukentėjusieji pasirašė pirkimo-pardavimo sutartį, sudariusias pagrindą A. V. įgyti minėtus objektus. Šiais veiksmais nuteistasis padarė BK 228 straipsnio 2 dalyje ir 182 straipsnio 3 dalyje uždraustas nusikalstamas veikas.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai įvertino įrodymus ir priėmė nepagrįstą išteisinamąjį nuosprendį. Baudžiamosios bylos medžiaga patvirtina, kad A. V. padarė BK 228 straipsnio 2 dalyje ir 182 straipsnio 3 dalyje uždraustas nusikalstamas veikas. Priėmęs naują apkaltinamąjį nuosprendį, apeliacinės instancijos teismas paskyrė nuteistajam galutinę subendrintą 120 MGL dydžio baudos bausmę ir baudžiamojo poveikio priemonę – teisės dirbti tam tikrą darbą atėmimą, atimant teisę dirbti valstybės tarnyboje 2 metus.

Apžvalgos rengimo metu dėl nuosprendžio pateiktas kasacinis skundas.

Nuosprendžių pakeitimo priežastys

Toliau pateiktoje lentelėje nurodomi pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti ir nurodomas baudžiamųjų bylų skaičius, kuriose buvo nustatyti konkretūs nuosprendžių pakeitimo pagrindai (vienoje byloje gali būti keli skirtingi pagrindai)

Pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti	Bylų skaičius 31
Dėl nepagrįsto asmenų <u>nuteisimo ir/ar išteisinimo</u>	2 bylos
Dėl netinkamo nusikalstamų veikų kvalifikavimo ir <u>netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo</u>	16 bylų
Vien dėl <u>bausmių pakeitimo</u>	6 bylos
Dėl nuosprendyje išdėstytų teismo <u>išvadų neatitikimo bylos aplinkybių</u>	1 byla
Dėl netinkamai išspręstų klausimų, susijusių su <u>civiliniu ieškiniu ir kitais klausimais</u>	5 bylos

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-139-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl E. K. ir D. S. nuteisimo pagal BK 183 straipsnio 1 dalį. Likusi nuosprendžio dalis dėl D. M. išteisinimo pagal BK 183 straipsnio 2 dalį palikta nepakeista.

E. K. ir D. S. buvo nuteistos už tai, kad jos, dirbdamos kasininkėmis-pardavėjomis neapmuitinamų prekių parduotuvėje, pasisavino svetimą, joms patikėtą, įmonei, kuriai priklausė minėta parduotuvė, priklausantį turtą (grynuosius pinigus).

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, konstatavo, kad byloje nesurinkta pakankamai įrodymų, patvirtinančių, jog D. S. ir E. K. turėjo tyčią pasisavinti skundžiamame nuosprendyje nurodytas pinigines lėšas, o vien ta aplinkybė, jog E. K. ir D. S. nesilaikė piniginių lėšų laikymo, tvarkymo ir saugojimo specialios tvarkos, neįrodo, kad jos turėjo tyčią savintis bendrovės pinigines lėšas. Be to, konstatuota, kad nuteistosios nesudarė situacijos, kuri neleistų bendrovei civilinėmis teisinėmis priemonėmis atkurti savo pažeistų teisių arba toks pažeistų teisių gynimo būdas būtų apsunkintas, kad iš esmės taptų neįmanomas.

Taip pat apeliacinis teismas atmetė civilinio ieškovo byloje pareikštą civilinį ieškinį dėl turtinės žalos atlyginimo, nes nustatė, kad civilinis ieškinys jau buvo išspręstas civilinio proceso tvarka ir baudžiamojoje byloje nebuvo teisinio pagrindo priimti minėtą civilinį ieškinį.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmenys išteisinti pagal BK 183 straipsnio 1 dalį, nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Taip pat atmestas byloje pareikštas civilinis ieškinys dėl turtinės žalos atlyginimo, kadangi nustatyta, kad analogiškas civilinis ieškinys jau buvo išspręstas civilinio proceso tvarka ir apygardos teismas apskritai šioje byloje civilinį ieškinį pareiškusios įmonės neturėjo pripažinti civiliniu ieškovu.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-292-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punktuose numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl A. V. išteisinimo pagal BK 260 straipsnio 1 dalį ir BK 261 straipsnį. Likusi nuosprendžio dalis dėl kito asmens išteisinimo bei dėl kitų nuteistųjų nuteisimo palikta nepakeista.

A. V. pagal BK 260 straipsnio 1 dalį, 261 straipsnį buvo kaltinamas tuo, kad neteisėtai įgijo, gabenó ir laikė narkotinę medžiagą, turėdamas tikslą ją parduoti ir kitaip platinti, bei pardavė ją nepilnamečiui.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, padarė išvadą, kad byloje surinkti įrodymai patvirtina, jog yra nustatyti visi būtini nusikalstamų veikų sudėties požymiai, todėl apygardos teismas nepagrįstai A. V. išteisino pagal BK 260 straipsnio 1 dalį ir 261 straipsnį.

IŠVADA: apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, panaikino nuosprendžio dalį dėl vieno iš asmenų išteisinimo pagal BK 260 straipsnio 1 dalį ir BK 261 straipsnį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Netinkamas nusikalstamų veikų kvalifikavimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-12-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo E. A. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 183 straipsnio 1 dalies į BK 24 straipsnio 6 dalį ir 183 straipsnio 1 dalį, o nuteistojo V. N. dvi nusikalstamos veikos perkvalifikuotos iš BK 183 straipsnio 2 dalies į BK 24 straipsnio 6 dalį ir 183 straipsnio 2 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas dėl nepagrįstai nustatyto nuteistųjų veikimo bendrininkų grupe, šios aplinkybės pripažinimo jų atsakomybę sunkinančia, dėl per griežtų bausmių paskyrimo nuteistiesiems bei dėl netinkamai nustatytų iš nuteistųjų konfiskuotinų sumų.

E. A. be kitų nusikalstamų veikų buvo nuteistas pagal BK 183 straipsnio 1 dalį už svetimo turto pasisavinimą, o V. N. be kitų nusikalstamų veikų buvo nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2

dalį (2 nusikalstamos veikos) dėl didelės vertės svetimo turto pasisavinimo, jiems veikiant bendrininkų grupe kartu su kitu nuteistuoju A. Č.

Apeliacinis teismas nustatė, kad A. Č. vadovaujamos įmonės turtas buvo pasisavintas bendrais nuteistųjų A. Č. ir E. A. veiksmais, ir bendrais A. Č. ir V. N. veiksmais. Apygardos teismas visų nuteistųjų veiksmus vertino kaip vykdytojų ir konstatavo, kad turto pasisavinimas buvo atliktas minėtiems nuteistiesiems veikiant bendrininkų grupe. Tuo tarpu apeliacinis teismas konstatavo, kad E. A. ir V. N. veiksmai yra vertinami kaip padėjėjų, nes UAB (duomenys neskelbtini) turtas jiems nebuvo patikėtas ir nebuvo jų žinioje, tačiau jie savo veiksmais padėjo nusikalstamų veikų vykdytojui A. Č. pasisavinti svetimą turtą. Nustačius, kad nusikaltimus įvykdė tik vienas vykdytojas, o kiti nuteistieji buvo padėjėjai, iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinta nuoroda dėl nusikalstamų veikų, numatytų BK 183 straipsnio 1 ir 2 dalyse, padarymo, veikiant bendrininkų grupe, taip pat panaikinta apygardos teismo pripažinta nuteistųjų atsakomybę sunkinanti aplinkybė – veikimas bendrininkų grupe.

Apeliacinis teismas, atsižvelgęs į panaikintą vieną nuteistųjų atsakomybę sunkinančią aplinkybę, taip pat atsižvelgęs į ilgą baudžiamojo proceso trukmę (pirmosios instancijos ir apeliacinis procesas truko daugiau kaip 4 metus), sušvelnino nuteistiesiems skirtas galutines subendrintas bausmes. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinus iš nuteistųjų išieškotinas konfiskuotino turto vertę atitinkančias pinigų sumas.

IŠVADA: nustačius, kad du iš trijų nuteistųjų turto pasisavinime veikė ne kaip vykdytojai, bet kaip padėjėjai, jų nusikalstamos veikos, numatytos BK 182 straipsnio 1 dalyje ir BK 182 straipsnio 2 dalyje, kvalifikuotos su nuoroda į BK 24 straipsnio 6 dalį, taip pat iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinta aplinkybė dėl nuteistųjų veikimo bendrininkų grupe bei panaikinta ši apygardos teismo pripažinta atsakomybę sunkinanti aplinkybė. Dėl ilgos baudžiamojo proceso trukmės ir panaikintos atsakomybę sunkinančios aplinkybės, nuteistiesiems paskirtos švelnesnės galutinės bausmės. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant iš nuteistųjų išieškotinas konfiskuotino turto vertę atitinkančias pinigų sumas.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-101-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Nuteistųjų D. N., R. B., V. R. ir V. V. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 294 straipsnio 2 dalies į BK 181 straipsnio 2 dalį.

Apygardos teismas buvo nustatęs, kad minėti nuteistieji, nesilaikydami įstatymų nustatytos tvarkos, grasindami panaudoti ir panaudodami fizinę prievartą prieš nukentėjusįjį, savavališkai vykdė ginčijamą, bet nerealizuotą kito asmens tariamą teisę (reikalavo gražinti skolą dėl nekokybiškos naminės degtinės pardavimo) ir padarė didelės žalos asmens teisėms.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus bei atlikęs papildomą įrodymų tyrimą, apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nuteistųjų veiksmus pagal BK 294 straipsnio 2 dalį kvalifikavo nepagrįstai, kadangi byloje nepasitvirtino faktai dėl to, kad nukentėjusysis būtų skolingas nuteistiesiems ir kad jie turėjo teisę reikalauti iš nukentėjusiojo skolos gražinimo. Taip pat apeliacinis teismas pažymėjo, kad net ir tuo atveju, jei būtų pasitvirtinęs faktas, kad nukentėjusysis buvo skolingas nuteistiesiems, nes jis nenustatytam asmeniui pardavė jo pagamintą nekokybišką naminę degtinę, tokia skola negalėtų būti BK 294 straipsnio 2 dalyje numatyto nusikaltimo objektu, nes ji būtų atsiradusi dėl neteisėtos nukentėjusiojo veiklos ir toks sandoris negalėtų būti vertinamas kaip teisėtas ir neprieštaraujantis įstatymams.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus bei atlikus papildomą įrodymų tyrimą ir nustačius, kad nuteistieji neturėjo jokios (nei tariamos, nei tikros) teisės reikalauti iš nukentėjusiojo skolos gražinimo, nuteistųjų nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 294 straipsnio 2 dalies į BK 181 straipsnio 2 dalį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-206-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistųjų S. K. ir L. B. nusikalstamos veikos perkvalifikuotos iš BK 199 straipsnio 2 dalies ir 260 straipsnio 3 dalies į BK 25 straipsnio 3 dalį ir 199 straipsnio 2 dalį, BK 25 straipsnio 3 dalį ir BK 260 straipsnio 3 dalį.

S. K. ir L. B. nuteisti už tai, kad veikdami organizuota grupe su ikiteisminio tyrimo metu nenustatytais asmenimis, neteisėtai gabeno labai didelį kiekį narkotinių medžiagų kontrabandos būdu iš Nyderlandų Karalystės į Lietuvos Respubliką.

Apygardos teismas nepagrįstai kvalifikavo asmenų nusikalstamas veikas be nuorodos į BK 25 straipsnio 3 dalį, nurodęs, kad tokia kvalifikacija būtų perteklinė. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad nuoroda į BK 25 straipsnio 3 dalį yra perteklinė tik tada, kai baudžiamojo įstatymo specialiosios dalies straipsnio dispozicijoje asmenų veikimas organizuota grupe nurodytas kaip vienas iš kvalifikuojančių požymių. Šioje situacijoje tokio požymio nėra, taigi nuoroda į BK 25 straipsnio 3 dalį yra būtina. Atsižvelgdamas į pakeistą kvalifikaciją, apeliacinės instancijos teismas iš naujo paskyrė (palikdamas tą patį paskirtų bausmių rūšį ir dydį) ir subendrino bausmes.

IŠVADA: apygardos teismas netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą, kvalifikuodamas organizuotoje grupėje padarytas nusikalstamas veikas be nuorodos į BK 25 straipsnio 3 dalį.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-55-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendis priimtas dėl eilės nusikalstamo susivienijimo padarytų nusikalstamų veikų.

Apeliacinės instancijos teismas iš dalies tenkino nuteistųjų ir prokuroro apeliacinius skundus. Teismas nustatė netikslumus dėl faktinių bylos aplinkybių konstatavimo – H. D. nevadovavo nusikalstamam susivienijimui, būdamas sulaikytas prevencine tvarka. Taip pat H. D. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 22 straipsnio 1 dalies, BK 129 straipsnio 2 dalies 9 punkto ir BK 129 straipsnio 2 dalies 5 punkto, 9 punkto į BK 129 straipsnio 2 dalies 9 punktą, BK 22 straipsnio 1 dalį, BK 129 straipsnio 2 dalies 5 punktą, 9 punktą. Apeliacinės instancijos teismas taip pat išteisino H. D. dėl dviejų nužudymų organizavimo, kadangi baudžiamosios bylos medžiagoje nenustatyta jokių tiesioginių, patikimų įrodymų, patvirtinančių, kad nuteistasis organizavo nužudymus. Išteisinęs H. D. dėl šių nusikalstamų veikų padarymo, teismas panaikino ir nuosprendžio dalį dėl neturtinės žalos atlyginimo nužudytojo artimiesiems solidariai kartu su kitais nuteistaisiais.

Apeliacinės instancijos teismas R. Z. atžvilgiu pritaikė BK 95 straipsnį, BK 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir nutraukė jam baudžiamąją bylą pagal BK 284 straipsnio 1 dalį ir 1961 m. BK 131 straipsnio 2 dalį dėl netinkamai taikyto senaties termino. Dėl netinkamo senaties termino skaičiavimo apeliacinės instancijos teismas taip pat nutraukė baudžiamąjį procesą A. G. dėl 1961 m. BK 131 straipsnio 2 dalyje ir 1961 m. BK 206 straipsnyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo. Dėl netinkamo senaties termino skaičiavimo procesas nutrauktas ir N. A. dėl BK 182 straipsnio 2 dalyje ir BK 187 straipsnio 2 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų.

Atsižvelgdamas į pirmosios instancijos nuosprendžio pakeitimus, teismas paskyrė naujas subendrintas bausmes. Apeliacinės instancijos teismas taip pat panaikino dalį paskirtų laikino nuosavybės teisės apribojimų, atsižvelgdamas į tai, kad pirmosios instancijos teismo išvados dėl šios prievartos priemonės taikymo dalies susijusių asmenų turto atžvilgiu buvo prieštaringos (neįrodyta, kad turtą galima vertinti kaip įsigytą už nusikalstamu būdu gautas lėšas, tačiau šiuo pagrindu vis tiek paskirtas laikinas nuosavybės teisės apribojimas).

Apeliacinės instancijos teismas taip pat priteisė iš H. D. ekstradicijos išlaidas, kadangi nustatė, jog šis asmuo į užsienį išvyko, siekdamas pasislėpti nuo baudžiamojo persekiojimo.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas ištaisė pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu nustatytų faktinių aplinkybių netikslumus. Vieno iš nuteistųjų nusikalstamos veikos perkvalifikuotos dėl netinkamo baudžiamojo įstatymo pritaikymo. Apeliacinės instancijos teismas taip pat pritaikė senatį dėl dalies nuteistųjų nusikalstamų veikų. Taip pat pakeista nuosprendžio dalis dėl laikino nuosavybės apribojimo ir civilinių ieškinių. Atsižvelgiant į pakitusias kaltinimo apimtis, atitinkamai paskirtos naujos galutinės baudmės.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-5-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktų pagrindu.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu asmenys nuteisti dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis medžiagomis ir teisėto disponavimo jomis taisyklių pažeidimų.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį dėl jame išdėstytų teismo išvadų neatitikimo bylos aplinkybių, netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo ir neteisingai paskirtos baudmės. Dėl R. B. teismas nustatė, kad asmuo turėjo tikslą ne tik platinti, tačiau ir vartoti psichotropines medžiagas, taigi pirmosios instancijos nuosprendis šiuo aspektu pakeistas inkriminuojant R. B. ne tik BK 260 straipsnio 1 dalį, bet ir 259 straipsnio 1 dalį pagal idealiąją nusikalstamų veikų sutaptį. Teismas pašalino nuosprendžio dalį dėl L. B. nuteisimo pagal BK 260 straipsnio 2 dalį, kadangi pagal bylos duomenis nenustatytas narkotinių medžiagų įsigijimas ir gabenimas, taip pat nėra aiškus tikslus neteisėtai disponuotų tokių medžiagų kiekis. Dėl šios priežasties teismas perkvalifikavo nuteistosios veiką į BK 260 straipsnio 1 dalį. Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl netinkamo D. R. išteisinimo pagal BK 228 straipsnio 2 dalį, nurodydamas, kad pirmosios instancijos teismas nenustatė nusikalstamos veikos požymių, o ne neįrodė nuteistosios dalyvavimo nusikalstamoje veikoje. Teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl V. J. nuteisimo pagal BK 268 straipsnio 1 dalį, nurodydamas, kad pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo visų bylos aplinkybių, susijusių su šia veika ir padarė išvadas, neatitinkančias bylos aplinkybių. Apeliacinės instancijos teismas paskyrė nuteistiesiems naujas baudmes, atsižvelgdamas į pakeistą nusikalstamų veikų kvalifikaciją bei sumažėjusią kaltinimo apimtį. Teismas taip pat pritaikė naująją BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėjo J. V. paskirtą laisvės atėmimo bausmę.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė esminius teismo išvadų neatitikimus baudžiamosios bylos aplinkybėms ir pakeitė nuosprendį, perkvalifikuodamas dalį nuteistųjų neteisėtų veiksmų ir sumažindamas kaltinimo apimtis. Teismas atitinkami pakoregavo paskirtas baudmes, taip pat pritaikė naująją BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją vieno iš nuteistųjų atžvilgiu.

2016 m. sausio 12 d. nutartimi baudžiamojoje byloje Nr. 2K-48-303/2016 Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pakeitė apygardos teismo ir apeliacinės instancijos teismo nuosprendžius. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas panaikino nuosprendžių dalis dėl V. J. nuteisimo pagal BK 268 straipsnio 1 dalį ir šią baudžiamosios bylos dalį nutraukė, V. J. nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo požymių.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-170-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

A. O. nuteistas dėl BK 307 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei BK 22 straipsnio 1 dalyje ir 308 straipsnio 1 ir 2 dalyse uždraustų nusikalstamų veikų.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistojo veikos kvalifikuotinos kaip tęstinė nusikalstama veika, kadangi jas siejo vieninga tyčia – pelnytis iš kitų asmenų prostitucijos. Dėl to baudmė skirtina pagal realiosios sutapties taisyklės (BK 63 straipsnio 10 dalis).

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė tęstinės BK 308 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymą ir paskyrė bausmę pagal BK 63 straipsnio 10 dalies

nuostatas. Iš nuosprendžio taip pat pašalintas perteklinis veikų kvalifikavimas pagal BK 308 straipsnio 1 dalį, kadangi BK 308 straipsnio 2 dalies taikymas naikina pagrindą papildomai inkriminuoti ir BK 308 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-368-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

J. R. nuteistas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 3 ir 8 punktus ir BK 284 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pagal baudžiamosios bylos medžiagą nuteistojo baudžiamąją atsakomybę lengvinančia aplinkybe pripažintinas provokuojantis nukentėjusiosios elgesys (BK 59 straipsnio 1 dalies 6 punktas).

Apeliacinės instancijos teismas taip pat pašalino iš nuosprendžio baudžiamąją atsakomybę kvalifikuojančią aplinkybę – nusikalstamos veikos padarymą prieš šeimos narį. Teismo vertinimu, skyrybų procese gyvenantys asmenys nebevedė bendro ūkio, kartu nebegyveno, nuteistasis ilgą laiką gyveno su kita moterimi, veikos padarymo metu asmenų nebesiejo jokie išipareigojimai šeimos santykiams. Dėl šios priežasties nuteistojo veika perkvalifikuota iš BK 135 straipsnio 2 dalies 3, 8 punktų į BK 135 straipsnio 1 dalį.

Atsižvelgdamas į sumažėjusį nusikalstamos veikos pavojingumo laipsnį, apeliacinės instancijos teismas sušvelnino nuteistajam paskirtą bausmę. Teismas pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalį ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nuteistojo baudžiamąją atsakomybę lengvinančią aplinkybę, numatyta BK 59 straipsnio 1 dalies 6 punkte, perkvalifikavo nuteistojo nusikalstamą veiką į BK 135 straipsnio 1 dalį, kadangi pagal baudžiamosios bylos duomenis nenustatyti nuteistojo ir nukentėjusiosios šeimos ryšiai ir dėl pakitusio veikos kvalifikavimo sušvelnino nuteistajam paskirtą bausmę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-423-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

S. J. apygardos teismo nuosprendžiu nuteistas pagal BK 307 straipsnio 2 dalį (2 epizodai), BK 181 straipsnio 1 dalį ir BK 302 straipsnio 1 dalį; R. T. nuteistas pagal BK 307 straipsnio 2 dalį (2 epizodai) dėl to, kad kartu su asmeniu, kurio byla išskirta į atskirą tyrimą, veikdami bendrininkų grupe, turėdami tikslą pasipelnyti, gabeną du asmenis jų sutikimu prostitucijai iš Lietuvos Respublikos.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistųjų veiksmai atitinka tęstinės nusikalstamos veikos pagal BK 307 straipsnio 2 dalį padarymą, juos siejo vieninga tyčia ir perkvalifikavo nuteistųjų padarytas veikas iš atskirų nusikalstamų veikų į vieną tęstinę nusikalstamą veiką. Dėl pakitusio kvalifikavimo nuteistiesiems iš naujo paskirtos bausmės.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistųjų veiksmus iš dviejų atskirtų BK 307 straipsnio 2 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų į vieną tęstinę nusikalstamą veiką.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

9. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-210-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punktuose ir BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu I. B. nuteista dėl BK 206 straipsnio 1 dalyje, 183 straipsnio 2 dalyje, 222 straipsnio 1 dalyje ir 300 straipsnio 3 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo; I. E. pripažinta kalta dėl BK 229 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo; I. M. U. pripažinta kalta dėl BK 229 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Lietuvos apeliacinis teismas nustatė netinkamą baudžiamojo įstatymo pritaikymą ir perkvalifikavo I. M. U. padarytą nusikalstamą veiką iš BK 229 straipsnio į BK 228 straipsnio 1 dalį. Teismas nustatė, kad I. M. U., priimdama sprendimus dėl projekto įgyvendinimo, veikė vienasmeniškai. Ji suprato, kad naudojasi savo tarnybine padėtimi priešingai tarnybos tikslais, numatė, kad dėl to gali atsirasti didelės žalos valstybei, (kuri dėl jos veiksmų atsirado) ir to norėjo.

Teismas taip pat pripažino I. M. U. kalta dėl BK 300 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, kadangi nuteistosios veiksmai, įrašant į dokumentus melagingus duomenis, suvokiant, kad dokumentai bus pateikti paramai pagal projektą gauti, sukėlė atitinkamus teisinius padarinius, jų pagrindu neteisėtai pervedė valstybės biudžeto lėšas paramai, dėl to padaryta didelė – 324 000 Lt – žala valstybei. Nuteistoji taip pat pripažinta kalta dėl BK 24 straipsnio 6 dalyje ir 182 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo. Teismas nustatė, kad nuteistoji tyčia kartu su I. B. padarė neteisėtus veiksmus: klastojo dokumentus, patvirtino tarpines ir galutines veiklos ataskaitas, nesant įstatyminio pagrindo, priėmė įsakymus dėl lėšų perdavimo. Šie veiksmai reikšmingi bendroje daromoje nusikalstamoje veikoje, sudarė prielaidas, sąlygas bendrininkės veiksmams, nulėmė, kad ji įgijo realią galimybę sukčiauti kito asmens naudai ir įgyti didelės vertės valstybės lėšas.

IŠVADA: Lietuvos apeliacinis teismas dėl pasikeitusios I. M. U. nusikalstamų veiksmų kvalifikacijos iš naujo paskyrė nuteistajai bausmes ir atidėjo jų vykdymą pagal BK 75 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Kiti netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo atvejai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-275-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu dėl nepagrįstai nuteistajam G. B., nuteistam pagal BK 182 straipsnio 2 dalį ir BK 183 straipsnio 2 dalį, pritaikyto turto konfiskavimo.

Apygardos teismas nuteistojo G. B. namuose rastus 10 000 Lt konfiskavo, vadovaudamasis BPK 72 straipsnio 2 dalies 3 punktu, konstatavęs, kad šie pinigai gauti iš nusikalstamos veikos.

Apeliacinis teismas nustatė, kad apygardos teismas nuosprendyje nepateikė jokių motyvų, pagrindžiančių išvadą, kad šie pinigai gauti iš nusikalstamos veikos. Tuo tarpu tokia teismų praktika, kai taikant turto konfiskavimą, nuosprendžiuose apsiribojama nuoroda į BK 72 straipsnio 2 dalies 3 punktą, nepagrindžiant, kodėl konfiskuojamas turtas pripažįstamas iš nusikalstamos veikos gautu turtu, yra ydinga. Byloje nesant įrodymų, pagrindžiančių nusikalstamą pinigų kilmę, nuosprendžio dalis dėl turto konfiskavimo buvo panaikinta.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo, reglamentuojančio turto konfiskavimo klausimus.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-204-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose numatytais pagrindais dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo, reglamentuojančio bausmių subendrinimo taisyklės, dėl nepagrįstai nustatytos nuteistojo K. G. atsakomybę lengvinančios aplinkybės bei dėl teismo išvadų neatitikimo faktinių bylos aplinkybių.

Apygardos teismas nuteistojo K. G. atsakomybę už nusikalstamos veikos, numatytos BK 260 straipsnio 1 dalyje, padarymą, lengvinančia aplinkybe buvo pripažinęs jo prisipažinimą ir nuoširdų gailėjimąsi. Apeliacinis teismas šią aplinkybę panaikino, atsižvelgęs į tai, kad K. G. nepripažino esminių BK 260 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos sudėties požymių, o jo gailėstis buvo deklaratyvus.

Apygardos teismas K. G. nuteisė pagal BK 260 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis tiksliai nenustatytu laiku, iš ikiteisminio tyrimo metu nenustatyto asmens, nenustatytomis aplinkybėmis įgijo psichotropinės medžiagos – mefedrono, kurią neteisėtai laikė savo gyvenamojoje vietoje.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas aplinkybę dėl neteisėto psichotropinės medžiagos įgijimo nustatė ne byloje surinktais ir teisiama jame posėdyje ištirtais įrodymais, bet ją preziumavo iš nustatyto neteisėto laikymo fakto, todėl ši aplinkybė buvo pašalinta iš nuosprendžio aprašomosios dalies.

Taip pat nuosprendis pakeistas, naujai subendrinant nuteistajam šiuo ir ankstesniais nuosprendžiais paskirtas bausmes, nes konstatuota, kad apygardos teismas netinkamai parinko bausmių bendrinimo būdą.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas, panaikinant nuteistojo atsakomybę lengvinančią aplinkybę, naujai subendrinant nuteistajam skirtas bausmes bei iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinant aplinkybę dėl nuteistojo nuteisimo pagal BK 260 straipsnio 1 dalį už neteisėtą psichotropinės medžiagos įgijimą, kadangi ši aplinkybė nebuvo įrodyta byloje surinktais įrodymais, bet buvo preziumuota iš psichotropinės medžiagos laikymo fakto.

Nuosprendis skūstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą *atmetė*.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-16-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

A. J. nuteistas dėl didelės vertės svetimo turto pasisavinimo ir apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo.

Apeliacinės instancijos teismas nuosprendyje identifikavo ydingus ir negalimus bausmės skyrimo motyvus: nuteistojo nenuoširdumą teismui, bandymą išvengti atsakomybės – tokie reikalavimai prieštarauja asmens teisei į gynybą. Teismas, iš naujo skirdamas bausmę, atsižvelgė į tai, kad asmuo yra vienintelis įmonės akcininkas, todėl padaryto nusikaltimo pavojingumo laipsnis yra mažesnis, taip pat į tai, kad iki apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo praėjo daug laiko (daugiau nei 4 metai) ir paskyrė artimesnę sankcijos žemutinei ribai laisvės atėmimo bausmę. Apeliacinės instancijos teismas taip pat pritaikė BK 75 straipsnio naująją redakciją ir atidėjo paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

Teismas konstatavo netinkamą baudžiamojo įstatymo taikymą dėl nuteistajam paskirto turto konfiskavimo. Teismas, remdamasis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika, konstatavo, kad turto konfiskavimas šioje baudžiamojoje byloje yra neproporcingas, atsižvelgiant į tai, kad pasisavintas turtas buvo sukurtas įmonės, kurios vieninteliu akcininku buvo pats nuteistasis; teismas atkreipė dėmesį ir į tai, kad nuosprendyje nepaminėtas joks valstybės ar visuomenės interesas, o nuspręsta konfiskuoti A. J. turtą todėl, kad jis būdamas abiejų bendrovių direktoriumi ir vieninteliu akcininku, negalėjo pats reikšti jokio civilinio ieškinio dėl turčinės žalos atlyginimo.

IŠVADA: teismas nustatė, kad baudžiamasis įstatymas, skiriant bausmę, buvo pritaikytas netinkamai. Faktinės bylos aplinkybės įvertintos neteisingai. Apeliacinės instancijos teismas paskyrė švelnesnę bausmę, atidėjo jos vykdymą. Dėl neproporcingumo taip pat panaikintas pirmosios instancijos nuosprendžiu taikytas turto konfiskavimas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskūstas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-435-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismas nuteisė A. V. pagal BK 199(2) straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį, nustatydamas, kad pagal baudžiamosios bylos medžiagą nustatyтина nuteistojo baudžiamąją atsakomybę lengvinanti aplinkybė – prisipažinimas padarius nusikalstamą veiką ir nuoširdus gailėjimasis. Asmuo iš karto ir nuosekliai parodymuose prisipažino dėl nusikalstamos veikos padarymo, kritiškai vertino savo elgesį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos medžiagą, pakeitė nuosprendį, pripažindamas BK 59 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą atsakomybę lengvinančią aplinkybę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-373-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu I. S., A. U. ir G. V. nuteisti pagal BK 294 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas, nuosprendžiu priteisdamas nukentėjusiajam negautų pajamų dydį, rėmėsi tik civiliniame ieškinyje įvardyta negautų pajamų suma, nenurodydamas, koku būdu negautos pajamos apskaičiuotos. Byloje nėra įrodymų civiliniam ieškiniumi pagrįsti dėl negautų pajamų atlyginimo, todėl civilinio ieškinio daliai dėl turtinės žalos atlyginimo teisingai išspręsti, apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiu pripažinti nukentėjusiojo teisė į civilinio ieškinio dalies dėl negautų pajamų atlyginimo patenkinimą, o jos dydžio klausimas perduotinas nagrinėti civilinio proceso tvarka. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, apygardos teismo nuosprendyje taip pat nepakankamai atsižvelgta į neturtinės žalos dydžio nustatymo kriterijus (ypač – padarinius, nukentėjusiojo įtaką jų atsiradimui).

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nepagrįstą baudžiamojo įstatymo taikymą, nevisapusiškai atsižvelgus į turtinės ir neturtinės žalos dydžio nustatymo aplinkybes, sprendžiant civilinių ieškinių patenkinimo klausimą.

2016 m. sausio 5 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi baudžiamojoje byloje Nr. 2K-70-976/2016 pakeisti apygardos teismo ir apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiai. Nutartimi iš nuosprendžio ir nutarties pašalinti teismų nustatyti savavaldžiavimo padariniai, pakeista nuosprendžio ir nutarties dalis dėl civilinio ieškinio – ieškinys dėl turtinės žalos paliktas nenagrinėtas bei sumažintas atlygintinos neturtinės žalos dydis.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-656-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu S. S. pripažinta kalta pagal BK 260 straipsnio 1 dalį (3 epizodai) ir nuteista 4 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausme.

Apeliacinės instancijos teismas sutiko su nuteistosios nusikalstamų veikų kvalifikavimu ir jai paskirta bausme bei turto konfiskavimu, tačiau konstatavo netinkamą konfiskuotinos piniginių lėšų sumos nustatymą dėl euro įvedimo – konfiskuotina pinigų suma turi būti nurodoma ne tik litais, bet ir eurais, apvalinant teisės aktų nustatyta tvarka.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė techninio pobūdžio klaidą, nurodant konfiskuotino turto vertę ir ją apibūdinančią valiutą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Neteisingai paskirta bausmė / netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-91-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

D. Ž., A. Ž. ir N. N. nuteisti pagal BK 183 straipsnio 2 dalį dėl bendrovės UAB (duomenys neskelbtini) turto pasisavinimo.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl bausmės – baudos, kadangi pirmosios instancijos teismas taikė neteisingą (didesnį) MGL dydį litais, dėl ko nuteistiesiems buvo paskirta neteisinga bausmė. Teismas nustatė BK 3 straipsnio 3 dalies pažeidimą.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl pasisavintų piniginių lėšų konfiskavimo. Teismas nustatė, kad pasisavintos bendrovės lėšos yra nusikalstamos veikos rezultatas, todėl jos turi būti konfiskuotos BK 72 straipsnio 2 dalies pagrindu.

IŠVADA: nustatęs BK 3 straipsnio 3 dalies pažeidimą skiriant nuteistiesiems bausmę – baudą, apeliacinis instancijos teismas pakeitė nuosprendį, perskaičiuodamas nuteistiesiems paskirtų baudų dydžius. Taip pat pritaikyta BK 72 straipsnio 2 dalis ir konfiskuotas BK 183 straipsnio 2 dalies nusikaltimo rezultatu esantis turtas – piniginių lėšos.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

Bausmių sušvelninimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-120-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 punkte numatytu pagrindu. Nuteistajam I. B. pagal BK 300 straipsnio 2 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 3 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 2 metų laisvė atėmimo bausmė.

I. B. buvo nuteistas pagal BK 300 straipsnio 2 dalį už tai, kad jis, veikdamas bendrininkų grupe, organizavo netikrų asmens tapatybės kortelės ir vairuotojo pažymėjimo pagaminimą bei šiuos suklastotus dokumentus laikė, gabenė ir siuntė.

Apeliacinis teismas nustatė, kad apygardos teismas, paskirdamas I. B. laisvės atėmimo bausmę, žymiai viršijančią sankcijoje nustatytos bausmės vidurkį, tokio savo sprendimo visiškai nemotyavo, tuo pažeisdamas BK 61 straipsnio 2 dalies reikalavimus. Apeliacinis teismas, nuteistajam skirdamas švelnesnę bausmę, atsižvelgė į tai, kad jo vaidmuo nusikalstamos veikos padaryme buvo antraeilis, suklastoti dokumentai nepateko į rinką, taip pat atsižvelgta į tai, kad I. B. yra dirbantis, turi šeimą, po šio nusikaltimo padarymo daugiau nenusikalto.

IŠVADA: atsižvelgus į padaryto nusikaltimo bei nuteistojo asmenybės mažesni pavojingumą, nuteistajam pagal BK 300 straipsnio 2 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 3 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 2 metų laisvė atėmimo bausmė.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-120-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punkte numatytais pagrindais.

N. R. nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį ir BK 222 straipsnio 1 dalį dėl patikėto didelės vertės bendrovės turto pasisavinimo.

Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgęs į pasikeitusį teisinį reguliavimą, pritaikė BK 75 straipsnį. Teismas įvertino nuteistojo padaryto nusikaltimo pavojingumą, nurodė, kad asmuo yra nuteistas, turi šeimą, augina du nepilnamečius vaikus, dirba.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė pagrindą taikyti BK 75 straipsnį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-445-453/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu D. P. nuteistas pagal BK 135 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs visumą reikšmingų teisinių ir faktinių aplinkybių, nustatytų pagal baudžiamosios bylos medžiagą, nustatė esant pagrindą ir sąlygas taikyti naująją BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą. Teismas atsižvelgė į tai, kad nuteistasis turi šeimą, anksčiau nuteistas, nukentėjęsysis atsisakė procesinio nukentėjusiojo statuso, nesikreipė dėl turtinės ar neturtinės žalos atlyginimo.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas konstatavo esant teisinį ir faktinį pagrindą taikyti naująją BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-175-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. Š. pripažintas kaltu dėl BK 225 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad baudžiamosios bylos medžiagoje yra išskirtinės aplinkybės, rodančios, kad straipsnio sankcijoje numatytos bausmės paskyrimas aiškiai prieštarauja teisingumo principui: komisijiniu ekspertizės aktu nustatytos sunkios ligos, kuriomis serga nuteistasis ir senyvas amžius.

IŠVADA: Apeliacinės instancijos teismas pritaikė BK 54 straipsnio 3 dalį ir paskyrė nuteistajam laisvės apribojimo bausmę, atsižvelgdamas į išskirtines baudžiamosios bylos aplinkybes, susijusias su nuteistojo sveikatos būkle.

Nuosprendis apskųstas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išnagrinėjęs skundo priimtinumą klausimo.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-602-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu Ž. L. nuteistas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, 182 straipsnio 1 dalį, 300 straipsnio 1 dalį, 222 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas pagal BK 183 straipsnio 2 dalį paskyrė aiškiai per griežtą bausmę ir sumažino paskirtos laisvės atėmimo bausmės dydį iki 3 metų.

Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad pirmosios instancijos teismas, skirdamas terminuotą laisvės atėmimą, taip pat netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą, kadangi baudžiamosios bylos medžiagoje yra pakankamai duomenų, leidžiančių daryti išvadą, kad bausmės tikslai gali būti pasiekti pritaikius BK 75 straipsnio 1 dalį. Teismas atsižvelgė į tai, kad nenustatyta nuteistojo atsakomybę sunkinančių aplinkybių, nuteistojo atžvilgiu yra priimti keli apkaltinamieji nuosprendžiai, nors veikos buvo padarytos tuo pačiu laikotarpiu, taigi galėjo būti nagrinėjamos vienoje byloje, baudžiamojo proceso trukmė buvo pernelyg ilga.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas sušvelnino nuteistajam paskirtą bausmę, sutrumpindamas laisvės atėmimo bausmės terminą ir taip pat pritaikė jos vykdymo atidėjimą pagal BK 75 straipsnį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-205-197/2015 nuosprendis pakeistas, vadovaujantis BPK 328 straipsnio 2 punktu.

Apygardos teismo nuosprendžiu S. P. nuteista pagal BK 222 straipsnį, 183 straipsnio 2 dalį, 184 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, apygardos teismas nepakankamai įvertino nuteistąją charakterizuojančias aplinkybes (teisiama pirmą kartą, administracine tvarka nebausta, charakterizuojama teigiamai, dirba, rūpinasi motina, kuriai reikalinga speciali nuolatinė slauga), todėl paskyrė per griežtą galutinę bausmę. Apeliacinės instancijos teismas pritaikė po nuosprendžio priėmimo įsigaliojusią BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėjo nuteistajai paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas nepakankamai įvertino bausmės individualizavimui reikšmingas aplinkybes ir paskyrė per griežtą bausmę, kuri apeliacinio teismo nuosprendžiu pakeista švelnesne, atidedant jos vykdymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Bausmių sugriežtinimas

Lietuvos apeliacinis teismas 2015 m. Klaipėdos apygardos teismo nuosprendžiais paskirtų bausmių nepagriežtino.

Nuosprendyje išdėstytų teismo išvadų neatitikimas bylos aplinkybių

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-214-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose numatytais pagrindais, apeliacinės instancijos teismas pašalino vieną pirmosios instancijos teismo išvadą, neatitinkančią bylos aplinkybių, taip pat pripažino naują nuteistojo atsakomybę lengvinančią aplinkybę bei sumažino jam skirtą laisvės atėmimo bausmę.

K. S. buvo nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis nukentėjusiajam sudavė daugybinius smūgius rankomis, kojomis bei nenustatytu buką briauną turinčiu daiktu į galvą, krūtinę, juosmenį, rankas, dėl ko nukentėjusiajam buvo padaryti sužalojimai, nuo kurių jis mirė.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo išvada dėl smūgių nukentėjusiajam sudavimo kojomis nepasitvirtino, todėl ši aplinkybė pašalinta iš nuosprendžio aprašomosios dalies.

Sumažinus nuteistajam inkriminuotos nusikalstamos veikos apimtį ir nustačius naują atsakomybę lengvinančią aplinkybę (po nuosprendžio priėmimo nuteistojo žmona visiškai atlygino žalą nukentėjusiosioms), K. S. pagal BK 129 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 11 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė. Apygardos teismas nuosprendyje nurodė, kad nuteistajam skirtina bausmė, artima sankcijoje numatytam vidurkiui, tačiau realiai paskirta laisvės atėmimo bausmė, kurios dydis yra lygus šiam vidurkiui.

IŠVADA: iš nuosprendžio, kaip neatitinkanti bylos aplinkybių, pašalinta aplinkybė dėl smūgių nužudytajam sudavimo kojomis. Taip pat nuteistojo atsakomybę lengvinančia aplinkybe pripažintas savanoriškas žalos atlyginimas (žala atlyginta po nuosprendžio priėmimo) ir nuteistajam pagal BK 129 straipsnio 1 dalį paskirta 1 metais mažesnė bausmė. Pažymima, kad apygardos teismas nuosprendyje nurodė, kad nuteistajam skirtina bausmė, artima sankcijoje numatytam vidurkiui, tačiau realiai paskyrė vidurkio dydžio laisvės atėmimo bausmę.

Nuosprendis apskųstas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išnagrinėjęs skundo priimtinumą klausimo.

Netinkamai išspręsti nuosprendžio klausimai, susiję su civiliniu ieškiniu, proceso išlaidų atlyginimu

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-552-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytu pagrindu, sumažinant nukentėjusiajai priteistos turtinės žalos dydį.

A. B. nuteista pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą už tai, kad, būdama apsvaigusi nuo alkoholio, tarpusavio konflikto su A. N. metu vieną kartą virtuviniu peiliu dūrė A. N. į krūtinės viršutinės dalies kairę pusę, dėl to dėl kiaurinio aortos pažeidimo išsivystė širdies tamponada ir nukentėjusysis, greitai mirtinai nukraujavęs, mirė įvykio vietoje.

Priteistos žalos atlyginimo dydis sumažintas dėl to, kad nepateikti rašytiniai įrodymai, patvirtinantys būsimas nukentėjusiosios išlaidas (paminklo statybos išlaidos). Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad vien nukentėjusiosios teiginiai nėra pakankamas pagrindas priteisti turtinės žalos atlyginimą dalyje.

IŠVADA: priteistinos turtinės žalos dydis sumažintas dėl to, kad nukentėjusioji nepateikė objektyvių įrodymų, pagrindžiančių būsimas išlaidas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-277-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 4 punkte numatytu pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. D. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį, nukentėjusiajai priteistas 1 393,04 euro turtinei žalai atlyginti, kitai nukentėjusiajai – 14 492,75 eurų neturtinei žalai atlyginti.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad nukentėjusioji prašė atlyginti turtinę žalą, kuri dar nėra patirta (paminklo pastatymo ir kapo sutvarkymo išlaidos). Dėl šios priežasties iš nuteistojo priteistos turtinės žalos dydis yra mažintinas iki 523,05 euro.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nepagrįstai priteistą per didelį turtinės žalos atlyginimą ir sumažino jo dydį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Nuosprendžių pakeitimas, vadovaujantis BPK 327 straipsnio nuostatomis

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-118-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 327 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Panaikinta nuosprendžio dalis, kuria K. L. buvo išteisintas pagal BK 220 straipsnio 1 dalį (2 nusikalstamos veikos), ir ši bylos dalis nutraukta, suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui. Likusi nuosprendžio dalis dėl K. L. ir kito nuteistojo išteisinimo dėl kitų nusikalstamų veikų palikta nepakeista.

Apeliacinis teismas nurodė, kad nors BK yra numatytas tik draudimas priimti apkaltinamąjį nuosprendį, tačiau pagal formuojamą LAT praktiką, esant BPK 3 straipsnio 1 dalies 2-9 punktuose numatytoms aplinkybėms, tarp jų ir suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminams, nebegali būti priimamas ne tik apkaltinamasis, bet ir išteisinamasis nuosprendis, tokiu atveju vienintelis sprendimas yra nutraukti bylą teismo nutartimi. Byloje nėra duomenų, kad apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties termino eiga dėl K. L. padarytų nusikalstamų veikų, numatytų BK 220 straipsnio 1 dalyje, būtų sustojusi arba nutrūkusi, todėl suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui byla dėl minėtų nusikalstamų veikų turėjo būti nutraukta.

IŠVADA: panaikinta nuosprendžio dalis dėl vieno iš išteisintųjų išteisinimo dėl dviejų nusikalstamų veikų, nes nustatyta, kad išteisinamojo nuosprendžio priėmimo metu dėl šių nusikalstamų veikų jau buvo suėjęs baudžiamosios atsakomybės senaties terminas, todėl nebegalėjo būti priimtas nei apkaltinamasis, nei išteisinamasis nuosprendis.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

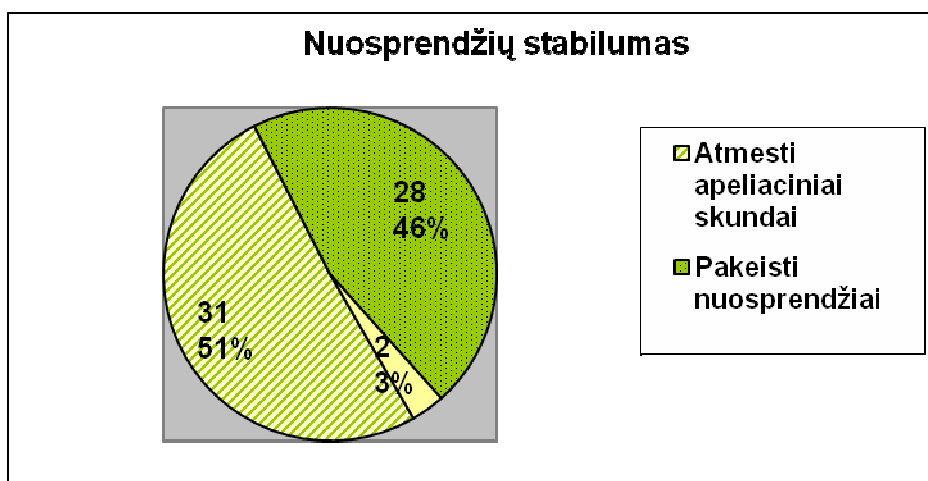
2015 METAIS LIETUVOS APELIACINIAME TEISME IŠNAGRINĖTŲ APELIACINIŲ SKUNDŲ DĖL ŠIAULIŲ APYGARDOS TEISMO PRIIMTŲ NUOSPRENDŽIŲ APŽVALGA

Per 2015 metus Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti apeliaciniai skundai, pateikti dėl 61 Šiaulių apygardos teismo priimto nuosprendžio.

Toliau pateiktoje lentelėje bei diagramoje nurodomas skaičius bylų, kuriose pirmosios instancijos teismo nuosprendžiai palikti nepakeisti, pakeisti ar panaikinti (duomenys gauti, naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenimis)¹

¹ Šioje lentelėje pateikti bylų skaičiai apskaičiuoti, vieną baudžiamąją bylą prilyginant vienam vienetai, nepriklausomai nuo to, kiek apeliacinių skundų ir dėl kelių asmenų buvo išnagrinėta toje byloje.

Bylų, kuriose nagrinėti apeliaciniai skundai, bendras skaičius	61 byla
Bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti , skaičius (procentinė išraiška)	31 byla (51 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai pakeisti , skaičius (procentinė išraiška)	28 bylos (46 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai panaikinti ² , skaičius (procentinė išraiška)	2 bylos (3 %)

Kaip matyti iš aukščiau pateiktos lentelės, 2015 metais apeliaciniai skundai buvo atmesti 51 % visų išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Šiaulių apygardos teismo priimtų nuosprendžių. 2014 metais skundai buvo atmesti 56 % visų apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Šiaulių apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

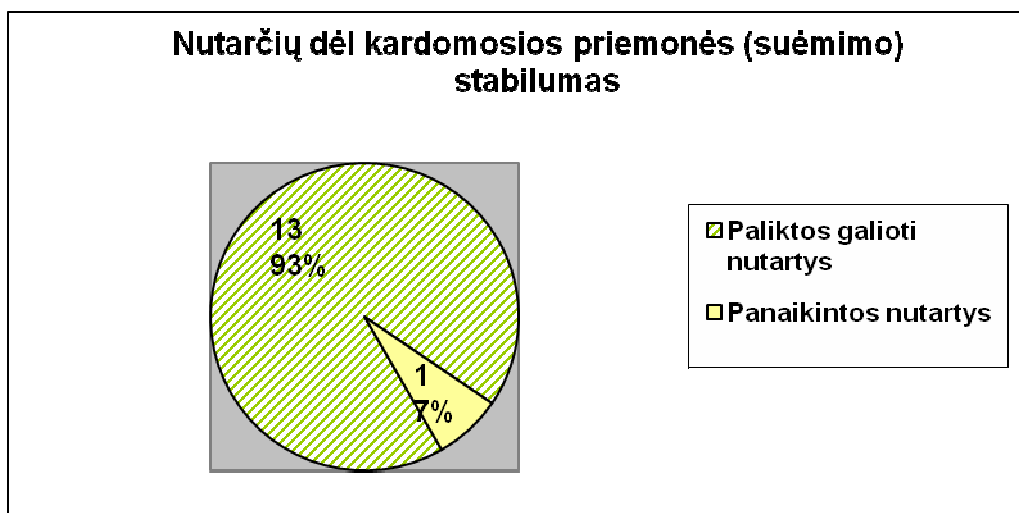
Konstatuojama, kad Šiaulių apygardos teismo nuosprendžių, dėl kurių 2015 m. priimti Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai, stabilumas, lyginant su 2014 metais, yra šiek tiek sumažėjęs, tačiau atitinka bendrą visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį, kuris 2015 metais siekia 52 % (2014 metais vidurkis buvo 50 %).

Šiaulių apygardos teismo procesinių sprendimų stabilumą iliustruoja ir skundų dėl Šiaulių apygardos teismo priimtų **nutarčių dėl kardomosios priemonės (suėmimo)** išnagrinėjimo rezultatai 2015 metais.

² Panaikintais laikomi tik tie nuosprendžiai, kurie yra panaikinti visa apimtimi, nepriklausomai nuo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO pažymėto bylos išnagrinėjimo rezultato. Nuosprendžiai, kuriuose yra panaikinama tik dalis nuosprendžio, o likusi dalis paliekama nepakeista, laikomi pakeistais nuosprendžiais.

Toliau pateiktoje lentelėje ir diagramoje nurodomas apskųstų nutarčių dėl suėmimų skaičius ir dėl šių nutarčių pateiktų skundų išnagrinėjimo rezultatai

Apskųstų nutarčių dėl suėmimų bendras skaičius	14 nutarčių
Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	13 nutarčių (93 %)
Panaikintų nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	1 nutartis (7 %)

Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimo dalis, siekianti 93 %, yra nežymiai mažesnė nei visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų vidurkis, kuris 2015 metais yra 96 %.

Nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežastys

Siekiant išsamiau išanalizuoti, kokios priežastys lėmė Šiaulių apygardos teismo priimtų nuosprendžių pakeitimą ar panaikinimą 2015 metais, šioje apžvalgoje yra išskiriamos kelios nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežasčių grupės, joms priskiriant konkrečias 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas baudžiamąsias bylas pagal apeliacinius skundus dėl Šiaulių apygardos teismo nuosprendžių.

Pažymėtina, kad nuosprendžių pakeitimas bei panaikinimas dažniausiai yra grindžiamas keliais Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 327, 328 ir 329 straipsnių punktais, t. y. to paties nuosprendžio pakeitimą ar panaikinimą lemia kelių pagrindų buvimas, tačiau šioje apžvalgoje, siekiant aiškesnio informacijos pateikimo, viena byla yra priskiriama tik vienai priežasčių grupei, priklausomai nuo to, kuri priežastis, apžvalgos autoriaus nuomone, geriau iliustruoja sprendimą pakeisti ar panaikinti pirmosios instancijos teismo nuosprendį.

Nuosprendžių panaikinimo priežastys

2015 metais buvo panaikinti trys Šiaulių apygardos teismo nuosprendžiai (vienas nuosprendis panaikintas dėl nepagrįsto asmenų išteisinimo ir du – dėl esminių BPK pažeidimų).

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

2015 m. nė vienas nuosprendis nepanaikintas dėl nepagrįsto asmenų nuteisimo.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-26-165/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismas išteisino D. M. (F.) dėl 1961 m. BK 104 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, neįrodžius, kad asmuo dalyvavo darant nusikalstamą veiką.

Apeliacinės instancijos teismas, atlikęs pakartotinį įrodymų tyrimą, nustatė, kad baudžiamosios bylos medžiagoje yra pakankamai duomenų, leidžiančių daryti išvadą, kad išteisintasis, tyčia smogdamas merginai į galvos sritį suvokė, jog kelia pavojų jos gyvybei, numatė, kad ji gali patirti mirtiną sužalojimą, ir nors nenorėjo tokių padarinių, tačiau sąmoningai leido jiems atsirasti, tokiu būdu, veikdamas netiesiogine tyčia, nužudė nukentėjusiąją. Pripažinęs asmenį kaltu dėl nužudymo, apeliacinės instancijos teismas paskyrė jam laisvės atėmimo bausmę, didesnę nei bausmės vidurkis. Atsižvelgdamas į tai, kad nusikalstamą veiką asmuo padarė iki 2000 m. vasario 29 d. imtinai, teismas pritaikė 2000 m. balandžio 11 d. LR įstatymą Nr. VIII-1619 „Dėl amnestijos akto“ (6 straipsnį). Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiu patenkinti nukentėjusiųjų civiliniai ieškiniai ir iš nuteistojo priteistas turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas, taip pat priteisto išlaidos advokato paslaugoms apmokėti bei nuteistojo ekstradicijos metu patirtos policijos departamento išlaidos.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos medžiagą, nustatė, kad D. M. netiesiogine tyčia nužudė nukentėjusiąją. Priėmus naują, apkaltinamąjį nuosprendį, iš nuteistojo priteistas turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas, ekstradicijos išlaidos ir išlaidos advokato paslaugoms apmokėti.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas panaikino Lietuvos apeliacinio teismo nutartį ir perdavė bylą nagrinėti iš naujo apeliacine tvarka. Išnagrinėjus bylą iš naujo apeliacine tvarka, Lietuvos apeliacinis teismas apeliacinį skundą atmetė.

Esminiai BPK pažeidimai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-384-396/2015 nuosprendis **panaikintas**, vadovaujantis BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose ir BPK 329 straipsnio 4 punkte numatytais pagrindais.

V. P. buvo nuteistas pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 130 straipsnį už tai, kad jis, durdamas peiliu kelis kartus į kaklą, mesdamas į galvą iš pusplyčių bei suduodamas smūgius, pasikėsino nužudyti savo sutuoktinę, tačiau nusikalstamos veikos nebaigė dėl nuo jo valios nepriklausančių aplinkybių, nes manydamas, kad sutuoktinė mirė, nutraukė neteisėtus veiksmus ir pasišalino iš įvykio vietos.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai taikė baudžiamąjį įstatymą, nuosprendyje išdėstytos teismo išvados neatitinka bylos aplinkybių, neteisingai paskirta bausmė bei surašydamas apkaltinamąjį nuosprendį apygardos teismas padarė esminį BPK pažeidimą (pažeidė BPK 305 straipsnio 1 dalies, BPK 307 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatas) dėl ko buvo suvaržytos įstatymų garantuotos kaltinamojo teisės ir tai sukliudė teismui išsamiai ir nešališkai išnagrinėti bylą.

Apygardos teismas nuosprendyje buvo nurodęs, kad tyčinis sveikatos sutrikdymas, padarytas esant tiesioginei apibrėžtai tyčiai, yra kvalifikuojamas kaip pasikėsinimas nužudyti, todėl konstatavo, kad V. P. padarė nusikaltimą, numatytą BK 22 straipsnio 1 dalyje ir 129 straipsnio 2 dalies 3 punkte. Tačiau apygardos teismas toliau nuosprendžio motyvuojamojoje ir rezoliucinėje dalyje nurodė, kad V. P. nusikalstamos veikos padarymo metu buvo fiziologinio afekto būsenoje, todėl nusikalstama veika turi būti perkvalifikuota į BK 22 straipsnio 1 dalį ir 130 straipsnį, kaip pasikėsinimas nužudyti labai susijaudinus.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad minėtos apygardos teismo nuosprendyje išdėstytos išvados yra prieštaringos, o byloje surinkti įrodymai neįrodo, kad byloje yra nustatytos visos būtinos sąlygos veikos kvalifikavimui pagal BK 130 straipsnį. Apeliacinis teismas padarė išvadą, kad V. P. jam inkriminuotos nusikalstamos veikos padarymo metu buvo ne fiziologinio afekto būsenoje, bet tik paprastoje emocinėje įtampoje dėl žmonos neištikimybės bei pasakymo, kad ji jo nebemyli, todėl apeliacinis teismas nuteistojo nusikalstamą veiką perkvalifikavo iš BK 22 straipsnio 1 dalies ir 130 straipsnio į BK 22 straipsnio 1 dalį ir BK 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą bei nuteistajam paskyrė naują bausmę.

IŠVADA: apygardos teismas nuosprendyje išdėstė prieštaringas išvadas dėl nuteistojo nusikalstamos veikos kvalifikavimo ir taip padarė esminį BPK pažeidimą. Naujai, išnagrinėjęs bylą, apeliacinis teismas apygardos teismo nuosprendį panaikino ir priėmė naują nuosprendį, kuriuo nuteistojo veiką perkvalifikavo iš BK 22 straipsnio 1 dalies ir 130 straipsnio į BK 22 straipsnio 1 dalį ir 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

Nuosprendžių pakeitimo priežastys

Toliau pateiktoje lentelėje nurodomi pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti ir nurodomas baudžiamųjų bylų skaičius, kuriose buvo nustatyti konkretūs nuosprendžių pakeitimo pagrindai (vienoje byloje gali būti keli skirtingi pagrindai)

Pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti	Bylų skaičius 28
Dėl nepagrįsto asmenų <u>nuteisimo ir/ar išteisinimo</u>	6 bylos
Dėl netinkamo nusikalstamų veikų <u>kvalifikavimo ir netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo</u>	15 bylų
Vien dėl <u>bausmių pakeitimo</u>	4 bylos
Dėl nuosprendyje išdėstytų teismo <u>išvadų neatitikimo bylos aplinkybių</u>	1 byla
Dėl netinkamai išspręstų klausimų, susijusių su <u>civiliniu ieškiniu</u>	1 byla

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-76-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1, 3 punktuose ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl T. L. nuteisimo pagal BK 233 straipsnio 1 dalį, neįrodžius, kad jis dalyvavo padarant nusikalstamą veiką. Taip pat iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalintos neįrodytos aplinkybės dėl narkotinių medžiagų laikymo.

Be kitų nusikalstamų veikų T. L. buvo nuteistas pagal BK 233 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis nusiuntė grasinančio pobūdžio laišką, siekdamas išgąsdinti ir paveikti nukentėjusiuosius, kad jie ikiteisminio tyrimo metu duotų melagingus parodymus.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, padarė išvadą, kad byloje nėra pakankamai duomenų, kurie patvirtintų, jog grasinančio pobūdžio laišką atspausdino ir nukentėjusiesiems išsiuntė būtent T. L., todėl jis pagal BK 233 straipsnio 1 dalį išteisintas, neįrodžius jo dalyvavimo nusikalstamos veikos padaryme.

Taip pat nuosprendis pakeistas iš nusikalstamos veikos, numatytos BK 259 straipsnio 2 dalyje, aprašymo pašalinant nepasitvirtinusią aplinkybę dėl dalies kanapių (ir jų dalių) bei sėklų laikymo, tačiau nuteistajam paskirta bausmė palikta nepakeista.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmuo išteisintas pagal BK 233 straipsnio 1 dalį, nes neįrodyta, kad jis dalyvavo padarant nusikalstamą veiką. Taip pat kaip nepasitvirtinusios iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalintos aplinkybės dėl tam tikro narkotinių medžiagų kiekio laikymo.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-130-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl S. P. nuteisimo pagal BK 24 straipsnio 5 dalį ir 235 straipsnio 1 dalį, o nuosprendžio dalis dėl S. P. nuteisimo pagal BK 199² straipsnio 1 dalį palikta nepakeista.

S. P. buvo nuteistas pagal BK 24 straipsnio 5 dalį ir 235 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis palenkė kitą asmenį daryti nusikalstamą veiką, t. y. veikdamas kaip kurstytojas, savo byloje kitą asmenį sukurstė duoti jam pačiam palankius melagingus parodymus.

Apeliacinis teismas nurodė, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnyje įtvirtinta asmens teisė neduoti parodymų prieš save, savo šeimos narius ar artimus giminaičius lemia negalimumą ir tokios teisinės situacijos, kai asmuo baudžiamąja tvarka atsako už bendrininkavimą duodant melagingus parodymus savo paties baudžiamojoje byloje. Be to, nustatyta, kad liudytoja, kurios kurstymu duoti melagingus parodymus buvo kaltinamas S. P., dar nėra nuteista. Taigi neišspręstas vykdytojo baudžiamosios atsakomybės klausimas. Apeliacinis teismas nurodė, kad šioje byloje galėjo būti svarstomas klausimas dėl S. P. veiksmų atitikimo BK 233 straipsnyje numatytiems nusikalstamos veikos požymiams, tačiau byla apeliacine tvarka buvo nagrinėjama tik pagal nuteistojo apeliacinį skundą, todėl apeliacinis teismas neturėjo teisinės galimybės spręsti klausimo dėl S. P. veiksmų atitikties kito BK straipsnio dispozicijai.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmuo išteisintas pagal BK 24 straipsnio 5 dalį ir 235 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-22-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 4 punktuose numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl D. A. nuteisimo pagal BK 300 straipsnio 1 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant aplinkybes dėl pasisavinto turto vertės, atitinkamai sumažinta bankroto administratoriui priteisto civilinio ieškinio suma bei panaikinta nuosprendžio dalis, kuria buvo patenkintas VMI civilinis ieškiny, ir šis ieškiny

atmestas. Nuosprendžio dalis dėl D. A. nuteisimo pagal BK 222 straipsnio 1 dalį ir BK 183 straipsnio 2 dalį palikta nepakeista.

D. A. buvo nuteista pagal BK 300 straipsnio 1 dalį dėl buhalterinės apskaitos dokumentų, kurių įtraukimas į įmonės buhalterinę apskaitą lėmė apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo fakto konstatavimą, suklastojimo.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad D. A. dėl šios veikos buvo nuteista nepagrįstai, nes pagal susiformavusią teismų praktiką tais atvejais, kai apgaulingai tvarkant buhalterinę apskaitą yra suklastojami buhalterinės apskaitos dokumentai arba apskaitos registrai, kaltininko veika kvalifikuojama tik pagal BK 222 straipsnį, o tais atvejais, kai apgaulingai tvarkant minėtą apskaitą suklastojami kiti, ne buhalterinės apskaitos dokumentai, veika kvalifikuojama pagal BK 222 straipsnį ir BK 300 straipsnio atitinkamą dalį kaip idealioji nusikaltimų sutaptis.

Apeliacinis teismas taip pat nuosprendį pakeitė, patikslindamas pasisavinto turto vertę, t. y. ją sumažindamas. Apeliacinis teismas nustatė, kad dalyje D. A. inkriminuotos nusikalstamos veikos (turto pasisavinimo) padarymo laikotarpiu jos įmonė buvo individuali įmonė, kuri tik vėliau buvo reformuota į UAB. Individualios įmonės turtas nelaikomas svetimu jos savininkui, nes individuali įmonė yra neribotos atsakomybės juridinis asmuo. Nustačius mažesnę pasisavinto turto vertę, sumažinta ir bankroto administratoriui priteisto civilinio ieškinio suma.

Taip pat nuosprendis pakeistas, atmetant VMI civilinį ieškinį dėl gyventojų pajamų mokesčio, apskaičiuoto nuo D. A. pasisavinto turto vertės, priteisimo. Apeliacinis teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju, jei nebūtų buvę neteisėtų D. A. veiksmų (svetimo turto pasisavinimo), jai pareiga mokėti gyventojų pajamų mokestį nebūtų kilusi. Dėl to nesumokėtas minėtas mokestis negali būti laikomas Lietuvos valstybės negautomis pajamomis ir neatitinka CK 6.249 straipsnio 1 dalyje numatyto turtinės žalos apibrėžimo.

IŠVADA: nustačius, kad buhalterinės apskaitos dokumentų suklastojimą apima BK 222 straipsnio 1 dalis, nuteistoji išteisinta pagal BK 300 straipsnio 1 dalį. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant pasisavinto (BK 183 straipsnio 2 dalis) turto vertę bei atitinkamai sumažinant bankroto administratoriui priteisto civilinio ieškinio sumą. Taip pat atmestas VMI ieškinys dėl gyventojų pajamų mokesčio, apskaičiuoto nuo neteisėtai pasisavintos sumos, priteisimo iš nuteistosios.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-273-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl V. P. nuteisimo pagal BK 253 straipsnio 2 dalį, o nuosprendžio dalis dėl V. P. nuteisimo pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 178 straipsnio 1 dalį palikta nepakeista.

V. P. buvo nuteistas pagal BK 253 straipsnio 2 dalį už tai, kad jis, neturėdamas leidimo, nenustatytu laiku ir nenustatytoje vietoje įgijo didelį kiekį (51 vieneta) šovinių ir juos neteisėtai laikė.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai įvertino byloje surinktus įrodymus, dėl ko padarė faktinių bylos aplinkybių neatitinkančias išvadas dėl V. P. kaltės, neteisėtai įgijus ir laikius didelį kiekį šaudmenų. Nesant objektyvių ir neginčijamų įrodymų, patvirtinančių, kad V. P. neteisėtai įgijo ir laikė didelį kiekį šaudmenų, V. P. pagal BK 253 straipsnio 2 dalį išteisintas, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

IŠVADA: naujai įvertinus byloje surinktus įrodymus, asmuo išteisintas pagal BK 253 straipsnio 2 dalį, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-18-398/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte ir BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl

A. N. ir T. L. nuteisimo pagal BK 284 straipsnio 1 dalį, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamąjį nusižengimą požymius. Taip pat nuteistojo A. N. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 253 straipsnio 2 dalies į BK 253 straipsnio 1 dalį, o likusi nuosprendžio dalis dėl minėtų nuteistųjų nuteisimo už kitas nusikalstamas veikas palikta nepakeista.

A. N. ir T. L. be kitų nusikalstamų veikų (neteisėto nukentėjusiojo laisvės atėmimo, piktnaudžiavimo tarnyba ir kt.) buvo nuteisti pagal BK 284 straipsnio 1 dalį už tai, kad jie, panaudodami smurtą prieš nukentėjusįjį, kitų asmenų akivaizdoje prievarta įsisodino nukentėjusįjį į automobilį, kuriame sudavė nukentėjusiajam smūgius į galvą, padarydami nežymų sveikatos sutrikdymą, o vėliau dėl panaudoto smurto sąmonės netekusį nukentėjusįjį paliko miške.

Apeliacinis teismas, naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, konstatavo, kad nėra jokio pagrindo išvadai, jog A. N. ir T. L. įvykio metu veikė, turėdami tyčią pademonstruoti nepagarbą aplinkiniams ir aplinkai bei sutrikdyti visuomenės rimtį ar tvarką, ir juo labiau, kad jie tokias pasekmes sukėlė. Apygardos teismas nuosprendyje nepagrįstai nusprendė, kad smurtas prieš nukentėjusįjį buvo panaudotas dėl chuliganiškų paskatų, nesant jokio asmeninio konflikto, taip pat apygardos teismas nepasisakė, kuo pasireiškė visuomenės rimties sutrikdymas, koks buvo nuteistųjų tyčios turinys, todėl A. N. ir T. L. išteisinti pagal BK 284 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis taip pat pakeistas, nuteistojo A. N. veiksmus perkvalifikuojant iš BK 253 straipsnio 2 dalies į BK 253 straipsnio 1 dalį. Apeliacinis teismas nustatė, kad apygardos teismas padarė faktiniais bylos duomenimis nepagrįstą išvadą, jog policijos pareigūnas A. N. policijos komisariato kabinetuose rastais 109 šoviniais disponavo, neturėdamas tam leidimo. Konstatavus, kad neteisėtai buvo disponuota tik 9 šoviniais, o šis kiekis nėra didelis, nuteistojo nusikalstama veika perkvalifikuota į BK 253 straipsnio 1 dalį ir nuteistajam paskirta mažesnė laisvės atėmimo bausmė.

IŠVADA: nustatė, kad nukentėjusiajam nežymus sveikatos sutrikdymas buvo padarytas ne dėl chuliganiškų, bet dėl asmeninių paskatų ir tuo nebuvo sutrikdyta viešoji tvarka, asmenys išteisinti pagal BK 284 straipsnio 1 dalį. Konstatavus, kad neteisėtai buvo disponuota mažesniu kiekiu šovinių, nei buvo nustatęs apygardos teismas, vieno iš nuteistųjų nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 253 straipsnio 2 dalies į BK 253 straipsnio 1 dalį ir vietoj apygardos teismo skirtos laisvės atėmimo 4 metams 6 mėnesiams bausmės paskirta 1 metų laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Nepagrįstas asmenų išteisinimas

1. Baudžiamąjoje byloje Nr. 1A-174-518/2015 nuosprendžio dalis dėl nuteistojo E. Z. išteisinimo pagal BK 261 straipsnį panaikinta ir priimtas naujas apkaltinamasis nuosprendis, vadovaujantis BPK 329 straipsnio 2 punktu.

E. Z. nuteistas pagal BK 140 straipsnio 1 dalį dėl fizinio skausmo nepilnameči sukėlimo ir pagal BK 180 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad apygardos teismas netinkamai vertino byloje surinktus įrodymus dėl BK 261 straipsnio taikymo. Nuteistojo parodymai, kuriais rėmėsi apygardos teismas, priimdamas išteisinamąjį nuosprendį, yra nenuoseklūs ir prieštaringi, juos paneigia kita baudžiamosios bylos medžiaga. Narkotinių medžiagų platinimą nepilnamečiui patvirtina baudžiamosios bylos medžiaga (specialisto išvada, liudytojų parodymai).

Pripažinęs nuteistą kaltu dėl BK 261 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, apeliacinės instancijos teismas paskyrė E. Z. 5 metų laisvės atėmimo bausmę, kurią subendrino su anksčiau paskirtomis laisvės atėmimo bausmėmis ir galutinę subendrintą bausmę paskyrė laisvės atėmimą 5 metams.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat iš dalies patenkino nukentėjusiosios civilinį ieškinį ir priteisė nukentėjusiajam (mirusiosios motinai) 20 273 eurų. Teismas, iš dalies tenkindamas

civilinį ieškinį, atsižvelgė į Lietuvos Aukščiausios Teismo bei Lietuvos apeliacinio teismo suformuotus precedentus panašaus pobūdžio bylose.

IŠVADA: dėl netinkamo įrodymų vertinimo apygardos teismas nepagrįstai išteisino asmenį dėl BK 261 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo. Pripažinus asmenį kaltu dėl nurodytos nusikalstamos veikos, jam paskirta laisvės atėmimo 5 metams bausmė, o nukentėjusiajai priteistas neturtinės žalos atlyginimas pagal baudžiamojoje byloje pareikštą civilinį ieškinį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Netinkamas nusikalstamų veikų kvalifikavimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo D. K. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 1 dalies į BK 28 straipsnio 3 dalį ir 129 straipsnio 1 dalį ir nuteistajam paskirta 1 metais mažesnė laisvės atėmimo bausmė.

D. K. buvo nuteistas už tai, kad asmeninio konflikto metu, vieną kartą peiliu durdamas į kairę krūtinės pusę, nužudė kitą asmenį.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas neteisingai nustatė kai kurias faktines bylos aplinkybes ir padarė nepagrįstą išvadą, jog nusikalstamos veikos padarymo metu nebuvo susiklosčiusi būtinosios ginties situacija, o nusikaltimas padarytas D. K. veikiant netiesiogine tyčia. Apeliacinis teismas nustatė, kad nuteistasis D. K., suduodamas peiliu nukentėjusiajam, veikė būtinosios ginties sąlygomis, gindamasis nuo jo sveikatai gresiančio realaus pavojingo kėsینimosi, tačiau nuteistojo panaudotos gynybos priemonės prieš nukentėjusįjį, kuris agresyviai nusiteikęs artinosi prie nuteistojo be jokio ginklo ar žalojančio įrankio, neatitiko kėsینimosi pobūdžio ir pavojingumo, todėl apeliacinis teismas konstatavo būtinosios ginties ribų peržengimą.

IŠVADA: nustatė, kad nusikalstama veika buvo padaryta, peržengiant būtinosios ginties ribas, nuteistojo nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 1 dalies į BK 28 straipsnio 3 dalį ir 129 straipsnio 1 dalį, ir nuteistajam vietoj apygardos teismo skirtos 8 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 7 metų laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-622-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkto pagrindu. Nuteistojo R. K. nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punkto į BK 129 straipsnio 1 dalį.

R. K. nuteistas už tai, kad, būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, įžūliu elgesiu ir demonstruodamas aiškų asmens negerbimą, dėl chuliganiškų paskatų, tyčia sudavė ne mažiau kaip dvidešimt vieną smūgį rankomis, kojomis ir žarstekliu nukentėjusiajam R. T. į įvairias kūno vietas ir galvos sritį, taip padarydamas asmeniui įvairių sužalojimų, dėl ko asmuo, išsiliejus kraujui po kietuoju galvos smegenų dangalu virš dešinio pusrutulio, mirė.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad pirmosios instancijos teismas neteisingai susiejo nuosprendyje išdėstytus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos dėl BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punkto išaiškinimo ypatumus su byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, dėl ko netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą. Konkrečiu atveju pagrindinė nusikaltimo priežastis buvo ne siekis demonstruoti aiškų asmens negerbimą, parodyti panieką visuomenėje susiklosčiusiems elgesio normoms, netiesiogine tyčia padarant mirtį lėmusius sužalojimus kitam žmogui, o pirmaeilis, dominuojantis motyvas buvo „pamokyti“ nužudytąjį už tai, kad šis neva bendradarbiauja su teisėsaugos pareigūnais. Vidinė paskata, lėmusi apeliantą nusikalsti, nebuvo chuliganiška, buvo asmeninis pyktis, noras išsiaiškinti ir nukentėjusįjį „pamokyti“. Nuteistasis jau eidamas pas nukentėjusįjį į namus žinojo, kad prieš pastarąjį naudos fizinį smurtą, taip pat

tikruosius nusikaltimo subjekto elgesio motyvus, kuriuos jis laikė pakankamai rimtais, taigi chuliganiškų paskatų inkriminavimas šiuo atveju nėra teisingas.

Perkvalifikavus nuteistojo veiką taip pat paskirta nauja bausmė – 11 metų laisvės atėmimo (vietoj pirmosios instancijos teismo paskirtų 14 metų laisvės atėmimo).

IŠVADA: nustačius, kad nuteistojo veiksmuose nužudant nebuvo chuliganiškų paskatų, nusikalstama veika perkvalifikuota ir paskirta nauja, trumpesnio termino laisvės atėmimo bausmė.

Apžvalgos rengimo metu dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio pateiktas kasacinis skundas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nėra išsprendęs klausimo dėl skundo priimtimumo.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-164-518/2015 pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistojo V. P. veika iš BK 135 straipsnio 2 dalies 3 punkto perkvalifikuota į BK 135 straipsnio 1 dalį.

V. P. nuteistas už tai, kad asmeninio konflikto metu tyčia vieną kartą peilių dūrė savo šeimos nariui – sugyventinei į pilvo sritį, tuo tyčia sunkiai sutrikdydamas jos sveikatą.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad nuteistasis ir nukentėjusioji negali būti pripažinti šeimos nariais, kadangi: asmenys iki įvykio buvo pažįstami trumpą laiką (keturis mėnesius), nuteistasis paprašė nukentėjusiosios leisti pas ją apsigyventi keliems mėnesiams iki išvyks į užsienį, su nukentėjusiaja bendros ateities neplanavo, dažnai pykdavosi dėl alkoholio vartojimo, nukentėjusiajai gyvenimas kartu buvo patogus dėl savanaudiškų paskatų – nuteistasis mokėjo nuomą. Asmenų tarpusavio santykiai buvo pagrįsti tik neilgai trukusiu bendru gyvenimu vienoje patalpoje, alkoholio vartojimu ir ginčais. Tokie santykiai negali būti vertinami kaip pastovūs, pagrįsti tarpusavio atsakomybe, savanoriškais abipusiais išpareigojimais (finansiniais ir kt.), tvirtu emociniu prieraišumu, siekiu sukurti šeiminius santykius, todėl savo turiniu nėra būdingi šeimos nariams. Dėl šios priežasties apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistojo nusikalstamą veiką iš BK 135 straipsnio 2 dalies 3 punkto į BK 135 straipsnio 1 dalį.

Perkvalifikavus nusikalstamą veiką, paskirta nauja bausmė. Teismas atsižvelgė į tai, kad nuteistojo atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių nenustatyta, asmuo padarė sunkų nusikaltimą neišnykus teistumui, būdamas pripažintas pavojingu recidyvistu, nusikalto veikdamas netiesiogine tyčia, nedirbo, buvo baustas administracine tvarka, todėl skyrė nežymiai už sankcijos vidurkį didesnę laisvės atėmimo bausmę – laisvės atėmimą 5 metams ir 6 mėnesiams.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nepripažino nuteistojo ir nukentėjusiosios buvus šeimos nariais, dėl ko nuteistojo veika kvalifikuota kaip sveikatos sutrikdymas padarytas nesant šią veiką kvalifikuojančių požymių. Dėl pakeistos nusikalstamos veikos kvalifikacijos, sumažintas paskirtos bausmės dydis.

Apžvalgos rengimo metu dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio pateiktas kasacinis skundas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nėra išsprendęs klausimo dėl skundo priimtimumo.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-150-197/2015 J. M. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 3 punktą dėl artimojo giminaičio – vaiko tyčinio nužudymo jį sumušus.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad apygardos teismas nevisapusiškai ištyrė įvykio aplinkybes, nepašalino prieštaravimų, nemotyvuotai atmetė dalį įrodymų ir dėl to padarė klaidingą išvadą dėl tiesioginio priežastinio ryšio tarp nuteistojo atliktų smurtinių veiksmų ir nukentėjusiojo mirties. Apeliacinės instancijos teismas, remdamasis ekspertizės aktu, nustatė, kad J. M. atlikti smurtiniai veiksmai prieš nukentėjusįjį nėra jo mirties priežastis. Nuteistojo veika perkvalifikuota į BK 140 straipsnio 2 dalį. Nuteistasis atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal BK 38 straipsnį, kadangi bylos medžiagoje nustatytas jo prisipažinimas, nukentėjusiojo apklausos metu protokole užfiksuota frazė „dėl patirtų sužalojimų aš tėvui pretenzijų neturiu ir neturėsiu, civilinio ieškinio nereiškiu“, kurią teismas įvertino kaip susitaikymą su kaltinimu ir susitarimą dėl žalos, todėl konstatavo visas BK 38 straipsnio taikymo sąlygas.

IŠVADA: apygardos teismo nuosprendis pakeistas dėl nevisapusiško įrodymų įvertinimo, nustatant priežastinį ryšį tarp smurtinių veiksmų ir nukentėjusiojo mirties.

Nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 2 dalies 3 punkto į BK 140 straipsnio 2 dalį, atleidžiant asmenį nuo baudžiamosios atsakomybės pagal BK 38 straipsnį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-142-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. V. pripažintas kaltu dėl BK 253 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos ir BK 135 straipsnio 2 dalies 7 punkte uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad išnagrinėjęs bylą pirmosios instancijos teismas neįvertino surinktų įrodymų visumos, tuo pažeidė BK 20 straipsnio 5 dalies nuostatas, ir todėl padarė nepagrįstą išvadą, kad bylos duomenys patvirtina V. V. kaltę dėl tyčinio kvalifikuoto sunkaus sveikatos sutrikdymo. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad nuteistojo veiksmuose nėra tyčios sunkiai sutrikdyti nukentėjusiosios sveikatą. Pagal baudžiamosios bylos faktinių aplinkybių visumą, nustatyta neatsargi kaltės forma. Teismas, nustatęs, kad nuteistasis padarė lengvesnę nusikalstamą veiką, paskyrė naują bausmę.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad apygardos teismas dalį asmens veiksmų, susijusių su sprogmenų gaminimu ir laikymu, nepagrįstai įvertino kaip savarankišką nusikalstamą veiką. Dėl šios priežasties nuteistajam paskirta nauja bausmė ir iš naujo subendrintos visos nuosprendžiu paskirtos bausmės.

Atsižvelgdamas į pasikeitusią BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją, įvertinęs reikšmingų faktinių aplinkybių visumą, apeliacinės instancijos teismas atidėjo nuteistajam paskirtos galutinės subendrintos bausmės vykdymą. Apeliacinės instancijos teismas taip pat sumažino nukentėjusiajai priteistinos neturtinės žalos dydį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė nusikalstamos veikos padarymą kita kaltės forma ir perkvalifikavo nuteistojo veiką iš BK 135 straipsnio 2 dalies 7 punkto į BK 137 straipsnio 1 dalį. Atitinkamai dėl palengvėjusios nuteistojo teisinės padėties, paskirta švelnesnė bausmė.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-270-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu nuteistieji pripažinti kaltais dėl bendrininkavimo darant nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu psichotropinėmis medžiagomis.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą BK 63 straipsnio nuostatų taikymą – bausmių sudėjimą vietoje bausmių apėmimo ir iš naujo subendrinimo V. L. paskirtas bausmes.

Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į būtinąjį gynėjo dalyvavimą baudžiamojoje byloje, taip pat panaikino nuosprendžio dalį, kuria iš nuteistojo S. R. buvo priteistos išlaidos už valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą. Teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl išlaidų specialisto tyrimui atlyginimo priteisimo iš nuteistųjų.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą BK 63 straipsnio nuostatų taikymą ir netinkamai išspręstus kitus nuosprendžio klausimus dėl proceso išlaidų priteisimo iš nuteistųjų.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-154-177/2015 nuosprendis panaikintas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. M. nuteistas dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, siekiant asmeninės naudos sau bei kitiems asmenims: neatlygintino skardinės stogo dangos priėmimo ir kišimosi į valstybės tarnautojo veiklą.

Apeliacinės instancijos teismas sumažino kaltinimo apimtį dėl nuteistojo veiksmų, suteikiant transportavimo paslaugą šiaudų granulėms atvežti ir šioje dalyje pakeitė bausmę. Teismas nepripažino, kad nuteistajam pasinaudojus 71 Lt vertės paslauga, buvo sukelti tokie padariniai, kurie atitiktų tokį pavojingumo laipsnį, dėl kurio turėtų būti taikomos baudžiamosios teisės priemonės. Nuteistojo veikos kvalifikavimas pagal BK 288 straipsnį yra perteklinis, kadangi kišimasis į valstybės tarnautojo veiklą yra pradėto piktnaudžiavimo, neatlygintinai priėmus skardinę stogo dangą, tęsinys ir ši veika atskirai nekvalifikuotina.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė perteklinį kvalifikavimą pagal BK 288 straipsnį, kadangi nuteistojo veiksmai, kvalifikuoti pagal BK 228 straipsnį, apima ir BK 288 straipsnyje uždraustus nusikalstamus veiksmus.

Apžvalgos rengimo metu dėl apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio pateiktas kasacinis skundas, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nėra išsprendęs klausimo dėl skundo priimtimumo.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-113-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punkte ir 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu grupė asmenų nuteisti dėl BK 225 straipsnio 1 dalyje, BK 226 straipsnio 2 dalyje, BK 227 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Lietuvos apeliacinis teismas nustatė, kad asmenų veikos buvo teisingai kvalifikuotos pagal BK 225 straipsnio 1 dalį ir BK 227 straipsnio 1 dalį, tačiau pažymėjo, kad skundžiamame nuosprendyje nepagrįstai konstatuota, jog dėl susitarimo priimti kyšį ir dėl kyšio priėmimo nuteistajam E. P. nesiėmus jokių veiksmų, dėl kurių UAB (duomenys neskelbtini) prarastų galimybę tęsti daugiabučių namų administravimo paslaugas, iš UAB (duomenys neskelbtini) nebuvo atimta teisė vykdyti minėtą veiklą. Nurodytą aplinkybę apeliacinės instancijos teismas pašalino kaip perteklinę, neturinčią reikšmės nusikalstamų veikų kvalifikavimui pagal BK 225 straipsnio 1 dalį ir 227 straipsnio 1 dalį, taip pat nustatė, kad ši aplinkybė yra neįrodyta.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad baudžiamojoje byloje nėra surinkta įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, jog du nuteistieji padarė BK 226 straipsnio 1 dalyje ir 226 straipsnio 2 dalyje numatytas nusikalstamas veikas – susitarė priimti ir duoti kyšį. Teismas konstatavo, kad nurodyta nuosprendžio dalis yra nemotyvuota, nepateiktas įrodymų vertinimas, apsiribota tik užfiksuotų pokalbių turinio išdėstymu, padarant deklaratyvią išvadą, jog kaltinimai pasitvirtino ir asmenims inkriminuotos nusikalstamos veikos yra įrodytos. Teismas padarė išvadą, kad nuteistųjų veika nepagrįstai kvalifikuota pagal 226 straipsnį, todėl ši nuosprendžio dalis panaikinta ir nurodytoje dalyje priimtas naujas nuosprendis, kuriuo asmenys išteisinti, kadangi nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Įvertinęs reikšmingų aplinkybių visumą, apeliacinės instancijos teismas taikė BK 40 straipsnį vienam iš nuteistųjų ir atleido jį nuo baudžiamosios atsakomybės laidavimo pagrindu.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas iš nusikalstamų veikų aprašymo pašalino neįrodytą aplinkybę jog dėl susitarimo priimti kyšį ir dėl kyšio priėmimo E. P. pačiam ar per jam pavaldžius asmenis nesiėmus jokių veiksmų, dėl kurių UAB (duomenys neskelbtini) prarastų galimybę tęsti miesto ir rajono daugiabučių namų administravimo paslaugas, iš UAB (duomenys neskelbtini) nebuvo atimta teisė vykdyti minėtą veiklą. Teismas padarė išvadą, kad nuteistųjų veika nepagrįstai kvalifikuota pagal 226 straipsnį, todėl ši nuosprendžio dalis panaikinta ir nurodytoje dalyje priimtas naujas nuosprendis, kuriuo asmenys išteisinti, kadangi nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Kiti netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo atvejai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-295-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuosprendis pakeistas dėl netinkamai pritaikytų BK nuostatų, reglamentuojančių bausmių subendrinimo klausimus.

Apeliacinis teismas nustatė, kad apygardos teismas nuteistiesiems A. G. ir K. V. už nusikalstamas veikas, numatytas BK 199 straipsnio 2 dalyje (narkotinių medžiagų kontrabanda) ir BK 260 straipsnio 3 dalyje (neteisėtas didelio kiekio narkotinių medžiagų įgijimas ir gabenimas), paskirtas bausmes nepagrįstai subendrinimo, taikydamas dalinių bausmių sudėjimo būdą. Apeliacinis teismas konstatavo, kad nusikalstamos veikos buvo padarytos idealiaja sutaptimi, todėl bausmės turėjo būti subendrintos, taikant bausmių apėmimo būdą. Pritaikius kitą bausmių subendrinimo būdą, nuteistiesiems paskirtos mažesnės galutinės subendrintos bausmės.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl netinkamai parinkto bausmių subendrinimo būdo.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1N-210-396/2015 nutartis, kuria atmetas nuteistojo prašymas dėl jam paskirtų bausmių subendrinimo ir galutinės subendrintos bausmės sušvelninimo, panaikinta pagal BPK 364 straipsnio 8 dalies 2 punktą dėl netinkamai pritaikytų BK nuostatų, reglamentuojančių bausmių subendrinimo klausimus.

Apeliacinis teismas nustatė, kad apygardos teismas nepagrįstai atmetė nuteistojo prašymą sušvelninti jam paskirtą subendrintą galutinę bausmę po to, kai 2015 m. gegužės 14 d. nutartimi viena iš subendrintų bausmių buvo sušvelninta. Apeliacinis teismas sutiko su apygardos teismo pozicija, kad švelnesnės bausmės paskyrimas negali daryti įtakos galutinės bausmės dydžiui, kadangi bausmės subendrintos apėmimo būdu. Tačiau apygardos teismui subendrinant bausmes, bausmė, kuri buvo sušvelninta 2015 m. gegužės 14 d. nuosprendžiu, liko nesubendrinta su kitomis bausmėmis. Apeliacinis teismas ištaisė apygardos teismo klaidą, pritaikė bausmių sudėjimo būdą ir nuteistajam paskyrė galutinę subendrintą bausmę.

IŠVADA: nutartis panaikinta ir priimtas naujas sprendimas dėl netinkamai taikyto bausmių subendrinimo.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-352-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Nuosprendis pakeistas, nustačius nuteistojo D. M., nuteisto pagal BK 129 straipsnio 1 dalį, atsakomybę lengvinančią aplinkybę – prisipažinimą padarius baudžiamojo įstatymo numatytą veiką ir nuoširdų gailėjimąsi.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai nepripažino minėtos nuteistojo atsakomybę lengvinančios aplinkybės, kadangi jis tiek ikiteisminio tyrimo metu, tiek ir teismo bylos nagrinėjimo metu prisipažino, padaręs nusikaltimą, nuoširdžiai gailėjosi.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl nepagrįstai nepripažintos nuteistojo atsakomybę lengvinančios aplinkybės. Paskirtą laisvės atėmimo bausmę teismas sumažino iki dešimties metų ir šešių mėnesių.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-56-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį, pašalindamas iš grupės asmenų nusikalstamų veikų (BK 260 straipsnio 3 dalis) kvalifikacijos baudžiamąją atsakomybę sunkinančią aplinkybę – nusikalstamų veikų padarymą organizuota grupe. Teismo nuomone, nuteistųjų organizuotumo lygis, nusikalstamų veikų padarymo mechanizmas ir intensyvumas bei pastovumas nebuvo tokio aukšto lygio, kuris atitiktų organizuotos grupės požymius. Teismas

nustatė, kad asmenų veiksmai atitinka tik veikų padarymą bendrininkų grupė. Nepaisant kvalifikacijos pasikeitimo, apeliacinės instancijos teismas bausmę sumažino tik vienam iš nuteistųjų.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas dėl netinkamai nustatytos bendrininkavimo formos – vietoje organizuotos grupės, nustatytas veikų padarymas bendrininkų grupė.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-40-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

M. R., S. J. ir M. Š. nuteisti už tai, kad veikdami bendrininkų grupė, padarė BK 181 straipsnio 2 dalyje uždraustą nusikalstamą veiką. M. R. taip pat nuteistas dėl BK 233 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį, kadangi pagal BK 63 straipsnio 9 dalį skundžiamu nuosprendžiu M. R. paskirtą bausmę subendrinus su ankstesniu jam priimtu nuosprendžiu nebuvo įskaityta pagal Šiaulių apygardos teismo 2012 m. spalio 12 d. nuosprendį, pakeistą Lietuvos apeliacinio teismo 2013 m. vasario 8 d. nuosprendžiu, atlikta bausmė. Todėl skundžiamas nuosprendis pakeistas, įskaitant į M. R. bausmės laiką pagal ankstesnį nuosprendį atliktą bausmę.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat pakeitė nuosprendžio dalį dėl išlaidų advokato paslaugoms apmokėti priteisimo, sumažindamas iš nuteistųjų priteistų išlaidų dalį suma, atitinkančia atstovavimo ikiteisminio tyrimo metu išlaidas (500 Lt), pripažindamas šių išlaidų dalį nepagrįsta. Šis teismo sprendimas argumentuotas tuo, kad ikiteisminio tyrimo metu nukentėjusiojo advokatas dalyvavo tik susipažįstant su baudžiamosios bylos medžiaga 2012 m. kovo 22 d., o pinigų priėmimo kvitas išrašytas 2010 m. birželio 30 d. Teismas taip pat sumažino prašomas priteisti išlaidas už atstovavimą apeliacinės instancijos teisme, kadangi vienas iš posėdžių, kuriuose dalyvavo nukentėjusiojo advokatas, neįvyko dėl vieno iš nuteistųjų gynėjo ligos, t. y. svarbios priežasties.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą bausmių subendrinimą ir pakeitė nuosprendį, įskaitydamas į M. R. bausmės laiką pagal ankstesnį nuosprendį atliktą bausmę. Teismas, įvertinęs nukentėjusiojo prašomų priteisti atstovavimo išlaidų pagrįstumą, pakeitė nuosprendžiu priteistų atlygintinų išlaidų dydį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atmetė kasacinį skundą.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-429-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu D. B. nuteistas pagal BK 138 straipsnio 2 dalies 9 punktą, BK 180 straipsnio 2 dalį ir BK 129 straipsnio 2 dalies 6 ir 8 punktus.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nusikalstamų veiksmų plėšimo metu nesunkiai sutrikdant nukentėjusiojo sveikatą kvalifikavimas ne tik pagal BK 180 straipsnio 2 dalį, bet ir pagal BK 138 straipsnio 2 dalies 9 punktą, yra nepagrįstas ir prieštarauja susiformavusiai teismų praktikai. Perkvalifikavus nuteistojo veiką, nuteistajam paskirta nauja bausmė.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat panaikino nuosprendžio dalį, kurioje D. B. atsakomybę sunkinančia aplinkybe pripažinta tai, kad jis nusikalstamas veikas padarė būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, kas turėjo įtakos veikų padarymui.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas perkvalifikavo nuteistojo nusikalstamą veiką iš BK 138 straipsnio 2 dalies 9 punkto ir BK 180 straipsnio 2 dalies į BK 180 straipsnio 2 dalį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-311-165/2015 pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismas netinkamai išsprendė civilinio atsakovo ir civilinių ieškinių priteisimo klausimus.

Nuteistasis nusikalstamą veiką padarė dar neapgyvendintas vaikų globos namuose, jo įstatyminė atstovė buvo globėja, pas kurią vaikas gyveno, taigi nėra teisinio pagrindo vaikų globos namus pripažinti civiliniu atsakovu.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, nustatęs netinkamą faktinės baudžiamosios bylos medžiagos įvertinimą, pakeitė baudžiamojoje byloje civilinį atsakovą ir sumažino priteistinos neturtinės žalos dydį, atsižvelgdamas į nuteistojo sveikatos būklę, duomenis apie jo globėjos (civilinės atsakovės) turtinę padėtį, sveikatos būklę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Neteisingai paskirta bausmė / netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas

Bausmių sušvelninimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-25-449/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1-3 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam P. K. už nusikaltimus, numatytus BK 182 straipsnio 2 dalyje, 183 straipsnio 2 dalyje ir BK 300 straipsnio 3 dalyje, vietoj apygardos teismo skirtų laisvės atėmimo bausmių (atitinkamai 6 mėnesiai, 8 mėnesiai ir 3 mėnesiai), vadovaujantis BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatomis, paskirtos švelnesnės bausmės – baudos (atitinkamai 100 MGL, 120 MGL ir 50 MGL).

Apeliacinis teismas nusprendė nuteistajam skirti švelnesnes bausmes BK 54 straipsnio 3 dalies pagrindu, atsižvelgęs į nepateisinamai ilgą baudžiamojo proceso trukmę (nuo nusikalstamų veikų padarymo iki apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo praėjo 6 metai) bei į nuteistąjį teigiamai charakterizuojančias aplinkybes.

Taip pat nuosprendis buvo pakeistas, iš jo aprašomosios dalies pašalinant aplinkybę dėl nusikalstamos veikos, numatytos BK 183 straipsnio 2 dalyje, padarymo veikiant bendrininkų grupe su asmeniu, kurio atžvilgiu baudžiamoji byla išskirta. Apeliacinis teismas šią aplinkybę pašalino iš nuosprendžio aprašomosios dalies, konstatavęs, kad apygardos teismas, nors nusikalstamos veikos aprašymo pradžioje ir pripažino, kad veika buvo padaryta, veikiant bendrininkų grupe, veikos vykdytoju pripažino tik P. K., o kitą asmenį pripažino tik padėjėju, todėl esant tik vienam vykdytojui, veikimas bendrininkų grupe negalėjo būti konstatuotas.

IŠVADA: atsižvelgus į nepateisinamai ilgą baudžiamojo proceso trukmę, į nuteistojo asmenybę teigiamai charakterizuojančias aplinkybes, nuteistajam pagal BK 182 straipsnio 2 dalį, 183 straipsnio 2 dalį ir BK 300 straipsnio 3 dalį, pritaikius BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, vietoj apygardos teismo skirtų laisvės atėmimo bausmių paskirtos baudos. Taip pat nuosprendis pakeistas iš jo aprašomosios dalies pašalinant vieną aplinkybę, neatitinkančią bylos aplinkybių.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-274-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam E. U. už nusikaltimą, numatytą BK 184 straipsnio 2 dalyje, vietoj apygardos teismo skirtos 2 metų 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės, vadovaujantis BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatomis, paskirta 70 MGL dydžio bauda.

E. U. buvo nuteistas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį už didelės (54 381,60 Lt vertės), svetimo turto iššvaistymą.

Apeliacinis teismas nusprendė nuteistajam skirti švelnesnę bausmę BK 54 straipsnio 3 dalies pagrindu, atsižvelgęs į tai, kad nuo nusikaltimo padarymo iki nuosprendžio įsiteisėjimo praėjo pakankamai ilgas laiko tarpas (daugiau nei ketveri metai), ikiteisminis tyrimas vyko gana

lėtai, nors byla nebuvo didelės apimties, taip pat atsižvelgta į tai, kad iššvaistyto turto vertė ne itin daug viršija 250 MGL dydžio vertę, o nuteistasis yra dirbantis, anksčiau nuteistas.

IŠVADA: atsižvelgus į gana ilgą baudžiamojo proceso trukmę, į nuteistojo asmenybę teigiamai charakterizuojančias aplinkybes, nuteistajam pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, pritaikius BK 54 straipsnio 3 dalies nuostatas, vietoj apygardos teismo skirtos 2 metų 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 70 MGL dydžio bausmė.

Nuosprendis skystas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-489-453/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

R. R. nuteistas dėl BK 263 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo (narkotinių medžiagų prievartavimo).

Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs veikos pavojingumą, nuteistojo asmenybės teigiamus pokyčius, kuriais jis grindžia savo apeliacinį skundą, nuteistojo sveikatos būklę, jauną amžių, darbą, netipines ir progresuojančias sveikatos problemas, mažamečio vaiko auginimą bei žalos nukentėjusiajam atlyginimą, pripažino, kad nuteistajam skirti realią laisvės atėmimo bausmę nėra būtina. Teismas pritaikė po pirmosios instancijos teismo nuosprendžio priėmimo įsiteisėjusią BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs visumą faktinių bylos aplinkybių, pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalies naująją redakciją ir paskyrė laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskystas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-463-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. K. nuteistas pagal BK 225 straipsnio 3 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas pritaikė po pirmosios instancijos teismo nuosprendžio priėmimo įsiteisėjusią BK 75 straipsnio 1 dalies redakciją ir atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs pasikeitusį teisinį reguliavimą, atsižvelgęs nuteistojo asmenybę, socialinius ryšius, pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalį ir atidėjo nuteistajam paskirtos bausmės vykdymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskystas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-267-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

P. N. ir R. M. pripažinti kaltais pagal BK 307 straipsnio 3 dalį ir BK 308 straipsnio 2 dalį dėl nepilnamečio asmens įtraukimo į prostituciją ir sąvadavimo bei pelnytos iš nepilnamečio asmens prostitucijos ir nubausti laisvės apribojimo bausmėmis.

Lietuvos Aukščiausiajam Teismui gražinus nagrinėti bylą apeliacine tvarka, Lietuvos apeliacinis teismas, vadovaudamasis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimu, nustatė, kad aplinkybių, jog nuteistieji prisipažino ir nuoširdžiai gailisi, veika buvo daroma trumpą laiką, iš dalies atlyginta žala, nusikalstamos veikos prarado pavojingumą visuomenei, nes po jų padarymo pradėjo daugiau nei 3 metai, nukentėjusiosios savo noru vertėsi prostitucija, pačios ieškojo klientų, negalima pripažinti išimtinėmis ir suteikiančiomis pagrindą taikyti BK 54 straipsnio 3 dalį; tokios

aplinkybės gali turėti reikšmės nustatant baudmės rūšį ir dydį. Apeliacinės instancijos teismas pritaikė naująją BK 75 straipsnio redakciją ir atidėjo iš naujo paskirtų laisvės atėmimo bausmių vykdymą. Teismas išsamiai atsižvelgė į faktines baudžiamosios bylos aplinkybes (nukentėjusiųjų elgesį, veikos pavojingumą, laiką, praėjusį nuo veikų padarymo), ženklią priimto nuosprendžio įtaką nuteistiesiems, susiformavusį aiškų pasiryžimą ateityje gyventi dorai.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas panaikino nuosprendžio dalį, kuria netinkamai taikytas baudžiamasis įstatymas, paskiriant švelnesnę nei įstatymo numatyta bausmę. Nuteistiesiems paskirtos laisvės atėmimo baudmės ir jų vykdymas atidėtas pagal BK 75 straipsnį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-84-396/2015 pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Baudžiamojoje byloje grupė asmenų nuteisti dėl bendrininkavimo darant BK 260 straipsnio 1 dalyje uždraustą nusikalstamą veiką.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė pagrindą taikyti BK 75 straipsnio 1 dalies nuostatas. Teismas atsižvelgė į tai, kad trijų bendrininkų padarytos nusikalstamos veikos negali būti vertinamos kaip itin pavojingi nusikaltimai, už kuriuos skirtinos realios laisvės atėmimo baudmės, nuteistųjų asmenybės negali būti vertinamos kaip keliančios grėsmę visuomenės saugumui.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgęs į situacijos aplinkybių visumą, pritaikė BK 75 straipsnio 1 dalį ir atidėjo nuteistiesiems paskirtų laisvės atėmimo bausmių vykdymą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Pažymėtina, kad skaičiuojant nuosprendžių stabilumą, ši byla nebuvo įskaičiuota prie pakeistų nuosprendžių, siekiant neiškreipti statistinių duomenų.

Bausmių sugriežtinimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-674-628/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. M. nuteistas pagal BK 150 straipsnio 4 dalį ir jam paskirta 4 (ketverių) metų laisvės atėmimo bausmė, taip pat pagal BK 140 straipsnio 3 dalį ir jam paskirta 3 (trijų) mėnesių laisvės atėmimo bausmė. Nurodytos baudmės subendrintos apėmimo būdu ir paskirta galutinė subendrinta 4 (ketverių) metų laisvės atėmimo bausmė.

Apeliacinio teismo vertinimu, pirmosios instancijos teismas netinkamai įvertino byloje nustatytas baudmės individualizavimui reikšmingas aplinkybes, o tai lėmė akivaizdžiai per švelnios baudmės paskyrimą. Teismas pabrėžė nusikalstamos veikos pavojingumą, neigiamai nuteistojo asmenybę apibūdinančias aplinkybes ir nusprendė, kad baudmės, kuri yra nežymiai didesnė nei BK 150 straipsnio 4 dalies sankcijoje numatytos baudmės vidurkis, paskyrimas nuteistajam neatitinka teisingumo principo reikalavimų.

Apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad nukentėjusiajai priteistos neturtinės žalos dydis neviseškai atitinka sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principus. Teismas įvertino, kad šioje byloje pasikėsinta į svarbias baudžiamojo įstatymo saugomas vertybes – seksualinio apsisprendimo laisvę ir neliečiamumą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė pirmosios instancijos teismo nuosprendį dėl baudmės. Teismui konstatavus, kad skundžiamu nuosprendžiu A. M., už nusikaltimo, numatyto BK 150 str. 4 d. padarymą paskirta bausmė yra neadekvati ir neproporcinga baudmės individualizavimui reikšmingoms aplinkybėms, ji sugriežtinta, paskiriant 6 (šešerių) metų laisvės atėmimo bausmę. Teismas taip pat padidino nukentėjusiajai priteistos neturtinės žalos dydį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

Nuosprendyje išdėstytų teismo išvadų neatitikimas bylos aplinkybių

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-117-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 punkte numatytu pagrindu, iš nuosprendžio aprašomosios dalies pašalinant teismo išvadas, neatitinkančias faktinių bylos aplinkybių.

M. Z. buvo nuteistas pagal BK 253 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis, neturėdamas leidimo, įgijo, gabenò bei laikė šaunamąjį ginklą.

Apeliacinis teismas nuosprendį pakeitė, iš jo pašalindamas teiginius dėl M. Z. nuteisimo pagal BK 253 straipsnio 1 dalį už neteisėtą šaunamojo ginklo įgijimą. Apeliacinis teismas nustatė, kad byloje surinktais įrodymais nebuvo paneigta nuteistojo versija, kad jis neturėjo tikslo įgyti šaunamąjį ginklą, bet tik jį paprašytas kito asmens nunešė iš kito nusikaltimo padarymo vietos į slaptavietę ir ten paslėpė. Nesant įrodymų, jog M. Z. turėjo tikslą įgyti ir tyčia BK 253 straipsnio 1 dalyje numatytos veikos prasme įgijo šaunamąjį ginklą, konstatuota, kad apygardos teismo išvada, jog M. Z. neteisėtai įgijo šaunamąjį ginklą, neatitinka faktinių bylos aplinkybių.

IŠVADA: nenustačius, kad nuteistasis turėjo tikslą įgyti ir įgijo šaunamąjį ginklą, iš nuosprendžio kaip neatitinkantys faktinių bylos aplinkybių pašalinti teiginiai dėl asmens nuteisimo pagal BK 253 straipsnio 1 dalį už neteisėtą šaunamojo ginklo įgijimą.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

Netinkamai išspręsti nuosprendžio klausimai, susiję su civiliniu ieškiniu

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-386-202/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais. Nukentėjusiajai priteistos neturtinės žalos suma padidinta nuo 50 000 Lt iki 100 000 Lt. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant aplinkybes dėl nužudytajam suduotų smūgių skaičiaus.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, nukentėjusiajai (nužudytojo dukrai) prašomos neturtinės žalos dydį sumažindamas iki 50 000 Lt, nepagrįstai sureikšmino žalą padariusių asmenų turtinę padėtį ir visai neįvertino kitų aplinkybių, reikšmingų neturtinės žalos dydžio nustatymui (nuteistieji yra jauno amžiaus, ateityje gali įsidarbinti, įgyti turto ir pan., tėvo nužudymo metu nukentėjusioji buvo 6 mėnesių nėščia, po tėvo mirties jai perėjo pareiga rūpintis ligota ir garbaus amžiaus nužudytojo motina).

Apeliacinis teismas taip pat konstatavo, kad nepavykus pašalinti abejonių dėl tikslaus nužudytajam suduotų smūgių skaičiaus, visos abejonės turi būti traktuojamos nuteistųjų naudai, todėl pakeitė nuosprendį, nurodydamas mažesnę nužudytajam suduotų smūgių skaičių.

IŠVADA: konstatavus, kad apygardos teismas per didelę reikšmę suteikė nuteistųjų turtinei padėčiai, nukentėjusiajai (nužudytojo dukrai) priteistos neturtinės žalos suma padidinta nuo 50 000 Lt iki 100 000 Lt. Taip pat nuosprendis pakeistas, patikslinant aplinkybes dėl nužudytajam suduotų smūgių skaičiaus.

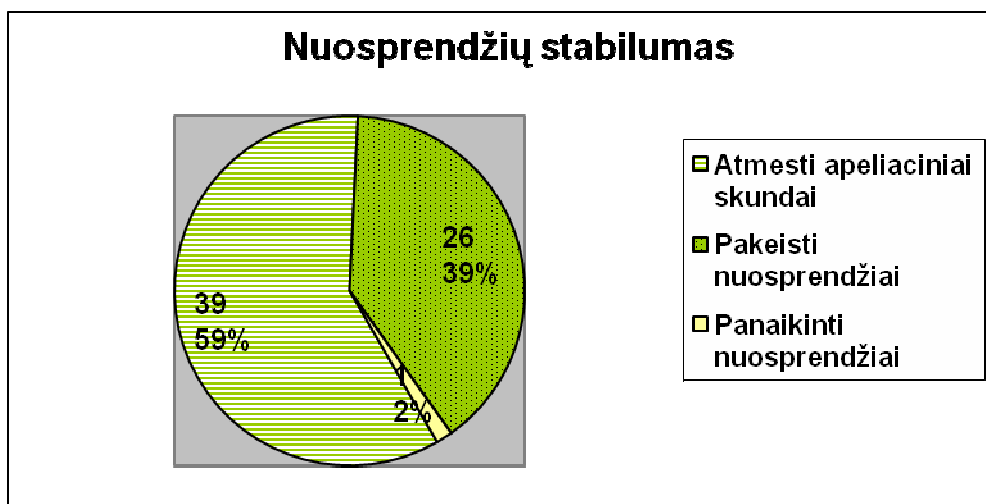
Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

2015 METAIS LIETUVOS APELIACINIAME TEISME IŠNAGRINĖTŲ APELIACINIŲ SKUNDŲ DĖL PANEVĖŽIO APYGARDOS TEISMO PRIIMTŲ NUOSPSENDŽIŲ APŽVALGA

Per 2015 metus Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti apeliaciniai skundai, pateikti dėl 69 Panevėžio apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Toliau pateiktoje lentelėje bei diagramoje nurodomas skaičius bylų, kuriose pirmosios instancijos teismo nuosprendžiai palikti nepakeisti, pakeisti ar panaikinti (duomenys gauti, naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenimis)¹

Bylų, kuriose nagrinėti apeliaciniai skundai, bendras skaičius	69 bylos
Bylų, kuriose apeliaciniai skundai atmesti , skaičius (procentinė išraiška)	39 bylos (59 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai pakeisti , skaičius (procentinė išraiška)	26 bylos (39 %)
Bylų, kuriose nuosprendžiai panaikinti ² , skaičius (procentinė išraiška)	1 byla (2 %)

Kaip matyti iš aukščiau pateiktos lentelės, 2015 metais buvo atmesta 57 % visų išnagrinėtų apeliacinių skundų dėl Panevėžio apygardos teismo priimtų nuosprendžių. 2014 metais skundai buvo atmesti 42 % visų apeliacine tvarka išnagrinėtų baudžiamųjų bylų dėl Panevėžio apygardos teismo priimtų nuosprendžių.

Konstatuojama, kad Panevėžio apygardos teismo nuosprendžių, dėl kurių 2015 m. priimti Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai, stabilumas, lyginant su 2014 metais yra padidėjęs ir viršija bendrą visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį, kuris 2015 metais siekia 52 % (2014 metais vidurkis buvo 50 %).

¹ Šioje lentelėje pateikti bylų skaičiai apskaičiuoti, vieną baudžiamąją bylą prilyginant vienam vienetui, nepriklausomai nuo to, kiek apeliacinių skundų ir dėl kelių asmenų buvo išnagrinėta toje byloje.

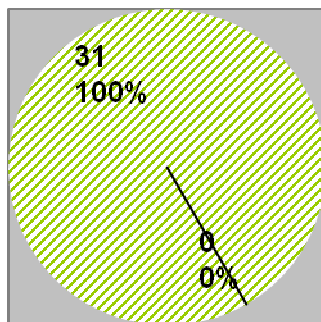
² Panaikintais laikomi tik tie nuosprendžiai, kurie yra panaikinti visa apimtimi, nepriklausomai nuo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO pažymėto bylos išnagrinėjimo rezultato. Nuosprendžiai, kuriuose yra panaikinama tik dalis nuosprendžio, o likusi dalis paliekama nepakeista, laikomi pakeistais nuosprendžiais.

Panevėžio apygardos teismo procesinių sprendimų stabilumą parodo ir skundų dėl Panevėžio apygardos teismo priimtų **nutarčių dėl kardomosios priemonės (suėmimo)** išnagrinėjimo rezultatai 2015 metais.

Toliau pateiktoje lentelėje ir diagramoje nurodomas apskųstų nutarčių dėl suėmimų skaičius ir dėl šių nutarčių pateiktų skundų išnagrinėjimo rezultatai

Apskųstų nutarčių dėl suėmimų bendras skaičius	31 nutartis
Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	31 nutartis (100 %)
Panaikintų nutarčių dėl suėmimų skaičius (procentinė išraiška)	-

Nutarčių dėl kardomosios priemonės (suėmimo) stabilumas

Paliktų galioti nutarčių dėl suėmimo dalis, siekianti 100 %, viršija visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nutarčių dėl suėmimų vidurkį, kuris 2015 metais yra 96 %.

Nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežastys

Siekiant išsamiau išanalizuoti, kokios priežastys lėmė Panevėžio apygardos teismo priimtų nuosprendžių pakeitimą ar panaikinimą 2015 metais, šioje apžvalgoje yra išskiriamos kelios nuosprendžių pakeitimo ar panaikinimo priežasčių grupės, joms priskiriant konkrečias 2015 metais Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas baudžiamąsias bylas pagal apeliacinius skundus dėl Panevėžio apygardos teismo nuosprendžių.

Pažymėtina, kad nuosprendžių pakeitimas bei panaikinimas dažniausiai yra grindžiamas keliais Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 327, 328 ir 329 straipsnių punktais, t. y. to paties nuosprendžio pakeitimą ar panaikinimą lemia kelių pagrindų buvimas, tačiau šioje apžvalgoje, siekiant aiškesnio informacijos pateikimo, viena byla yra priskiriama tik vienai priežasčių grupei, priklausomai nuo to, kuri priežastis, apžvalgos autoriaus

nuomone, geriau iliustruoja sprendimą pakeisti ar panaikinti pirmosios instancijos teismo nuosprendį.

Nuosprendžių panaikinimo priežastys

2015 metais buvo panaikintas vienas Panevėžio apygardos teismo nuosprendis (dėl esminių BPK pažeidimų).

Esminiai BPK pažeidimai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-228-495/2015 nuosprendis panaikintas ir baudžiamoji byla perduota prokurorui dėl kaltinamojo akto trūkumų (BPK 326 straipsnio 1 dalies 5 punktas).

Baudžiamojoje byloje grupė asmenų išteisinti dėl sukčiavimo, klastojant dokumentus (apie draudžiamų gyvūnų amžių ir skaičių ir Šalutinių gyvūninių produktų ir perdirbtų šalutinių gyvūninių produktų važtaraščius), kurie buvo pateikti draudimo bendrovei, tokiu būdu apgaule užvaldant draudimo bendrovės turtą.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad baudžiamojoje byloje kaltinimas yra visiškai neaiškus, nekonkretus, jame nėra išdėstytos svarbios sukčiavimo inkriminavimui faktinės aplinkybės, neatskleisti nusikalstamos veikos požymiai, pasireiškę konkrečių asmenų veiksmuose. Pirmosios instancijos teismas neįvykdė pareigos nustatyti tikrąsias bylos aplinkybes, nuo kurių priklauso tinkamas baudžiamojo įstatymo pritaikymas ir teisingos bausmės paskyrimas, nebuvo pakankamai aktyvus, aiškindamasis jas. Nustatyta, kad kaltinamojo akto trūkumai akivaizdžiai trukdo teismui nagrinėti bylą, jų nėra galimybės ištaisyti teisme.

ĮSVADA: dėl kaltinamojo akto trūkumų ir pirmosios instancijos teismo neaktyvumo aiškinantis esmines situacijos aplinkybes, byla gražinta prokurorui, kadangi neatskleisti esminiai galimai padarytos nusikalstamos veikos požymiai.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Nuosprendžių pakeitimo priežastys

Toliau pateiktoje lentelėje nurodomi pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti ir nurodomas baudžiamųjų bylų, kuriose buvo nustatyti konkretūs nuosprendžių pakeitimo pagrindai (vienoje byloje gali būti keli skirtingi pagrindai), skaičius.

Pagrindai, dėl kurių nuosprendžiai buvo pakeisti	Bylų skaičius
Dėl nepagrįsto asmenų <u>nuteisimo ir išteisinimo</u> .	3 bylos
Dėl netinkamo nusikalstamų <u>veikų kvalifikavimo ir netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo</u>	12 bylų
Dėl <u>bausmių pakeitimo</u>	9 bylos
Dėl nuosprendyje išdėstytų teismo <u>išvadų neatitikimo bylos aplinkybėms</u>	2 bylos
Dėl netinkamai išspręstų klausimų, susijusių su <u>civiliniu</u>	1 byla

Nepagrįstas asmenų nuteisimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-162-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl R. K. nuteisimo pagal BK 284 straipsnio 1 dalį, o nuosprendžio dalis dėl R. K. nuteisimo pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą palikta nepakeista.

R. K. buvo nuteistas pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą ir BK 284 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis viešoje vietoje, suduodamas smūgius kojomis ir rankomis, dėl chuliganiškų paskatų nužudė kitą asmenį bei pažeidė viešąją tvarką.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, R. K. veiksmus kvalifikuodamas ne tik pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą, bet ir pagal BK 284 straipsnio 1 dalį, netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą, kadangi pagal susiformavusią teismų praktiką tais atvejais, kai viešoji tvarka yra sutrikdoma vien tuo, kad viešoje vietoje dėl chuliganiškų paskatų padarytas nužudymas, veika turi būti kvalifikuojama tik pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą.

IŠVADA: konstatavus, kad pagal teismų praktiką nužudymo dėl chuliganiškų paskatų viešoje vietoje atveju veiksmai turi būti kvalifikuojami tik pagal BK 129 straipsnio 2 dalies 8 punktą, asmuo išteisintas pagal BK 284 straipsnio 1 dalį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-597-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu J. S. pripažintas kaltu pagal BK 199 straipsnio 2 dalį ir BK 259 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas išteisino asmenį dėl BK 199 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, nurodydamas, kad baudžiamosios bylos medžiagoje kategoriškai nepaneigta aplinkybė, kad nuteistasis davė parodymus ir prisipažino dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų gabenimo per valstybės sieną, būdamas narkotinės abstinencijos būsenos. Asmens kaltė dėl šios nusikalstamos veikos negali būti įrodyta, remiantis kitais įrodymais, kaltė negali būti grindžiama tik prielaidomis, dėl šios nuosprendžio dalies paduotas tik nuteistojo apeliacinis skundas, nėra galimybės pašalinti prieštaravimus, todėl asmuo išteisintinas, neįrodžius, kad jis dalyvavo padarant nusikalstamą veiką.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas išteisino asmenį dėl BK 199 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo dėl to, kad nuosprendžio šioje dalyje negalima pagrįsti baudžiamosios bylos medžiaga, joje nesant pakankamai aplinkybių, leidžiančių konstatuoti, kad asmuo dalyvavo padarant nusikalstamą veiką.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Netinkamas nusikalstamų veikų kvalifikavimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-272-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytu pagrindu. Nuteistojo J. M. dvi nusikalstamos veikos, numatytos BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punkte, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 135 straipsnio 2 dalies 5 ir 8 punktuose, bei dvi nusikalstamos veikos, numatytos BK 284 straipsnio 1 dalyje, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 284 straipsnio 1 dalyje.

J. M. buvo nuteistas pagal BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punktą (dvi nusikalstamos veikos) už tai, kad jis viešoje vietoje dviem asmenims dėl chuliganiškų paskatų dūrė peiliu į pilvo sritį ir padarė jiems sunkius sveikatos sutrikdymus. Taip pat J. M. buvo nuteistas pagal BK 284 straipsnio

1 dalį (dvi nusikalstamos veikos) už minėtais veiksmais padarytą visuomenės rimties sutrikdymą ir viešosios tvarkos pažeidimą.

Naujai įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas nepagrįstai J. M. veiksmus kvalifikavo kaip keturias atskiras nusikalstamas veikas, o ne kaip du tęstinius nusikaltimus. Apeliacinis teismas nesutiko su apygardos teismo išvadomis, kad J. M. veiksmai dėl kiekvieno nukentėjusiojo sužalojimo susiformavo savarankiškai ir atskirai, nuo vieno nukentėjusiojo sužalojimo iki kito sužalojimo praėjo tam tikras laiko tarpas, skiriasi jų sužalojimo vieta, nebuvo jokių konfliktų ir aiškių priežasčių sužaloti du asmenis. Apeliacinis teismas nustatė, kad nuteistasis turėjo vieningą tyčią sužaloti abu nukentėjusiuosius, jie buvo sužaloti tuo pačiu peiliu analogišku būdu, praėjus labai trumpam laiko tarpui nuo vieno sužalojimo iki kito.

IŠVADA: nustačius nuteistojo vieningą tyčią viešoje vietoje dėl chuliganiškų paskatų sunkiai sužaloti du asmenis, nuteistojo dvi nusikalstamos veikos, numatytos BK 135 straipsnio 2 dalies 8 punkte, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 135 straipsnio 2 dalies 5 ir 8 punktuose, bei dvi nusikalstamos veikos, numatytos BK 284 straipsnio 1 dalyje, perkvalifikuotos į vieną tęstinę nusikalstamą veiką, numatytą BK 284 straipsnio 1 dalyje. Perkvalifikavus nusikalstamas veikas, nuteistajam vietoj apygardos teismo skirtos subendrintos 7 metų ir 10 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 6 metų ir 10 mėnesių laisvės atėmimo bausmė.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-126-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytais pagrindais.

Pirmosios instancijos teismo nuosprendžiu M. U. nuteistas dėl BK 260 straipsnio 1 dalyje, 206 straipsnio 2 dalyje, 259 straipsnio 1 dalyje, 302 straipsnio 1 dalyje; A. S. – BK 260 straipsnio 3 dalyje, 253 straipsnio 2 dalyje; D. L. – BK 260 straipsnio 1 dalyje, 260 straipsnio 2 dalyje, 302 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas išteisino M. U. dėl BK 260 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, neįrodžius, kad asmuo dalyvavo darant nusikalstamą veiką, ir nustatė BK 59 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą baudžiamąją atsakomybę lengvinančią aplinkybę (dėl BK 302 straipsnyje uždraustos nusikalstamos veikos). Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad A. S. paskirta per griežta bausmė, nepakankamai atsižvelgta į jį charakterizuojančias aplinkybes – išnykusius teistumus, administracinių nuobaudų nebuvimą, teigiamą gyvenamosios vietos charakteristiką, darbą, keturių vaikų auginimą, sveikatos problemas, nedarbingumą. Atitinkamai dėl M. U. išteisinimo, teismas pašalino D. L. baudžiamąją aplinkybę sunkinančią aplinkybę – veikų padarymą bendrininkų grupe.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad baudžiamojoje byloje trūksta įrodymų, leidžiančių pripažinti M. U. kaltu dėl BK 260 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo. Teismas konstatavo netinkamą baudžiamojo įstatymo taikymą ir nustatė M. U. baudžiamąją atsakomybę lengvinančią atsakomybę bei labiau atsižvelgė į nuteistąjį A. S. charakterizuojančias aplinkybes ir paskyrė švelnesnę bausmę.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-127-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punkto pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu grupė asmenų nuteisti dėl prekybos žmonėmis, siekiant įtraukti į prostituciją ir iš jos pelnytis, bei kitų, susijusių nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad apygardos teismai nepagrįstai priėmė išteisinamąjį nuosprendį M. D. atžvilgiu, kadangi baudžiamosios bylos medžiagoje yra pakankamai duomenų, patvirtinančių asmens dalyvavimą grupės asmenų bendrai daromose

nusikalstamosiose veikose. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad nusikalstamosios veikos, dėl kurių pripažinti kaltais nuteistieji, savo esme yra savanaudiškos, nukreiptos į turtinės naudos gavimą. Darant nusikalstamą veiką, kurios pagrindinis tikslas ir motyvas yra naudos įgijimas, savanaudiškos paskatos, kaip kaltininko atsakomybę sunkinanti aplinkybė, nebegali būti taikoma, todėl pirmosios instancijos teismas, pripažindamas savanaudišką paskatą sunkinančia nuteistųjų atsakomybę aplinkybe, netinkamai taikė baudžiamąjį įstatymą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamus baudžiamojo įstatymo taikymo atvejus dėl vieno iš asmenų išteisinimo dėl BK 147 straipsnyje uždraustos nusikalstamosios veikos padarymo ir savanaudiškų paskatų inkriminavimo. Atitinkamai dėl pakitusio kvalifikavimo, teismas iš naujo paskyrė bausmes.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-378-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad dėl pasikeitusio baudžiamojo įstatymo (BK 190 straipsnio 1 dalyje nurodytos nedidelės turto vertės išaiškinimo) dalis nuteistųjų neteisėtų veiksmų, nebelaikoma BK 187 straipsnio 3 dalyje uždrausta veika. Nuosprendžio dalis panaikinta, kadangi nuteistojo neteisėtais veiksmais sugadinto turto vertė yra mažesnė už BK 190 straipsnio 1 dalį nurodytą turto vertę.

Apygardos teismas taip pat nepagrįstai kvalifikavo dalį nuteistųjų nusikalstamų veikų pagal nusikalstamų veikų daugeto taisyklę. Nuteistųjų veiksmai atitiko BK 253 straipsnio 1 ir 2 dalyse uždraustų nusikalstamų veikų sudėtis, o tokiu atveju jie turi būti kvalifikuojami tik pagal straipsnio 2 dalį.

Dėl pakitusio nusikalstamų veikų kvalifikavimo, apeliacinės instancijos teismas iš naujo paskyrė nuteistiesiems bausmes, pakeitė nuosprendžio dalį dėl bausmių subendrinimo.

IŠVADA: dėl BK 190 straipsnio 1 dalies pakeitimo, sugadinto turto vertė nebeatitiko nedidelės vertės turto sąvokos. Teismas taip pat ištaisė nusikalstamų veikų sutapties kvalifikavimo klaidą. Pakeitus teismo nuosprendžio dalį dėl veikų kvalifikavimo, atitinkamai pakeistos ir nuteistiesiems paskirtos bausmės.

Apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjamas kasacinis skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžio.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-309-197/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu K. K. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį laisvės atėmimo bausme 8 metams.

Apeliacinės instancijos teismas sutiko su nuteistojo apeliacinio skundo argumentais, kad apygardos teismas nevisiškai įsigilino į bylos aplinkybes, neteisingai nustatė nuteistojo kaltės turinį ir rūšį, o tai lėmė neteisingą jo nusikalstamosios veikos kvalifikavimą pagal BK 129 straipsnio 1 dalį. Apygardos teismas netinkamai įvertino įrodymus, tam įtakos turėjo ir specialisto išvados netikslumas bei specialisto paaiškinimų prieštaravimas.

Apeliacinio teismo vertinimu, pirmosios instancijos teismas netinkamai išaiškino tikrąją nukentėjusiojo mirties priežastį, o būtent – sužalojimą, lėmusį jo mirtį. Atlikus teismo medicinos ekspertizę bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme metu, nustatyta, kad nukentėjusiojo mirtį tiesiogiai sukėlė ne nuteistojo smūgis, o nukentėjusiojo pakaušio kontaktas su plokščiu neribotu paviršiumi, griuvus nuo smūgio.

Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs baudžiamosios bylos medžiagą, ypač nuteistojo elgesį po smūgio nukentėjusiajam sudavimo (kvietė greitąją, teikė medikams informaciją, savo iniciatyva nuvyko į policijos komisariatą ir pasakojo, kas įvyko), nustatė, kad nusikalstama veika padaryta dėl nusikalstamo nerūpestingumo.

Perkvalifikavus nuteistojo veiką į BK 132 straipsnio 1 dalį, nuteistajam sušvelninta paskirtoji laisvės atėmimo bausmė ir pritaikytas BK 75 straipsnis, atidedant paskirtos bausmės vykdymą. Dėl pakeisto nusikalstamos veikos kvalifikavimo, 1 449,27 eurų sumažintas abiemis iš nukentėjusiųjų priteistos neturtinės žalos atlyginimo dydis.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo ir dėl to neteisingai paskirtos bausmės bei netinkamai išspręsto neturtinės žalos klausimo. Nuteistojo nusikalstama veika perkvalifikuota iš BK 129 straipsnio 1 dalies į BK 132 straipsnio 1 dalį. Dėl pasikeitusio kvalifikavimo (nustatytos kitos kaltės formos), palengvinta nuteistojo teisinė padėtis, paskirta švelnesnė bausmė ir sumažintas priteistos neturtinės žalos atlyginimo dydis (vietoje 8 695,65 ir 11 594,20 eurų, atitinkamai 7 246,38 ir 10 144,93 eurų).

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-125-495/2015 nuosprendis pakeistas BPK 329 straipsnyje numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu A. B., R. S. ir R. P. nuteisti pagal BK 228 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad nuteistųjų veiksmuose yra ir BK 300 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos sudėtis – tarnybos metu, vykdydami savo, kaip policijos pareigūnų, įgaliojimus, suklastojo dokumentus – tikruose dokumentuose (tarnybiniuose pranešimuose, administracinio teisės pažeidimo protokole) nurodė žinomai neteisingus duomenis apie tariamai padarytą administracinę teisės pažeidimą. Šie veiksmai taip pat atitinka ir BK 228 straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos sudėtį.

Apeliacinės instancijos teismas išteisino nuteistuosius dėl BK 228 straipsnio 2 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, nurodydamas, kad apygardos teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, padarė išvadas, neatitinkančias faktinių bylos aplinkybių ir netinkamai taikė baudžiamąjį įstatymą, kadangi nuteistųjų veiksmai neatitinka subjektyviųjų ir objektyviųjų nusikalstamos veikos sudėties požymių. Pagal baudžiamosios bylos medžiagą, negalima nustatyti, kokie kaltininkų veiksmai rodo piktnaudžiavimą tarnyba.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas dėl teismo išvadų neatitikimo bylos aplinkybių perkvalifikavo nuteistųjų veiksmus į BK 228 straipsnio 1 dalyje ir BK 300 straipsnio 1 dalyje uždraustas nusikalstamas veikas.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išnagrinėjęs kasacinio skundo priėmimo klausimo.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-166-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. V. pripažintas kaltu dėl BK 292 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo, S. Z. pripažintas kaltu dėl BK 24 straipsnio 6 dalyje ir 292 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo ir D. K. pripažintas kaltu dėl BK 292 straipsnio 3 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas, iš dalies tenkindamas nuteistojo S. Z. apeliacinį skundą, pagal baudžiamosios bylos medžiagą nustatė, kad turi būti pakeista faktinė aplinkybė - nuteistojo D. K. nusikaltimo nebaigimo priežastis, tačiau toks pakeitimas nelaikomas iš esmės skirtingu, pažeidusiu nuteistojo teisę į gynybą. Atlikęs įrodymų tyrimą, apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad baudžiamojoje byloje užfiksuoti duomenys paneigia padaryto nusikaltimo kvalifikavimą kaip baigto. Teismas perkvalifikavo nuteistojo neteisėtus veiksmus į BK 22 straipsnio 1 dalį, 24 straipsnio 6 dalį ir 292 straipsnio 2 dalį.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pakeitė vieną iš bylos faktinių aplinkybių ir perkvalifikavo nuteistojo S. Z. nusikalstamą veiką, pakeisdamas nusikalstamos veikos stadiją iš baigtos į pasikėsinimą.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atsisakė priimti.

Neteisingai paskirta bausmė / netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas

Bausmių sušvelninimas

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-300-453/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nepilnamečiam nuteistajam D. K. pagal BK 129 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 8 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 6 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmė.

D. K. buvo nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį už tai, kad jis, veikdamas bendrininkų grupė su kitu nuteistuoju, nukentėjusiajam kumščiais ir kojomis sudavė ne mažiau kaip 19 smūgių ir taip jį nužudė.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismas, skirdamas bausmę D. K., netinkamai taikė BK bendrosios dalies normas ir paskyrė aiškiai per griežtą bausmę. Apygardos teismas nuosprendžio motyvuojamojoje dalyje išdėstė motyvus dėl to, kad D. K. skirtina laisvės atėmimo bausmė, nesiekianti nepilnamečiams galimos skirti šios bausmės rūšies vidurkio, tačiau paskyrė 8 metų laisvės atėmimo bausmę, kuri viršija nepilnamečiams pagal BK 129 straipsnio 1 dalį galimos skirti laisvės atėmimo bausmės vidurkį, t. y. 6 metus ir 9 mėnesius.

IŠVADA: nepilnamečiam nuteistajam pagal BK 129 straipsnio 1 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 8 metų laisvės atėmimo bausmės paskirta 6 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmė, kadangi apygardos teismas netinkamai apskaičiavo nepilnamečiam nuteistajam pagal BK 129 straipsnio 1 dalį galimos skirti laisvės atėmimo bausmės vidurkį.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-27-177/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajai D. S. pagal BK 184 straipsnio 2 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 2 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 1 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat panaikinta nuosprendžio dalis dėl bausmių subendrinimo ir galutinės subendrintos bausmės paskyrimo.

D. S. buvo nuteista pagal BK 184 straipsnio 2 dalį už tai, kad ji iššvaistė svetimą, jos žinioje buvusį didelės vertės turtą – 687 595,48 Lt grynųjų pinigų.

Apeliacinis teismas nuteistajai paskyrė švelnesnę laisvės atėmimo bausmę, atsižvelgęs į ilgą baudžiamojo proceso trukmę (nuo veikos padarymo iki nuosprendžio įsiteisėjimo praėjo apie 7 metus) bei į tai, kad nėra nustatyta nuteistosios atsakomybę sunkinančių aplinkybių.

Taip pat apeliacinis teismas panaikino nuosprendžio dalį dėl šiuo nuosprendžiu paskirtos bausmės subendrinimo su ankstesniais dviem nuosprendžiais paskirtomis bausmėmis, kadangi po apygardos teismo apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo D. S. įsiteisėjo kitas apygardos teismo nuosprendis, kuriuo jau buvo subendrintos minėtais nuosprendžiais paskirtos bausmės.

IŠVADA: atsižvelgus į ilgą baudžiamojo proceso trukmę, nuteistajai pagal BK 184 straipsnio 2 dalį vietoj apygardos teismo skirtos 2 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmės paskirta 1 metų laisvės atėmimo bausmė. Taip pat panaikinta nuosprendžio dalis dėl bausmių subendrinimo.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-244-396/2015* nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais. Nuteistajam A. J. pagal BK 183 straipsnio 2 dalį, 209 straipsnį ir 222 straipsnio 1 dalį paskirtos galutinės subendrintos laisvės atėmimo 3 metams ir 6 mėnesiams vykdymas atidėtas 3 metams, pritaikius nuo 2015 m. kovo 24 d. įsigaliojusią BK 75

straipsnio redakciją, leidusią laisvės atėmimo bausmės vykdymą atidėti ir asmenims, nuteistiems už sunkius nusikaltimus.

IŠVADA: nuteistajam apygardos teismo skirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidėtas, pritaikius nuo 2015 m. kovo 24 d. įsigaliojusią BK 75 straipsnio redakciją.

*Siekiant nepagrįstai nepabloginti apygardos teismo stabilių nuosprendžių statistikos, ši byla nėra priskaičiuojama prie tų bylų, kuriose apygardos teismo nuosprendžiai yra pakeisti, kadangi apygardos teismas tinkamai taikė nuosprendžio priėmimo metu galiojusias BK nuostatas.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-574-518/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalies punktuose numatytais pagrindais.

Asmuo nuteistas pagal Baudžiamojo kodekso 129 straipsnio 2 dalį už šeimos nario nužudymą. Apygardos teismas nepagrįstai nepripažino nuteistojo atsakomybę lengvinančios aplinkybės, numatytos BK 59 straipsnio 1 dalies 3 punkte, nors nuteistasis yra atlyginęs beveik visą turtinę žalą. Teismas taip pat neteisingai nustatė tyčios rūšį – tiesioginę tyčią vietoj netiesioginės. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad nuteistasis neabejotinai suvokė savo veiksmų pavojingumą bei bendrąja prasme numatė galinčius kilti padarinius, tačiau byloje nėra duomenų, iš kurių būtų galima spręsti, jog jis norėjo nužudytosios mirties. Dėl šių priežasčių apygardos teismas neteisingai paskyrė nuteistajam bausmę. Apeliacinės instancijos teismas sumažino nuteistajam paskirtą laisvės atėmimo bausmę nuo dvylikos iki dešimties metų laisvės atėmimo. Atsižvelgdamas į byloje nustatytą aplinkybių visumą, apeliacinės instancijos teismas taip pat sumažino priteistinos neturtinės žalos atlyginimo dydį nuo 29 000 eurų iki 20 000 eurų.

IŠVADA: dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo – neteisingai nustačius tyčios rūšį bei nepagrįstai nepripažinus beveik visiško turtinės žalos atlyginimo atsakomybę lengvinančia aplinkybe, apygardos teismo paskyrė per griežtą bausmę, kuri apeliacinės instancijos teismo sušvelninta, sumažinant laisvės atėmimo bausmės terminą.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

5. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-634-150/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalies punktuose numatytais pagrindais.

A. S. nuteistas dėl BK 135 straipsnio 2 dalies 9 punkte, BK 22 straipsnio 1 dalyje ir BK 180 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo. Jam paskirta 7 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmė.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad apygardos teismas netinkamai pritaikė baudžiamąjį įstatymą, inkriminuodamas nuteistajam BK 60 straipsnio 1 dalies 11 punkte įvardytą baudžiamąją atsakomybę sunkinančią aplinkybę. Teismo vertinimu, sunkių padarinių atsiradimas dėl padarytos veikos, kaip atsakomybę sunkinanti aplinkybė negali būti pripažintas padarius BK 135 straipsnyje numatytą nusikaltimą, nes BK 60 straipsnio 1 dalies 11 punkte įvardyti padariniai visada atsiranda sunkiai sutrikdžius kitam asmeniui sveikatą. Taigi sunkinančios aplinkybės nustatymas yra perteklinis taikant BK 135 straipsnį.

Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į netinkamą baudžiamojo įstatymo pritaikymą bei į bausmės skyrimui reikšmingų baudžiamojoje byloje konstatuotų aplinkybių visumą, sumažino nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmę iki 6 metų 6 mėnesių.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pašalino nuteistojo atsakomybę sunkinančią aplinkybę, numatytą BK 60 straipsnio 1 dalies 11 punkte ir dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo sumažino paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmę.

Nuosprendis skustas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nebuvo išsprendęs kasacinio skundo priėmimo klausimo.

6. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-506-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

M. P. nuteistas ketverių metų laisvės atėmimo bausme dėl tyčinio nužudymo asmeninio nesutarimo metu.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė BK 92 straipsnio taikymo galimybę. Teismas atsižvelgė į tai, kad asmuo nusikalstamą veiką padarė būdamas nepilnametis, nusikalto pirmą kartą, dėl nusikaltimo labai išgyvena, nustatytos net trys atsakomybė lengvinančios aplinkybės, veika padaryta dėl nukentėjusiojo psichinės prievartos, vartotos nuteistojo ir jo šeimos atžvilgiu. Nusikaltimo padarymo metu nuteistasis buvo būsenoje, nesiekiančioje išreikšto afekto lygio, tačiau turėjusioje esminės įtakos jo veiksmams (apribojančioje jo elgesio suvokimą ir kontrolę). Nusikaltimas padarytas dėl susikaupusios emocinės įtampos, kuri lėmė sumažėjusią elgesio kontrolę, situacijos suvokimą. Teismas atsižvelgė į poreikį gydyti asmenį dėl psichologinių sutrikimų, atsiradusių po veikos padarymo, teigiamą jo charakterizavimą, atsitiktinį nusikaltimo pobūdį, socializacijos perspektyvą.

IŠVADA: skirtingai nei pirmosios instancijos teismas įvertinęs faktines baudžiamosios bylos aplinkybes, apeliacinės instancijos teismas atidėjo nuteistajam paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą. Teismas didelį dėmesį skyrė situacijai, kurioje nuteistasis nužudė asmenį, jo psichinei būklei, atsitiktiniam nusikaltimo pobūdžiui, teigiamai nuteistojo charakteristikai ir resocializacijos perspektyvai.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

7. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-345-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu T. A. nuteistas dėl pelnymosi iš kito (nepilnamečio) asmens prostitucijos.

Apeliacinės instancijos teismas pripažino, kad po pirmosios instancijos teismo nuosprendžio paskelbimo atsirado naujų aplinkybių, kurios teigiamai charakterizuoja nuteistąjį T. A., dėl ko nuteistajam gali būti paskirtos švelnesnės laisvės atėmimo bausmės atlikimo sąlygos. Tokiomis aplinkybėmis teismas pripažino duomenis apie dalies neturtinės žalos atlyginimą, teigiamą charakteristiką darbovietėje, mokymąsi, patvirtintą šeimos nario 70 proc. netektą darbingumą.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į po nuosprendžio priėmimo nustatytas nuteistąjį teigiamai charakterizuojančias aplinkybes, sušvelnino T. A. paskirtos bausmės atlikimo sąlygas – paskyrė laisvės atėmimo bausmę atlikti atviroje kolonijoje.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

8. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-599-148/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu M. K. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendį dėl per griežtos bausmės ir netinkamai išspręsto neturtinės žalos atlyginimo klausimo. Apeliacinės instancijos teismas nustatė esant pagrindą taikyti BK 54 straipsnio 3 dalį. Teismas atsižvelgė į tai, kad pirmosios instancijos teismas nustatė net 3 nuteistojo atsakomybę lengvinančias aplinkybes, nenustatė sunkinančių aplinkybių. Įvertinta tai, kad nusikaltimas nebuvo planuotas, asmuo nuteistas, charakterizuojamas teigiamai, neturi priklausomybių, turi šeimą. Itin akcentuotas nuteistojo elgesys po veikos padarymo – visos turtinės ir dalies neturtinės žalos atlyginimas, atsiprašymas, t. y. asmuo suprato elgesio padarinius, ėmėsi priemonių pasekmės sušvelninti, jo asmenybės pavojingumas nėra didelis. Atsižvelgta į tai, kad nusikalstamai veikai įtakos turėjo rizikingas nužudytojo elgesys.

Apeliacinės instancijos teismas sumažino vienai iš nukentėjusiųjų (mirusiojo seseriai) priteistos neturtinės žalos dydį. Teismas atsižvelgė į tai, kad nukentėjusiosios ir nužudytojo santykiai ne visada buvo nuoširdūs, jos lankymąsi pas psichinės sveikatos specialistus lėmė ne tik

brolio mirtis, tačiau ir asmeninės nukentėjusiosios priežastys. Nukentėjusioji pati buvo įvykio vietoje, skatino rizikingą brolio elgesį, pati elgėsi neatsakingai ir neatsargiai.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas pritaikė BK 54 straipsnio 3 dalį ir sumažino nuteistajam paskirtą laisvės atėmimo bausmę iki 3 metų ir 6 mėnesių (nuo ...). Apeliacinės instancijos teismas taip pat sumažino vienai iš nukentėjusiųjų priteistos neturtinės žalos dydį iki 2 000 eurų (nuo 5 000 eurų), įvertinęs įtakos turinčias faktines aplinkybes.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

9. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-668-628/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu M. K. nuteistas pagal BK 199² straipsnio 1 dalį 180 MGL dydžio bauda, pagal BK 202 straipsnio 1 dalį 40 MGL dydžio bauda.

Apeliacinio teismo vertinimu, pirmosios instancijos teismas, nors ir įvertino bausmės skyrimui reikšmingas aplinkybes, paskyrė nuteistajam per griežtą bausmę. Bausmė švelninta iki artimesnės minimaliai, atsižvelgiant į nusikalstamų veikų pobūdį (ekonominiai nusikaltimai), turtinę asmens padėtį, paskirtas baudžiamojo poveikio priemonės, į tai, kad asmuo nusikalto pirmą kartą, neturėjo galiojančių administracinių nuobaudų, dirbo, charakterizuojamas teigiamai, išlaikė šeimą su dviem mažamečiais vaikais, neteisėtus veiksmus pripažino, suprato jų neteisėtumą, gailėjosi.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, iš naujo įvertino bausmės individualizavimui reikšmingas aplinkybes ir paskyrė nuteistajam švelnesnę (mažesnio dydžio) baudos bausmę.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Bausmių sugriežtinimas

2015 m. nė vienas teismo nuosprendis nebuvo pakeistas dėl bausmių sugriežtinimo.

Nuosprendyje išdėstytų teismo išvadų neatitikimas bylos aplinkybių

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-66-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 punkte numatytu pagrindu dėl teismo išvadų neatitikimo bylos aplinkybių.

A. K. buvo nuteista pagal BK 184 straipsnio 2 dalį už didelės vertės svetimo turto iššvaistymą (iššvaistė bankui pagal kreditavimo sutartį įkeistą turtą), bankui padarydama 190 095,40 Lt turtinę žalą.

Apeliacinis teismas konstatavo, kad apygardos teismo išvada dėl bankui padarytos turtinės žalos dydžio neatitinka faktinių bylos aplinkybių. Byloje nustatyta, kad bankui 190 095,40 Lt vertės turtas buvo įkeistas kaip piniginės prievolės pagal kreditavimo sutartį įvykdymo garantas, todėl bankui turtinė žala buvo padaryta tik dėl negražintos kredito sumos (159 066,57 Lt). Taigi konstatuota, kad šioje byloje išvaistyto turto vertė ir bankui padaryta turtinė žala nesutampa.

IŠVADA: nuosprendis pakeistas, konstatavus, kad civiliniam ieškovui buvo padaryta mažesnė turtinė žala nei buvo nustatęs apygardos teismas.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmėtė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-442-307/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 2 punkto pagrindu.

Apygardos teismo nuosprendžiu G. K. ir A. G. pripažinti kaltais ir nuteisti dėl BK 199² straipsnio 1 dalyje ir BK 253 straipsnio 1 dalyje uždraustų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad kaltinimas, jog G. K. įgijo akcizais apmokestinamas prekes – cigaretes, nepagrįstas neginčijamais baudžiamojo proceso įstatymo

nustatytais būdais gautais ir teisiamajame posėdyje išnagrinėtais įrodymais, kaltinimas dėl akcizais apmokestinamų prekių – cigarečių įgijimo nekonkretus ir pagrįstas prielaidomis. Analogiška situacija nustatyta ir dėl nuteistojo A. G..

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas panaikino nuosprendžio dalį, kurioje kaltinimas pagrįstas ne įrodymais, o prielaidomis.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Netinkamai išspręsti nuosprendžio klausimai, susiję su civiliniu ieškiniu

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-633-150/2015 (apygardos teismo teisėja B. V.) nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 3 ir 4 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu V. A. nuteistas pagal BK 129 straipsnio 1 dalį ir BK 140 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinis teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas paviršutiniškai įvertino kriterijus, reikšmingus neturtinės žalos dydžio nustatymui. Apeliacinės instancijos teismas atsižvelgė į nuteistojo turtinę padėtį ir jos perspektyvą (nuteistasis neigiamai charakterizuojamas mokymo įstaigos, neturi išsilavinimo, o tai suteikė teismui pagrindo manyti, kad jis neturi realių galimybių artimiausiu metu gauti gerai apmokamą darbą) ir sumažino nukentėjusiesiems priteistos neturtinės žalos dydį atitinkamai iki 20 000 ir 21 000 eurų (nuo 33 860 eurų).

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas, akcentuodamas sudėtingą ir neperspektyvią nuteistojo turtinę padėtį, sumažino nukentėjusiesiems priteistos neturtinės žalos dydį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išsprędęs kasacinio skundo priėmimo klausimo.

Esminiai baudžiamojo proceso įstatymo pažeidimai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-349-177/2015 nuosprendis pakeistas, vadovaujantis BPK 327 straipsnio 1 punkte ir BPK 328 straipsnio 1 punkte numatytais pagrindais. Panaikinta nuosprendžio dalis dėl S. J., D. B. ir D. S. nuteisimo pagal BK 284 straipsnio 1 dalį ir ši bylos dalis nutraukta, vadovaujantis BPK 3 straipsnio 1 dalies 4 punktu. Dalį baudžiamosios bylos nutraukus, pakeista ir nuosprendžio dalis dėl subendrintų bausmių skyrimo nuteistiesiems.

Apeliacinis teismas nustatė, kad nuteistiesiems inkriminuotos nusikalstamos veikos, numatytos BK 284 straipsnio 1 dalyje, padarymo metu visi nuteistieji nebuvo sulaukę privalomo 16 metų amžiaus, nuo kurio kyla baudžiamoji atsakomybė už minėtą nusikalstamą veiką, todėl nuosprendžio dalis, kuria S. J., D. B. ir D. S. pripažinti kaltais pagal BK 284 straipsnio 1 dalį, panaikinta.

IŠVADA: konstatavus, kad pagal BK 284 straipsnio 1 dalį buvo nuteisti asmenys nesulaukę privalomo 16 metų amžiaus, panaikinta nuosprendžio dalis dėl šių asmenų nuteisimo pagal BK 284 straipsnio 1 dalį ir ši bylos dalis nutraukta, vadovaujantis BPK 3 straipsnio 1 dalies 4 punktu.

Nuosprendis kasacine tvarka neskųstas.

Netinkamai išspręsti kiti nuosprendžio klausimai

1. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-375-449/2015 nuosprendis pakeistas 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu G. K. nuteista pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, iš nuteistosios pagal BK 72 straipsnį nuspręsta išieškoti 110 055,65 eurų pinigų sumą, atitinkančią konfiskuotino turto vertę.

Apeliacinės instancijos teismas pripažino nepagrįsta apygardos teismo išvadą, kad nuteistosios iššvaistytas svetimas turtas yra nusikalstamos veikos rezultatas, taigi turi būti

konfiskuotas. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, šis turtas nėra nei nusikalstamos veikos įrankis, nei priemonė, nei rezultatas.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas nustatė netinkamą BK 72 straipsnio taikymą, nuteisus asmenį pagal BK 184 straipsnio 2 dalį. Turtas, kuris buvo nusikalstamai iššvaistytas, negali būti pripažįstamas nusikalstamos veikos rezultatu, taigi nepatenka į BK 72 straipsnio taikymo apimtį.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas kasacinį skundą atmetė.

2. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-523-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu S. M., P. B. ir E. Š. pripažinti kaltais dėl BK 260 straipsnyje numatytų nusikalstamų veikų padarymo.

Apeliacinės instancijos teismas netenkinio nuteistųjų apeliacinių skundų, tačiau pakeitė nuosprendžio dalį, įskaitydamas E. Š. į bausmės laiką atliktą arešto bausmę.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas ištaisė apygardos teismo klaidą dėl arešto bausmės įskaitymo į pagrindinės – laisvės atėmimo – bausmės laiką.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išsprendęs kasacinio skundo priėmimo klausimo.

3. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-296-165/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. J. nuteistas pagal BK 222 straipsnio 1 dalį ir BK 184 straipsnio 2 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nurodė paskirtos baudos bausmės dydį, kadangi pagal nuosprendžio priėmimo metu galiojusią BK 47 straipsnio redakciją, maksimalus baudos dydis buvo lygus 300 MGL, o teismo nuosprendžiu paskirta galutinė subendrinta 350 MGL dydžio bauda.

IŠVADA: Pirmosios instancijos teismas pažeidė BK 63 straipsnio 7 dalį, kadangi skiriama bausmė negali viršyti jos maksimalaus dydžio. Apeliacinės instancijos teismas pakeitė nuosprendžio dalį dėl galutinės subendrintos bausmės R. J. ir paskyrė nuteistajam 300 MGL dydžio baudą.

Nuosprendis skųstas kasacine tvarka, tačiau apžvalgos rengimo metu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dar nebuvo išsprendęs kasacinio skundo priėmimo klausimo.

4. Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-598-396/2015 nuosprendis pakeistas BPK 328 straipsnio 1 ir 3 punktuose numatytais pagrindais.

Apygardos teismo nuosprendžiu R. I. nuteistas pagal BK 199² straipsnio 1 dalį.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pirmosios instancijos teismo nuosprendyje netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas ir nuosprendyje išdėstytos teismo išvados neatitinka bylos aplinkybių. Teismas iš nuosprendžio pašalino vieną iš alternatyviųjų BK 199² straipsnio 1 dalyje uždraustos nusikalstamos veikos požymių – akcizais apmokestinamų prekių – cigarečių realizavimą, kadangi baudžiamosios bylos medžiaga šios veikos nepatvirtina. Sumažinus kaltinimo apimtį, teismas taip pat sumažino nuteistajam paskirtos baudos dydį. Apeliacinės instancijos teismas taip pat panaikino nuteistojo turto – automobilio konfiskavimą, kadangi baudžiamosios bylos medžiaga nepatvirtina, jog asmuo transporto priemonę naudojo padarydamas nusikalstamą veiką.

IŠVADA: apeliacinės instancijos teismas sumažino kaltinimo pagal BK 199² straipsnio 1 dalį apimtį, kadangi baudžiamojoje byloje nėra duomenų, patvirtinančių, kad asmuo realizavo akcizais apmokestinamas prekes. Teismas taip pat panaikino apygardos teismo nuosprendžiu

paskirtą turto – automobilio konfiskavimą, kadangi jis nepagrindžiamas baudžiamosios bylos duomenimis.

Nuosprendis kasacine tvarka neskustas.

DAŽNIAUSIAI PASIKARTOJANČIŲ APYGARDOS TEISMŲ DAROMŲ KLAIDŲ IR TEIGIAMOS PRAKTIKOS APIBENDRINIMAS

1. Lyginant su 2014 metais, Vilniaus apygardos teismo nuosprendžių, dėl kurių 2015 metais buvo priimti Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai, stabilumas yra beveik nepakitęs ir sudaro 51 %, Kauno apygardos teismo nuosprendžių stabilumas yra padidėjęs ir sudaro 55 %, Klaipėdos apygardos teismo nuosprendžių stabilumas yra padidėjęs ir sudaro 51 %, Šiaulių apygardos teismo nuosprendžių stabilumas yra sumažėjęs ir sudaro 51 %, Panevėžio apygardos teismo nuosprendžių stabilumas yra padidėjęs ir sudaro 57 %. Nurodyti teismų nuosprendžių stabilumo rodikliai beveik atitinka visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį, kuris 2015 metais yra 52 %, išskyrus Panevėžio apygardos teismo nuosprendžių stabilumo rodiklį, kuris visų penkių Lietuvos Respublikos apygardos teismų paliktų galioti nuosprendžių vidurkį viršija.

2. Pagrindinės priežastys, lėmusios Lietuvos Respublikos apygardos teismų nuosprendžių panaikinimą arba pakeitimą apeliacinės instancijos teisme, yra netinkamas nusikalstamų veikų kvalifikavimas, nepakankamai išsamus baudžiamojoje byloje surinktų įrodymų vertinimas, neišsami faktinių bylos aplinkybių analizė, problemos skiriant ir individualizuojant bausmes, netinkamas baudžiamosios ir civilinės atsakomybės atribojimas (dažniausiai baudžiamoji atsakomybė pagal BK 182, 183, 184 straipsnius nepagrįstai taikyta tarp šalių susiklosčius pirkimo-pardavimo, statybos, remonto paslaugų teikimo, nuomos ir kitiems civiliniams teisiniams santykiams).

3. Apygardų teismų praktikoje pastebėtos klaidos, susijusios su netinkamu BK straipsnyje numatytų kelių alternatyvių veikų kvalifikavimu bei šių veikų įrodinėjimu (ypač bylose dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis).

4. Apygardos teismų praktikoje taip pat pasitaiko atvejų, kai nustačius sutampančius nusikalstamų veikų požymius, šios veikos kvalifikuojamos kaip nusikalstamų veikų sutaptis, nepaisant to, kad pavojingesnės kaltininkui inkriminuotos nusikalstamos veikos sudėtis apima kitą kaltininkui inkriminuatą mažesnio pavojingumo nusikalstamą veiką (pavyzdžiui, BK 180, 184 straipsniai ir BK 138 straipsnio 1 dalis, 140 straipsnio 1 dalis; BK 222 straipsnio 1 dalis ir BK 300 straipsnio 1 dalis).

5. Nustatyta, kad apygardos teismai dažnai nusikalstamą veiką kvalifikuojantį požymį papildomai įvertina ir kaip baudžiamąją atsakomybę sunkinančią aplinkybę. Dažniausiai pasitaikantys atvejai – organizuotos grupės ir savanaudiškų ar chuliganiškų paskatų kaip sunkinančios aplinkybės perteklinis nustatymas taikant BK 178, 180 straipsnius.

6. Pastebėta klaidų, susijusių su nusikalstamos veikos dalyko nustatymu. Praktikoje dažnai kyla problemų nustatant dalyko vertę (pavyzdžiui, vagystės atveju), dalyko kiekį (pavyzdžiui, nagrinėjant bylas dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis), o tai turi reikšmės tinkamam nusikalstamų veikų kvalifikavimui.

7. Dažnai netinkamai įvertinus nusikalstamos veikos subjektyviosios pusės požymį – tyčią – neteisėti veiksmai klaidingai kvalifikuojami kaip pavienės nusikalstamos veikos, o ne kaip tęstinė, iš atskirų epizodų susidedanti nusikalstama veika.

8. Apygardos teismai neretai netinkamai įvertina faktinius duomenis, kurie svarbūs nustatant nusikalstama veika padarytos turtinės ar neturtinės žalos dydį. Žalos dydis turi būti pagrindžiamas konkrečiais duomenimis apie patirtą, o ne būsimą žalą. Be to, nustatant neturtinės žalos dydį svarbu išsamiai įvertinti individualias faktines aplinkybes, rodančias patirtą ir būsimą

neturtinę žalą. Tais atvejais, kai baudžiamojoje byloje yra keli nukentėjusieji ar civiliniai ieškovai, kiekvieno atveju svarbu nustatyti kiekvieno iš jų patirtos neturtinės žalos dydį.

9. Pastebėtinas nepakankamas faktinių ir teisinių baudžiamosios bylos aplinkybių vertinimas skiriant ir individualizuojant bausmes. Viena pagrindinių priežasčių, lėmusių apygardos teismų nuosprendžių pakeitimą, buvo netinkamas BK 54 straipsnio 3 dalies pritaikymas. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad apygardos teismai ne visais atvejais atsižvelgė į nusikalstamų veikų, susijusių su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, pavojingumą ir už šių nusikalstamų veikų padarymą 2015 metais dalyje bylų paskyrė per švelnias bausmes. Vis dėlto teigiamai vertintina tai, kad BK 54 straipsnio 3 dalis 2015 metais dažniau taikyta atsižvelgiant į ilgą baudžiamojo proceso trukmę.

10. Apygardos teismai tinkamai taikė BK 75 straipsnį, atsižvelgdami į 2015 m. kovo 24 d. įsigaliojusius BK pakeitimus. Teigiamai vertintina apygardos teismų praktika atidėti laisvės atėmimo bausmės vykdymą baudžiamosiose bylose dėl ekonominio ir finansinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

11. Iš apygardos teismų praktikos, susijusios su kardomųjų priemonių skyrimu ir jų termino pratęsimu, matyti, kad pasitaiko atveju, kai apygardos teismai, pratęsdami kardomosios priemonės – suėmimo – terminą, išimtinai remiasi baudžiamosios bylos medžiagos apimtimi ir netinkamai įvertina bylą kaip „ypatingai sudėtingą“. Apygardos teismų praktikoje pasitaiko ir kitų klaidų, susijusių su BPK 127 straipsnio 2 dalyje numatytą „ypatingo bylos sudėtingumo“ ir „didelės apimties“ sąlygų nustatymu. Pavyzdžiui, teismai bylą įvertina kaip ypatingai sudėtingą ar didelės apimties, nors iš nutartyse pateikiamų motyvų matyti, kad bylos sudėtingumo lygis nesiekia BPK 127 straipsnio 2 dalyje reikalaujamo ypatingo sudėtingumo lygio arba neatitinka didelės apimties kriterijaus. Taip pat pastebėtina, kad apygardos teismai, sprenddami suėmimo termino pratęsimą klausimą, dažnai nepateikia motyvų, ar BPK 119 straipsnyje nustatyti kardomųjų priemonių tikslai negali būti pasiekti taikant švelnesnes kardomasias priemones. Vis dėlto apygardos teismų praktikoje nustatyta ir teigiama tendencija vietoje suėmimo skirti kelias švelnesnes kardomasias priemones (pavyzdžiui, namų areštą, užstatą ir asmens dokumento paėmimą).

LIETUVOS APELIACINIO TEISMO CIVILINIŲ BYLŲ SKYRIAUS DARBO 2015 METAIS APŽVALGA

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriuje 2015 metais dirbo 17 teisėjų, įskaitant Lietuvos Respublikos Prezidento 2014 m. spalio 21 d. dekretu Nr. 1K-105 Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke paskirtą teisėją Egidiją Tamošiūniene, 24 teisėjų padėjėjai bei Civilinių bylų skyriaus pirmininkės patarėjas.

Nuo 2015 metų sausio 1 d. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriuje buvo pradėtas įgyvendinti naujo darbo, nagrinėjant civilines bylas, organizavimo modelis, pagal kurį teisėjas turi vieną pagrindinį padėjėją ir vieną padėjėją, kuris dirba su dviem teisėjais, t. y. teisėjas dirba su 1,5 padėjėjo. Civilinių bylų skyriaus pirmininkė dirba su vienu teisėjo padėjėju ir skyriaus pirmininkės patarėju.

Pagal naująjį darbo organizavimo modelį Civilinių bylų skyriaus teisėjams, kaip pranešėjams 2015 metų pirmąjį pusmetį, pirmąją ciklo savaitę buvo skiriama nagrinėti po 3 civilines bylas pagal apeliacinius skundus ir 3 civilines bylas pagal atskiruosius skundus, o antrąją, trečiąją ir ketvirtąją ciklo savaites skiriama nagrinėti po 2 civilines bylas pagal apeliacinius skundus ir 4 civilines bylas pagal atskiruosius skundus. 2015 m. pirmąjį pusmetį penktąją savaitę naujos civilinės bylos nebuvo skiriamos.

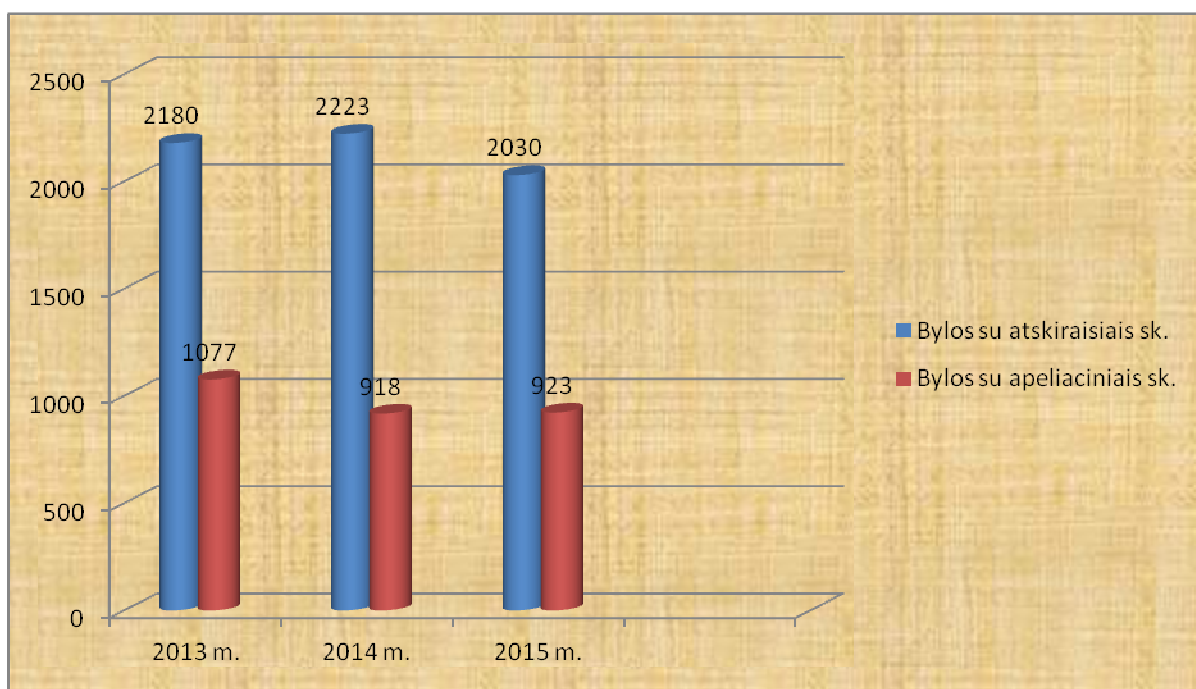
Įvertinus išaugusį gautų ir nepaskirtų nagrinėti civilinių bylų pagal atskiruosius skundus skaičių, organizuojant antrojo 2015 m. pusmečio darbą, 2015 m. balandžio 20 d. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkės įsakymu Nr. T-24 buvo nustatyta, kad

laikotarpiu nuo 2015 m. birželio 29 d. iki 2015 m. rugpjūčio 2 d. Civilinių bylų skyriaus teisėjai nagrinės tik bylas pagal atskiruosius skundus, per ciklą teisėjui skiriant nagrinėti 32 bylas pagal atskiruosius skundais, bei bylas pagal apeliacinius skundus, kurie skirtini nagrinėti skubos tvarka, atitinkamai mažinant skirtų nagrinėti bylų su atskiraisiais skundais skaičių.

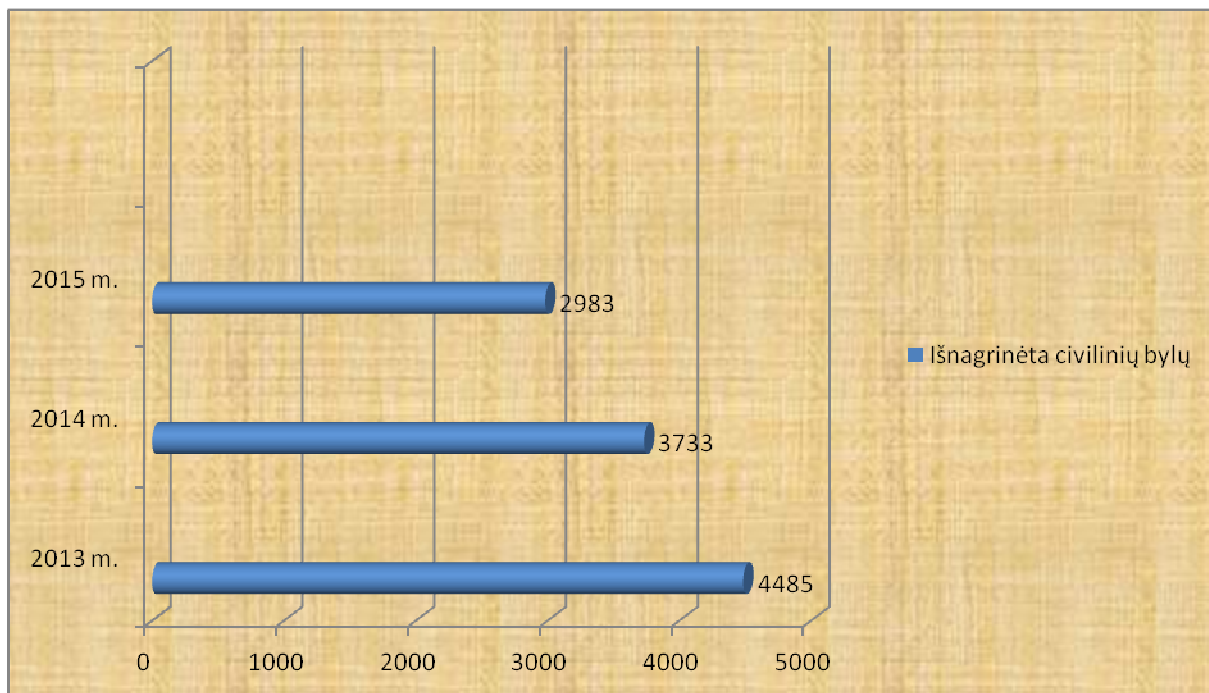
Pastovus civilinių bylų gavimo srautų stebėjimas bei reagavimas į gautų ir nepaskirtų nagrinėti bylų kiekius vidinėmis darbo organizavimo priemonėmis, leido Civilinių bylų skyriuje, nepaisant sumažėjusio teisėjų ir jų padėjėjų skaičiaus, išlaikyti iš esmės pastovius civilinių bylų nagrinėjimo kiekius ir terminus, kurie detaliau apžvelgiami žemiau pateikiamoje informacijoje.

Civilinių bylų pagal apeliacinius ir atskiruosius skundus gavimo ir išnagrinėjimo Lietuvos apeliaciniame teisme tendencijos

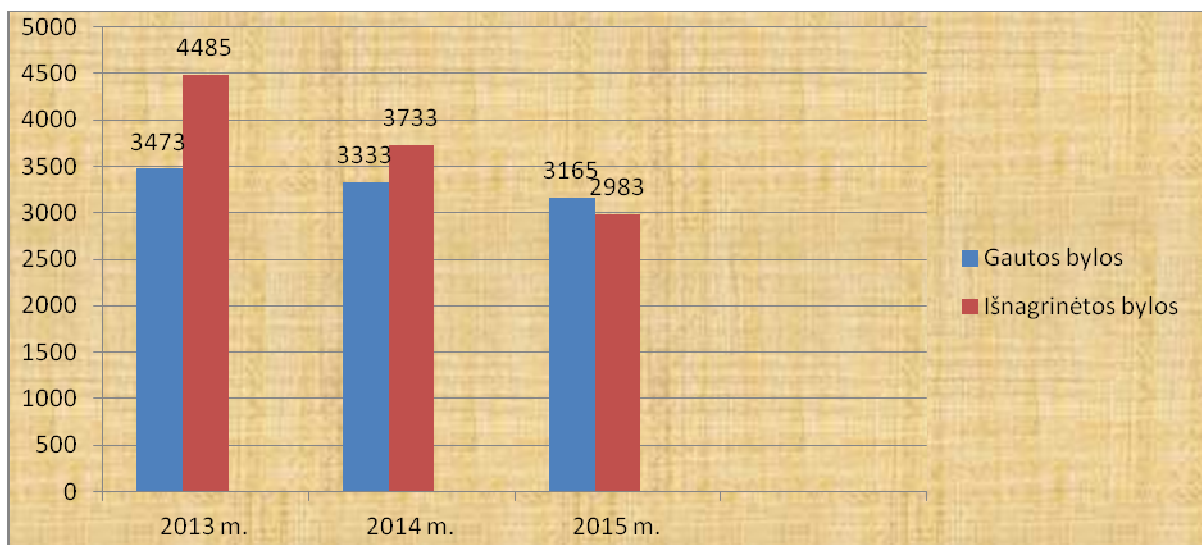
Civilinių bylų gavimo Lietuvos apeliaciniame teisme tendencijos atsispindi pateiktoje diagramoje. Iš joje atvaizduotų duomenų matyti, kad bendras teisme gaunamų civilinių bylų kiekis nežymiai mažėja: 2013 metais teisme gautos 3473 civilinės bylos, 2014 metais – 3333, o 2015 metais – 3165 civilinės bylos. 2015 metų civilinių bylų gavimo srautus lyginant su 2014 metų duomenimis, matyti, kad 2015 metais gauta 193 bylomis mažiau bylų pagal atskiruosius skundus, tačiau nežymiai daugiau gauta civilinių bylų pagal apeliacinius skundus.

2015 metais, lyginant su ankstesniais metais, mažiau civilinių bylų išnagrinėta dėl žmogiškųjų išteklių stokos, t. y. mažesnio faktiškai dirbusių teisėjų ir padėjėjų skaičiaus.

Bendri Lietuvos apeliaciniame teisme gautų ir išnagrinėtų civilinių bylų rodmenys atsispindi toliau pateiktoje diagramoje.

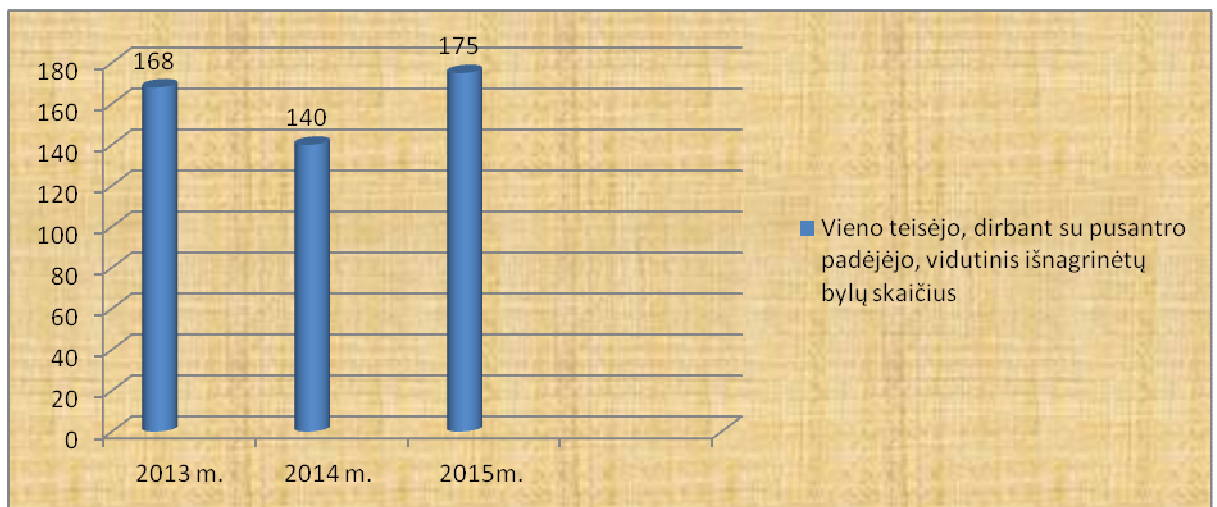

Reaguojant į civilinių bylų gavimo srautus ir jų išnagrinėjimo kiekius buvo imtasi vidinių administravimo priemonių ir Civilinių bylų skyrius darbo krūvis 2015 metais didėjo.

Lyginant 2013-2015 metų duomenis nustatyta, kad vienas Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas 2013 metais vidutiniškai išnagrinėjo 224 civilines bylas, 2014 metais – 187, o 2015 metais – 175 civilines bylas.

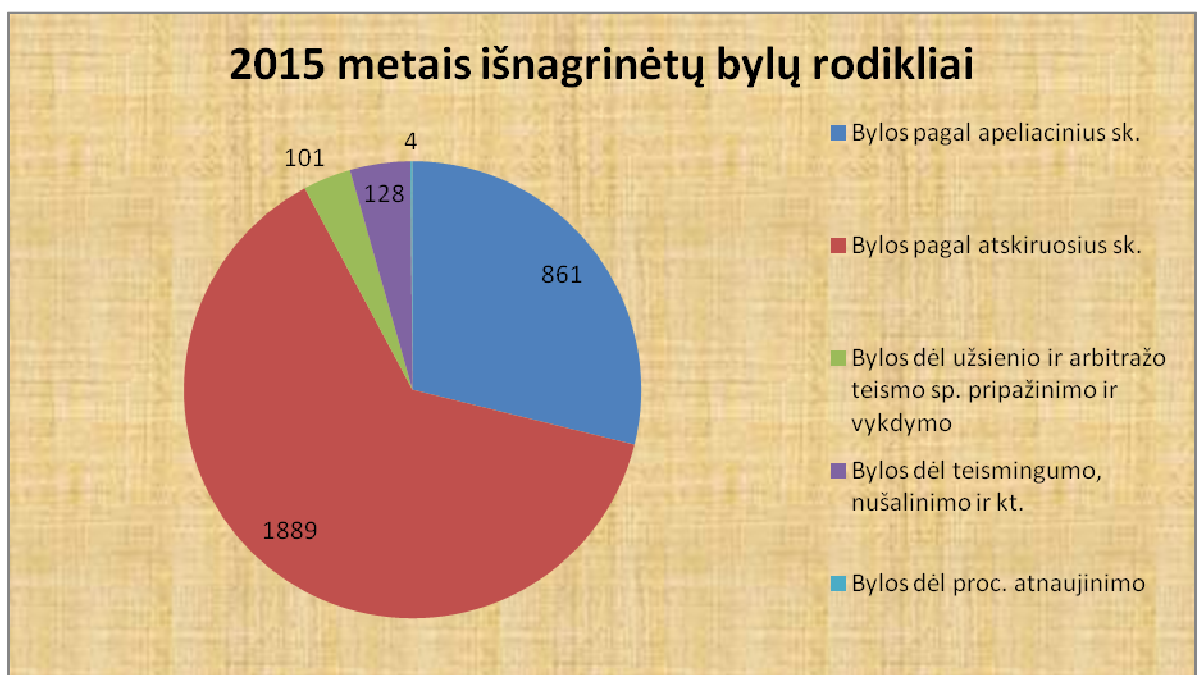
2013–2014 metais Civilinių bylų skyriaus teisėjas dirbo su dviem padėjėjais, nuo 2015 metų sausio mėnesio, dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo, šio modelio buvo atsisakyta, ir, kaip jau minėta, vienas teisėjas dirbo su vienu pagrindiniu padėjėju bei vienu padėjėju, kuris tuo pačiu metu dirbo ir su kitu teisėju, t. y. buvo dirbama su pusantru padėjėju. Įvertinus teisėjų išnagrinėtų bylų, dirbant su dviem ir su pusantru padėjėju, skaičių, nustatyta, kad teisėjų darbo krūvis 2015 metais, lyginant su 2013 metais, išaugo 4 procentais, o lyginant su 2014 metais – 20 procentų (pvz., 2013

metais vienas Civilinių bylų skyriaus teisėjas, dirbdamas su 1,5 padėjėjo, būtų išnaginėjęs 168 civilines bylas, o 2014 metais – 140 civilinių bylų).

Civilinių bylų, išnagrinėtų Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 metais, statistiniai duomenys

Iš 2983 Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtų civilinių bylų 861 bylos buvo išnagrinėtos pagal apeliacinius skundus, 1889 bylos pagal atskiruosius skundus, 101 byla buvo išnagrinėta dėl ES ir užsienio teismų (arbitražo) teismų sprendimų pripažinimo, dėl leidimo vykdyti ES teismo sprendimą peržiūrėjimo, 128 bylos buvo išnagrinėtos vykdant administracinę veiklą (Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkui ar Civilinių bylų skyriaus pirmininkui priskirtini nagrinėti klausimai dėl bylų sujungimo, perdavimo nagrinėti kitam teismui, nušalinimo ir kt.) bei 4 bylos dėl proceso atnaujinimo.

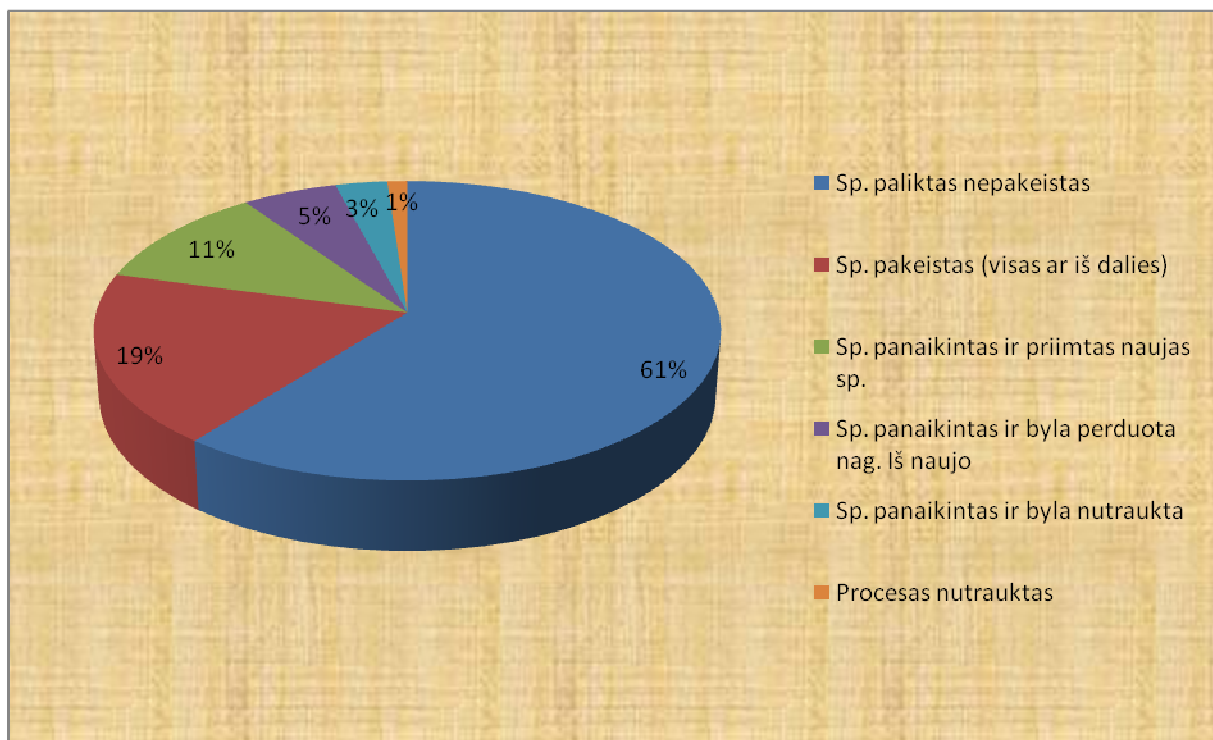

Civilinių bylų pagal apeliacinius skundus nagrinėjimo Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 metais rezultatai

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos, išnagrinėjusios iš esmės civilines bylas pagal paduotus **apeliacinius skundus**, iš 861 pagal apeliacinius skundus iš esmės išnagrinėtų civilinių bylų :

- **522 bylose atmetė apeliacinius skundus ir I instancijos teismo sprendimus (arbitražo teismo sprendimus) paliko nepakeistus** (2014 metais – 873 bylose, 2013 metais – 908 bylose, 2012 metais – 665 bylose, 2011 metais – 406 bylose, 2010 metais – 376 bylose, 2009 metais – 285 bylose, 2008 metais – 237 bylose, 2007 metais – 224 bylose, 2006 metais – 196 bylose);
- **155 bylose I instancijos teismo sprendimus pakeitė (visą ar dalį)** (2014 metais – 269 bylose, 2013 metais – 253 bylose, 2012 metais – 177 bylose, 2011 metais – 127 bylose, 2010 metais – 133 bylose, 2009 metais – 128 bylose, 2008 metais – 98 bylose, 2007 metais – 88 bylose, 2006 metais – 72 bylose);
- **98 bylose I instancijos teismo sprendimus panaikino ir priėmė naujus sprendimus** (2014 metais – 126 bylose, 2013 metais – 161 bylose, 2012 metais – 139 bylose, 2011 metais – 84 bylose, 2010 metais – 80 bylų, 2009 metais – 60 bylų, 2008 metais – 46 bylose, 2007 metais – 48 bylose, 2006 metais – 36 bylose);
- **48 bylose sprendimus panaikino (visą ar dalį) ir bylas perdavė nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismams** (2014 metais – 81 bylose, 2013 metais – 92 bylose, 2012 metais – 70 bylų, 2011 metais – 35 bylose, 2010 metais – 34 bylose, 2009 metais – 21 bylose, 2008 metais – 56 bylose, 2007 metais – 46 bylose, 2006 metais – 36 bylose);
- **6 bylų sprendimus panaikino ir bylas nutraukė** (2014 metais – 19 bylų, 2013 metais – 11 bylų, 2012 metais – 11 bylų, 2011 metais – 11 bylų, 2010 metais – 5 bylose, 2009 metais – 7 bylose, 2008 metais – 5 bylose, 2007 metais – 3 bylose, 2006 metais – 18 bylų);
- **22 bylas nutraukė, nes šalys sudarė taikos sutartis** (2014 metais – 32 bylose, 2013 metais – 68 bylas, 2012 metais – 35 bylas, 2011 metais – 53 bylas, 2010 metais – 50 bylų, 2009 metais – 47 bylas, 2008 metais – 38 bylas, 2007 metais – 29 bylas, 2006 metais – 15 bylų);
- **10 bylų apeliacinius procesus nutraukė** (2014 metais – 16 bylų, 2013 metais – 30 bylų, 2012 metais – 28 bylose, 2011 metais – 34 bylose, 2010 metais – 28 bylose, 2009 metais – 19 bylų, 2008 metais – 12 bylų, 2007 metais – 9 bylose, 2006 metais – 9 bylose).

Statistinių duomenų apie Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas 2015 metais civilines bylas pagal apeliacinius skundus grafinis atvaizdavimas

Civilinių bylų pagal atskiruosius skundus nagrinėjimo Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 metais rezultatai

Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 metais buvo išnagrinėtos **1889 civilinės bylos pagal atskiruosius skundus** (2014 metais – 2093 bylos, 2013 metais – 2695 bylos, 2012 metais – 1831 byla, 2011 metais – 2787 civilinės bylos, 2010 metais – 1805 civilinės bylos, 2009 metais – 1606 civilinės bylos, 2008 metais – 1045 civilinės bylos, 2007 metais – 847 civilinės bylos, 2006 metais – 722 civilinės bylos).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos ar teisėjai, išnagrinėję iš esmės civilines bylas pagal paduotus **atskiruosius skundus**, iš 1889 pagal atskiruosius skundus iš esmės išnagrinėtų civilinių bylų :

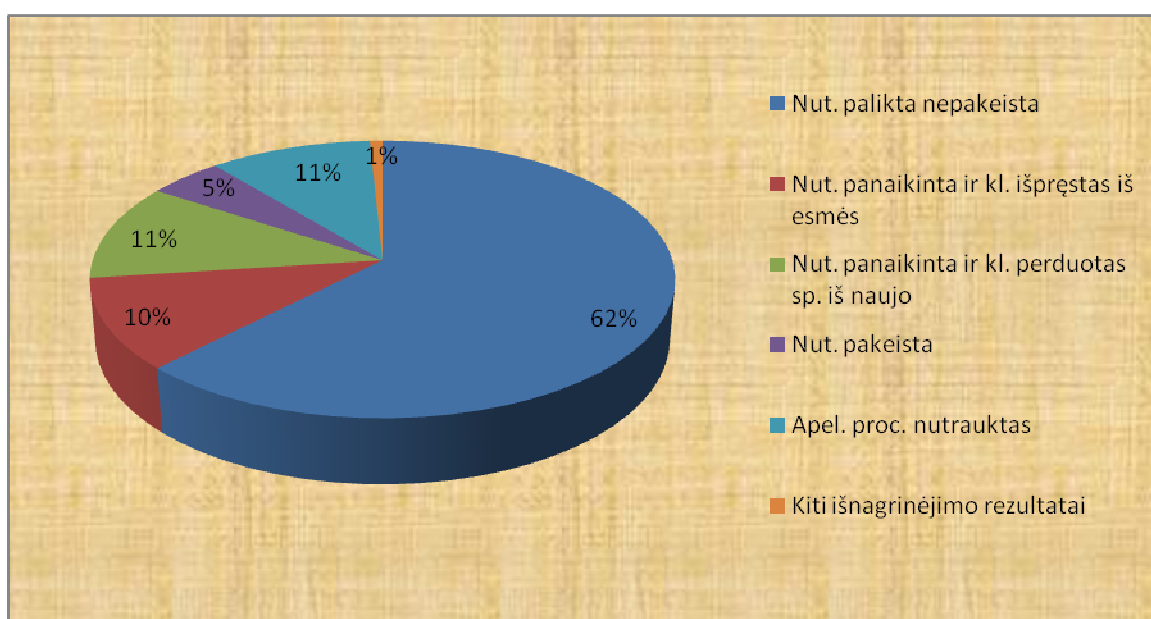
- **1177 bylose I instancijos teismo nutartį paliko nepakeistą** (2014 metais – 1374 bylos, 2013 metais – 1821 byloje, 2012 metais – 1152 bylose, 2011 metais - 1628 bylose, 2010 metais – 1002 bylose, 2009 metais – 932 bylose, 2008 metais – 583 bylose, 2007 metais – 486 bylose);

- **201 byloje I instancijos teismo nutartis panaikino (visą ar dalį) ir klausimus išsprendė iš esmės** (2014 metais – 202 bylos, 2013 metais – 289 bylose, 2012 metais – 214 bylų, 2011 metais – 452 bylose, 2010 metais – 270 bylų, 2009 metais – 249 bylose, 2008 metais – 169 bylose, 2007 metais – 121 byloje, 2006 metais – 94 bylose);

- **213 bylų nutartis panaikino (visą ar dalį) ir klausimus perdavė nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismams** (2014 metais – 244 bylos, 2013 metais – 246 bylose, 2012 metais – 195 bylose, 2011 metais – 278 bylose, 2010 metais – 253 bylose, 2009 metais – 208 bylose, 2008 metais – 169 bylose, 2007 metais – 153 bylose, 2006 metais – 130 bylų);

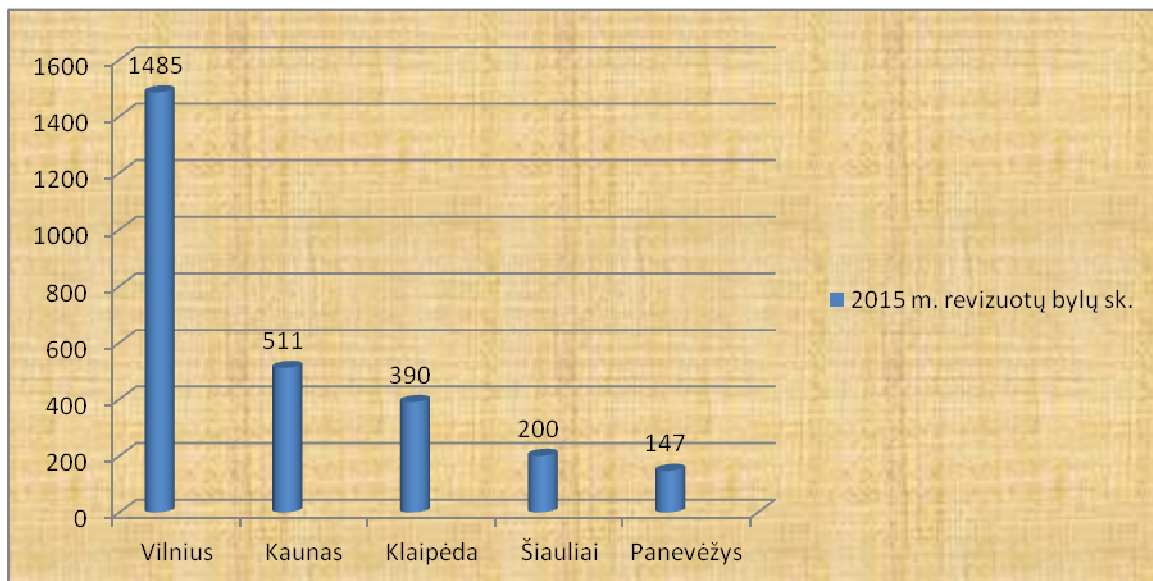
- **89 bylose nutartis pakeitė** (2014 metais – 125 bylos, 2013 metais – 145 bylose, 2012 metais – 96 bylose, 2011 metais – 169 bylose, 2010 metais – 88 bylose, 2009 metais – 83 bylose, 2008 metais – 72 bylose, 2007 metais – 30 bylose, 2006 metais – 40 bylų);
- **194 bylose apeliacinius procesus nutraukė** (2014 metais – 148 bylos, 2013 metais – 194 bylose, 2012 metais – 174 bylose, 2011 metais – 260 bylose, 2010 metais – 192 bylose, 2009 metais – 134 bylose, 2008 metais – 62 bylose, 2007 metais – 37 bylose, 2006 metais – 53 bylose).
- **15 bylų baigtos kitu, nenurodytu aukščiau, procesinius rezultatu** (sujungtos su kita byla ir kt.)

Statistinių duomenų apie Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėtas 2015 metais civilines bylas pagal atskiruosius skundus grafinis atvaizdavimas

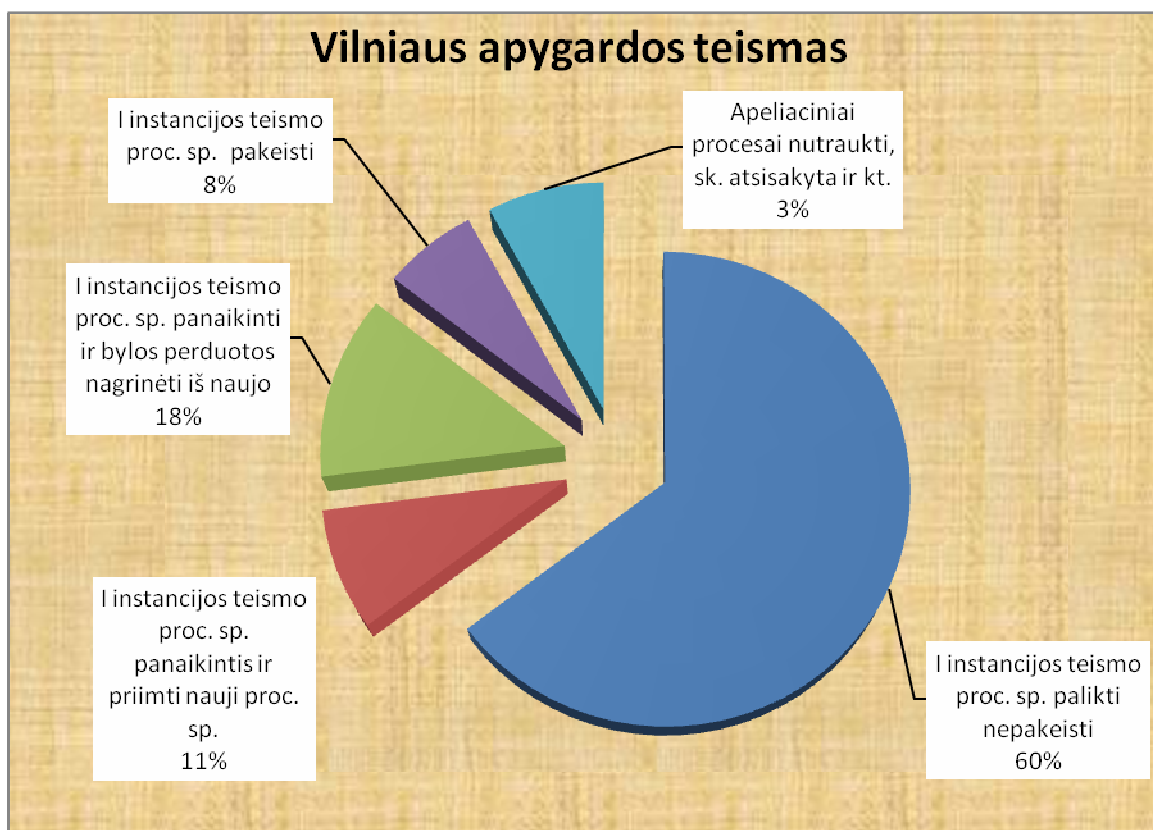

Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 metais išnagrinėtų civilinių bylų, pagal apygardas, rezultatai

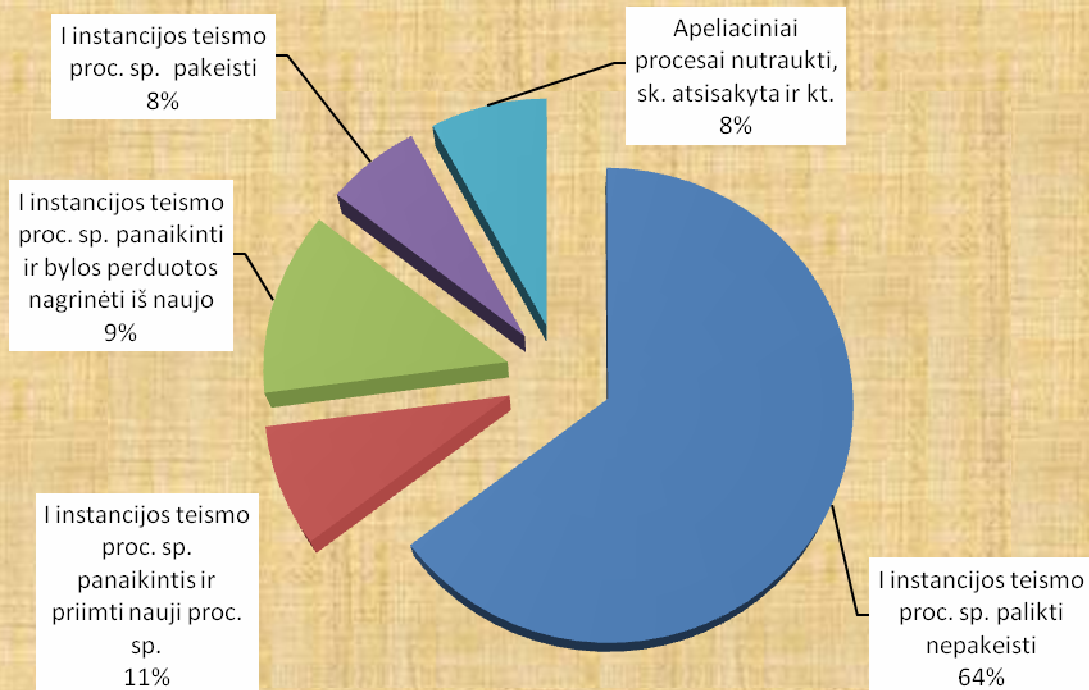
Lietuvos apeliaciniame teisme 2015 m. išnagrinėtas civilines bylas skirstant pagal apygardas, iš kurios jos buvo gautos, nustatyta, kad didžiausias revizuojamų bylų kiekis yra pagal Vilniaus apygardos teismo priimtus procesinius sprendimus – viso 1485 bylų (471 pagal apeliacinius skundus ir 1014 pagal atskiruosius skundus). Antroje vietoje Kauno apygardos teismo procesiniai sprendimai – 511 bylos (159 pagal apeliacinius skundus ir 229 pagal atskiruosius skundus). Dėl Klaipėdos apygardos teismo priimtų procesinių sprendimų gauta 390 bylų (134 pagal apeliacinius skundus ir 256 pagal atskiruosius skundus). Šiaulių apygardos teismo procesinių sprendimų revizuota – 200 (51 pagal apeliacinius skundus ir 149 pagal atskiruosius skundus). Pagal Panevėžio apygardos teismo procesinius sprendimus išnagrinėta 147 bylų (41 pagal apeliacinius skundus ir 106 pagal atskiruosius skundus).

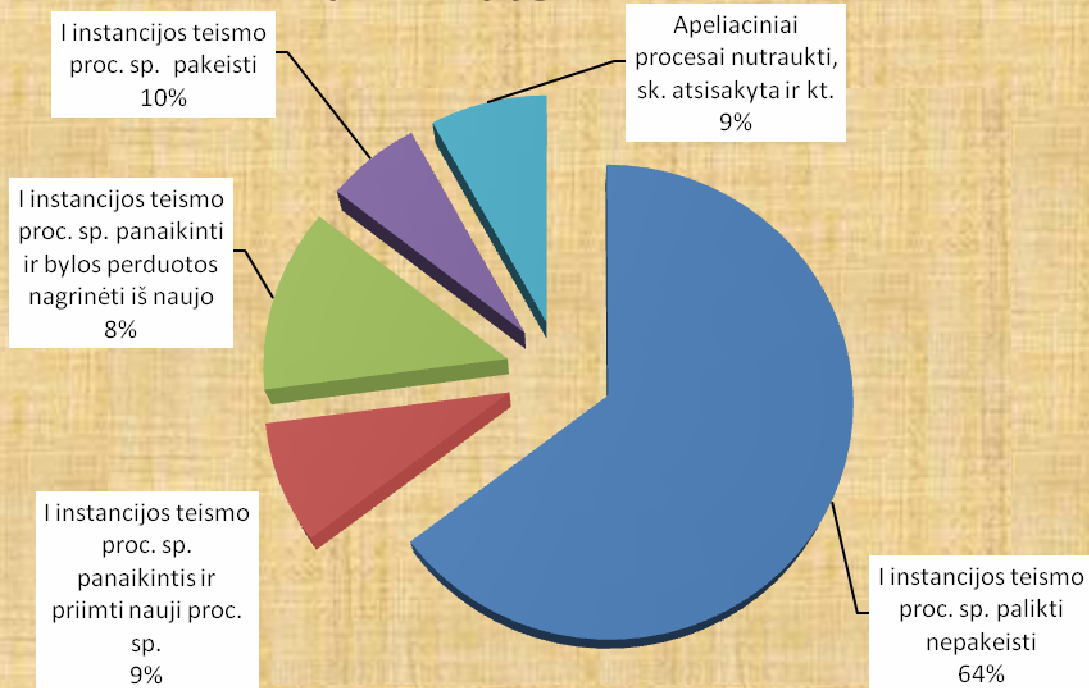
Civilinių bylų pagal atskirusius ir apeliacinius skundus išnagrinėjimo rezultatai, pagal apygardas, atsispindi žemiau pateikiamose diagramose.

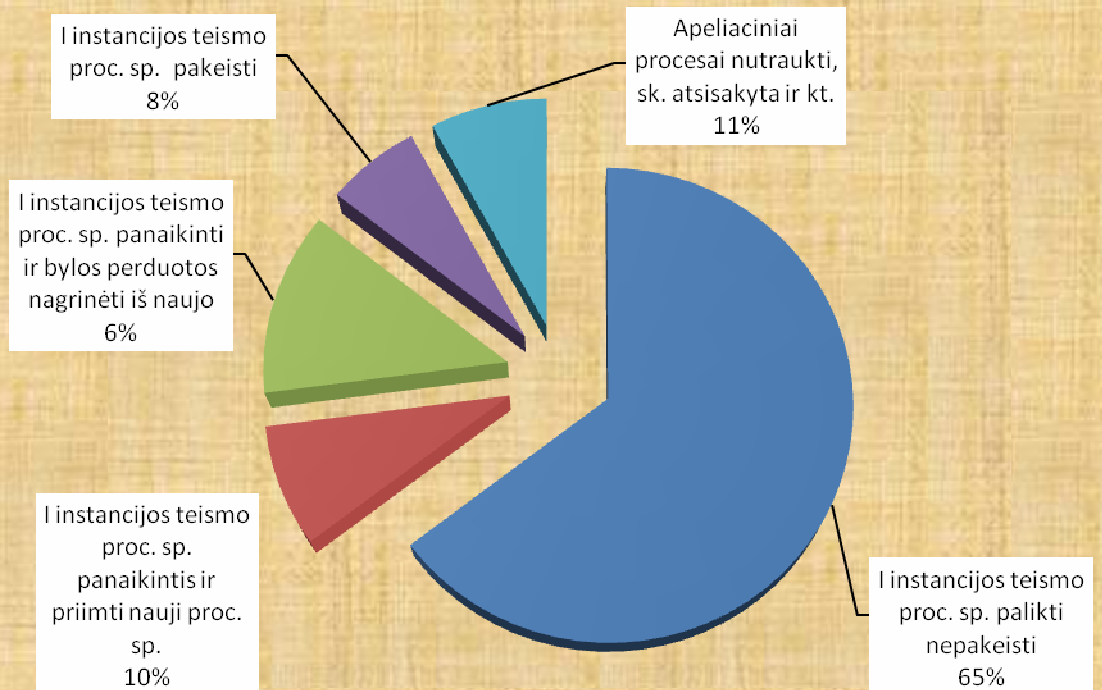
Kauno apygardos teismas

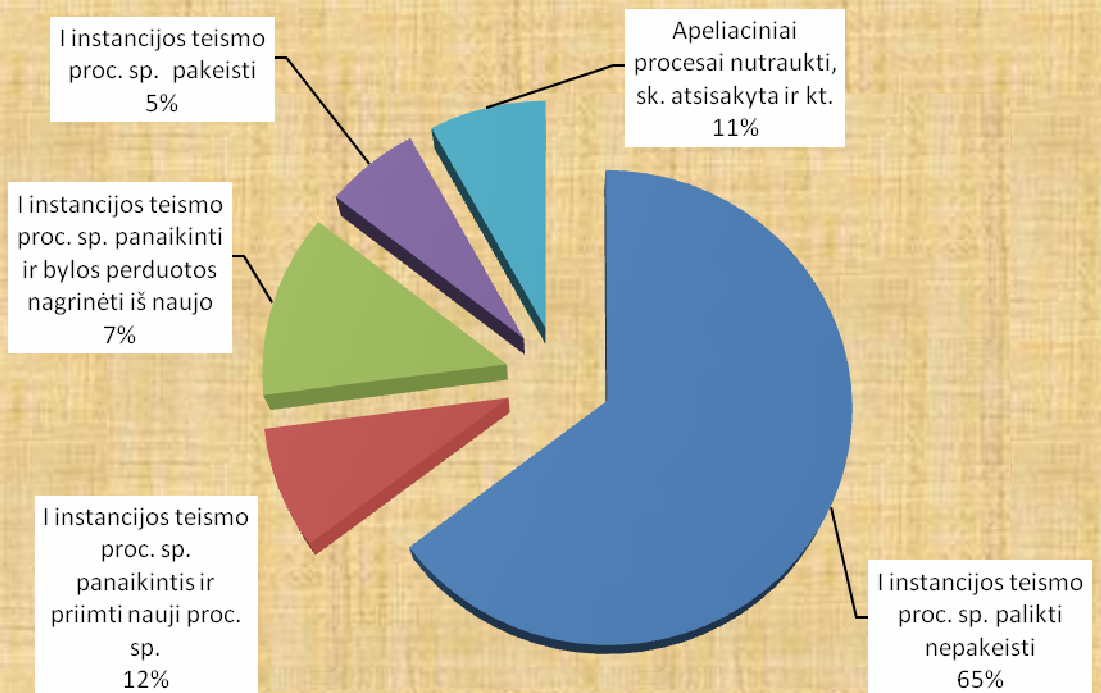
Klaipėdos apygardos teismas

Šiaulių apygardos teismas

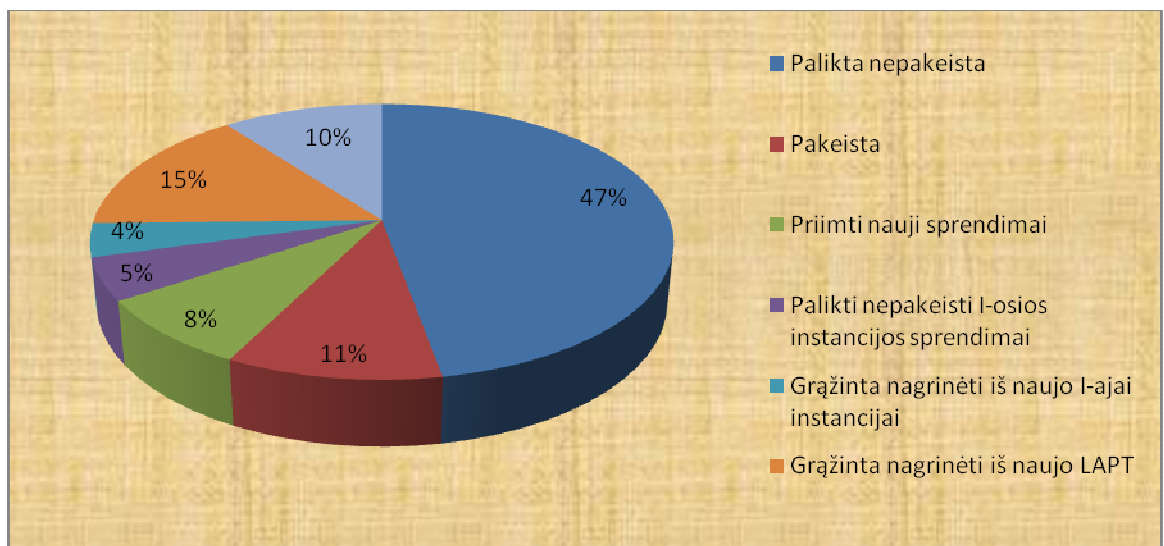
Panevėžio apygardos teismas

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų priimtų procesinių sprendimų stabilumo rodikliai

Lietuvos Aukščiausiajame Teisme 2015 metais buvo išnagrinėtos 283 civilinės bylos, kuriomis buvo revizuoti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų priimti procesiniai sprendimai. Iš 283 kasaciniame teisme nagrinėtų atvejų, 133 bylose, Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai buvo palikti nepakeisti, 30 bylų – pakeisti. 14 bylų buvo paliktas galioti pirmosios instancijos teismo priimtas procesinis sprendimas, o 11 bylų, bylų buvo grąžinta iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui, 42 kartus – Lietuvos apeliaciniam teismui. 25 bylose buvo priimtas naujas sprendimas ir 28 bylose kasacinis procesas buvo nutrauktas ar priimti kiti procesiniai sprendimai.

Procentinė Lietuvos apeliacinio teismo procesinių sprendimų stabilumo statistika pateikiama diagramoje.

Lyginant Lietuvos apeliacinio teismo priimtų procesinių sprendimų stabilumo rodiklius su 2014 metų duomenis, pažymėtina, kad Lietuvos Aukščiausiajame Teisme 2014 metais buvo išnagrinėtos 229 civilinės bylos, kuriomis revizuoti Lietuvos apeliacinio teismo priimti procesiniai sprendimai. Iš 229 kasaciniame teisme nagrinėtų bylų, 123 bylose, Lietuvos apeliacinio teismo procesiniai sprendimai buvo palikti nepakeisti, 24 bylose – pakeisti. 11 iš nurodytų bylų buvo paliktas galioti pirmosios instancijos teismo priimtas procesinis sprendimas. 14 bylų, bylų buvo grąžinta iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui, o 39 kartus – Lietuvos apeliaciniam teismui. 13 bylų Lietuvos Aukščiausiasis Teismas priėmė naują sprendimą ir 5 bylose kasacinis procesas buvo nutrauktas ar priimti kiti procesiniai sprendimai.